

*Land- en
tuinbouwcijfers
2010*

LEI

WAGENINGEN **UR**

Centraal Bureau voor de Statistiek

Land- en tuinbouwcijfers 2010

LEI, onderdeel van Wageningen UR

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

LEI , onderdeel van Wageningen UR

*Alexanderveld 5, Postbus 29703, 2502 LS 's-Gravenhage – Rabobank 0300090641
tel. 070 335 8116, fax. 070 335 81 98, e-mailadres: ria.lemson@wur.nl*

Prijs € 37,50 per exemplaar (franco per post), Abonnementsprijs € 30,00.
Prijzen incl. 6 % btw en incl. administratie- en verzendkosten binnen Nederland.

ISSN 1386-9566
LEI-rapport 2010-068

Het LEI en CBS aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie in deze uitgave.

Voorwoord

De jaarlijkse publicatie Land- en tuinbouwcijfers geeft een breed statistisch overzicht van de belangrijkste gegevens die de ontwikkeling van de land- en tuinbouw in Nederland beschrijven. Zo bevat deze publicatie een groot aantal zeer gedetailleerde tabellen betreffende de structuur (bedrijven en arbeidskrachten), productie, prijzen, inkomen en agrarische handel. Daarnaast wordt de Nederlandse land- en tuinbouw ook in een nationaal en Europees perspectief geplaatst.

De tabellen in dit naslagwerk zijn ook digitaal beschikbaar op de website van het LEI (www.lei.wur.nl/nl/statistieken). Aanvullende informatie is te vinden op de websites www.cbs.nl/statline en www.lei.wur.nl.

Het naslagwerk Land- en tuinbouwcijfers 2010 is een gezamenlijke publicatie van het LEI, onderdeel van Wageningen UR, en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Opdrachtgever voor deze publicatie is het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Inlichtingen zijn telefonisch te verkrijgen bij het CBS (tel. 088 5707070) of het LEI (tel. 070 3358134), per e-mail via hans.wijsman@wur.nl of via het contactformulier op www.cbs.nl/infoservice.

Wij bedanken alle personen en instellingen die een bijdrage geleverd hebben aan deze publicatie.

De Algemeen directeur van het LEI

De Directeur-generaal van de
Statistiek

Prof.dr.ir. R.B.M Huirne

Drs. G. van der Veen

Den Haag
September 2010

Den Haag/Heerlen
September 2010

VERKLARING DER TEKENS

*	= voorlopig cijfer
.	= de gegevens ontbreken
-	= nul
0(0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
1995-2007	= 1995 tot en met 2007
1995/2007	= het gemiddelde over de jaren 1995 tot en met 2007
2006/07	= oogstjaar, boekjaar beginnend in 2006 en eindigend in 2007
■	= nadere specificatie beschikbaar

AFKORTINGEN

CBS	= Centraal Bureau voor de Statistiek
LEI	= Landbouw-Economisch Instituut
Min. van L.N.V.	= Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
aje	= arbeidsjaareenheid
Bss	= Bruto standaard saldi
btw	= belasting over de toegevoegde waarde
c.i.f.	= cost, insurance, freight
ECU	= European Currency Unit (Europese Valuta-eenheid)
EGE	= Europese grootte-eenheid
e.m.	= en meer
e.o.	= en ouder
f.o.b.	= free on board
gve	= grootvee-eenheid
NEG	= Nederlandse variant EU-bedrijfstypering op basis nge
Nge	= Nederlandse grootte-eenheid
w.o.	= waaronder
w.v.	= waarvan

Door afrondingen kan het voorkomen dat totalen licht afwijken van de som van de gespecificeerde getallen. Verbeterde cijfers zijn als zodanig niet gekenmerkt.

KEY TO SYMBOLS

*	= provisional figure
.	= data not available
-	= nil
0 (0,0)	= less than half the unit employed
a blank	= category not applicable
1995-2007	= 1995 to 2007 inclusive
1995/2007	= the average for the years 1995 up to and including 2007
2006/05	= crop year, financial year etc. beginning in 2004, terminating in 2005
■	= further specification available

ABBREVIATIONS

CBS	= Central Bureau of Statistics
LEI	= Agricultural-Economics Research Institute
Min. van L.N.V.	= Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality
aje	= labour year units (AWU)
Bss	= Dutch standard gross margin for farm typology (SGM)
btw	= VAT (value added tax)
c.i.f.	= cost, insurance, freight
ECU	= European Currency Unit
EGE	= European size unit (ESU)
e.m.	= and more
e.o.	= and older
f.o.b.	= free on board
gve	= cattle units
NEG	= Dutch version of Community Typology (DCT) (on bases of dsu)
Nge	= Dutch size unit (dsu)
w.o.	= among which
w.v.	= of which

Detailed items in tables do not necessarily add to totals because of rounding. Revised figures are not marked as such.

INHOUD

Voorbericht	3
Verklaring der tekens	4
Indeling van tabellen en figuren	6
Hoofdstukken	
1. Algemeen	11
2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen	21
3. Gewasarealen	57
4. Veestapel	91
5. Productie	113
6. Prijzen van productiefactoren en -middelen	129
7. Prijzen van producten	135
8. Inkomen en financiering	149
9. Voorzieningsbalansen	173
10. In- en uitvoer	183
11. Europese Unie	195
12. Milieu en natuur	217
13. Diverse gegevens	221
Trefwoordenregister	249
Kaart met landbouwgebieden, ingedeeld in 14 groepen	255

CONTENTS

Preface	3
Key to symbols and abbreviations	4
Classification of tables and graphs	8
Chapters	
1. General statistical data about the Netherlands	11
2. Agricultural holdings, production factors and means of production	21
3. Area under crops	57
4. Composition of livestock	91
5. Production	113
6. Prices of production factors and means of production	129
7. Prices of agricultural and horticultural products	135
8. Income and financing of agricultural and horticultural holdings	149
9. Supply balance sheets	173
10. Imports and exports	183
11. European Community	195
12. Environment en nature	217
13. Miscellaneous	221
Topic index	249
Map of agricultural districts, 14-groups classification	255

Indeling van tabellen en figuren

1. Algemeen	
11. Bevolking	11
12. Beroepsbevolking	13
13. Bodemgebruik	14
14. Nationaal inkomen	16
15. Prijzen	17
16. Verbruik	18
17. Diverse gegevens	19
2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen	
Toelichting	21
21. Bedrijfstypering en bedrijfs grootte	23
22. Gebruik van de cultuurgrond	28
23. Arbeid	36
24. Bedrijfsopvolging, -beëindiging	40
25. Overheidsactiviteiten t.a.v. landbouwbedrijven	41
26. Agrarische bouwwerken en land- en tuinbouwmachines	43
27. Veevoeder	46
28. Mest, mineralen en bestrijdingsmiddelen	47
29. Energie	54
3. Gewasarealen	
31. Akkerbouwgewassen	57
32. Tuinbouwgewassen open grond	66
33. Tuinbouwgewassen onder glas	81
4. Veestapel	
41. Rundvee	91
42. Paarden	97
43. Schapen en geiten	98
44. Varkens	100
45. Pluimvee	104
46. Konijnen en edelpelsdieren	111
5. Productie	
51. Akkerbouwproducten (oogstraming)	113
52. Tuinbouwproducten	118
53. Melk en zuivelproducten	124
54. Vee en vlees, excl. vleespluimvee	126
55. Eieren en vleespluimvee	128
6. Prijzen van productiefactoren- en middelen	
61. Koopprijzen landbouwgrond	129
62. Prijzen van meststoffen en voedermiddelen	130
63. Prijzen van energie	132
64. Prijsindexcijfers	133
7. Prijzen van producten	
71. Akkerbouwproducten	135
72. Tuinbouwproducten	139
73. Melk en zuivelproducten	141
74. Vee en vlees, excl. vleespluimvee	144
75. Eieren en vleespluimvee	146
76. Prijsindexcijfers	148

8. Inkomsten en financiering		
	Toelichting	149
81.	Productie- en toegevoegde waarde	150
82.	Productiekosten en resultaten per product	152
83.	Bedrijfsresultaten	155
84.	Exploitatiegegevens andere agrarische bedrijven	171
9. Voorzieningsbalansen		
	Toelichting	173
91.	Akkerbouwproducten	174
92.	Veehouderijproducten	179
10. In- en uitvoer		
	Toelichting	183
101.	Nederlandse handel, totaal	184
102.	Ned. agrarische handel, per land en productgroep	184
103.	Akkerbouwproducten	187
104.	Tuinbouwproducten	189
105.	Vee en dierproducten	191
106.	Overige agrarische producten	193
11. Europese Unie		
111.	Algemeen	195
112.	Agrarische productie	201
113.	Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd	205
114.	Uitvoer EU-landen	207
115.	Uitgaven Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw	214
12. Milieu en natuur		
121.	Milieu	217
122.	Natuur	219
13. Diverse gegevens		
131.	Wettelijke normen voor het gebruik van meststoffen (MINAS)	221
132.	Mengvoederindustrie	222
133.	Landbouwonderwijs	225
134.	(Omrekenings)normen	226
135.	Maten en gewichten	235
136.	Overige gegevens	239

Classification of tables and graphs

1. General statistical data about the Netherlands	
11. Population	11
12. Economically active population	13
13. Land utilization	14
14. National income	16
15. Prices	17
16. Consumption	18
17. Miscellaneous	19
2. Agricultural holdings, production factors and means of production	
Explanation	21
21. Farm classification and size	23
22. Utilization of cultivated land	28
23. Labour	36
24. Farm succession, - termination	40
25. Government activities in regard to agricultural holdings	41
26. Agrarian buildings and machineries	43
27. Feeding stuffs	46
28. Manure, minerals and pesticides	47
29. Energy	54
3. Area under crops	
31. Arable crops	57
32. Horticultural crops in the open	66
33. Horticultural crops under glass	81
4. Composition of livestock	
41. Cattle	91
42. Horses	97
43. Sheep and goats	98
44. Pigs	100
45. Poultry	104
46. Rabbits and high-bred furred animals	111
5. Production	
51. Arable products (crop estimates)	113
52. Horticultural products	118
53. Milk and dairy products	124
54. Livestock and meat, excluding table poultry	126
54. Eggs and table poultry	128
6. Prices of production factors and means of production	
61. Purchase prices of farming land	129
62. Prices of fertilizers and feeding stuffs	130
63. Prices of energy	132
64. Indices of prices	133
7. Prices of agricultural and horticultural products	
71. Arable products	135
72. Horticultural products	140
73. Milk and dairy products	141
74. Livestock and meat, excl. table poultry	144
75. Eggs and table poultry	146
76. Indices of prices	148

8. Income and financing of holdings	
Explanation	149
81. Production value and value added	150
82. Production costs and results per product	152
83. Financial results	155
84. Exploitation data other agricultural holdings	171
9. Supply balance sheets	
Explanation	173
91. Arable products	174
92. Livestock husbandry products	179
10. Imports and exports	
Explanation	183
101. Foreign trade of The Netherlands, total	184
102. Agricultural trade of The Netherlands	184
103. Arable products	187
104. Horticultural products	189
105. Animals and animal products	191
106. Other agricultural products	193
11. European Union	
111. Various data on EU	195
112. Agricultural production	201
113. Self sufficiency and consumption per capita	205
114. Foreign trade of EU-countries	207
115. Payments of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund (EAGGF)	214
12. Environment and nature	
121. Environment	217
122. Nature	219
13. Miscellaneous	
131. Legal application standard of manure	221
132. Compound feed industry	222
133. Agricultural education	225
134. (Conversion) standards	226
135. Measures and weights	235
136. Remaining data	239

1. Algemeen

11. Bevolking

11-a. Inwoners naar provincie, 1 januari
Inhabitants by province, January 1st

	1975	1985	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
	x 1 000							
Groningen	536	561	558	536	575	574	574	577
Friesland	554	598	610	554	643	642	645	646
Drenthe	401	429	455	401	483	486	490	491
Overijssel 1)	977	1045	1050	977	1109	1116	1125	1131
Flevoland 2)	29	121	262	29	366	374	383	388
Gelderland	1621	1745	1865	1621	1972	1979	1991	1999
Utrecht 3)	858	936	1063	858	1171	1190	1211	1221
Noord-Holland 3)	2285	2312	2464	2285	2599	2613	2646	2670
Zuid-Holland 3)	3025	3151	3325	3025	3458	3455	3482	3505
Zeeland	327	355	366	327	380	380	381	382
Noord-Brabant	1941	2113	2276	1941	2411	2419	2435	2445
Limburg	1044	1086	1130	1044	1137	1128	1123	1123
Centraal Persoonsregister 4)	2	1						
Nederland	13599	14454	15424	13599	16306	16358	16486	16578
w.o. mannen	6772	7150	7627	6772	8066	8089	8156	8205
Tot. bevolking per km ² land	409	426	455	409	483	486	489	491

Bron: CBS Statline.

1) T/m 1985 incl. Noordoostelijke Polder.

2) T/m 1985 Zuidelijke IJsselmeerpolders, incl. Almere, Dronten, Lelystad en Zeewolde.

3) Per 1 januari 1989 is de gemeente Woerden ingedeeld bij de provincie Utrecht.

Per 1 januari 2002 is de gemeente Vianen verwisseld van provincie Zuid-Holland naar Utrecht. Tegelijkertijd is de gemeente Loosdrecht (Noord-Holland) door samenvoeging met 's-Graveland en Nederhorst den Berg tot gemeente Wijdemeren, overgegaan naar de provincie Utrecht.

4) Het Centraal Persoonsregister is per 1 oktober 1994 opgeheven. De hierin ingeschreven personen zijn per die datum tot de bevolking van 's-Gravenhage gaan behoren.

11-b. Inwoners naar stedelijkheid
Inhabitants by type of municipality

Aantal inwoners op 1 januari in Nederland	Inwoners naar stedelijkheid				
	zeer sterk stedelijk	sterk stedelijk	matig stedelijk	weinig stedelijk	niet stedelijk
1995	15424122	.	.	.	.
1996	15493889	.	.	.	.
1997	15567107	2840880	3372290	2684880	3190630
1998	15654192	2896230	3394550	2723630	3177280
1999	15760225	2967860	3435250	2749050	3168780
2000	15863950	2992400	3492660	2770260	3160890
2001	15987075	3013200	3557410	2793890	3181190
2002	16105285	3064360	3613620	2807210	3199930
2003	16192572	3078540	3643540	2864590	3203170
2004	16258032	3104110	3658490	2898190	3203130
2005	16292353	3124880	3682010	2932490	3188480
2006	16334220	3141750	3732860	2932320	3193260
2007	16358000	3144180	3749950	2984380	3184000
2008	16405400	3181140	3787780	3001390	3179580
2009	16405390	3329390	3886840	2986850	3127440

Bron: CBS

11-c. Leeftijdopbouw Leeftijdopbouw en geslacht, 1 januari
Age structure and sex

	gesl.	1975	1985	1995	2000	2005	2007	2008	2009
		in % van het totaal aantal mannen resp. vrouwen							
0-14 jaar	m	26.3	20.4	19.0	19.2	19.1	18.7	18.5	18.3
	v	24.9	19.1	17.8	17.9	17.8	17.5	17.3	17.1
15-19 jaar	m	8.8	8.8	6.2	6.1	6.2	6.3	6.3	6.3
	v	8.3	8.3	5.8	5.6	5.8	5.9	5.9	5.9
20-24 jaar	m	8.5	9.0	7.6	6.2	6.1	6.0	6.1	6.2
	v	8.1	8.5	7.2	5.9	5.8	5.8	5.8	5.9
25-39 jaar	m	22.2	25.2	25.7	24.7	21.9	20.8	20.3	19.9
	v	20.5	23.6	24.1	23.3	21.0	20.2	19.8	19.4
40-49 jaar	m	11.2	12.2	15.5	15.2	15.7	15.9	15.9	15.9
	v	11.1	11.3	14.5	14.5	15.1	15.2	15.2	15.3
50-64 jaar	m	13.8	14.5	15.3	17.5	19.1	19.7	20.0	20.2
	v	14.9	15.1	15.0	16.9	18.4	19.0	19.3	19.6
65 jaar en ouder	m	9.2	9.7	10.7	11.2	12.0	12.5	12.8	13.1
	v	12.3	14.2	15.6	15.9	16.1	16.4	16.6	16.8
(x 1 000)		absoluut (x 1 000)							
Totale bevolking	m	6772	7150	7627	7846	8066	8089	8112	8156
	v	6827	7304	7797	8018	8240	8269	8293	8329

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking.

11-d. Geboorte en sterfte per 1 000 inwoners naar provincie
Birth and death rates per 1 000 inhabitants, by province

	1975	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008
G e b o o r t e								
Groningen	12.7	11.7	12	11.3	11.5	10.3	9.9	10.3
Friesland	14.5	13	12.5	12.4	12.8	11.5	11.0	10.9
Drenthe	13	12.2	12.2	11.6	12.3	10.5	10.0	10
Overijssel	14.1	13.4	13.6	12.6	13.8	12.5	12.0	11.9
Flevoland			18	15.5	15.7	14.4	13.9	13.4
Gelderland	13.2	12.2	13.2	12.5	13.2	11.2	10.7	10.9
Utrecht 1)	13	12.5	13.9	13.1	14.4	13.1	12.9	12.8
Noord-Holland	10.9	11.6	13.1	12.4	13.3	12.2	11.6	11.7
Zuid-Holland 1)	11.7	12.5	13.6	12.3	12.9	11.8	11.4	11.8
Zeeland	14.2	12.3	12.6	11.9	12	10.3	9.9	10.3
Noord-Brabant	13.3	12.2	13.2	12.4	12.9	10.9	10.5	10.7
Limburg	11.1	11.3	12.4	11	10.7	8.9	8.4	8.4
N e d e r l a n d	13	12.3	13.2	12.3	13	11.5	11.1	11.2
Per 1 000 vrouw van 15-49 jaar	53.6	46.6	49.9	47.3	52.4	48	46.8	47.8
Netto vervangingsfa	0.8	0.74	0.77	0.74	0.83	0.82	0.83	0.86
S t e r f t e								
Groningen	9.4	9.7	9.7	9.6	9.7	9.1	8.8	9.2
Friesland	9.2	9	9.4	9.6	9.2	8.7	8.5	8.7
Drenthe	7.7	8.8	9.1	9.7	9.6	9	9.0	9.2
Overijssel	8.3	8.5	8.6	8.8	9.1	8.4	8.0	8.1
Flevoland			4.9	5.5	5.4	5.3	5.2	5.2
Gelderland	8.4	8.4	8.6	8.6	8.8	8.5	8.1	8.2
Utrecht 1)	7.5	7.9	8.1	8.2	8.2	7.4	6.9	7.2
Noord-Holland	8.7	9	9.1	9	8.9	8.3	8.0	8.1
Zuid-Holland 1)	8.6	9	9	9.1	9.1	8.5	8.4	8.3
Zeeland	10	9.3	9.4	9.7	9.9	9.7	9.3	9.6
Noord-Brabant	6.6	7.1	7.4	8	8.1	7.9	7.9	8
Limburg	7.6	8.2	8.6	8.8	9.3	9.4	9.1	9.4
N e d e r l a n d	8.3	8.5	8.6	8.8	8.8	8.4	8.1	8.2

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking.

1) Per 1 januari 1989 is de gemeente Woerden ingedeeld bij de provincie Utrecht.

2) Deze factor geeft de tendens van de toekomstige bevolkingsontwikkeling aan volgens de geboorte- en sterfteverhoudingen in de be-schouwde periode. Bij een waarde groter dan 1 zal de bevolking op den duur toenemen, bij een waarde kleiner dan 1 afne-men.

12. Beroepsbevolking

12-a. Arbeidsmarktgegevens 1) *Labour market data*

	1995	2000	2001	2005	2009	2010
Bevolking x 1 000 personen 2)	15459	15926	16046	16321	16529	16600
w.o. 15-64 jaar	10498	10729	10801	10940	11107	11130
w.o. in volledig dagonderwijs	1145	1102	1112			
Participatiegraad 15-64 jaar (%)	63	67	67	68	71	70
w.v. mannen	76	79	79	78	78	78
vrouwen	49	54	56	57	63	63
Beroepsbevolking 15-64 x 1 000 pers.	6596	7187	7272	7401	7753	7750
Werkzame beroepsbevolking 15-64	6063	6917	7020	6918	7373	7250
Arbeidsvolume x 1 000 arbeidsjaren	5774	6534	6636	6478	6718	6575
w.v. overheid	431	758	778	785	796	795
bedrijven	5043	5692	5858	5693	5922	5780
Arbeidsduur voltijdswerknemers 3) in uren per jaar	1734	1713	1714	1727	1729	1729
Werkgelegenheid x 1 000 personen	7155	8115	8282	8252	8658	8515
Werkloze beroepsbevolking x 1 000 p.	533	270	252	483	379	500
Idem in % van de beroepsbevolking	8.1	3.8	3.5	6.5	4.9	6.5
Vacatures x 1 000 4)	55	203	197	150	142	

Bron: Centraal Planbureau.

1) Inclusief personen ouder dan 65 jaar, tenzij anders vermeld.

2) Jaargemiddelden.

3) Contractuele arbeidsduur (excl. feest-, vakantie- en ADV-dagen).

4) Excl. het aantal vacatures bij overheid en onderwijs.

12-b. Totale arbeidsvolume werkzame personen, naar bedrijfstakken en sectoren

Total labour input active persons, by branches of industry and sectors

	1995	2000	2001	2005	2006	2007*	2008*
Bedrijfstakken	1000 arbeidsjaren						
Land- en tuinbouw	228	230	223	206	202	200	195
Bosbouw 1)	5	5	5	5	5	5	5
Visserij 1)	4	4	4	4	4	4	4
Landbouw, bosbouw en visserij, totaal	237	239	232	215	211	209	205
Delfstoffenwinning	10	9	9	8	7	7	7
Industrie	948	952	948	845	841	844	848
voedings- en genotmiddelen	144	137	137	120	119	117	115
Energie- en waterleidingbedrijven	37	32	31	29	28	29	30
Bouwnijverheid	410	472	484	450	456	462	470
Handel, horeca en reparatie	1132	1264	1277	1227	1246	1284	1282
Vervoer, opslag en communicatie	367	425	434	404	402	407	410
Financiële en zakelijke dienstverlening	999	1336	1352	1320	1394	1469	1508
Overheid	731	758	778	785	779	781	785
Zorg en overige dienstverlening	903	1048	1092	1196	1219	1241	1268
Totaal arbeidsvolume	5774	6534	6636	6478	6583	6732	6812

Bron: CBS Arbeidsrekeningen.

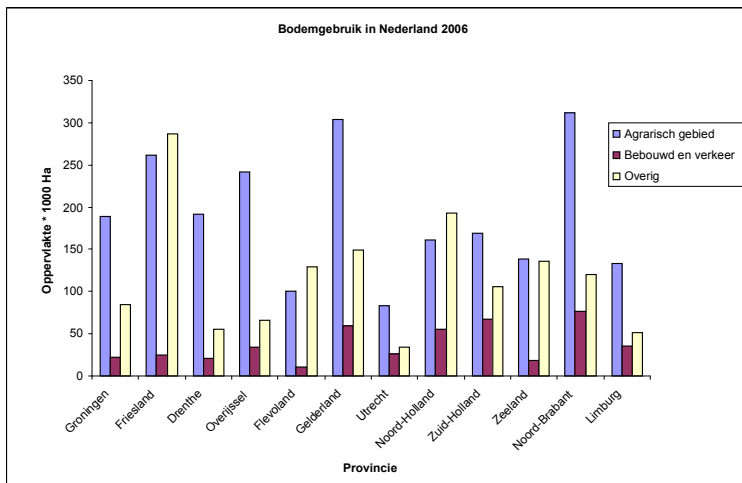
1) Raming LEI.

13. Bodemgebruik

13. Bodemgebruik in Nederland Land utilization The Netherlands

	1981	1989	1996	1996 1)	2000	2003	2006
	km ²						
Landbouwgrond 2)	24133	23991	23508	23604	23260	23041	22858
Bossen	2955	3098	3233	3441	3501	3464	3447
Bebouwde grond	2836	2970	3201	3048	3183	3289	3379
Verkeer	1289	1306	1340	1125	1130	1143	1160
Recreatie	710	761	827	862	889	937	963
Natuurlijk terrein	1560	1407	1379	1343	1333	1377	1393
Bouwtterreinen	326	215	235	217	327	349	376
Overige gronden	119	134	150	160	159	157	152
Water 3)	3376	5977	7653	7726	7745	7772	7814
Totaal	37305	39858	41526	41526	41528	41528	41543

zie volgende pagina

13 Bodemgebruik per provincie (slot)
Land utilization by province (end)

	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland
Specificatie 2006 1)	ha					
Landbouwgrond 2)	188821	262091	191758	241525	100524	304464
w.o. glastuinbouw	98	158	390	190	345	896
Totaal bebouwd	15505	16671	14215	24273	7866	44174
w.o. woongebied	10632	11575	10139	16297	5209	30015
w.o. bedrijfsterrein	3323	3566	2512	5669	1789	8820
Semi-bebouwd	3792	2905	2652	3172	2907	5262
Verkeer	6489	8666	6836	10219	3405	16246
Recreatie	3739	4864	4943	6867	4253	12903
Bos	7539	11507	32582	34933	17710	93499
Droog natuurlijk terrein	2190	14169	7355	4002	770	19232
Nat natuurlijk terrein	4500	13220	3557	7528	4153	1220
Binnenwater	7756	65621	4140	9568	99641	16651
Buitenwater	55673	175160	0	0	0	0
Totaal	296003	574874	268037	342086	241230	513651
	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
	ha					
Landbouwgrond 2)	82833	161264	168762	138790	312302	132665
w.o. glastuinbouw	235	1709	9111	331	1640	1137
Totaal bebouwd	21636	43313	53278	10660	57978	28359
w.o. woongebied	14888	29986	34425	6793	38346	19506
w.o. bedrijfsterrein	3760	8944	14187	3041	13813	6125
Semi-bebouwd	2524	5833	9089	3846	6737	4130
Verkeer	5625	11866	13377	7634	17574	8019
Recreatie	5230	13706	15695	4226	13187	6698
Bos	18463	13058	7907	3712	71866	31925
Droog natuurlijk terrein	1457	14149	9353	3913	6069	2333
Nat natuurlijk terrein	613	3401	3564	5826	5852	899
Binnenwater	6530	73852	42127	14236	16611	5894
Buitenwater	0	68734	18700	100548	0	0
Totaal	144912	409176	341850	293389	508176	220922

Bron: CBS Bodemstatistiek.

1) Cijfers volgens vernieuwde methodiek van inventariseren; in verband daarmee niet goed vergelijkbaar met de cijfers van voorgaande jaren.

2) Omvat de oppervlakte cultuurgrond uit de Landbouwtelling, tuinen voor eigen gebruik, cultuurgrond van niet-telplichtigen, verspreide bebouwing, water smaller dan 6 meter enz.

3) I.v.m. gemeentelijke indeling van Waddenzee, Noordzee en IJsselmeer is de oppervlakte water vanaf 1989 aanzienlijk groter dan voordien.

14. Nationaal inkomen

14-a. Nationaal inkomen (netto-toegevoegde waarde), totaal en per hoofd

National income, total and per capita

	1995	2000	2001	2005	2006	2007*	2008*
	mln euro						
Nationaal Inkomen (NNI) tegen marktprijzen	264570	365672	385245	440176	476147	494819	494334
- per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen	17113	22966	24013	26977	29129	30205	30058
- per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen reëel		100.0	100.2	103.3	109.1	110.9	107.8

Bron: CBS Nationale rekeningen.

14-b Nationaal inkomen, toegevoegde waarde 1) in percentage van het Bruto Binnenlands Product, naar bedrijfstak en sector

National income, value added as percentage of the Gross Domestic Product

	1995	2000	2001	2005	2006	2007*	2008*
	% van BBP						
Bedrijfstakken							
Landbouw, bosbouw en visserij	4.0	2.4	2,3	1,9	2.0	1.8	1.6
Delfstoffenwinning	3.0	2.2	2,5	2,5	2.9	2.7	3.6
Industrie	17.1	13.9	13,1	12,7	12.3	12.3	12.0
Energie- en waterleidingbedrijven	1.6	1.2	1,2	1,5	1.7	1.8	1.8
Bouwnijverheid	5.3	5.0	5,1	4,8	4.9	4.9	5.1
Handel, horeca en reparatie	13.7	14.2	13,9	13,2	13.1	13.3	12.7
Vervoer, opslag en communicatie	6.4	6.4	6,3	6,5	6.3	6.2	5.9
Financiële & zakelijke dienstverl.	19.0	24.4	24,4	24,5	24.6	24.8	25.1
Overheid	11.8	9.9	9,9	10,2	9.9	9.9	9.8
Zorg en overige dienstverlening	9.9	9.8	10,1	11,2	11.0	11.0	11.0
Sector							
Vennootschappen	62.0	62.0	61,7	62,5	62.1	61.7	62.0
Overheid	13.5	11.9	11,9	12,2	11.8	11.7	11.7
Huishoudens incl. IZW-huishoudens	16.3	15.5	15,2	14,2	14.8	15.3	15.1
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	91.9	89.3	88.8	88.9	88.7	88.7	88.8
BBP	243652	417960	447731	513407	540216	568664	595883

Bron: CBS Nationale rekeningen.

1) bruto, basisprijzen

15. prijzen

15-a. Gezinsconsumptie, prijsindexcijfers (CPI) 2006=100 Consumer price indices - CPI

	totaal bestedingen		voedingmiddelen					huisvesting	totaal afgeleide reeks 1)
	alle huishoudens	totaal	brood, en granen	vlees	melk, kaas en eieren	groenten, en aardappelen	fruit	water, electr.teit, gas	
Wegingscoëfficiënt 2)									
2001 - 2006	100.00	10.03	1.63	2.32	1.55	1.08	0.88	21.81	
2007	100.00	9.94	2.00	2.18	1.45	1.05	0.83	23.52	
2008	100.00	10.14	2.06	2.16	1.49	1.16	0.82	24.16	
2001	91.1	98.2	97.0	98.4	100.9	91.8	101.2	83.3	91.6
2002	94.1	101.6	100.3	99.4	105.8	96.2	105.8	86.0	94.5
2003	96.1	103.0	102.2	99.8	108.3	96.6	106.1	89.2	96.3
2004	97.2	99.8	100.9	98.5	104.1	90.7	101.5	92.0	97.2
2005	98.9	98.6	100.2	99.0	101.1	91.1	98.3	96.3	98.5
2006	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	101.6	100.9	102	99.6	102.5	103.2	100.8	102.6	101.5
2008	104.1	106.7	108.6	102.8	116.7	105.0	108.6	104.7	103.8
2009	105.4	107.9	110.7	105.2	115.6	105.0	107.1	106.6	104.6
Specificatie 2009									
januari	104.1	108.7	110.0	105.2	117.3	113.4	106.3	107.6	103.3
februari	104.8	109.4	110.6	105.0	117.2	116.3	105.5	107.6	104.1
maart	105.9	109.5	110.8	105.5	116.8	114.5	110.3	107.5	105.1
april	106.1	109.5	111.5	105.9	117.2	110.4	110.1	107.2	105.3
mei	106.2	108.9	110.9	105.3	116.6	107.8	109.3	107.3	105.5
juni	105.9	108.6	110.9	105.4	115.8	106.9	111.1	107.2	105.1
juli	104.7	107.6	110.5	105.6	115.0	101.8	106.7	105.9	104.0
augustus	105.0	106.8	110.2	105.2	114.6	98.5	106.7	105.7	104.3
september	105.6	106.1	110.7	104.5	114.4	94.0	104.7	105.8	104.9
oktober	105.7	106.4	110.9	104.8	114.4	97.2	103.7	105.8	105.0
november	105.6	106.4	110.4	104.5	114.0	99.1	104.0	105.8	104.9
december	105.0	107.1	110.8	105.4	114.4	100.7	104.1	105.8	104.3

Bron: CBS

- 1) Consumentenprijsindex alle huishoudens - afgeleid is gelijk aan de gewone CPI, exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van productgebonden belastingen (bijv. BTW, en accijns op alcohol en tabak) en subsidies.
2) De wegingscoëfficiënt geeft het aandeel in de totale consumptieve uitgaven in het jaar 2000 weer.

15-b. Koopkracht van de gulden/euro, indexcijfers 1995=100 Purchasing power of the guilder/euro, indices 1995=100

jaar	index	jaar	index	jaar	index	jaar	index	jaar	index
	1995=100		1995=100		1995=100		1995=100		2001=100
1970	291.5	1980	136.1	1990	113.0	2000	89.5	2001	100.0
1971	269.5	1981	129.0	1991	109.5	2001	86.2	2002	96.8
1972	249.4	1982	123.8	1992	106.3	2002	83.9	2003	94.7
1973	227.3	1983	121.1	1993	104.1	2003	82.3	2004	93.5
1974	203.7	1984	118.9	1994	101.7	2004	81.4	2005	91.6
1975	185.2	1985	117.0	1995	100.0	2005	80.1	2006	89.8
1976	170.4	1986	117.6	1996	98.6	2006	78.6	2007*	88.1
1977	159.7	1987	117.4	1997	96.4	2007*	77.3	2008*	85.8
1978	152.2	1988	116.7	1998	94.9	2008*	75.4		
1979	144.7	1989	115.3	1999	93.0				

Bron: LEI, berekend uit CBS-gegevens over de prijsindexcijfers van het Nationaal inkomen (netto, marktprijzen).

1) Revisie in het jaar 2001

16. Verbruik

16-a. Voedingsmiddelen, gemiddeld verbruik 1) per jaar per hoofd van de bevolking
Foodstuffs, consumption per capita

eenheid	1985	1990	1995	2000	2004	2005	2006	2007
Plantaadige producten								
Tarwebloem en -meel	kg	53	66	62	66	-	-	-
Brood	kg	59	60	59	60	61	62	62
Aardappelen (basis vers)	kg	83	87	83	77	-	-	-
Suiker (op basis wit)	kg	-	-	33	33	-	-	-
Groenten 2)	kg	56	63	94	-	-	-	-
Vers fruit, incl. zeldvrucht'n	kg	66	73	64	-	-	-	-
Melk en zuivelproducten								
Consumptie melk en consumptie elkproducten	kg	-	136	132	126	127	127	-
Room	kg	-	2.9	2.4	2.2	1.8	1.9	2.0
Kaas	kg	13.5	13.6	14.2	14.5	16.7	17.1	17.7
Kwark	kg	-	1.6	1.9	2.8	3.3	3.3	-
Gecondenseerde melk	kg	-	8.2	6.7	6.6	5.3	5.2	-
Eetbare oliën en vetten								
Boter	kg	4.0	3.4	3.5	3.3	3.2	3.2	3.3
Margarine	kg	11.7	9.8	8.1	6.6	5.3	5.3	5.2
Halvarine	kg	2.6	2.9	3.0	3.0	3.1	3.1	3.2
Spijsvetten en -oliën	kg	10.5	19.3	21.8	24.9	23.1	24.3	24.2
Vlees 3)								
Rund- en kalfsvlees	kg	19.1	19.4	20.3	19.2	19.5	19.2	19.1
Varkensvlees	kg	43.3	44.9	44.2	43.6	42.3	41.9	41.5
Ander vlees	kg	2.2	2.5	2.6	2.7	1.9	2.0	1.9
Geslacht pluimvee	kg	12.7	17.2	20.4	21.6	21.9	22.1	21.9
Kippenieren								
	stuks	200	176	175	180	181	183	182
Dranken								
Bier	liters	85	91	86	83	79	78	77
Wijn	liters	15.0	14.5	16.6	18.8	20.6	21.3	21.5
Frisdranken	liters	66	71	81	91	94	94	98
Gedistilleerd (pure alc.)	liters	2.2	2.0	1.7	1.7	1.4	1.3	1.3

Bron: CBS, diverse productschappen, brancheverenigingen en Ministerie van Financiën.

1) Voor binnenlands verbruik beschikbaar gekomen hoeveelheden; de werkelijke consumptie kan a.g.v. voorraadvoorming afwijken.

2) Vanaf 1980 excl. verbruik uit particuliere tuinen. T/m 1990 alleen 'verse groenten'.

3) Op basis karkasgewicht. De werkelijke consumptie bedraagt ongeveer de helft.

16-b. Consumptieve binnenlandse bestedingen door gezinshuishoudingen, indexcijfers 1)

	1990	2000	2001	2005	2006	2007*	2008*
	100						
Totale consumptie huishoudens (incl. IZW-huishoudens)							
waarde	73.0	100.0	101.7	105.1	105.0	107.0	108.3
hoeveelheid	78.3	100.0	104.5	113.5	115.9	117.7	120.0
Totaal diensten							
waarde	69.8	100.0	104.0	109.9	106.9	108.5	110.1
hoeveelheid	71.7	100.0	103.9	117.0	119.7	122.0	123.5
Totaal goederen							
waarde	75.9	100.0	99.3	100.2	103.1	105.7	106.7
hoeveelheid	84.8	100.0	105.2	109.7	111.7	113.1	116.1
Duurzame consumptiegoederen							
waarde	68.8	100.0	100.1	100.9	107.2	112.6	114.1
hoeveelheid	92.9	100.0	104.0	101.8	101.3	101.1	100.4
Overige goederen							
waarde	77.8	100.0	96.4	96.4	95.1	94.0	95.3
hoeveelheid	74.7	100.0	105.8	121.7	128.0	131.5	136.8
Voedings- en genotmiddelen							
waarde	85.1	100.0	101.0	102.9	105.5	108.2	108.3
hoeveelheid	83.7	100.0	106.5	110.7	112.8	114.7	122.0
Voedingsmiddelen							
waarde	83.3	100.0	100.4	105.8	108.6	110.8	110.7
hoeveelheid	87.6	100.0	106.6	107.9	110.2	112.2	119.4
Genotmiddelen							
waarde	88.3	100.0	101.9	98.2	100.4	104.0	104.2
hoeveelheid	77.3	100.0	106.3	115.7	117.5	119.2	126.7

Bron: CBS Statline. 1) Revisie in het jaar 2001

17. Diverse gegevens

17-a. Overheidsuitgaven en -inkomsten 1)

Government expenditures and -income

	1995	2003 2)	2004	2005	2006	2007
min euro						
Uitgaven						
Landbouw, jacht en visserij	902	1505	1127	983	1203	1211
Totaal uitgaven	102241	130690	130016	132760	141174	150865
Inkomsten						
Landbouw, jacht en visserij	311	450	400	218	312	159
Totaal inkomsten	76282	117151	121374	133263	145259	153593
Saldo						
Landbouw, jacht en visserij	-592	-1055	-727	-765	-891	-1052
Totaal	-25959	-13539	-8642	503	4085	2728

Bron: CBS Statistisch Jaarboek.

1) Totalen lopende en kapitaalrekening.

Het saldo van de lopende en de kapitaalrekening te zamen geeft de toename of afname van financiële middelen weer (het vorderingstekort of -overschot)

2) Vanaf 2003 definitie gewijzigd

17-b. Spaargelden

Savings

	1985	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Stortingen	29434	55190	84414	126865	133244	300141	501698	244733
Terugbetalingen	29082	52246	83569	121019	126278	288871	491831	232374
Spaarverschil	353	2945	845	5846	6966	11270	9867	12359
Bijgeschreven rente	2311	3477	3057	3808	3578	4522	3411	4721
Besparingen	2664	6422	3902	9654	10544	15792	13278	17080
Spaartegoed (ultimo)	64980	104824	134245	210968	221339	237131	251258	284782

Bron: CBS, Statistiek van de Spaargelden 1992; Sparen en lenen in Nederland 1996; Financiële maandstatistiek.

17-c Gefailleerde ondernemingen

Adjudications in bankruptcy

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Totaal	4783	3579	6780	5941	4602	4635	8040
w.o. land-, tuin- en bosbouw, visserij	118	57	138	141	84	88	143

Bron: CBS Statline

17-d CAO-lonen per uur, inclusief bijzondere beloningen, indexcijfers
CAO-wages per hour, indic CAO-wages per hour, indices

CAO-sectoren	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
	2000 = 100						
Landbouw en visserij	100	112.2	112.5	114.3	116.6	120.1	122.6
Industrie en Bouwnijverheid	100	113	114.1	116.1	118.1	122.4	126.1
Commerciële dienstverlening	100	112.1	112.8	115.0	117.2	120.8	123.9
Niet-commerciële dienstverl.	100	113.1	113.8	116.5	119.4	123.7	127.4
Totaal Cao-sectoren	100	112.6	113.4	115.7	118.1	122.0	125.4

Bron: CBS, Statline.

N.B.: De uitkomsten hebben betrekking op volwassenen en jeugdige werknemers.

17-e. Waterschappen, opbrengsten van de omslag 1)
District water boards, proceeds of polder boards

	1975	1985	1995	2000	2005	2006	2007	2008*
	mln euro							
Groningen en Drenthe	17	29	39	65	55	54	48	40
Friesland	7	16	29	39	48	52	50	53
Overijssel en Flevoland	9	22	59	53	97	98	100	108
Gelderland	11	27	44	60	107	109	110	112
Utrecht	1	7	14	18	26	27	27	31
Noord-Holland	16	39	68	86	113	125	130	133
Zuid-Holland	20	55	82	117	160	177	182	187
Zeeland	10	15	25	28	41	41	42	40
Noord-Brabant	13	24	42	57	81	81	81	85
Limburg	4	7	25	29	40	39	39	40
Interprovinciale waterschappen 2)	14	.	.	.	.	.	.	.
Nederland	120	243	426	549	769	802	810	830
Rijksbijdragen 3)								
Waterhuishouding en waterkeringen	4	105	27	.	.	.	.	.
	1980=100							
Omslagheffing, indexcijfers	62	125	220	283	396	413	418	428
aantal Waterschappen	810	255	88	56	26	26	26	26

Bron: CBS Statline.

1) Excl. de verontreinigingsheffing.

2) M.i.v. 1985 zijn de interprovinciale waterschappen ingedeeld bij de provincie waar het zwaartepunt van het waterschap qua oppervlakte is gelegen.

3) Subsidie van het Rijk aan Waterschappen sinds 1969.

2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen

Toelichting

Bedrijfsomvang: nge en bss

De economische omvang van een agrarisch bedrijf en van de afzonderlijke productierichtingen binnen een bedrijf kan worden uitgedrukt met de daarvoor ontwikkelde Nederlandse grootte-eenheden (nge). Eerder dienden daarvoor de zgn. standaardbedrijfsseenheden, die tot stand kwamen op basis van gestandaardiseerde netto-toegevoegde waarden, berekend in een basisperiode bij een doelmatige bedrijfsvoering en onder normale omstandigheden.

De nge is een eenheid die niet op de nettotoegevoegde waarde maar op de saldi per diersoort en per ha gewas is gebaseerd. Daartoe worden brutostandaardsaldi (bss) berekend door de opbrengsten met bepaalde bijbehorende specifieke kosten te verminderen. De bss wordt in het kader van de EU-typologie zeer regelmatig herzien. De bss is uitgedrukt in euro's (lopende prijzen). Om praktische redenen wordt de bedrijfsomvang niet in bss uitgedrukt maar in nge. De nge wordt bij een herziening zodanig aangepast dat de reële ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde voor het Nederlandse landbouwbedrijf wordt weergegeven. De bss-2000, de bss-2002 en de bss 2004 zijn vermeld in tabel 134-a.

De Nederlandse land- en tuinbouwbedrijven telden in 1999 gemiddeld 48 nge per volwaardige arbeidskracht. In het algemeen geldt dat grotere bedrijven meer nge per arbeidskracht bevatten. Per bedrijfstype zijn er echter grote verschillen. Akkerbouw- en veehouderijbedrijven hebben gemiddeld meer dan 50 nge per volwaardige arbeidskracht. Daarentegen tellen tuinbouwbedrijven gemiddeld minder dan 36 nge per volwaardige arbeidskracht. Ook binnen de genoemde sectoren doen zich op dit punt grote verschillen voor.

Voor de tabellen uit de landbouwtelling is gebruik gemaakt van de volgende bss in de nevenvermelde jaren:

bss-1982	t/m 1986	bss-1988	1992	bss-1994	1997 en 1998	bss-2000	2003 en 2004
bss-1984	1987 en 1988	bss-1990	1993 en 1994	bss-1996	1999 en 2000	bss-2002	2005 en 2006
bss-1986	1989, 1990, 1991	bss-1992	1995 en 1996	bss-1998	2001 en 2002	bss-2004	vanaf 2007

Bedrijfstypering: NEG-typologie

Agrarische bedrijven kunnen worden getypeerd met behulp van de verdeling van het aantal bss per bedrijf over de verschillende bedrijfsonderdelen. In EU-verband is op basis van bss een gemeenschappelijke typologie ontwikkeld. In de NEG-typologie worden 8 hoofdtypen onderscheiden (akkerbouwbedrijven, tuinbouwbedrijven, blijvende teelbedrijven, grasdierbedrijven, hokdierbedrijven, en 3 combinaties daarvan). Een bedrijf behoort tot een bepaald bedrijfstype als 2/3 of meer van de totale bss-waarde van het aangegeven bedrijfsdeel afkomstig is. Voor de onderscheiden types zie tabel 21-a.

In 1998 is een naamswijziging aangebracht binnen het hoofdbedrijfstype akkerbouwbedrijven. De in voorgaande jaren onderscheiden bedrijfstypen "graanbedrijven en graan/hakvruchtbedrijven" zijn vervangen door respectievelijk de typen "maaidorsbare gewassenbedrijven en maaidors/hakvruchtbedrijven". In verband hiermee is de nummering aangepast. De peulvruchtgewassen, een drietal handelsgewassen (koolzaad, karwijzaad en blauwmaanzaad) en het braakland zijn met ingang van 1998 op een andere wijze ingedeeld binnen de NEG-typering. Dit betekent inhoudelijk een verandering voor het bedrijfstype "overige akkerbouwgewassen". Met ingang van de landbouwtelling 2006 is onder het hoofdbedrijfstype grasdierbedrijven het bedrijfstype paarden- en ponybedrijven toegevoegd.

In de landbouwtelling opgenomen bedrijven

De gegevens van de landbouwtelling hebben betrekking op bedrijven waarvan de exploitanten hun bestaan geheel of gedeeltelijk in de landbouw vinden en waarvan de bedrijfsgebouwen respectievelijk de hoofdbedrijfsgebouwen in Nederland zijn gelegen.

Van 1970 tot en met 1987 werden de uitkomsten van bedrijven kleiner dan 10 sbe niet in de tabellen opgenomen. Vanaf 1988 is die ondergrens gesteld op 3 nge.

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn in 1992 een aantal bedrijven (in totaal 811) meegeteld, die door de aanwezige hokcapaciteit boven de 3 nge-grens uitkwamen.

Vanaf 2006 zijn de bedrijven die worden geëxploiteerd door Staatsbosbeheer of natuurmonumenten niet meer opgenomen in de landbouwtelling.

Cultuurgrond

Voor zover niet anders vermeld, is bij de tabellen met oppervlaktegegevens sprake van "gemeten maat".

Braaklegging

In 1993 is de Mac Sharry-regeling in werking getreden. Als gevolg daarvan is akkerland uit productie genomen. Voornamelijk de bedrijven van grote economische omvang maken van de regeling gebruik.

De bestemming van de braakgelegde grond kan als volgt worden ingedeeld:

- Groenbemestingsgewassen (groene braak)
- Gewassen met eindbestemming non food (non feed)
- Zwarte braak (niet in gebruik).

Wijzigingen in de voorwaarden voor braaklegging hebben invloed op het totaalareaal gehad.

Met ingang van de Landbouwtelling 2002 zijn de gewassen onder a. en b. bij akkerbouwgewassen ingedeeld. Met ingang van 2006 is ook de zwarte braak bij de akkerbouwgewassen ingedeeld. Ook de faunaranen zijn vanaf 2006 opgenomen onder de akkerbouwgewassen.

Het snelgroeiend hout behoort in 2006 niet tot de cultuurgrond.

Landbouwgebiedsindeling 1991 (zie kaartbijlage)

Met ingang van 1992 is een nieuwe landbouwgebiedsindeling in gebruik genomen. Deze is niet meer gebaseerd op grondsoort maar op uiterlijke verschijningsvorm van de landbouw in het betreffende gebied, waarbij is uitgegaan van de overheersende productierichting. Een uitgebreide beschrijving van de nieuwe landbouwgebiedsindeling is te vinden in de CBS-publicatie "Landbouwgebiedsindeling 1991".

Hoofd-/nevenberoep

Een hoofdberoepsbedrijf is een bedrijf waarvan het bedrijfshoofd het grootste deel van zijn dagtaak aan het agrarisch bedrijf besteedt. Onder een nevenberoepsbedrijf wordt verstaan een bedrijf van een bedrijfshoofd die twee beroepen uitoefent en daarbij minder dan de helft van zijn dagtaak aan het agrarisch bedrijf besteedt. Ook een bedrijf van een rustende landbouwer of tuinder werd tot en met 1985 tot de nevenberoepsbedrijven gerekend. Vanaf 1986 behoort deze groep tot de hoofdberoepsbedrijven.

Arbeidsjaareenheden (aje's).

In 1975 zijn de gegevens per werknemer uit de arbeidskrachtentelling omgerekend tot arbeidsjaareenheden op basis van 2250 uur per aje en in latere jaren op basis van 2 000 uur per aje waarbij een persoon maximaal voor 1 aje is geteld.

Niet-regelmatig werkzame gezinsarbeidskrachten.

Van 1971 tot 1983 worden hiertoe gerekend personen die in het kalenderjaar, voorafgaande aan de telling niet iedere week op het bedrijf hebben gewerkt. Van 1983 tot en met 1986 is het kalenderjaar vervangen door de periode april tot en met maart voorafgaande aan de telling. Bijzondere omstandigheden zoals vakanties en ziekten worden buiten beschouwing gelaten. Met ingang van 1987 worden de niet-regelmatig werkzame gezinsarbeidskrachten niet meer apart geteld en tot de regelmatig werkzame gezinsarbeidskrachten gerekend. Met ingang van statistiekjaar 2000 zijn de meewerkende kinderen en de meewerkende inwonende familie samengevoegd tot de rubriek overige inwonende familieleden.

Niet-regelmatig werkzame niet-gezinsarbeidskrachten.

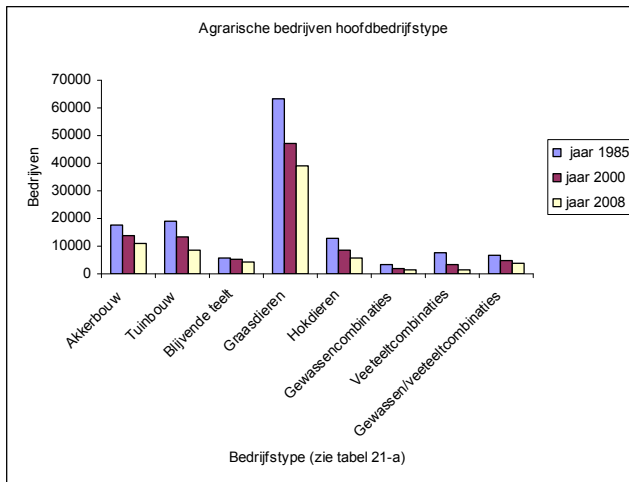
Onder niet-regelmatig werkzame niet-gezinsarbeidskrachten worden verstaan diegenen, die op de laatste werkweek voor de teldatum op het bedrijf hebben gewerkt. Met ingang van statistiekjaar 2000 worden de niet-regelmatig werkzame niet-gezinsarbeidskrachten niet meer opgenomen onder de arbeidskrachten.

Open grondsgroente.

Met ingang van statistiekjaar 2000 zijn de akkerbouwmatige groenten opgenomen onder de akkerbouw. Het betreft hier suikermais, tuinbonen (groen te oogsten), boerenkool, knolselderij, koolraap, krotten, kruiden wortelgewassen, schorseneren, spinazie, stamsperciebonen, waspeen, winterpeen en wilfofwortelen. De uien en erwten groen te oogsten zijn al vanaf 1986 opgenomen onder de akkerbouw. Er wordt dus vanaf statistiekjaar 2000 geen onderscheid meer gemaakt tussen groenten akkerbouwmatig en groenten tuinbouwmatig.

Indelingen.

Vanaf statistiekjaar 2006 zijn andere indelingen gehanteerd om beter aan te sluiten op de indelingen bij Eurostat. Deze zijn bij het CBS met terugwerkende kracht doorgevoerd voor de statistiekjaren 2000-2005. Deze wijzigingen kunnen voor verschillen zorgen tussen de gegevens in oude publicaties en die op de website van het CBS. Ook op de website van het LEI zullen deze wijzigingen doorgevoerd worden. Met ingang van 2000 zijn de volgende inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer worden niet tot de populatie van de Landbouwtelling gerekend, omdat die geen agrarische productie leveren. De afzonderlijke producten (dieren, gewassen) worden voor de bedrijfsstypering en presentatie ingedeeld in productgroepen. Bij deze producttoedeling is volledig aangesloten op de EU-richtlijnen. Voor de statistiekjaren voor 2000 werd hier op een (beperkt) aantal punten vanaf geweken. Hierdoor treden enkele verschuivingen op, waarvan de belangrijkste is, dat braak en tijdelijk grasland nu bij akkerbouwgewassen worden geteld. Tot het statistiekjaar 2000 waren deze als afzonderlijke onderwerpen bij grondgebruik ondergebracht.

21. Bedrijfstypering en bedrijfsgrootte

21-a. Bedrijven naar (hoofd)bedrijfstype (NEG)

Holdings by (main) type of holding (DCT)

no. bedrijfs- type		1985	1995	2005	2007	2008	2009
1	Akkerbouwbedrijven 1)	17560	14663	12257	11366	11175	10923
	w.v.						
131	(111) maaidorsbare gewassenbedr.	402	577	1315	1154	1437	1244
141	(121) gesp. hakvruchtenbedr.	5253	4898	2553	2425	2207	2248
142	(122) maaidors/hakvruchtenbedr.	1496	1184	1512	1286	1236	1119
143	(123) akkerbouwgroentenbedr.	235	150	130	141	167	189
1 448	(1248) ov. hakvruchtenbedr.	6193	4969	3324	3154	2836	2838
1 449	(1249) ov. akkerbouwbedr.	3981	2885	3423	3206	3292	3285
2	Tuinbouwbedrijven	18907	15889	10319	9053	8542	7966
2 011	w.v. opengrondsgroentenbedr.	2812	2006	1157	1053	1038	977
2 012	glasgroentenbedrijven	4863	3612	1957	1708	1570	1463
2 013	ov. groentenbedrijven	765	346	178	147	140	120
2 021	opengrondsbloem (bollen)bedr.	2780	2352	1899	1736	1700	1631
2 022	glasbloemenbedrijven	5408	5760	4123	3553	3258	3001
2 023	ov. bloemenbedrijven	638	720	528	466	462	434
2 033	paddestoelbedrijven	767	670	315	243	234	207
2 039	ov. tuinbouwbedrijven	874	423	162	147	140	133
3	Blijvende teeltbedrijven	5753	5750	4488	4452	4328	4258
321	w.v. fruitbedrijven	3078	2753	1809	1794	1744	1716
348	boomkwekerijbedrijven	2402	2512	2209	2249	2189	2152
349	ov. blijvende teeltbedr.	273	485	470	409	395	390
4	Graasdierbedrijven	63381	54613	41053	39128	38883	38299
411	w.v. sterk gesp. melkveebedr.	39451	26945	19481	17891	17694	17490
412	gespecialiseerd melkveebedr.	5781	4066	1143	1008	894	836
437	ov. melkveebedrijven	2602	2012	-	-	-	-
438	kalvermestrijbedrijven	1507	1170	1134	1238	1239	1176
439	ov. rundveebedrijven	2006	3332	1770	1330	1301	1275
441	schapenbedrijven	738	890	348	188	193	184
442	rundvee/schapenbedrijven	390	272	43	29	28	17
443	geitenbedrijven	42	137	274	286	283	294
4 447	paarden- en ponybedrijven	0	0	5877	5066	5335	5521
4 448	graslandbedrijven	2311	3396	3135	3699	3741	3633
4 449	ov. graasdierbedrijven	8553	12393	7848	8393	8175	7873
5	Hokdierbedrijven	12756	10414	5902	5771	5545	5336
5 011	w.v. fokvarkensbedrijven	4257	2880	1509	1432	1303	1233
5 012	vleesvarkensbedrijven	3839	2974	1676	1741	1773	1718
5 013	ov. varkensbedrijven	1879	1884	1102	999	981	935
5 021	legkippenbedrijven	1543	1269	940	984	925	922
5 022	slachtpluimveebedrijven	698	723	458	444	418	402
5 023	ov. pluimveebedrijven	21	17	13	12	9	8
5 031	varkens/pluimveebedr.	243	180	74	86	72	62
5 032	ov. hokdierbedrijven	276	487	130	73	64	56
6	Gewassencombinaties	3390	2484	1524	1346	1315	1319
601	w.v. tuinbouw/blijvende teeltbedr.	541	414	275	241	233	224
609	ov. gewassencombinaties	2849	2070	1249	1105	1082	1095
7	Veeteeltcombinaties	7538	4561	2021	1811	1649	1480
71	w.v. graasdiercombinaties	984	573	329	282	246	245
72	ov. veeteeltcombinaties	6554	3988	1692	1529	1403	1235
8	Gewassen-/veeteeltcombinaties	6614	4828	4186	3814	3715	3427
81	w.v. akkerbouw-/veeteeltcomb.	4031	3107	2766	2557	2500	2329
82	ov. combinaties	2583	1721	1420	1257	1215	1098
Totaal		135899	113202	81750	76741	75152	73008

Bron: CBS Landbouwteiling

1) zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk ter zake Akkerbouwbedrijven.

21-b. Bedrijven naar nge-klasse en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by dsu-class and main type of holding (DCT)

.NGE klasse	bedrijven											totaal
	3	12	16	20	24	32	40	50	70	100	150	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en meer	
Akkerbouwbedrijven												
1990	4117	970	774	607	1077	1027	1290	2415	2282	1203	503	16265
2000	3523	908	672	544	871	712	791	1557	1739	1366	983	13666
2005	3506	873	648	509	860	682	792	1241	1300	1033	813	12257
2008	3261	705	564	484	788	589	679	1063	1149	990	903	11175
2009	3035	750	560	495	735	582	675	1004	1130	1042	915	10923
Tuinbouwbedrijven												
1990	1841	674	651	607	1185	1148	1244	2190	2690	2796	2939	17965
2000	796	331	347	297	600	559	642	1251	1460	1999	5050	13332
2005	519	234	227	198	434	379	447	836	1018	1332	4695	10319
2008	416	202	181	164	351	302	365	680	816	993	4072	8542
2009	365	175	164	137	353	287	328	654	742	912	3849	7966
Blijvende teeltbedrijven												
1990	1188	419	367	350	620	541	512	755	533	289	188	5762
2000	731	276	239	237	453	371	404	722	692	503	479	5117
2005	490	223	186	166	331	266	312	601	660	539	714	4488
2008	405	191	163	138	285	247	284	538	610	547	920	4328
2009	398	164	131	144	266	257	246	532	587	576	957	4258
Graasdierbedrijven												
1990	15282	2911	2295	2339	4389	4908	6186	10405	6720	2314	577	58326
2000	11582	2428	1914	1485	2238	1826	2294	5293	8424	6846	2694	47024
2005	10645	2188	1554	1265	1885	1653	2042	4485	7073	5862	2401	41053
2008	10398	1975	1502	1139	1785	1488	1628	3423	5962	6175	3408	38883
2009	10200	1896	1459	1074	1797	1369	1574	3214	5780	6288	3648	38299
Hokdierbedrijven												
1990	2030	670	595	512	1019	1029	1408	2260	1354	607	323	11807
2000	389	265	241	228	511	423	525	1173	1621	1514	1305	8195
2005	244	141	153	187	352	339	391	841	1199	1097	958	5902
2008	192	116	131	151	313	283	343	669	953	1141	1253	5545
2009	168	110	133	145	268	263	312	600	910	1019	1408	5336
Gewassencombinaties												
1990	608	212	180	162	280	208	210	340	296	206	104	2806
2000	271	105	87	77	147	163	151	250	248	295	301	2095
2005	134	57	58	57	108	105	109	190	201	217	288	1524
2008	95	46	56	42	103	78	77	160	178	201	279	1315
2009	102	48	42	59	94	97	92	132	179	201	273	1319
Veeteeltcombinaties												
1990	1207	401	312	275	481	509	697	1062	752	339	122	6157
2000	219	149	153	141	243	196	197	405	506	515	391	3115
2005	165	125	106	113	177	100	134	233	285	320	263	2021
2008	112	87	75	84	136	111	108	184	199	274	279	1649
2009	105	68	80	70	116	94	87	142	186	251	281	1480
Gewassen-/veeteeltcombinaties												
1990	2148	487	328	254	417	342	380	627	479	251	102	5815
2000	1425	369	237	230	361	243	194	339	417	474	531	4820
2005	1184	333	298	231	321	201	202	276	315	372	453	4186
2008	1128	271	222	197	267	173	173	247	253	277	507	3715
2009	1032	254	210	157	254	158	154	224	224	256	504	3427
T o t a a l												
1990	28421	6744	5502	5106	9468	9712	11927	20054	15106	8005	4858	124903
2000	18945	4826	3890	3240	5438	4490	5189	11001	15118	13516	11736	97389
2005	16887	4174	3230	2726	4468	3725	4429	8703	12051	10772	10585	81750
2008	16007	3593	2894	2399	4028	3271	3657	6964	10120	10598	11621	75152
2009	15405	3465	2779	2281	3883	3107	3468	6502	9738	10545	11835	73008

Bron: CBS Landbouwelling.

21-c. Bedrijven naar nge-klasse en (hoofd)bedrijfstype (NEG), 2009
Holdings by dsu-class and (main) type of holding (DCT), 2009

NEG-tyf	bedrijven										totaal	
	3	12	16	20	24	32	40	50	70	100		150 en meer
tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot		
12	16	20	24	32	40	50	70	100	150			
1	3035	750	560	495	735	582	675	1004	1130	1042	915	10923
131	760	115	62	52	63	45	38	47	24	26	12	1244
141	262	85	84	74	122	126	162	257	308	384	384	2248
142	172	118	117	82	139	98	82	117	100	64	30	1119
143	57	21	17	13	15	12	12	6	15	8	13	189
1448	141	98	91	98	171	139	228	396	572	480	424	2838
1449	1643	313	189	176	225	162	153	181	111	80	52	3285
2	365	175	164	137	353	287	328	654	742	912	3849	7966
2011	111	46	48	25	82	59	76	116	97	110	207	977
2012	27	21	17	18	46	42	45	114	109	108	916	1463
2013	12	7	2	1	12	12	8	11	7	17	31	120
2021	123	41	41	42	91	75	78	157	161	188	634	1631
2022	70	45	39	40	88	68	78	180	280	397	1716	3001
2023	12	8	8	8	24	19	28	55	47	45	180	434
2033	5	5	5	1	8	6	9	11	19	34	104	207
2039	5	2	4	2	2	6	6	10	22	13	61	133
3	398	164	131	144	266	257	246	532	587	576	957	4258
321	227	89	61	67	121	104	94	234	287	241	191	1716
348	158	65	59	71	131	135	132	252	261	281	607	2152
349	13	10	11	6	14	18	20	46	39	54	159	390
4	10200	1896	1459	1074	1797	1369	1574	3214	5780	6288	3648	38299
411	59	33	77	94	311	453	786	2206	4819	5526	3126	17490
412	12	15	10	13	30	47	53	117	191	197	151	836
438	56	39	39	41	75	65	65	136	226	251	183	1176
439	448	135	104	87	131	78	58	65	61	68	40	1275
441	134	14	8	9	7	5	2	3	2			184
442	12				2	2			1			17
443	13	4	8	5	10	15	21	71	90	35	22	294
4447	3016	456	337	250	403	245	232	288	173	92	29	5521
4448	2378	354	234	146	170	107	79	70	49	22	24	3633
4449	4072	846	642	429	658	352	278	258	168	97	73	7873
5	168	110	133	145	268	263	312	600	910	1019	1408	5336
5011	7	4	6	6	9	26	53	150	285	309	378	1233
5012	136	91	105	111	202	167	160	193	216	146	191	1718
5013	1	3	1	1	3	7	27	65	153	248	426	935
5021	17	8	11	16	37	43	45	111	171	196	267	922
5022	7	3	5	7	13	15	23	58	59	98	114	402
5023							1	2	1	2	2	8
5031			2	2	2	2	2	9	12	10	21	62
5032		1	3	2	2	3	1	12	13	10	9	56
6	102	48	42	59	94	97	92	132	179	201	273	1319
601	9	11	2	10	11	20	11	31	25	35	59	224
609	93	37	40	49	83	77	81	101	154	166	214	1095
7	105	68	80	70	116	94	87	142	186	251	281	1480
71	25	16	19	10	18	6	9	23	31	33	55	245
72	80	52	61	60	98	88	78	119	155	218	226	1235
8	1032	254	210	157	254	158	154	224	224	256	504	3427
81	945	225	186	131	207	111	102	127	96	87	112	2329
82	87	29	24	26	47	47	52	97	128	169	392	1098
Totaal	15405	3465	2779	2281	3883	3107	3468	6502	9738	10545	11835	73008

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

N.B.: Voor betekenis bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

21-d. Bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha) en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by size (ha) and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha cultuurgrond								totaal	
	zonder	0,01-<1	1-<5	5-<10	10-<20	20-<30	30-<50	50-<100		100 e.m. bedrijven
Akkerbouwbedrijven										
1990	-	-	1779	2430	2688	2311	3773	2791	493	16265
2000	6	-	1299	2246	2555	1736	2723	2489	612	13666
2005	-	-	900	1958	2475	1487	2185	2426	826	12257
2008	-	-	667	2213	1416	1852	1787	2307	933	11175
2009	-	-	610	1712	2204	1345	1805	2263	984	10923
Tuinbouwbedrijven										
1990	415	5860	8653	1677	979	226	114	39	2	17965
2000	343	4002	6200	1165	860	346	261	131	24	13332
2005	245	2783	4604	1024	767	371	281	193	51	10319
2008	230	2002	3614	761	307	334	1001	219	74	8542
2009	202	1787	3390	967	719	310	304	214	73	7966
Blijvende teeltbedrijven										
1990	-	1168	2475	1018	833	172	77	18	1	5762
2000	-	976	2127	888	611	195	89	26	5	5117
2005	-	760	1775	810	746	228	102	54	13	4488
2008	-	652	1616	788	269	153	750	82	18	4328
2009	-	625	1586	735	770	285	155	80	22	4258
Graasdierbedrijven										
1990	537	611	8128	10030	15245	12362	9238	2046	129	58326
2000	578	655	7786	6859	8459	8243	10346	3770	328	47024
2005	919	683	6900	5386	6043	5553	9744	5238	587	41053
2008	490	622	6910	5502	4690	8750	5115	5945	859	38883
2009	545	675	6746	4952	5310	4469	8609	6100	893	38299
Hokdierbedrijven										
1990	1737	2050	4626	2081	1154	128	29	2	-	11807
2000	849	922	3166	1578	1264	288	108	20	-	8195
2005	706	587	1989	1156	1028	262	128	45	1	5902
2008	770	562	1623	989	334	173	1034	52	8	5545
2009	824	521	1498	992	903	339	182	69	8	5336
Gewassencombinaties										
1990	-	184	660	577	636	362	272	100	15	2806
2000	-	137	416	296	408	293	305	221	44	2120
2005	-	86	229	184	253	233	254	216	69	1524
2008	-	59	176	225	183	239	148	209	76	1315
2009	-	61	175	142	219	220	219	202	81	1319
Veeteeltcombinaties										
1990	24	116	1296	1580	2247	604	239	46	5	6157
2000	22	47	362	614	1057	529	364	107	13	3115
2005	11	25	218	362	591	362	302	136	14	2021
2008	22	19	143	478	290	260	261	152	24	1649
2009	13	27	147	204	430	246	231	149	33	1480
Gewassen-/veeteeltcombinaties										
1990	1	57	1043	1503	1446	794	648	287	36	5815
2000	53	64	777	1008	1073	642	649	437	117	4820
2005	52	61	535	801	955	585	603	457	137	4186
2008	59	45	476	840	505	538	701	402	149	3715
2009	48	49	389	665	778	464	507	390	137	3427
T o t a a l										
1990	2714	10046	28660	20896	25228	16959	14390	5329	681	124903
2000	1851	6803	22133	14654	16487	12272	14845	7201	1143	97389
2005	1933	4985	17150	11681	12858	9081	13599	8765	1698	81750
2008	1571	3961	15225	11796	7994	12299	10797	9368	2141	75152
2009	1632	3745	14541	10369	11333	7678	12012	9467	2231	73008

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

21-e Bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha) en naar provincie, 2009
Holdings by size (ha) and by province, 2009

	bedrijven met ... ha cultuurgrond									totaal 100 e.m. bedrijven	
	0,00	0,01-<1	1-<5	5-<10	10-<15	15-<20	20-<30	30-<50	50-<100		
Groningen	39	58	418	326	180	152	267	604	947	389	3380
Friesland	63	84	740	586	342	238	450	1338	1614	330	5785
Drenthe	58	69	596	457	280	217	338	680	837	298	3830
Overijssel	189	248	1529	1412	947	698	1105	1781	896	104	8909
Flevoland	21	29	111	90	118	115	277	496	523	143	1923
Gelderland	373	741	2903	2178	1308	876	1259	1682	1028	154	12502
Utrecht	60	115	482	418	260	234	418	641	289	31	2948
Noord-Holland	69	400	1020	677	393	368	532	789	701	165	5114
Zuid-Holland	94	1044	2459	854	421	288	549	894	650	159	7412
Zeeland	28	55	343	389	315	279	390	582	644	201	3226
Noord-Brabant	444	658	2800	2157	1406	988	1563	1879	924	166	12985
Limburg	194	244	1140	825	528	382	530	646	414	91	4994
Nederland	1632	3745	14541	10369	6498	4835	7678	12012	9467	2231	73008

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

21-f. Persoonlijke ondernemingen, naar leeftijd (oudste) bedrijfsvoofd en hoofdbedrijfstype (NEG)
Self-employed farmers by age of eldest holder/manager and main type of holding (DC T)

	totaal	jonger dan 25 jaar	25-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-64 jaar	65 jaar en ouder
	1975	160621	1855	7590	30513	44232	60428
1980	142660	1389	5181	25165	38167	57090	15668
1985	133560	1355	4581	21350	32811	56863	16600
1990	122291	881	4251	18465	29466	50983	18245
1991	119665	809	4031	18474	28512	49812	18027
1992	118119	732	3618	18433	27656	49279	18401
1993	116447	662	3300	18133	26960	48286	19106
1994	112704	861	3727	18861	26741	46154	16360
1995	109791	424	2610	17481	25392	44880	19004
1996	107102	326	2151	16635	24336	44194	19460
1997	104178	195	1584	15192	23630	43381	20196
1998	100857	229	1666	15438	22788	41411	19325
1999	97151	192	1360	14833	22167	39779	18820
2000	93138	164	1054	13830	21603	38011	18476
2001	88561	140	928	12946	21251	35672	17624
2002	85509	115	778	12474	21249	34325	16568
2003	81936	78	605	10938	21131	33091	16093
2004	79809	70	484	9737	21180	32083	16255
2005	77749	80	422	8842	20983	31364	16058
2006	75606	100	525	9466	21491	29919	14105
2007	72767	121	548	8711	21147	28962	13278
2008	71099	136	487	7791	20839	28689	13157
2009	68879	127	506	6779	20385	28137	12945
Specificatie 2009							
Akkerbouwbedrijven	10375	32	67	837	2728	4476	2235
Tuinbouwbedrijven	6502	15	59	884	2274	2630	640
Blijvende teeltbedrijven	3867	10	53	456	1215	1548	585
Graasdierbedrijven	37433	56	260	3483	10628	15121	7885
Hokdierbedrijven	4770	9	41	624	1890	1823	383
Gewassencombinaties	1253		8	141	369	556	179
Veeteeltcombinaties	1451	2	4	122	505	613	205
Gewassen-/veeteeltcomb.	3228	3	14	232	776	1370	833

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

22. Gebruik van de cultuurgrond

22-a. Agrarische bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha)

Holdings by size (ha)

	bedrijven met ... ha cultuurgrond								bedrij- ven totaal	opper- vlakte totaal	
	0.00 tot 1	0.01 tot 5	1 tot 10	5 tot 20	10 tot 30	20 tot 50	30 tot 100	50 tot 100 meer			
Alle bedrijven (aantal)											
1970	3494	17000	42497	39155	52079	18357	9524	2283	224	184613	2142597
1975	4264	14529	35814	30677	43995	19244	10860	2860	351	162594	2081964
1980	3834	12200	30955	26101	37259	18783	12015	3469	378	144994	2020237
1981	3621	11873	29884	25230	36115	18675	12243	3627	382	141650	2010668
1982	3605	11665	29503	24641	35118	18512	12488	3718	404	139654	2005219
1983	3514	11511	29462	24265	34272	18523	12748	3820	424	138539	2008712
1984	3591	11548	29588	23688	33327	18459	13120	3903	429	137743	2016095
1985	3650	11410	29216	22937	32179	18448	13455	4139	465	135899	2019023
1986	3612	11353	28909	22196	30979	18402	13551	4340	502	133844	2012589
1987	3424	11350	29172	21592	29311	18065	13944	4618	537	132013	2014263
1988	2991	10578	28891	22238	27925	17655	14057	4852	566	129753	2011669
1989	2817	10419	28814	21651	26555	17187	14253	5058	613	127367	2003878
1990	2714	10046	28660	20896	25228	16959	14390	5329	681	124903	2005608
1991	2797	9838	28546	20208	24058	16456	14474	5505	724	122606	1990856
1992	2727	9853	28875	19478	23053	16006	14458	5707	779	120936	1985513
1993	2446	9411	29190	19302	22383	15810	14493	5877	812	119724	1987651
1994	2191	8921	27955	18723	21598	15361	14660	5947	828	116184	1971431
1995	2061	8453	27203	18050	20708	14997	14720	6143	867	113202	1964747
1996	1951	8081	26483	17515	19988	14637	14735	6345	932	110667	1981688
1997	1829	7567	25403	17241	19233	14268	14843	6555	980	107919	1965121
1998	1691	7010	24588	16488	18443	13696	15038	6861	1058	104873	1972758
1999	1585	6515	23830	15783	17481	13093	15054	7084	1120	101545	1966951
2000	1851	6803	22133	14654	16487	12272	14845	7201	1143	97389	1927192
2001	1767	5483	21245	13776	15571	11346	14547	7579	1333	92647	1923081
2002	1772	5575	19898	12952	14365	10684	14589	8199	1445	89479	1944262
2003	1673	5263	18729	12132	13601	10023	14123	8330	1534	85408	1916663
2004	1704	4948	18281	12061	13180	9574	13871	8570	1605	83794	1917112
2005	1933	4985	17150	11681	12858	9081	13599	8765	1698	81750	1914522
2006	1586	4711	16245	11418	12686	8784	13184	8976	1845	79435	1919705
2007	1797	4282	15393	10973	12150	8346	12637	9213	1950	76741	1914331
2008	1571	3961	15225	10797	11796	7994	12299	9368	2141	75152	1929273
2009	1632	3745	14541	10369	11333	7678	12012	9467	2231	73008	1917480
Specificatie 2009											
naar hoofdbedrijfstype											
1	.	.	610	1712	2204	1345	1805	2263	984	10923	463350
2	202	1787	3390	967	719	310	304	214	73	7966	71244
3	.	625	1586	735	770	285	155	80	22	4258	41434
4	545	675	6746	4952	5310	4469	8609	6100	893	38299	1115112
5	824	521	1498	992	903	339	182	69	8	5336	44496
6	.	61	175	142	219	220	219	202	81	1319	46602
7	13	27	147	204	430	246	231	149	33	1480	38125
8	48	49	389	665	778	464	507	390	137	3427	97118

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

22-b. Agrarische bedrijven naar grondgebruik, provincie en 14 groepen van landbouwgebieden
Holdings according to land utilization, by province and 14 groups of agricultural districts

	bedrijven met					bedrijven	
	cultuur- grond	akker- bouw	grasland	tuinbouw- open grond 1)	gewassen onder glas	open grond en/of glas	zonder cultuur grond
1975	158330	77330	122271	39673	17572	46268	4264
1980	141160	69159	106629	32719	15772	39766	3834
1985	132249	67355	96550	31575	14986	38482	3650
1990	122189	63576	88273	25642	14413	33098	2714
1995	111141	58508	80532	22732	13044	30072	2061
1996	108716	57948	78419	22087	12548	29170	1951
1997	106090	57271	80149	21591	12211	28488	1829
1998	103182	55585	73917	21013	12003	27908	1691
1999	99960	53609	71665	20390	11623	27061	1585
2000	96249	58712	61504	16457	11432	25197	1141
2001	91524	55462	58588	15100	10671	23273	1123
2002	88360	51640	57192	14947	10280	23017	1119
2003	84411	49587	51592	14137	9806	21965	997
2004	82813	49026	49651	13611	9326	20916	981
2005	80435	47355	48566	12625	8951	19883	1315
2006	78091	46445	48128	12651	8335	17386	1344
2007	75175	44919	47209	11936	7399	16460	1566
2008	73810	44750	47256	11671	6779	15834	1341
2009	71376	43498	46622	11300	6249	15219	1632

Specificatie 2009 naar provincie

Groningen	3341	2160	2262	181	60	219	39
Friesland	5722	2603	5230	133	60	170	63
Drenthe	3772	2620	2639	223	89	284	58
Overijssel	8720	6002	7686	326	121	386	189
Flevoland	1902	1656	404	443	88	514	21
Gelderland	12129	7400	9774	1590	669	1965	373
Utrecht	2888	1158	2516	380	100	431	60
Noord-Holland	5045	2102	2648	1591	808	2036	69
Zuid-Holland	7318	2002	3402	1832	2752	3814	94
Zeeland	3198	2677	1594	637	101	691	28
Noord-Brabant	12541	9587	6137	2549	882	2961	444
Limburg	4800	3531	2330	1415	519	1748	194

Specificatie 2009 naar 14 groepen van landbouwgebieden

Bouwhoeft en Hogeland	1839	1161	1317	101	52	135	20
Veenkoloniën en Oldambt	3300	2572	1724	241	107	325	48
Noordelijk Weidegebied	9131	4248	8543	227	100	275	100
Oost. Veehouderijgebied	13195	9684	11236	743	211	831	310
Centr. Veehouderijgebied	3877	2232	3488	189	62	207	194
IJsselmeerpolders	2263	1977	515	521	99	597	23
Westelijk Holland	7419	1945	2530	2655	3133	4842	113
Waterland/Droogmakerijen	1019	311	884	73	36	95	13
Holl./Utrechts weidegebied	4100	1199	3523	484	295	625	48
Rivierengebied	4059	1898	2559	1269	566	1623	99
Zuidw. akkerbouwgebied	5102	4121	2541	1055	273	1233	43
Zuidwest Brabant	1922	1191	748	837	328	958	34
Zuid. veehouderijgebied	12989	10088	6209	2633	970	3196	579
Zuid-Limburg	1161	871	805	272	17	277	8

Bron: CBS Landbouw telling.

N.B.: Voor indeling groepen van landbouwgebieden zie legenda op kaartje (bijlage).

1) M.i.v. 1986 is een deel van de oppervlakte groenten open grond (ervten groen te oogsten),

poot- en plantuien, zaauien en zilveruitjes (in 1986 22 026 ha) bij akkerbouwgewassen ondergebracht. M.i.v.

2000 een nieuwe indeling voor groentegewassen in de open grond. Zie open grondsgroente onder de toelichting

22-c. Oppervlakte cultuurgrond naar grondgebruik, provincie en 14 groepen van landbouwgebieden

Area of cultivated land according to land utilization, by province and 14 groups of agricultural districts

	akker- bouw- gewassen ha	1) grasland 5)	tuinbouw- gewassen open grond	tuinbouw- g snel- groeiend hout 4)	braakland 2 totale	aantal bedrijven cultuur- grond		
1975	674756	1286195	106787	7906	6320	2081964	162594	
1980	704710	1197592	104075	8760	5099	2020237	144994	
1985	726125	1164290	114670	8973	4965	2019023	135899	
1990	799434	1096496	93967	9773	5939	2005608	124903	
1995	796352	1048234	98663	10158	11340	1964747	113202	
1996	807221	1052121	98359	10046	2816	11125	1981688	110667
1997	808756	1030489	101675	10076	2699	11425	1965121	107919
1998	810078	1031771	105492	10347	2698	12371	1972758	104873
1999	802221	1018013	109177	10565	3933	23043	1966951	101545
2000	958306	927875	80040	10521	.	.	1976743	97390
2001	956044	900675	78888	10524	.	.	1946132	92647
2002	958942	911212	83381	10538	.	.	1964075	89479
2003	1035317	816852	82942	10539	.	.	1945650	85408
2004	1066894	790798	81225	10486	.	.	1949403	83794
2005	1051612	794900	80644	10540	.	.	1937695	81750
2006	1007301	817219	84579	10381	.	.	1919705	79435
2007	997445	820703	85809	10374	.	.	1914331	76741
2008	1003407	827809	87891	10166	.	.	1929273	75152
2009	992901	827247	87009	10324	.	.	1917480	73008
Specificatie 2009 naar provincie								
Groningen	107550	55388	892	66	.	.	163896	3380
Friesland	58467	177675	1015	122	.	.	237278	5785
Drenthe	98607	51869	1796	199	.	.	152471	3830
Overijssel	78773	126549	2075	137	.	.	207534	8909
Flevoland	77284	6092	6155	181	.	.	89712	1923
Gelderland	90504	142399	8924	699	.	.	242526	12502
Utrecht	13567	54099	2104	137	.	.	69908	2948
Noord-Holland	58382	56579	19889	969	.	.	135818	5114
Zuid-Holland	52588	73265	8766	5268	.	.	139887	7412
Zeeland	101124	12909	5873	173	.	.	120080	3226
Noord-Brabant	186687	50400	18256	1430	.	.	256773	12985
Limburg	69367	20022	11264	944	.	.	101597	4994
naar 14 groepen van landbouwgebieden								
Bouwhoek en Hogeland	52187	37384	870	123	.	.	90564	1859
Veenkoloniën en Oldambt	134856	33832	1693	245	.	.	170627	3348
Noordelijk Weidegebied	77951	249083	1262	107	.	.	328403	9231
Oost. Veehouderijgebied	136179	167491	3964	125	.	.	307759	13505
Centr. Veehouderijgebied	17604	42394	698	29	.	.	60724	4071
IJsselmeerpolders	91648	7465	7357	272	.	.	106741	2286
Westelijk Holland	45163	46918	23103	5669	.	.	120853	7532
Waterland/Droogmakerijen	8869	22981	614	33	.	.	32498	1032
Holl./Utrechts weidegebied	15750	87548	1573	234	.	.	105105	4148
Rivierengebied	31282	45399	8158	750	.	.	85590	4158
Zuidw. akkerbouwgebied	158213	24396	10368	615	.	.	193592	5145
Zuidwest Brabant	22935	6550	5389	389	.	.	35263	1956
Zuid. veehouderijgebied	180648	47690	20477	1729	.	.	250544	13568
Zuid-Limburg	19616	8116	1482	3	.	.	29217	1169

Bron: CBS Landbouw telling.

1) M.i.v. 1986 is een deel van de oppervlakte groenten open grond (erwten groen te oogsten), poot- en plantuien, zaaiuien en zilveruitjes (in 1986 22 026 ha) bij akkerbouwgewassen ondergebracht.

2) Zie toelichting Hoofdstuk 2.

3) Incl. bedrijven kleiner dan 3 nge

4) M.i.v. 2000 geen cultuurgrond

5) Vanaf 2000 zit het tijdelijk grasland onder de akkerbouwgewassen.

22-d.Oppervlakte cultuurgrond naar hoofdbedrijfstype (NEG) en grondgebruik, 2009
Area of cultivated land by main type of holding (DCT) and land utilization, 2009

	akker- bouw- bedrij- ven	tuin- bouw- bedrij- ven	blijvende teelt- bedrijven	graas- dier- bedrij- ven	hok- dier- bedrij- ven	gewassen vee- combi- teelt- combi- naties	gewassen veeteelt- combi- naties	totaal
hoofdbedrijfstypen:	1	2	3	4	5	6	7	8
	ha							
Granen	159578	4596	2160	15251	13723	10254	2926	20311
Aardappelen	120372	3228	687	5703	2556	8685	1375	12626
Suikerbieten	53822	1566	624	4186	1795	3717	801	6190
Snijmais	30627	1973	1662	166682	11559	3715	8337	15665
Groenbemesting1)	3694	1096	702	886	142	418	90	395
Ov. akkerbouw	73356	4200	560	3816	1773	7510	1289	6151
Totaal akkerbouw	441450	16659	6395	196524	31547	34298	14818	61338
Glasteelten		2	9773	438	1	0	104	0
								6
Totaal glasteelten								6
Opengrondsteelten w.v.	1623	41409	31736	778	519	7653	853	2438
Groenten 2)	1143	16583	191	296	326	3957	517	1083
Pit- en steenvr.	151	89	15743	196	40	782	69	499
Klein fruit	101	46	1173	12	7	566	16	58
Bloembollen	172	21256	34	164	42	1381	125	386
Bloemkwekerijen	23	2233	38	10	6	194	12	39
Boomkwekerijen	31	149	14391	94	93	636	111	337
Vaste planten	2	1053	82	5	5	120	2	29
Totaal tuinbouw	1624	51182	32174	778	519	7757	854	2444
Blijvend grasland	10671	1966	1930	762291	9610	2720	17946	20111
Tijdelijk grasland	9604	1436	934	155518	2819	1826	4508	13225
Totaal cultuurgrond	463350	71244	41434	1115112	44496	46602	38125	97118

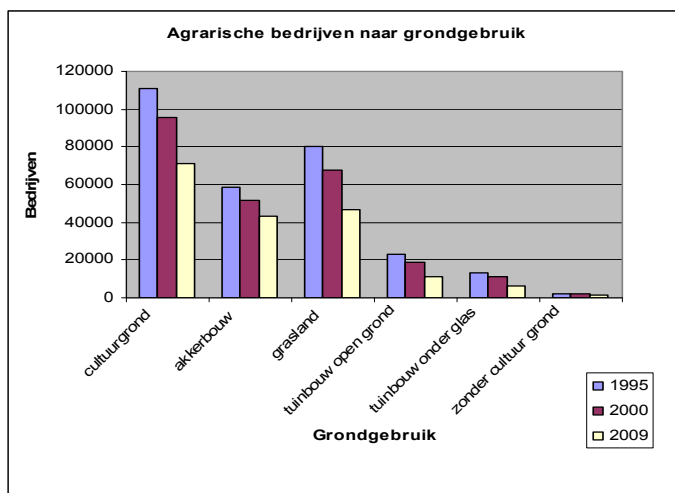
Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

N.B: Bovenstaande gegevens zijn excl. de teeltoppervlakte champignons.

Voor toelichting bedrijfstype zie tekst aan het begin van dit hoofdstuk.

1) M.i.v. 2002 worden "groene braak" en "natuurbraak" tot de groenbemestingsgewassen gerekend.

2) M.i.v. 2006 zitten de akkerbouwmatige tuinbouwgewassen in de akkerbouw

22-e. Agrarische bedrijven naar aandeel grond in eigendom, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by part of ownership, size (ha) and main type of holding (DCT)

	bedrijven met cult. gr. geheel in eigendom	bedrijven met ... procent cultuurgrond in eigendom				oppervlakte met cult. gr. geheel gepacht	
		80-100%	50-79%	20-49%	minder dan 20%		
1970	68931	15987	25475	18793	10920	40833	
1975	67255	13983	22623	16286	8959	29224	
1977	65017	14128	22021	15733	8747	24701	
1979	64561	14001	21252	15017	7899	21805	
1983	63442	13317	19801	13681	7349	17435	
1985	62305	14027	19929	13102	6868	16018	
1987	60996	14383	19251	12693	6834	14432	
1993	60530	13557	16418	10662	5305	10831	
1995 1)	56553	12313	15480	10426	7461	8908	
1997	53826	11893	15241	10028	7702	7400	
1998	51654	11843	15347	9939	7549	6850	
1999	48992	11655	15331	10015	7608	6359	
2003	33540	10778	15226	10098	5005	9088	
2005	32848	9100	14985	9835	4997	8052	
2007	25068	11512	15042	10356	5461	7505	
Specificatie 2007							
Bedrijfsgrootte							
0,01 tot 1 ha	3296	516	58	35	22	355	
1 tot 5 ha	9870	1393	1142	968	424	1596	
5 tot 10 ha	4713	1215	1658	1333	711	1343	
10 tot 15 ha	2078	1079	1342	1072	588	819	
15 tot 20 ha	1284	838	1218	819	451	562	
20 tot 30 ha	1420	1648	2270	1399	773	836	
30 tot 50 ha	1543	2650	3910	2232	1181	1121	
50 tot 100 ha	751	1851	2909	2015	995	692	
100 en meer ha	113	322	535	483	316	181	
Hoofdbedrijfstype							
Akkerbouwbedrijven	2688	1529	2044	1801	1150	2154	
Tuinbouwbedrijven	5021	1171	695	684	390	861	
Blijvende teeltbedrijven	2269	647	532	396	206	402	
Graasdierbedrijven	10885	6555	9422	5580	2747	3275	
Hokdierbedrijven	2470	552	709	610	342	288	
Gewassencombinaties	305	216	294	242	136	153	
Veeteeltcombinaties	426	299	518	358	134	58	
Gewassen-/Veeteeltcomb.	1004	543	828	685	356	334	

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Vanaf 1995 gewijzigde berekeningsmethode

22.f. Oppervlakte agrarische bedrijven naar aandeel grond in eigendom, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Area of holdings by part of owned land, size (ha) and main type of holding (DCT)

	oppervlakte geheel in eigendom	oppervlakte waarvan ... procent in eigendom			minder dan 20%	oppervlakte geheel gepacht
		80-100%	50-79%	20-49%		
	ha					
1970	597642	225712	320039	247705	175923	575576
1975	621995	236006	337055	252345	173799	460766
1977	620489	256887	347026	259271	175601	401007
1979	609840	286481	352990	258988	163530	361654
1983	631464	281776	359355	257242	159078	319797
1985	643249	313343	373900	259812	155365	273354
1987	633767	338118	383714	258466	154842	245356
1993	660787	379504	379693	245848	133355	188464
1995 1)	608785	359969	377057	258427	200566	159943
1997	601903	355947	391435	262101	213609	140125
1998	581341	366293	405911	269623	216018	133571
1999	558439	364036	421762	278498	220664	123549
2003	356874	345916	491479	341580	182598	198218
2005	353954	327933	514683	344831	187645	185476
2007	272054	352671	534210	369232	208089	178073
Specificatie 2007						
Bedrijfsgrootte						
0,01 tot 1 ha	1814	336	40	23	13	191
1 tot 5 ha	26622	3777	3785	3213	1436	4756
5 tot 10 ha	33276	8972	12319	9770	5317	9607
10 tot 15 ha	25136	13489	16727	13376	7329	10074
15 tot 20 ha	22263	14560	21276	14289	7865	9756
20 tot 30 ha	34406	41431	56715	34923	19284	20700
30 tot 50 ha	59184	103369	153639	87897	46387	43618
50 tot 100 ha	49123	121687	192313	135138	67063	45251
100 en meer ha	20231	45050	77397	70603	53396	34120
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	69886	72727	103495	93300	56268	69447
Tuinbouwbedrijven	13757	6981	12921	15664	12490	10641
Blijvende teeltbedrijven	11397	5704	8594	6237	3545	4074
Graasdierbedrijven	142255	229949	348215	197615	104154	77605
Hokdierbedrijven	10921	7307	9352	8458	6354	2347
Gewassencombinaties	4643	6115	11391	10893	7551	5016
Veeteeltcombinaties	4887	6738	14086	10639	4078	1136
Gewassen-/Veeteeltcomb.	14308	17151	26156	26425	13648	7808

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Vanaf 1995 gewijzigde berekeningsmethode

22-g. Oppervlakte cultuurgrond (ha) naar eigendom en pacht, naar hoofdbedrijfstype (NEG)
Area of cultivated land according to owned and rented land, by main type of holding (DCT)

	In eigendom	erfpacht	pacht			los land van 1 ha of minder vormen	overige exploitatie- vormen	totaal
			reguliere pacht	teelt- pacht	eenmalige pacht			
1970	1112124	.	1030473	.	.	.	2142597	
1975	1158424	.	910588	.	.	12953	2081965	
1977	1184701	.	875580	.	.	.	2060280	
1979	1205513	.	816516	.	.	11455	2033483	
1983	1191598	52116	755561	.	.	9436	2008712	
1985	1220275	55355	726727	.	.	16667	2019023	
1987	1231960	63526	699610	.	.	19168	2014263	
1990	1274891	67518	629961	.	.	33238	2005608	
1993	1278536	75445	606404	.	.	27266	1987651	
1995	1287208	74445	561558	.	.	41536	1964747	
1997	1287277	111830	419626	29923	81610	7328	1965121	
1998	1289848	105583	406190	33115	100313	7532	30177	1972758
1999	1278591	96016	401858	33763	115430	7931	33360	1966951
2003	1132005	44743	402408	31006	74767	2128	223832	1910887
2005	1130633	35685	393511	34753	73447	1167	250873	1920069
2007	1093480	33921	373303	4921	75327	1313	308590	1890854
Specificatie 2007								
Hoofdbedrijfstype								
Akkerbouwbedrijven	242635	12622	112804	2781	14662	136	79032	464674
Tuinbouwbedrijven	35022	722	8430	1066	3153	135	23923	72450
Blijvende teeltbedrijven	24910	602	6366	110	1547	69	5979	39583
Graasdierbedrijven	659428	16264	203108	468	47519	737	152158	1079680
Hokdierbedrijven	27399	243	4675	39	1390	42	10797	44583
Gewassencombinaties	22275	1406	10503	173	1573	34	9383	45347
Veeteeltcombinaties	24205	439	5605	57	1672	40	9264	41281
Gewassen-/Veeteeltcomb.	57607	1623	21812	228	3811	119	18055	103256

Bron: CBS Landbouwtelling.

22-h. Bedrijfsverkeveling naar 14 groepen van landbouwgebieden
Parcelling of holdings by 14 groups of agricultural districts

	gemiddeld aantal kavels per bedrijf				gemiddelde kavelgrootte in ha gemeten maat.			
	1993	1999	2004	2008	1993	1999	2004	2008
Bouwhoeke en Hogeland	3	4.6	6.8	7.3	11	8.2	6.4	6.6
Veenkoloniën en Oldambt	5.4	6.6	7.2	8.1	6.4	6	6.5	6.3
Noordelijk Weidegebied	3.3	5.3	7.2	6.9	7	5.2	4.4	5.1
Oostelijk Veehouderijgebied	3.4	4.2	5.8	6.2	4.3	4.2	3.6	3.7
Centraal Veehouderijgebied	2.8	3.4	5.2	5.7	3.3	3.2	2.6	2.7
IJsselmeerpolders	1.9	3.3	2.9	3.7	20.1	11.8	14.7	12.5
Westelijk Holland	1.9	2.7	3.3	4.2	4.7	3.9	3.8	3.7
Waterland/Droogmakerijen	2.9	4.5	8.3	7.7	7.2	5.4	3.4	4.1
Hollands/Utrechts weidegebied	2.8	4.2	6.4	6.3	6.2	4.7	3.6	4.0
Rivierengebied	2.9	3.2	4.2	5.4	4.6	4.9	4.6	3.8
Zuidwestelijk akkerbouwgebied	3.9	4.4	5.4	6.6	6.5	6.5	6.2	5.6
Zuidwest Brabant	3.3	3.4	4.8	6.1	3.2	3.7	3.2	2.9
Zuidelijk veehouderijgebied	4.1	4.1	5.9	6.3	3.1	3.5	2.9	3.0
Zuid-Limburg	7.3	7.4	11.3	9.3	2.4	2.7	2.1	2.7
Nederland	3.4	4.1	5.7	6.2	5	4.8	4.1	4.3

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

22-i. **Verbrede landbouw 1); aantal bedrijven naar soort activiteit, naar provincie, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)**
Extended agriculture; holdings by sort of activity, by province, size and main type of holding (DCT)

	bedrijven met					
	agrotourisme, verblifsrecreatie	stalling van goederen en/of onderbrenging van dieren	verwerking land- en tuin- bouwproducten	huisverkoop land- en tuin- bouwproducten	zorgtaken	Totaal aantal landbouw- bedrijven
2003	2462	3835	1105	5380	372	85501
2005	2893	2929	1057	4529	541	81750
2007	2455	2321	686	2851	605	76741
2008	2147	2105	696	2188	638	75152
2009	2237	2193	731	2252	707	73008
Specificatie 2009						
Groningen	53	57	29	88	28	3380
Friesland	180	137	48	112	49	5785
Drenthe	106	81	27	90	48	3830
Overijssel	256	203	60	177	73	8909
Flevoland	38	54	32	48	18	1923
Gelderland	361	332	100	355	132	12502
Utrecht	120	186	54	103	36	2948
Noord-Holland	214	256	67	166	81	5114
Zuid-Holland	165	227	147	232	67	7412
Zeeland	268	175	50	177	24	3226
Noord-Brabant	307	347	70	414	106	12985
Limburg	169	138	47	290	45	4994
Bedrijfsgrootte						
zonder cult. grond	30	43	5	19	10	1632
0,01 tot 1 ha	63	71	8	89	21	3745
1 tot 5 ha	307	330	71	330	96	14541
5 tot 10 ha	272	345	62	290	76	10369
10 tot 15 ha	241	279	50	227	70	6498
15 tot 20 ha	181	216	44	188	61	4835
20 tot 30 ha	288	293	94	288	79	7678
30 tot 50 ha	457	354	181	398	167	12012
50 tot 100 ha	321	214	159	329	107	9467
100 ha en meer	77	48	57	94	20	2231
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	315	388	107	399	38	10923
Tuinbouwbedrijven	109	70	52	331	38	7966
Blijvende teeltbedrijven	114	51	70	297	30	4258
Graasdierbedrijven	1388	1392	393	737	467	38299
Hokdierbedrijven	57	76	13	86	29	5336
Gewassencombinaties	69	44	41	188	33	1319
Veeteeltcombinaties	52	46	16	65	31	1480
Gewassen-/veeteeltcombinaties	133	126	39	149	41	3427

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI bewerking

N.B.: Agrotourisme omvat o.a. verblifsrecreatie, ontvangst van bezoekers, verhuur van recreatiegoederen, dieren en andere voorzieningen.

Bij verwerking van land- en tuinbouwproducten op het bedrijf gaat het om zuivelproducten, groenten, fruit en andere producten.

Huisverkoop betreft producten van eigen bedrijf of van andere bedrijven.

Onder zorgtaken moet worden verstaan: kinderopvang, opvang van gehandicapten, demente bejaarden, ex-psychiatrische patiënten, delinquenten, verslaafden e.a..

1) m.u.v. beheerslandbouw en natuurbeheer

23. Arbeid

23-a. Arbeidskrachten voor land- en tuinbouwwerkzaamheden per provincie, regelmatig werkzaam, 2009

Labour force in agriculture and horticulture, regularly active, 2009

	gezinsarbeidskrachten 1)		niet-gezinsarbeidskrachten		totaal arbeidskrachten	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
Groningen	4648	2588	1060	385	5708	2973
Friesland	7966	4286	1734	494	9700	4780
Drenthe	5075	2840	1346	581	6421	3421
Overijssel	11922	7146	2095	848	14017	7994
Flevoland	2591	1539	1494	615	4085	2154
Gelderland	15784	9467	5150	2564	20934	12031
Utrecht	3777	2299	1311	491	5088	2790
Noord-Holland	6531	3688	6236	3717	12767	7405
Zuid-Holland	9305	5349	12007	5959	21312	11308
Zeeland	4187	2338	1172	512	5359	2850
Noord-Brabant	15348	9444	8313	4914	23661	14358
Limburg	6079	3681	4103	3090	10182	6771
Totaal Nederland	93213	54665	46021	24170	139234	78835

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

M.i.v. 2006 exclusief niet regelmatig werkend personeel.

23-b. Regelmatig werkzame arbeidskrachten, naar positie t.o.v. het gezin en naar geslacht

Regular workers, by situation compared to the family

	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Gezinsarbeidskrachten 1)	231075	214952	194292	163437	157003	151917	151205	147878
w.v. bedrijfshoofden	146393	147648	93138	77790	75606	72755	71090	68881
mannen	136703	127632	85621	71007	71437	68828	67100	64950
vrouwen	9690	20016	7517	6783	4169	3927	3990	3931
w.v. echtgenoten	59754	48001	43338	41195	44341	42950	42768	43173
mannen	1010	1524	3626	3529	1666	1683	1686	1727
vrouwen	58744	46477	39712	37666	42675	41267	41082	41446
w.v. kinderen	21687	17072	.	.	.	.	.	.
mannen	17827	14112	.	.	.	.	.	.
vrouwen	3860	2960	.	.	.	.	.	.
w.v. overige familieleden 2)	3241	2231	57816	44452	37056	36212	37347	35824
mannen	2286	1457	43189	30913	26972	26091	26981	26536
vrouwen	955	774	14627	13539	10084	10121	10366	9288
Niet-gezinsarbeidskrachten	57202	61210	86293	72328	68176	72157	75523	70191
mannen	42744	44509	56450	47203	44918	47795	49342	46021
vrouwen	14458	16701	29843	25125	23258	24362	26181	24170
Totaal arbeidskrachten	288277	276162	280585	235765	225179	224074	226728	218069
mannen	200570	189234	188886	152652	144993	144397	145109	139234
vrouwen	87707	86928	91699	83113	80186	79677	81619	78835

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

2) Inwonend.

3) M.i.v. 2000 kinderen en overige gezinsleden samengevoegd als overige familieleden

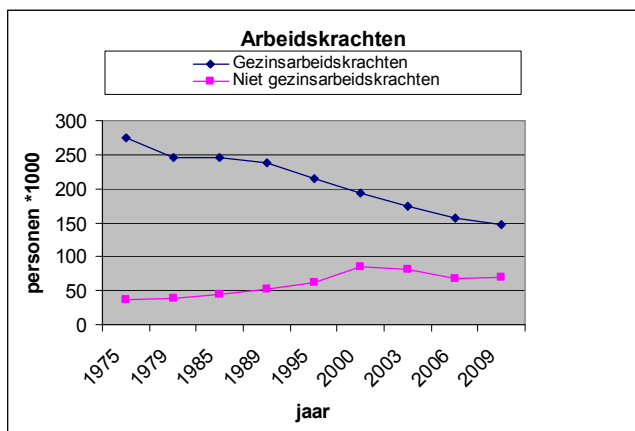
23-c. Arbeidskrachten - regelmatig werkzaam en arbeidsjaareenheden
Workers and labour year units

	1979	1985	1995	2005	2007	2008	2009
1 000 personen							
Gezinsarbeidskrachten 1)							
mannen	170.7	170.5	144.7	105.4	96.6	95.8	93.2
vrouwen	75.2	75	70.2	58.0	55.3	55.4	54.7
totaal	245.9	245.5	215	163.4	151.9	151.2	147.9
Niet-gezinsarbeidskrachten							
mannen	33.8	36.7	44.5	47.2	47.8	49.3	46.0
vrouwen	4.3	7.1	16.7	25.1	24.4	26.2	24.2
totaal	38.1	43.8	61.2	72.3	72.2	75.5	70.2
Totaal arbeidskrachten							
mannen	204.6	207.2	189.2	152.7	144.4	145.1	139.2
vrouwen	79.5	82.1	86.9	83.1	79.7	81.6	78.8
totaal	284.1	289.3	276.2	235.8	224.1	226.7	218.1
1 000 arbeidsjaareenheden							
Gezinsarbeidskrachten 1)							
mannen	151.3	147.2	115.9	81.0	73.1	71.5	69.9
vrouwen	44.3	43.1	37.7	30.4	28.4	27.8	26.9
totaal	195.5	190.2	153.6	111.4	101.5	99.4	96.7
Niet gezinsarbeidskrachten							
mannen	31.4	32.1	37.8	34.7	35.9	36.8	35.4
vrouwen	3.1	4.9	10.6	13.6	13.6	14.5	13.9
totaal	34.4	37	48.4	48.3	49.5	51.3	49.3
Totaal arbeidskrachten							
mannen	182.7	179.3	153.7	115.7	109.0	108.3	105.2
vrouwen	47.4	47.9	48.3	44.0	42.0	42.3	40.8
totaal	229.9	227.2	202	159.7	151.0	150.7	146.0

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: M.i.v. 1983 zijn uitwonende meewerkende kinderen bij gezinsarbeidskrachten, daarvoor bij niet-gezinsarbeidskrachten geteld.

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

23-d. Arbeidskrachten (personen), regelmatig werkzaam, naar werkduur per week, 2009
Workers by hours of work a week, 2009

	totaal	waarvan werkzaam gedurende				
		38 uur en meer	30 tot 38 uur	20 tot 30 uur	10 tot 20 uur	< 10 uur
mannen						
Gezinsarbeidskrachten	97134	55077	6844	9756	11287	14170
w.v. bedrijfs hoofden 1)	68871	44930	5197	6531	5953	6260
echtgenoten	1727	348	104	238	429	608
ov. inwonende familieleden	26536	9799	1543	2987	4905	7302
Niet-gezinsarbeidskrachten	42100	22755	6026	3008	3901	6410
Totaal	139234	77832	12870	12764	15188	20580
vrouwen						
Gezinsarbeidskrachten	54871	8407	4885	12456	11790	17333
w.v. bedrijfs hoofden 1)	4137	1200	413	723	635	1166
echtgenoten	41446	6123	4022	10372	8857	12072
ov. inwonende familieleden	9288	1084	450	1361	2298	4095
Niet-gezinsarbeidskrachten	23964	4565	3532	5401	5770	4696
Totaal	78835	12972	8417	17857	17560	22029
mannen en vrouwen						
Gezinsarbeidskrachten	152005	63484	11729	22212	23077	31503
w.v. bedrijfs hoofden 1)	73008	46130	5610	7254	6588	7426
echtgenoten	43173	6471	4126	10610	9286	12680
ov. inwonende familieleden	35824	10883	1993	4348	7203	11397
Niet-gezinsarbeidskrachten	66064	27320	9558	8409	9671	11106
Totaal	218069	90804	21287	30621	32748	42609

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

1) Inclusief bedrijfs hoofden niet gezin

23-e. Arbeidskrachten (arbeidsjareenheden), regelmatig werkzaam, naar werkduur per week, 2009
Workers by hours of work a week, in labour year units, 2009

	totaal	waarvan werkz				
		38 uur en mee	30 tot 38 uur	20 tot 30 uur	10 tot 20 uur	< 10 uur
mannen						
Gezinsarbeidskrachten	73058	55077	5989	6098	4233	1663
w.v. bedrijfs hoofden 1)	56466	44930	4547	4082	2232	674
echtgenoten	825	348	91	149	161	76
ov. inwonende familieleden	15768	9799	1350	1867	1839	913
Niet-gezinsarbeidskrachten	32172	22755	5273	1880	1463	801
Totaal	105230	77832	11261	7978	5696	2464
vrouwen						
Gezinsarbeidskrachten	27016	8407	4274	7785	4421	2128
w.v. bedrijfs hoofden 1)	2359	1200	361	452	238	107
echtgenoten	20955	6123	3519	6483	3321	1509
ov. inwonende familieleden	3702	1084	394	851	862	512
Niet-gezinsarbeidskrachten	13782	4565	3091	3376	2164	587
Totaal	40798	12972	7365	11161	6585	2715
mannen en vrouwen						
Gezinsarbeidskrachten	100074	63484	10263	13883	8654	3791
w.v. bedrijfs hoofden 1)	58824	46130	4909	4534	2471	781
echtgenoten	21780	6471	3610	6631	3482	1585
ov. inwonende familieleden	19470	10883	1744	2718	2701	1425
Niet-gezinsarbeidskrachten	45954	27320	8363	5256	3627	1388
Totaal	146028	90804	18626	19138	12281	5179

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

1) Inclusief bedrijfs hoofden niet gezin.

23-f. Arbeidskrachten - regelmatig werkzaam 1) - naar positie t.o.v. het gezin en naar hoofdbedrijfstype
Workers by situation compared to the family and by main type of holding

	gezins arbeids-krachten			niet gezins- arbeids-krachten		totaal arbeids-krachten		aantal
	bedrijfs- hoofden 4)	echtge- noten	kinde- ren2	ov.inw. familie		w.o. vrouw		bedrijven
personen								
1975	172260	89336	27092	6433	36378	331499	100796	162594
1979	157185	75808	24210	6898	38332	302433	87615	148674
1987	151496	65455	24790	3707	47767	293214	84608	132013
1991	146393	59754	21687	3241	57202	288277	87707	122606
1992	148543	57098	21988	3281	61035	291945	90299	120936
1993	150793	52767	21299	2993	61314	290166	89217	119724
1994	149526	48875	19416	3104	61078	281999	86629	116184
1995	147648	48001	17072	2231	61210	276162	86928	113202
1996	145462	46495	22068	3705	64207	281937	91230	110667
1997	145521	43184	21376	4456	67943	282480	93798	107919
1998	143482	39628	19205	4180	79884	286379	96865	104873
1999	139839	35972	19371	4244	70781	270207	91236	101545
2006 3)	79435	44341	.	37056	64347	225179	80186	79435
2007	76741	42950	.	36212	68171	224074	79677	76741
2008	75151	42768	.	37347	71462	226728	81619	75151
2009	73008	43173	.	35824	66064	218069	78835	73008
Specificatie 2009								
Akkerbouwbedrijven	10923	5401	.	4600	3158	24082	7456	10923
Tuinbouwbedrijven	7966	4347	.	4814	37933	55060	21895	7966
Blijvende teeltbedrijven	4258	2504	.	2155	9006	17923	5729	4258
Graasdierbedrijven	38299	23484	.	19190	8987	89960	32925	38299
Hokdierbedrijven	5336	3567	.	1939	3717	14559	5077	5336
Gewassencombinaties	1319	832	.	872	1574	4597	1611	1319
Veeteeltcombinaties	1480	1105	.	836	437	3858	1441	1480
Gewassen-/veeteeltcomb.	3427	1933	.	1418	1252	8030	2701	3427

Bron: CBS Landbouwteiling.

- 1) T/m 1987 incl. niet-regelmatig werkzame personen.
- 2) In 1975 en 1979 zijn uitwonende kinderen begrepen onder niet?gezinsarbeidskrachten.
- 3) M.i.v. 2000 kan er maar maximaal 1 mannelijk en 1 vrouwelijk bedrijfshoofd per bedrijf voorkomen.
- 3) M.i.v. 2000 zijn de kinderen bij de overige inwonende familie opgenomen.
- 4) Inclusief bedrijfshoofden niet gezin.

24. Bedrijfsopvolging, -beëindiging

24-a. Bedrijfsopvolging van bedrijfshoofden met agrarisch hoofdberoep naar aantal opvolgers 1) van 16 jaar e.o., naar Ned. grootte-eenheid (nge) en naar hoofdbedrijfstype (NEG), 2008
Succession of main occupation managers by number of successors 16 years e.o., and by Dutch size unit (dsu) and main type of holding (DCT), 2008

	hoofdberoeps- bedrijven	hoofdberoeps- bedrijven	w.v. bedrijven zonder	met...op-volger(s)		
	agrariërs Totaal	agrariërs 50 jaar e.o.	opvolger	1	2	3 en meer
Totaal	75152	43804	31897	9974	1676	257
Nge-klasse						
< 40 nge	32192	23331	20661	2295	305	70
40 – 100 nge	20741	10806	7053	3347	366	40
100 – 150 nge	10598	4645	2029	2286	301	29
> 150 nge	11621	5022	2154	2046	704	118
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	11175	7121	5214	1588	268	51
Tuinbouwbedrijven	8542	4162	3168	716	230	48
Blijvende teeltbedrijven	4328	2335	1850	384	79	22
Graasdierbedrijven	38883	23537	16866	5714	854	103
Hokdierbedrijven	5545	2512	1780	636	90	6
Gewassencombinaties	1315	726	506	186	26	8
Veeteeltcombinaties	1649	933	610	278	42	3
Gewassen-/veeteeltcomb.	3715	2478	1903	472	87	16

Bron: CBS Landbouwtelling. LEI-bewerking.

1) als opvolger is ook gerekend een mede-ondernemer die tenminste 20 jaar jonger is dan de oudste ondernemer.

25. Overheidsactiviteiten t.a.v. landbouwbedrijven

25-a Ruilverkavelingen, herinrichtingen en aanpassingsinrichtingen naar provincie, 1 januari 2005 Re-allotments by province

	aangevraagd	in voorbereiding	in uitvoering 1)	lijst van geldelijke regelingen vastgelegd 1)
ha				
Groningen	25000	9490	148449	135675
Friesland		21355	81362	219885
Drenthe	2840	52170	106381	117005
Overijssel	12415	32170	60035	147850
Flevoland				60
Gelderland	2070	29610	91195	199835
Utrecht		16525	66039	29755
Noord-Holland		4350	48018	70940
Zuid-Holland		24180	44218	96385
Zeeland	2450	3650	74064	70615
Noord-Brabant		61870	79812	248746
Limburg	14250	14040	36333	119710
Totaal	59025	269410	811681	1438046

Bron: Dienst Landelijk gebied; voordien Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden.

1) Door dubbelstellingen wijkt de som van de provinciale oppervlakten af van vermeld totaal.

25-b. Investeringen voor landinrichtingswerken Investments in land developments

	1990	1995	2000	2003	2004	2005	2006
mln euro							
Totale investering	140	150	138	115.9	97.3	101.1	125.1
w.v.							
integrale landinrichtingsprojecten	119	128	127				
ontsluiting, waterbeheersing e.d.	21	22	11				
versterking landelijk gebied							
- gebiedenbeleid				59	49.5	44.0	
- reconstructie				3.4	6.4	8.9	13.7
- landelijk natuurlijk				11.7	8.9	11.5	
- stedelijke omgeving				8.9	4.4	9.0	
- recreatieve mogelijkheden				3.8	3.6	4.5	
Agrarische ruimte							
- landbouw							41.9
Landschap en recreatie							
- bos en landschap							14.7
- ruimtelijke structuur							8.5
- recreatie in en om de stad							8.7
Natuur							
- inrichting droge EHS				23	20	18.0	26.6
- inrichting natte EHS				6.2	4.4	5.2	11.0

Bron: Dienst Landelijk Gebied; voordien Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden.

25-c. Verleende borgstellingen van het Borgstellingsfonds voor de landbouw

Securities of the Security Fund for agriculture

	1990		2000		2007		2008		2009	
	aantal	min euro	aantal	min euro	aantal	min euro	aantal	min euro	aantal	min euro
Sector landbouw 1)	160	13.6	47	9	27	8.0	42	13.4	29	9.1
Sector tuinbouw	358	46.1	208	91	61	26.4	41	19.4	19	7.1
Totaal	518	59.8	255	100	88	34.4	83	32.8	48	16.2
Specificatie sector landbouw:										
weidebedrijven	58	5.1	9	1.1	4	0.6	12	3.1	7	1.7
varkensbedrijven	30	2.3	10	2.4	18	5.5	15	5.7	11	4.0
pluimveebedrijven	15	1.5	17	3.3	4	1.6	8	2.5	6	2.1
ov. veehouderijbedr.	13	0.8	-	-						
akkerbouwbedrijven	29	2.5	7	1			1	0.5	1	0.5
loonbedrijven	11	1	-	-						
overige bedrijven	4	0.5	4	1.2	1	0.3	6	1.6	4	0.8
nertsenhouderij 2)	-	-								
Netto-garantiebedrag 3)		12.9		8.5		8.0		13.4		9.1
Specificatie sector tuinbouw:										
glasgroentenbedrijven	132	19.4	74	36	18	9.0	17	8.0	5	2.1
glasbloemenbedrijven	88	11.7	79	37.8	15	7.4	7	4.4	3	1.1
potplantenbedrijven	32	4.7	13	5.8	14	5.7	6	3.2	3	1.2
groentenbedrijven open grond	13	1.1	6	1.2	1	0.4	0	0	1	0.3
bloembollenbedrijven	13	1.3	11	3.1	2	0.7	1	0.3	3	0.9
fruitteeltbedrijven	18	2	2	0.3	2	0.4	1	0.4	1	0.5
champignonbedrijven	27	2.8	7	3	4	1.4	3	1.0	2	0.9
boomkwekerijbedrijven	13	0.9	10	1.1	3	0.7	5	1.7	1	0.1
ov. tuinbouwbedrijven	10	0.8	6	2.8	2	0.7	1	0.3	0	0
witlofteelt 2)	12	1.4								
Netto-garantiebedrag 3)		42.9		85.5		26.4		19.4		7.1

Bron: Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw.

1) Incl. visteelt.

2) M.i.v. 1996 onder overige bedrijven.

3) Netto?garantiebedrag is het totaal bedrag van de sector, verminderd met de geherfinancierde borgstellingsposten.

26. Agrarische bouwwerken en land- en tuinbouwmachines

26-a. Bouwvergunningen verleend in de agrarische sector, naar soort bouwwerk 1)

Building licences in agriculture

	totaal gebouwen		nieuwbouw, herbouw en uitbreiding				herstel en verbouw	
	bouwkosten min €	aantal werken	bouwkosten min €	aantal werken	inhoud 1000 m3 2)	oppervlak 1000 m2 2)	bouwkosten min €	aantal werken
1989	490	6024	462	5667	30354	7059	28	357
1990	598	7098	565	6628	32333	7259	33	470
1991	565	6540	538	6176	33675	7493	27	364
1992	573	6263	544	5880	34371	7480	29	383
1993	412	4325	388	4028	22134	4723	25	297
1994	395	3966	379	3731	20065	4216	16	235
1995	386	3843	372	3627	20633	4262	14	216
1996	424	3755	408	3570	23162	4858	16	185
1997	650	4521	628	4264	39986	8308	22	257
1998	677	4743	524	3358	33705	6984	153	1385
1999	714	4796	573	3457	39695	8114	140	1339
2000	611	3122	485	2270	34788	7338	126	852
2001	671	3339	485	2156	33869	7075	186	1183
2002	559	2679	421	1770	22234	4291	137	909
2003	592	2575	453	1659	28195	5208	140	916
2004	690	2938	487	1779	30136	5589	203	1159
2005	722	2867	498	1653	33322	5785	224	1214
2006	853	3308	596	1931	41537	7104	257	1377
2007	1151	3785	831	2181	64645	10566	320	1604
2008	1155	4045	799	2337			356	1708
2009	991	3321	689	1925	24108	4112	302	1396
Specificatie 2009								
naar agrarische sector								
land- en tuinbouw	988	3309	687	1917	24064	4104	302	1392
bosbouw	1	6	1	3	11	1	1	3
visserij	2	6	1	5	33	7	0	1
naar soort bouwwerk								
kassen	76	152	46	69	7465	1258	31	83
schuren en stallen (alg.)	299	1335	205	809	5949	1010	94	526
rundveestallen	329	1164	205	578	5424	899	124	586
varkensstallen	198	324	160	227	3320	608	37	97
pluimveehokken	47	113	41	87	1081	196	7	26
wagen- en werktuigschuren	24	182	18	130	614	102	6	52
mestkelders	1	14	0	4	11	2	1	10
overig en onbekend	17	37	14	21	245	38	3	16

Bron: CBS.

1) Bouwwerken met een bouwsom van 45 000 euro en meer, excl. BTW volgens de NEN 2631, uitgave 1979.

2) Het totaal van de inhoud en het vloeroppervlak is excl. soort bouwwerk "Geen gebouw" en "Mestkelders".

26-b. I n v o e r v a n l a n d- e n t u i n b o u w m a c h i n e s (c . i . f .)
Import of agricultural and horticultural machineries

Productgroep	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008*
	mln euro						
Landbouwtrekkers (excl. rupstrekkers)	127.2	105.8	163.1	149.1	183.3	231.9	252.2
2-wielige trekkers	16	0.9	0.8	4.1	6.9	9.1	11.6
Gebruikte trekkers	24.8	17.3	18.7	22.6	25.6	35.0	33.7
Bodemwerkingmachines							
ploegen	5.9	4.9	3.1	2.8	2.7	8.3	19.6
schijfeggen	0.3	0.5	0.1	0.1	0.0	0.3	0.1
eggen, cultivators e.d.	7	5.1	8.9	14.4	11.7	13.1	16.6
zaai-, plant- en strooimachines	4.6	3.6	3.5	3.9	3.8	6.2	6.4
meststoffen-verspreidmachines	4.3	2.3	2.4	5.5	11.1	14.0	10.1
andere machines en toestellen	14.7	5.8	11.4	11.5	19.0	22.7	26.7
delen en onderdelen	22.1	25	23.5	41.9	34.6	41.4	52.3
Oogst-, dors-, sorteermachines e.d.							
excl. gazonmaaiers							
cyclomaaiers, (motor)grasmaaiers e.a.	12.5	9.3	19.2	17.6	20.9	19.9	22.0
hark- en zwadkeerders e.a.	27.1	9	9.5	14.5	16.4	27.0	29.6
opraap- en andere persen	6.2	5.7	6.8	4.5	3.8	4.8	7.5
maaidorsers	8.9	6.7	6.9	6.2	5.9	11.3	16.7
dorsmachines (m.u.v. maaidorsers)	0.5	0.1	0.3	0	0.1	0.0	0.1
aardappel oogstmachines	4.7	7.3	6.6	4.7	7.1	10.3	11.5
bietenrooiers en -koppers	3.1	0.3	1.7	1.7	1.2	1.4	1.3
andere oogstmachines wortels en knollen	1.7	1	0.2	1.1	0.8	1.0	1.7
veldhakselaars met eigen beweegkracht		12.9	12.2	8.7	9.8	11.6	10.6
veldhakselaars zonders eigen beweegkracht		0.6	0.4	0.3	0.3	0.6	0.4
andere oogst- en dorsmachines	13.8	2.1	3.1	2.8	3.4	2.7	3.8
reinigings- en sorteermachines	5.1	2	3.2	5.1	7.4	11.1	13.2
delen en onderdelen (incl. van gazonmaaiers)	43.6	49.5	51.6	84.3	127.3	157.2	163.7
Melkveehouderijmachines							
melkmachines	2.4	1	2.2	1.3	1.6	10.5	21.9
andere machines en toestellen v. zuivelbedr.	1.6	1.9	2.8	4.0	5.4	4.7	3.8
delen van melkveehouderijmachines	18.2	21.8	22.3	29.6	38.6	42.1	61.4
Persen, molens e.d. voor bereiding v. dranken							
persen, molens e.d.	1.1	0.9	1.3	1.2	1.1	0.9	0.7
delen van persen, molens e.d.	0.4	1	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1
Overige machines en toestellen							
machines voor bereiding van diervoeders	4	3	4.1	3.4	7.1	8.7	17.7
broedmachines, kunstmoeders pluimveeteelt	1.4	0.2	0.2	1.2	0.9	0.3	0.4
pluimveehouderij-machines	4.4	5.9	4.2	8.8	9.8	11.2	12.6
andere machines	15.5	13.6	15.6	22.6	28.8	34.1	37.8
delen machines v.d. pluimveehouderij/-teelt	5.8	4.9	7.5	9.5	8.5	8.1	12.9
delen van andere machines	6.1	13.1	21.9	27.3	29.3	38.2	45.9
Reinigings- en sorteermachines voor zaden, granen en gedroogde peulvruchten							
Totaal	401.6	345.8	440.5	517.3	635.0	800.5	926.8

Bron: Eurostat; bewerking LEI.

* Voorlopige cijfers

26-c. U i t v o e r v a n l a n - e n t u i n b o u w m a c h i n e s (c . i . f .)
Export of agricultural and horticultural machineries

Productgroep	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008*
	mln euro						
Productgroep							
Landbouwtrekkers (excl. rupstrekkers)	6.7	6.7	21.8	32.7	31.6	74.0	70.0
2-wielige trekkers	0.1	0.1	0.1	0.3	0.3	1.4	1.1
Gebruikte trekkers	23.9	23.4	28.4	32.9	31.9	54.4	41.5
Bodembewerkingmachines							
ploegen	0.8	0.7	1	1.1	2.0	4.1	12.2
schijfeggen	0.1	0.9	1.9	1.3	0.9	1.8	2.2
eggen, cultivators e.d.	24	13.8	8	7.1	6.3	9.9	7.7
zaai-, plant- en strooimachines	7.9	3.7	7.6	8.9	6.3	7.4	11.7
meststoffen-verspreidmachines	14.9	15.1	14.7	20.1	22.7	28.1	43.0
andere machines en toestellen	14.3	13.6	23.3	29.6	38.4	57.2	65.8
delen en onderdelen	23.4	16.7	22.2	38.8	38.0	37.1	38.0
Oogst-, dors-, sorteermachines e.d.							
excl. gazonmaaiers							
cyclomaaiers, (motor)grasmaaiers e.a.	50.1	40.9	42.9	44.0	45.4	59.6	62.4
hark- en zwadkeerders e.a.	16.1	10.5	8.4	8.4	10.8	16.7	21.1
opraap- en andere persen	11.3	17.2	14	24.1	31.6	61.9	80.5
maaidorsers	2.7	1.1	4	6.6	5.1	11.0	7.8
dorsmachines (m.u.v. maaidorsers)	0.6	0.4	0.4	0.6	0.1	0.3	0.1
aardappel oogstmachines	5	3.5	0.5	0.5	1.0	3.0	2.7
bietenrooiers en -koppers	2.1	4.7	5.6	12.4	11.8	10.9	9.1
andere oogstmachines wortels en knollen	2.5	2.3	0.9	1.6	1.5	2.3	2.5
veldhakselaars met eigen beweegkracht		2.6	8.5	2.9	2.6	3.1	4.1
veldhakselaars zonders eigen beweegkracht		2.7	2.1	2.2	2.4	2.0	2.5
andere oogst- en dorsmachines	16.3	10.1	16.8	9.6	9.0	30.6	13.5
reinigings- en sorteermachines	19.5	24.7	31.6	70.4	61.9	105.6	124.6
delen en onderdelen (incl. van gazonmaaiers)	50	66.7	71.9	95.7	104.1	137.4	137.2
Melkveehouderijmachines							
melkmachines	1.6	1.9	30.4	3.7	15.6	82.4	161.4
andere machines en toestellen v. zuivelbedr.	10.9	36	21.7	20.8	18.9	38.1	20.1
delen van melkveehouderijmachines	17.2	17.5	19.1	44.6	29.0	34.6	42.5
Persen, molens e.d. voor bereiding v. dranken							
persen, molens e.d.	0.2	1.3	3.3	1.3	0.3	0.5	1.4
delen van persen, molens e.d.	0.4	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.9
Overige machines en toestellen							
machines voor bereiding van diervoeders	15.4	14.5	15.3	35.1	38.4	70.8	73.2
broedmachines, kunstmoeders pluimveeteelt	9.9	9.3	11.5	9.4	16.4	28.3	35.1
pluimveehouderij-machines	14.7	22.1	35.5	39.4	61.1	75.9	107.7
andere machines	25.5	37.7	48.8	86.1	101.4	158.1	150.6
delen machines v.d. pluimveehouderij/-teelt	11.2	13.8	18.6	24.5	32.1	35.4	36.6
delen van andere machines	23.8	24.5	35.8	54.8	59.8	66.6	69.9
Reinigings- en sorteermachines voor zaden, granen en gedroogde peulvruchten							
	0.8	0.5	2	4.4	2.0	5.3	3.6
Totaal	423.9	461.1	578.7	775.8	841.1	1316.0	1464.3

Bron: Eurostat; bewerking LEI.

* Voorlopige cijfers

27. Veevoeder

27-a. Productie van ruwvoer

Production of roughage		1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008
mln kg droge stof									
Graskuil		4288	4336	3663	4252	4323	4320	4803	4878
Hooi		433	445	398	299	392	362	355	146
Snijmaiskuil 1)		.	.	2543	2854	3385	3140	3323	3893

Bron: CBS Statline.

1) opbrengst alle bedrijven.

27-b. Oppervlakte gemaaid grasland 1) naar gebruik

	totale oppervlakte grasland	gemaaide oppervlakte grasland 2)	in % totale oppervlakte	verwerking gras in % gemaaide oppervlakte			
				hooi	kuilvoer	zomer-stalvoeding	overige doeleinden
1975	1286	1330	103	43	50.9		6.1
1980	1198	1613	135	15.5	70.6		13.9
1985	1083	1790	165	6.5	74.7	17.7	1.4
1990	1004	1857	185	8.9	79.3	9.9	1.9
1991	995	1760	177	7.6	81.7	8.9	1.8
1992	978	1865	191	7	83.5	7.3	2.2
1993	965	1960	203	6.1	84.9	7.3	1.7
1994	956	1860	195	7.1	81	8.2	3.7
1995	953	1891	198	9.2	81.8	7.5	1.6
1996	958	1789	187	6	84.1	7.8	2.1
1997	931	1960	211	6.6	83.4	8.7	1.3
1998	927	1926	208	5	83.9	9.5	1.6
1999	899	2029	226	6.5	86.3	6.5	0.7
2000	905	1943	215	5	88	6	1
2001	903	1866	207	6.2	84.9	6.6	2.3
2002	929	1979	213	6.0	87.0	5.0	2.0
2003	975	1778	183	9.0	81.0	9.0	1.0
2004	983	1958	200	8.0	86.0	5.0	1.0
2005	980	1965	201	6.0	86.0	6.0	2.0
2006	997	2613	262	8.0	87.0	4.0	1.0
2007	990	.	.	5.0	88.0	3.0	4.0
2008	982	2358	240	4.0	93.0	1.0	2.0
2009	975	2359	242	5.0	88.0	4.0	3.0

Bron: CBS grondgebruik; oppervlakte en opbrengst

1) M.i.v. 1984 hebben de cijfers alleen betrekking op de oppervlakte grasland op bedrijven met rundvee.

2) Als een oppervlakte meer dan eenmaal is gemaaid, is elke snede geteld. Niet meegeteld is de gemaaide oppervlakte grasland in de boomgaard, waarvan het gras na het maaien blijft liggen.

28. Mest, mineralen en bestrijdingsmiddelen

28-a. Mest en mineralenproductie van de veestapel 1) Manure and mineral production of livestock

	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
Mest:								
Rundvee (als dunne mest, inclusief vleesvee)	64943	60852	60655	55598	52991	52001	53842	54849
w.o. in de weideperiode	32472	32916	29644	24445	24228	.	.	.
w.v. in de opslag	.	.	10247	7520	10413	.	.	.
w.v. in de wei	.	.	19397	16924	13815	11943	12249	13363
Rundvee (als vaste mest)	.	.	1023	1144	1061	1008	889	863
Vleesstieren (als dunne mest)	2274	2654	2652	1356	921	837	856	804
Vleeskalveren (als dunne mest)	1281	1925	2471	2958	2895	2920	3050	3033
Schape en geiten 1)	877	1885	1848	1712	1731	1744	1627	1552
w.o. in de weideperiode	755	1579	1541	1363	1296	1290	1167	1077
Varkens (als dunne mest)	14634	16356	16146	14127	11852	12009	12326	12426
w.o. fokvarkens 2)	5200	7223	7241	6322	5247	5339	5319	5379
Pluimvee (als dunne mest) 3)	.	1489	905	528	146	52	56	58
Pluimvee (als vaste mest) 3)	1739	863	1198	1577	1338	1387	1427	1447
Stikstof (als N-totaal) 4)	483	539	571	415	393	408	421	414
Fosfaat (als P2O5)	230	226	209	183	167	169	174	175
Kalium (als K2O)	534	607	628	531	519	517	532	512

Bron: CBS Meststatistieken.

1) Inclusief lammeren; in 1970 en 1980 alleen schape. In stalperiode: vaste mest. In weideperiode: dunne mest.

2) In 1970 alleen opfokvarkens van 50 kg en meer; overige jaren alle opfokvarkens.

3) T/m 1980 is er vanuit gegaan dat alle pluimveemest vast is. M.i.v. 1984 is onderscheid gemaakt in dunne en vaste mest.

4) Vanaf 1997 verminderd met gasvormige verliezen van N2O, NO en N2.

28-b. Binnenlandse afzet van kunstmeststoffen

Inland sales of chemical fertilizers

	stikstofmeststoffen		fosforzuurmeststoffen		kalimeststoffen		kalkmeststoffen	
	herleid tot N		herleid tot P2O5		herleid tot K2O		herleid tot CaO	
	m ln kg	kg/ha	m ln kg	kg/ha	m ln kg	kg/ha	m ln kg	kg/ha
juuli/juni								
1975/76	452.7	218	80.7	39	101.3	49	230.2	111
1980/81	482.8	239	82.8	41	113.5	56	220.2	109
1985/86	499.7	248	81.3	40	119.8	59	246.7	122
1990/91	400.1	199	74.1	37	94.1	47	230.2	114
1991/92	391.8	195	78.6	39	92.8	46	203.5	100
1992/93	389.9	196	68.3	34	81.9	41	185.7	94
1993/94	371.6	186	68.9	34	84.0	42	177.4	89
1994/95	405.8	203	61.8	31	68.5	34	171.1	86
1995/96	388.9	198	66.2	34	73.7	37	183.3	93
1996/97	405.3	205	64.6	33	64.2	32	183.8	93
1997/98	402.9	205	71.4	36	66.7	34	175.1	89
1998/99	383.3	194	65.3	33	56.0	28	142.2	72
1999/00	339.5	173	62.2	32	51.7	26	174.7	89
2000/01	298.3	153	52.3	27	49.1	25	153.0	78
2001/02	292.2	151	48.0	25	52.6	27	155.4	80
2002/03	290.6	149	52.4	27	54.1	28	166.9	86
2003/04	300.5	156	50.9	26	51.5	27	152.3	79
2004/05	279.2	145	48.6	25	47.4	25	148.3	77
2005/06	287.8	150	48.3	25	41.7	22	145.8	76
2007	257.5	135	36.1	19	45.8	24	100.6	53
2008	238.1	123	26.7	14	29.3	15	112.2	58

Bron: LEI.

28-c. Binnenlandse afzet van NPK-, NK-, NP- en PK-meststoffen, uitgedrukt in N, P2O5 en K2O
Inland sales of N, P and K in mixed fertilizers

juli/juni	N		P2O5		K2O		totaal	
	mln kg	in % van totaal N	mln kg	in % van totaal P2O5	mln kg	in % van totaal K2O	mln kg	in % van totaal N+P2O5+K2O
1975/76	48.5	10.7	43.5	53.9	38.2	37.7	130.2	20.5
1980/81	57.1	11.8	55.4	66.9	47.6	41.9	160.1	23.6
1985/86	63.3	12.8	58.8	72.2	38.2	31.9	160.3	23.0
1990/91	80.7	20.2	58.4	78.7	28.0	29.7	167.0	29.4
1991/92	69.6	17.8	57.4	73.4	34.9	37.6	161.9	28.8
1992/93	61.3	15.7	54.6	79.9	37.7	46.1	153.6	28.4
1993/94	59.7	16.1	55.7	80.9	38.5	45.8	153.9	29.3
1994/95	52.3	12.0	34.0	55.1	25.0	36.5	111.3	21.2
1995/96	56.4	14.5	40.4	61.1	20.6	27.9	117.4	22.2
1996/97	57.3	14.1	37.7	58.4	15.8	24.6	110.8	20.8
1997/98	56.1	13.9	40.5	56.8	20.1	30.1	116.7	21.6
1998/99	57.5	15.0	40.9	62.5	17.3	30.9	115.6	22.9
1999/00	54.3	16.0	44.4	71.3	17.9	34.7	116.7	25.7
2000/01	44.2	14.8	45.1	86.3	16.8	34.2	106.1	26.6
2001/02	55.5	19.0	41.3	86.1	15.1	28.8	112.0	28.5
2002/03	57.9	19.9	43.5	82.9	21.7	40.2	123.0	31.0
2003/04	41.3	13.8	44.7	87.8	16.9	32.9	102.9	25.5
2004/05	44.0	15.8	43.3	89.1	17.0	35.9	104.4	27.8
2005/06	33.6	11.7	37.5	77.6	13.0	31.3	84.1	22.3
2007	36.3	14.1	29.5	81.7	23.7	51.6	89.4	26.3
2008	42.8	18.0	24.7	92.8	15.1	51.6	82.6	28.1

Bron: LEI.

28-d. Binnenlandse afzet van kunstmest naar soort (in % van het totaal N, P2O5, K2O en CaO)
Inland sales of chemical fertilizers by type

	juli/juni								
	1985/86	1990/91	1995/96	2000/01	2004/05	2005/06	2007	2008	
Stikstofmeststoffen	%								
Kalkammonsalpeter	68.4	62.5	71.5	74.3	62.5	62.3	62.2	65.8	
Stikstofmagnesia	14.7	12.2	9.1	3.2	2	0.8	1.5	0.6	
overige enkelvoudige meststoffen	.	.	.	7.7	19.7	21.7	14.1	15.6	
NPK-, NP- en NK-meststoffen 1)	16.9	25.3	19.4	14.8	15.8	15.1	22.3	18.0	
Fosforzuurmeststoffen									
Superfosfaat	25.1	18.3	13.1	13.7	10.9	17.3	18.3	7.2	
NPK-, NP- en PK-meststoffen	74.9	81.8	86.9	86.3	89.1	82.7	81.7	92.8	
Kaliummeststoffen									
Kaliumchloride 40%	13.9	4.5	3.6	2.3	2	2.9	3.7	2.2	
Kaliumchloride 60%	36.6	44.4	45.2	34.8	49.8	45.8	29.6	36.7	
Patentkali 30%	9.5	8.1	11.5	11.4	5.7	4.8	5.9	4.5	
Kaliumsulfaat	1.9	3.0	6.4	16.6	6.3	7.8	8.7	4.5	
overige enkelvoudige meststoffen	.	.	.	0.8	0.3	0.4	0.4	0.5	
NPK-, NK- en PK-meststoffen 1)	38.1	40.0	33.3	34.2	35.9	38.2	51.6	51.6	
Kalkmeststoffen en andere producten met zuurbindende waarde (ZBW)									
Kalkmergel	9.5	9.2	15.9	14.9	22.1	21.3	26.7	24.9	
Koolzure magnesiakalken	38.1	30.9	24.8	19.7	15.1	17.1	22.4	21.0	
Schuimaarde	29.0	46.5	46.4	54.2	55.5	52.2	36.6	47.0	
Diversen	23.4	13.4	12.9	11.2	7.4	9.4	14.3	7.1	

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 incl. enkelvoudige meststoffen.

28-e. Voorzieningsbalans van stikstofmeststoffen

Supply balance sheet of nitrogenous fertilizer

juli/juni	1985/86	1990/91	1995/96	2000/01	2001/02	2005/06	2007	2008
	mIn kg N							
Productie	1570.7	1807.3	1798.5	1515.5	1478.4	1536.2	1628.1	1527.6
Invoer	208.7	135.5	144.7	121.5	103	91.3	79.2	167.1
Uitvoer	1241.3	1526.8	1505.6	1330.8	1344.1	1299.2	1466.7	1485.5
Voorraadmutatie	38.4	15.9	48.6	7.9	-54.9	40.5	-16.9	-28.9
Afzet	499.7	400.1	388.9	298.3	292.2	287.8	257.5	238.1

Bron: LEI.

28-f. Mineralenbalans voor cultuurgrond*Mineral balance sheet*

	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008*
STIKSTOF							
mIn kg N							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	450	476	386	356	345	340	346
Kunstmest	401	395	330	269	277	248	230
Depositie	82	76	67	56	58	57	57
Overige 1)	38	37	39	40	34	35	35
Totaal	971	984	822	681	714	680	668
Afvoer							
Gewasopbrengst	497	448	414	380	394	391	397
Netto belasting	474	536	408	301	320	289	271
mIn kg P							
FOSFOR							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	95	86	74	67	66	61	62
Kunstmest	33	27	27	21	21	16	12
Depositie	2	2	2	2	2	2	2
Overige 1)	7	5	5	5	3	3	3
Totaal	137	120	108	95	92	82	79
Afvoer							
Gewasopbrengst	62	55	58	55	53	56	58
Netto belasting	75	65	50	40	39	26	21
mIn kg K							
KALIUM							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	502	510	432	425	410	405	405
Kunstmest	82	57	43	39	35	38	24
Depositie	10	10	10	10	10	10	10
Overige 1)	5	10	9	10	6	6	6
Totaal	599	587	494	484	461	459	445
Afvoer							
Gewasopbrengst	445	422	396	397	383	394	395
Netto belasting	154	165	98	87	78	65	50

Bron: CBS.

1) Retourstroom gewassen, biologische stikstofbinding, overige organische meststoffen en bestrijdingsmiddelen.

2) Na verrekening met de hoeveelheid in mest die door het natte najaar van 1998 pas in 1999 is aangewend (14 mIn kg N, 3 mIn kg P en 10 mIn kg K).

28-g. Bestrijdingsmiddelengebruik in de landbouw (in actieve stof)
Pesticides for agricultural purposes, utilization

	totaal gebruik x 1000kg				gebruik in kg per ha			
	1995	2000	2004	2008	1995	1998	2004	2008
Akkerbouwgewassen								
Wintertarwe	336	328	365	409	2.7	3.2	3.1	2.9
Zomertarwe	.	.	36	28	.	.	1.7	1.8
Zomergerst	51	60	56	60	1.6	1.2	1.3	1.3
Bruine bonen	5	5	5	2	2.3	2.5	2	2.1
Veldbonen	.	2	.	.	.	.	.	.
Erwten groen te oogsten	13	12	9	11	1.8	1.8	1.8	1.9
Koolzaad	.	1	.	1	.	.	.	0.4
Vlas	.	7	8	4	.	.	1.8	1.5
Graszaad	40	36	36	25	1.8	1.4	1.4	1.6
Pootaardappelen	784	599	568	654	20.8	16.7	14.3	17.9
Consumptie-aardappelen	927	1066	819	838	11.6	14.2	11.3	12.1
Zetmeelaardappelen	652	617	653	676	10.6	11	12.7	14.7
Suikerbieten	414	395	331	385	3.6	3.5	3.4	5.3
Snijmais	681	163	183	222	3.1	2	0.8	0.9
Poot- en plantuien	.	109	108	95	.	21.9	19.3	18.5
Zaaiuien	201	298	412	446	17.3	23.2	20.7	22
Cichorei	.	14	17	16	.	3.3	3.5	4.7
Groenten open grond								
Aardbeien	17	16	21	7	9.8	8.5	10	5.8
Asperges	14	17	10	14	6.1	6.6	4.1	5.6
Prei	27	24	23	7	7	8.3	7.5	2.3
Schorseneren	20	.	3	2	13.5	13.3	2.7	2.1
Sluitkool	7	6	5	6	2.3	2.4	1.9	1.9
Spruitkool	16	35	26	14	3.6	5	7.4	4.3
Stambonen	11	9	12	8	2.4	3	2.7	2.4
Waspeen en bospeen	15	13	7	7	4.7	3.4	3	2.7
Winterpeen	20	24	24	17	4.4	5.8	4.3	3.1
Wittofwortel	11	14	11	11	2.9	2.9	3.6	3.6
Pit- en steenvruchten								
Appelen	471	232	258	252	30.8	29	25.2	27.1
Peren	159	104	223	191	26.9	25.1	34.4	25.6
Boomkwekerijgewassen								
Bloemkwekerijgewassen open	.	16	13	20	.	4.8	5.4	7.6
Bos- en haagplantsoen	6	20	29	37	2.8	2.4	12.7	12.7
Laan- en parkbomen	8	6	11	9	3.4	2.8	3.2	2
Rozenstruiken	11	17	3	4	16.6	.	6.4	8.1
Sierconiferen	12	9	12	14	8.4	5.8	4.4	4.5
Vaste planten	2	9	12	15	3.3	5.4	8.4	12.3
Bloembollen en -knollen								
Hyacinten	41	50	31	29	42.1	44.5	27.4	21
Tulpen	235	224	247	288	29.3	27.7	22.4	25.3
Narcissen	33	35	28	45	23.4	22.1	15.5	23
Irissen	21	24	12	13	29.3	36.4	22.2	30.2
Gladiolen	50	.	29	26	27	.	21.6	22.5
Lelies (bollen)	407	528	586	491	123.5	115.4	129.1	98.9
Groenten onder glas								
Tomaten	18	30	12	11	14.9	32.6	8.8	7.2
Komkommers	15	9	7	7	18.9	15.4	11.5	11
Paprika	19	16	4	4	18.9	18.8	3.6	3.5
Bloemen onder glas								
Rozen	78	57	30	35	84.6	62.7	35.8	59.5
Chrysanten	38	32	31	26	49.8	40.2	45.7	50.2
Freesia's	4	3	2	1	13	9.9	8.6	4.4
Orchideeën	.	1	1	1	.	5.3	3.9	6.1
Gerbera's	.	7	4	5	.	20.8	18.1	23.5
Lelies (snijbloemen)	4	2	3	2	16.9	18.5	10.3	10.7
Potplanten, - bloei	.	9	8	12	.	11.1	12	12.9
Potplanten, - blad	6	4	5	7	11	12.3	10.7	14.7
Perkplanten	.	7	7	9	.	9.5	13.3	20.1
Champignons 1)								
Insekten en mijten	2	1	1	0	19.1	6.3	8.2	3.0
Schimmelziekten	2	1	1	0	22.3	18.4	12.0	1.2

Bron: CBS, Gewasbescherming in de land- en tuinbouw

N.B.: Vermelde gegevens zijn exclusief grondontsmettingsmiddelen, bolontsmetting, glasreiniging en kasontsmetting. Bacteriepreparaten zijn eveneens niet opgenomen.

1) gemiddeld ca 7,5 teelten per jaar

28-h. Verbruik van chemische bestrijdingsmiddelen (in actieve stof) per groep van middelen
Pesticides for agricultural purposes

	1990	1995 1)	2000	2004	2005	2006	2007	2008
	1 000 kg							
Mijten / insectenbestrijdingsmiddelen	840	553	290	248	212	203	214	190
Schimmelbestrijdingsmiddelen	4726	4490	4925	4387	4394	4141	5023	4450
Onkruidbestrijdings- en loofdoedingsmiddelen	4091	3982	3500	3592	3496	3280	3569	3170
Grondontmettingsmiddelen	8938	2388	1402	1171	1406	1486	1660	1570
Groeieregulatoren	.	196	214	.	.	.	.	.
Overige middelen	1673	1002	1051	1257	1196	1352	1620	1390
Totaal	20268	12611	11382	10655	10704	10462	12086	10770

Bron: Ned. Stichting voor Fytofarmacie (Nefyto) en Regeling Administratievevoorschriften Bestrijdingsmiddelen (RAB, sinds 1992).

1) Vanaf 1995 exclusief hulpstoffen.

28-i. Biologische landbouw 1), bedrijven en oppervlakten naar hoofdbedrijfstype (NEG)

Biological agriculture, holdings and areas by main type of holding (DCT)

	Akkerbouw- bedrijven	Tuinbouw- bedrijven	Blijvende teeltbedrijven	Graasdier- bedrijven	Hokdier- bedrijven	Combinaties van bedrijven	Totaal
aantal bedrijven							
1991	91	106	39	139	-	64	439
1995	106	122	40	158	12	83	521
1996	109	128	45	188	11	73	554
1998	88	103	42	353	10	109	705
1999	85	128	47	373	21	132	786
2000	105	144	51	434	31	141	906
2001	120	141	56	507	41	159	1024
2002	174	160	88	584	60	222	1288
2003	177	169	84	628	60	220	1338
2004	179	148	82	593	61	215	1278
2005	177	141	72	593	75	220	1278
2006	160	275	97	649	89	237	1507
2007	154	129	75	562	91	222	1233
2008	159	149	78	563	89	217	1255
2009	159	138	83	573	104	210	1267
oppervlakte (ha)							
1991	3037	322	138	4363	-	1367	9227
1995	5117	316	175	5383	11	1787	12790
1996	4525	370	200	7071	13	2158	14333
1998	5083	324	163	11234	54	2801	19661
1999	4722	491	231	12818	99	3150	21511
2000	9180	1117	688	21525	285	6112	38906
2001	10991	1364	773	24014	466	6355	43963
2002	10920	1039	857	24150	405	8831	46202
2003	11040	1314	809	26742	434	7462	47800
2004	11167	1074	756	25664	445	7541	46647
2005	11721	1128	626	25339	687	7181	46682
2006	10377	1410	727	30115	596	8944	52170
2007	10366	1349	726	29354	723	8345	50864
2008	10488	1824	776	33503	749	8550	55890
2009	9552	1459	1036	30920	848	9875	53690

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Biologisch-Dynamische (BD-) en Ekologische (Eko-) landbouw gebruiken geen chemisch-synthetische middelen in het veevoer en geen chemische bestrijdingsmiddelen. Vee krijgt meer bewegingsruimte.

BD-landbouw houdt ook rekening met kosmische krachten (gebruikmaking van speciale preparaten en inzaai bij een gunstige stand van de hemellichamen).

1) geheel biologische bedrijven.

t/m 1999 de bedrijven met een SKAL nummer

28-j. Toepassing biologische bestrijders 1) bij vruchtgroenten onder glas

Application of biological control in cultivation under glass

	aantal uitgezette bestrijders (x 1000)			% behandelde oppervlakte		
	1998	2000	2004	1998	2000	2004
G e w a s /bestrijder						
T o m a t e n						
galmug tegen bladluis (Aphidoletes)	3261	2076	707	27.3	29.6	15.1
roofmijt tegen spint (Phytoseiulus)	7425	2698	1046	7.4	11.4	12.7
roofwants tegen witte vlieg (Macrolophus)	3785	4433	8044	85.3	86.6	92.8
sluipwesp tegen bladluis (Aphelinus)	81	17	125	7.6	7.8	8.9
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	593	48	-	9.4	8.3	-
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	516	1197	72	27.1	33.3	6.7
sluipwesp tegen mineervlieg (Diglyphus/Dacnusa)	4551	3820	2482	76.3	78.4	45.7
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	110121	75468	95821	97.4	92.4	83.4
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus californicus)	14181	18398	16681	54.1	61.7	27.8
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus eremicus)	-	-	9291	-	-	29.0
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus mundus)	-	76	9036	-	0.6	9.4
sluipwespen tegen witte vlieg (E. eremicus/E. mundus)	-	-	26974	-	-	18.3
sluipwespen tegen witte vlieg (Encarsia/Eretmocerus)	3938	5244	24864	5.8	12.1	17.5
K o m k o m m e r s						
galmug tegen bladluis (Aphidoletes)	-	75	328	-	1.9	2.4
galmug tegen spint (Feltiella)	-	331	93	-	5.7	19.4
roofmijt tegen spint (Phytoseiulus)	12982	10517	5022	74.7	50.2	35.2
roofmijt tegen spint (Amblyseius californicus)	163	100	28	1.8	4.2	1.2
roofmijt tegen trips (Amblyseius cucumeris)	2498767	2938437	3473802	93.2	94.4	90.0
roofmijt tegen trips (Amblyseius degenerans)	84152	46848	-	7.2	8.8	-
roofwants tegen trips (Orius)	420	767	4	7.1	16.4	1.2
roofwants tegen witte vlieg (Macrolophus)	-	12	35	-	4.0	1.1
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	2466	954	391	30.9	22.9	3.3
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	81	9	65	2.1	4.3	3.3
sluipwesp tegen mineervlieg (Diglyphus/Dacnusa)	141	62	-	5.5	-	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	101925	91861	42873	93.7	89.0	54.0
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus californicus)	4434	11775	1725	28.1	33.0	6.6
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus eremicus)	-	-	126	-	-	2.0
sluipwespen tegen witte vlieg (Encarsia/Eretmocerus)	18904	21990	4621	18.6	18.4	13.8
P a p r i k a						
gaasvlieg tegen bladluis (Chrysopa)	-	100	23	-	3.4	4.4
gaasvlieg tegen bladluis (Episyrphus)	-	-	28	-	-	11.1
galmug tegen bladluis (Aphidoletes)	7723	3620	636	36.5	27.7	27.1
galmug tegen spint (Feltiella)	2	15	384	-	-	34.6
galmug tegen spint (Therodiplosis)	-	-	75	-	-	8.8
lieveheersbeestje tegen bladluis	14876	3504	-	34.8	8.7	-
roofkever tegen bladluis	76	62	-	6.2	8.8	-
roofmijt tegen spint (Phytoseiulus)	39816	41291	43573	97.6	93.4	90.4
roofmijt tegen spint (Amblyseius californicus)	4905	4229	2255	24.7	54.1	38.7
roofmijt tegen trips (Amblyseius cucumeris)	975772	866753	1666784	85.4	90.8	77.2
roofmijt tegen trips (Amblyseius degenerans)	3033	2552	2852	78.2	84.9	88.4
roofwants tegen trips (Orius)	4354	3983	5265	79.4	67.2	61.0
roofwants tegen witte vlieg (Macrolophus)	224	67	1034	3.1	8.7	33.1
sluipwesp tegen bladluis (Aphelinus)	63	81	3	4.0	17.5	1.7
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	7675	5111	2920	88.1	71.6	48.2
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	344	189	359	9.8	16.0	15.9
sluipwespen tegen mineervlieg (Diglyphus/Dacnusa)	1022	2033	386	51.5	42.4	30.5
sluipwesp tegen rups	82529	-	-	6.9	-	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	1422	1432	676	23.1	19.0	9.1
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus californicus)	-	907	5578	-	9.3	5.7
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus mundus)	-	-	12071	-	-	17.9

Bron: CBS, Gewasbescherming in de land- en tuinbouw.

1) Inzet biologische bestrijders al dan niet in combinatie met chemische bestrijding.

28-k. Transport en verwerking van mest
Transport and processing of manure

	1994	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Stikstof1)	<i>miljoen kg N</i>							
Herkomst getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	121.1	120.0	102.5	91.1	92	101.7	125.9	135.4
Buitenland (= import)	0.9	0.9	1.3	2	1.9	1.4	1.5	1.4
Bestemming getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	100.9	99.2	78	65.2	70.8	72.3	81.8	83.6
Buitenland (= export)	17.4	18.0	16	17.5	16.8	21.6	35.0	38.1
Verwerkingsbedrijven2)	3.5	2.7	4.3	5	4.9	1.7	1.4	6.5
Fosfaat	<i>miljoen kg P2O5</i>							
Herkomst getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	78.5	72.4	65	56.4	59.6	63.6	80.0	84.0
Buitenland (=import)	0.5	0.5	0.7	1.3	1.3	0.9	0.9	0.9
Bestemming getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	65	60.1	47	38.9	44.3	41.8	47.2	46.1
Buitenland (= export)	12.1	11.3	13.8	13.9	15.6	17.0	28.5	30.2
Verwerkingsbedrijven2)	1.8	1.0	1.8	2.9	2.7	0.3	0.1	0.2

Bron: CBS en Bureau Heffingen

- 1) De hoeveelheid stikstof in dierlijke mest is exclusief gasvormige verliezen uit stal en opslag
 2) Saldo van aanvoer en afvoer door verwerkingsbedrijven (= de hoeveelheid verwerkte mest).

29. Energie

29-a. Energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven, naar (hoofd)bedrijfstype, gemiddeld per bedrijf

Energy-consumption of agricultural and horticultural holdings, by (main)type of holding, on average by holding

	1995	2000	2003	2004	2005	2006
GJ						
Gemiddeld energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven	1553	1735	1871	1884	1936	1738
w.v. aardgas 1)	1303	1436	1581	1584	1656	1505
overige energie voor verwarming	30	20	22	25	28	25
elektriciteit	95	136	153	159	134	86
motorbrandstoffen	125	143	115	117	119	123
Akkerbouwbedrijven	254	303	274	318	295	270
w.v. aardgas	3	4	11	11	12	7
overige energie voor verwarming	15	7	5	7	6	13
elektriciteit	26	38	51	99	83	48
motorbrandstoffen	210	253	206	201	194	203
Opengrondsgroentenbedrijven	341	281	446	348	398	427
w.v. aardgas	31	37	71	39	38	41
overige energie voor verwarming	17	4	0	0	11	0
elektriciteit	118	68	246	153	216	215
motorbrandstoffen	175	172	128	157	132	171
Glasgroentenbedrijven	16520	20674	25379	28143	29967	29317
w.v. aardgas 1)	16104	20196	24910	27746	29749	29350
overige energie voor verwarming	21	3	26	28	3	2
elektriciteit	266	366	423	344	194	-51
motorbrandstoffen	129	109	20	25	20	16
Bloem(bollen)bedrijven	1009	1442	1151	1513	1597	1490
w.v. aardgas	456	732	580	704	887	751
overige energie voor verwarming	74	17	22	29	38	38
elektriciteit	180	313	267	467	444	397
motorbrandstoffen	298	380	282	313	228	305
Glasbloemenbedrijven	13341	14511	17221	17744	17441	16960
w.v. aardgas 1)	12746	13588	16048	16523	16712	17124
overige energie voor verwarming	27	14	31	13	18	1
elektriciteit	396	739	1131	1203	695	-181
motorbrandstoffen	173	170	10	5	17	17
Potplanten bedrijven			12812	13658	16310	10865
w.v. aardgas 1)			12230	13076	15819	10865
overige energie voor verwarming			2	0	29	70
elektriciteit			551	542	432	-71
motorbrandstoffen			29	40	30	1
Champignonbedrijven	2257	3590	3585	2522	2818	
w.v. aardgas	1590	2861	2551	1570	1755	
overige energie voor verwarming	96	64	209	388	433	
elektriciteit	439	551	816	553	618	
motorbrandstoffen	132	114	8	11	12	
Fruitteeltbedrijven	217	188	232	193	202	206
w.v. aardgas	-	0	6	4	4	7
overige energie voor verwarming	1	1	0	0	0	0
elektriciteit	58	74	124	102	108	103
motorbrandstoffen	158	113	102	87	89	96
Boomkwekerijbedrijven	234	231	265	211	214	317
w.v. aardgas	43	35	188	137	142	240
overige energie voor verwarming	7	4	6	0	0	0
elektriciteit	18	13	41	35	38	62
motorbrandstoffen	166	179	29	38	35	16

vervolg zie volgende pagina

29-a. Energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven, naar (hoofd)bedrijfstype, gemiddeld per bedrijf
Energy-consumption of agricultural and horticultural holdings, by (main)type of holding, on average by holding

	1995	2000	2003	2004	2005	2006
Overige tuinbouwbedrijven	2589	3140	6517	2569	3799	2996
w.v. aardgas	2175	2657	6273	2249	3344	2545
overige energie voor verwarming	74	0	0	82	125	0
elektriciteit	146	339	192	147	174	226
motorbrandstoffen	194	144	52	91	155	225
Graasdierbedrijven	207	207	203	203	206	208
w.v. aardgas	44	30	30	26	28	26
overige energie voor verwarming	9	6	4	5	4	5
elektriciteit	56	61	64	62	62	64
motorbrandstoffen	98	110	105	111	113	113
Hokdierbedrijven	749	1022	1059	1054	1030	964
w.v. aardgas	413	554	517	497	438	374
overige energie voor verwarming	135	133	162	159	201	177
elektriciteit	158	284	316	342	321	348
motorbrandstoffen	42	50	63	56	71	66
Varkensbedrijven	788	927	800	802	806	760
w.v. aardgas	465	564	408	403	380	332
overige energie voor verwarming	128	130	106	94	125	112
elektriciteit	146	196	228	260	256	267
motorbrandstoffen	48	37	57	44	45	49
Legkippenbedrijven	452	610	920	686	612	615
w.v. aardgas	53	134	253	149	59	92
overige energie voor verwarming	75	7	25	47	47	18
elektriciteit	302	414	579	410	451	454
motorbrandstoffen	23	55	62	80	56	51
Combinaties	409	404	401	406	405	434
w.v. aardgas	172	131	97	121	88	103
overige energie voor verwarming	43	30	50	65	50	53
elektriciteit	71	84	104	97	109	111
motorbrandstoffen	123	159	150	124	158	166

Bron: CBS / LEI.

1) aardgas incl. warmte van warmte-/krachtinstallaties

29-b. Totaal energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven 1)
Total energy-consumption of agricultural and horticultural holdings

	1995	2000	2003	2004	2005	2006	2007
	PJ						
Glastuinbouw	137	130	128	129	129	112	114
w.v. aardgas, warmte en ov. energie	132	124	122	124	126	113	120
elektriciteit	3	5	5	5	3	-2	-7
trekergasolie	2	1	1	0	0	1	1
Land- en tuinbouw, zonder glas-tuinbw	39	39	32	29	29	28	28
w.v. aardgas, warmte en ov. energie	19	18	13	9	9	8	8
elektriciteit	8	9	8	8	8	8	8
trekergasolie	13	12	11	12	12	12	12
Totaal land- en tuinbouw	176	169	160	158	158	139	141
w.v. aardgas, warmte en ov. energie	151	142	135	133	135	121	127
elektriciteit	11	13	13	13	11	6	1
trekergasolie	14	14	12	12	12	12	13

Bron: CBS/LEI Energieverbruik in de land- en tuinbouw.

1) In de Landbouwtelling opgenomen bedrijven.

29-c. Agrarische bedrijven met productie van duurzame energie, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Farms with production of durable energy, by province and main type of holding (DCT)

	aantal bedrijven naar wijze van productie								Totaal bedrijven energie productie
	wind- energie	zonne- collectoren	zonne- panelen	bio- massa	energie teelt	grond- buizen	warmte- pomp	koude en warmte- opslag	
2003	457	272	333	37	18	68	892	413	2249
2005	477	270	441	54	49	75	759	362	2199
2007	386	194	321	172	136		1314	26	2314
Specificatie 2007									
Groningen	18	6	26	11	22		68		129
Friesland	90	52	144	25	16		212	1	457
Drenthe	4	6	11	17	8		59		94
Overijssel	4	14	18	28	12		131	1	195
Flevoland	185	5	8	1	2		44	1	225
Gelderland	4	51	25	45	15		206	3	319
Utrecht	1	2	16	5	1		92		110
Noord-Holland	66	18	33	2	4		142	3	248
Zuid-Holland	2	9	14	9	10		114	8	154
Zeeland	8	10	6	3	25		35	2	83
Noord-Brabant	4	17	17	17	14		167	6	235
Limburg		4	3	9	7		44	1	65
Hoofdbedrijfstype									
Akkerbouwbedrijven	179	11	14	12	66		2		266
Tuinbouwbedrijven	14	11	9	16	2		21	16	71
Blijvende teeltbedrijven	6	2	6	2	1		3		17
Graasdierbedrijven	118	140	276	82	39		1191	3	1679
Hokdierbedrijven	13	9	2	42	13		47	6	119
Gewassencombinaties	24	8	4	3	4		3		42
Veeteeltcombinaties	5	3	1	5	3		28	1	42
Gewassen-/veeteeltcombinaties	27	10	9	10	8		19		78

Bron: CBS Landbouwtelling.

3. Gewasarealen

31. Akkerbouwgewassen

31-a. Oppervlakte akkerbouwgewassen

Area under arable crops

	1980	1990	2000	2005	2007	2008	2009
	1000 ha						
Granen	223.5	193.0	225.8	223.3	222.5	243.5	228.8
w.v. wintertarwe	128.1	135.1	120.5	115.9	124.4	140.6	128.9
zomertarwe	14.1	5.5	16.2	20.6	16.9	15.9	22.1
wintergerst	12.3	9.9	3.6	3.0	4.3	4.7	4.9
zomergerst	41.1	30.4	43.4	47.5	41.7	45.6	39.6
rogge	9.7	8.6	5.7	2.4	2.8	2.1	2.3
haver	18.1	3.4	2.4	1.6	1.7	1.5	1.6
korrelmais	.	.	20.3	20.7	19.3	22.1	18.9
Mais vorncob mix	.	.	7.2	6.7	7.2	7.6	7.6
triticale	.	.	6.6	4.1	3.9	3.2	2.7
overige granen	.	.	.	0.7	0.2	0.2	0.2
Peulvruchten	8.2	26.3	2.9	3.9	2.5	2.4	3.2
w.v. groene erwten (droog te oog-							
sten) en schokkers	3.1	10.9	0.8	1.9	0.3	0.4	0.5
kapucijners en grauwe erwten	0.9	0.8	0.4	0.4	0.3	0.5	0.7
niet bittere lupinen	.	.	.	0.0	0	.	.
tuinbonen (droog te oogsten)	.	.	.	0.1	0.3	0.9	1.4
bruine en witte bonen	3.4	3.7	1.1	1.1	1.1	0.3	0.3
veldbonen 1)	0.7	3.2	0.7	0.3	0.6	0.3	0.4
erwten, groen te oogsten 2)	.	7.7	.	.	.	.	.
Handelsgewassen	15.1	14.5	11.5	12.0	10.6	10.1	11.3
w.v. kool- en rapzaad	7.9	8.4	0.9	2.1	3.4	2.5	2.7
karwijzaad	2.9	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1
blauwmaanzaad	0.2	0.3	0.6	0.3	0.5	0.8	0.7
vezelvlas en lijnzaad	4.1	5.5	4.4	4.7	3.5	2.6	2.2
cichorei	.	.	4.8	4.3	2.6	3.4	4.4
overige handelsgewassen	.	.	0.8	0.5	0.6	0.7	1.3
Zaden			23.0	28.4	21.0	16.5	18.8
w.v. Graszaad 3)	19.3	26.3	22.0	27.6	20.1	15.7	17.7
Overige zaden	.	.	1.0	0.8	0.9	0.9	1.1
Knof- en wortelgewassen	295.2	303.3	292.1	247.6	239.5	224.4	228.3
w.v. cons. aardappelen							
op kleigrond	58.3	60.9	61.8	46.6	52.0	50.3	49.4
op zand- en veengrond	10.6	16.0	25.6	19.3	20.4	19.0	21.1
pootaardappelen -NAK-aangeeg.							
op kleigrond	28.3	30.1	34.7	35.7	33.4	33.3	34.7
op zand- en veengrond	4.9	5.5	7.1	3.5	3.3	3.2	3.4
zetmeelaardappelen	70.6	62.8	51.0	50.7	48.0	46.0	46.6
suikerbieten	120.6	125.0	111.0	91.3	82.0	72.2	72.7
voederbieten	1.7	3.0	0.9	0.5	0.3	0.3	0.3
Groenvoedergewassen	141.4	207.8	321.9	446.3	423.1	439.0	437.6
w.v. luzerne	2.2	6.0	6.6	5.9	5.9	4.9	5.7
snijmais	139.1	201.8	205.3	235.1	221.6	241.7	240.2
tijdelijk grasland	.	.	110.0	205.1	195.7	190.6	189.9
mais-energie	.	.	.	.	.	1.7	1.8
Groenbemestingsgewassen	0.4	7.3	2.6	31.0	17.1	7.6	7.4
Akkerbouwgroenten			46.0	47.0	54.1	53.2	51.7
erwten (groen te oogsten)			5.9	5.1	6.0	6.0	4.9
Uien 2)	.	12.9	20.0	22.5	26.2	26.1	26.0
w.v. poot- en plantuien	.	3.0	5.3	4.9	5.4	5.2	5.8
zaaiuien	.	9.2	14.0	16.8	20.1	20.3	19.5
zilveruitjes	.	0.7	0.7	0.8	0.6	0.7	0.7
overige akkerbouwgroenten	.	.	20.1	19.5	21.5	21.1	20.8
Overige akkerbouwgewassen	1.1	4.1	10.9	10.2	5.0	6.7	5.8
Totaal	704.7	799.4	958.3	1051.6	997.4	1003.4	992.9

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 2002 incl. "tuinbonen, droog te oogsten".

2) T/m 1985 opgenomen bij groenten open grond.

3) T/m 1986 incl. oppvl. met suiker- en voederbietenzaad, klaverzaad en overige landbouwzaden.

31-b. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen, naar gewas
Holdings with arable crops

	1980	1990	2000	2005	2007	2008	2009
Granen	26194	20124	22666	18682	16998	17128	15838
w.v. wintertarwe	14516	13854	11552	9500	9507	9928	8955
zomertarwe	3590	1441	3109	3135	2696	2460	3115
wintergerst	2913	2057	842	592	823	818	864
zomergeerst	11623	7231	7555	6564	5461	5510	4855
rogge	4692	2986	1678	650	772	621	605
haver	4473	1175	678	476	404	368	362
mais(korrel- 1)	214	.	3429	2914	2579	2763	2432
mengsels van granen 1)	53	.	.	.	.	.	.
mais com cob mix 8)	.	.	946	764	750	766	698
triticale	.	.	1799	920	875	725	601
overige granen	.	.	.	117	79	81	80
Peulvruchten	2832	4587	705	871	571	505	609
w.v. groene erwten 2)	947	2708	188	441	151	92	107
schokkers	251	31	.	.	.	.	.
kapucijnens en grauwe erwten	287	249	101	78	53	99	115
niet bittere lupinen	.	.	.	9	18	10	18
bruine bonen	1690	1367	309	265	253	213	279
veldbonen 3)	289	873	147	70	59	57	55
erwten, groen te oogsten 4)	.	1600	934	721	.	.	.
tuinbonen (droog te oogsten)	.	.	.	49	70	72	77
Handelsgewassen	2036	1868	1830	1802	1654	1590	1562
w.v. kool- en raapzaad	496	729	107	346	501	352	350
karwijzaad	587	71	34	26	8	9	19
blauwmaanzaad	94	106	175	76	104	169	132
kanariezaad 1)	2	.	.	.	.	.	.
vezelvlies en lijnzaad	970	1031	684	619	504	361	280
hennep	.	.	51	13	20	29	70
cichorei	.	.	913	720	486	643	670
zonnebloemen	.	.	.	136	126	134	126
ov. handelsgewassen 1)	139	.	.	4	43	47	84
Zaden	.	.	3125	3142	2524	2109	2111
w.v. Graszaad 6)	3569	4083	2773	2934	2300	1911	1904
Bloemzaden	.	.	282	172	164	128	135
Groentezaden	.	.	197	126	144	142	139
Overige zaden	.	.	.	.	4	3	4
Kno!- en wortelgewassen	39308	30152	21981	16282	14821	13234	13006
w.v. consumptie-aardappelen	.	.	.	.	.	.	.
op kleigrond	13268	10100	6921	4512	4575	4450	4259
op zand- en veengrond	11875	6021	4210	2641	2599	2539	2616
pootaardappelen (NAK aangeg.)	.	.	.	.	.	.	.
op kleigrond	3818	3072	2470	2052	1852	1831	1825
op zand- en veengrond	860	745	849	302	337	317	344
zetmeelaardappelen	5898	4300	2916	2049	1869	1741	1663
suikerbieten	21522	20879	17094	13167	11694	9340	9065
voederbieten	4753	3495	953	470	357	369	359
koolrapen 1)	83	.	.	.	.	.	.
landbouwwortelen 1)	79	.	.	.	.	.	.
ov. hakvruchten 1)	11	.	.	.	.	.	.
Groenvoedergewassen	42460	42761	36983	33583	32882	33215	32666
w.v. luzerne	439	560	803	587	634	518	569
klaver 1)	11	.	.	.	.	.	.
snijmais	42041	42274	31229	27933	27198	27818	27108
tijdelijk grasland 5)	.	.	11041	16279	15022	14823	14849
mais energie	.	.	.	.	.	86	77
ov. groenvoedergewassen 1)	31	.	.	.	.	.	.

vervolg: zie volgende pagina

31-b. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen, naar gewas
Holdings with arable crops

	1980	1990	2000	2005	2007	2008	2009
Groenbemestingsgewassen 9)	370	1205	10677	9224	6414	3491	3384
Akkerbouwgroenten 6)	.	.	6617	5328	5408	5219	5000
Boerenkool	.	.	.	.	177	167	176
Erwten (groen te oogsten)	.	.	932	721	798	771	580
Knolselderij	.	.	411	304	293	289	277
Kroten/rode bieten	.	.	214	168	180	176	185
Kruiden wortelgewassen	.	.	.	.	19	.	.
Koolraap	.	.	.	.	57	59	56
Kroten	.	.	214	168	180	176	185
Schorseneren	.	.	295	197	198	179	198
Spinazie	.	.	343	212	220	219	226
Stampsperciebonen	.	.	710	545	556	505	418
Suikermais	.	.	.	113	105	100	90
Tuinbonen (groen te oogsten)	.	.	449	186	261	283	252
Waspeen	.	.	692	510	375	386	375
Winterpeen	.	.	1236	969	961	844	885
Witlofwortel	.	.	810	541	506	460	435
Uien 3)	.	.	3775	3367	3447	3339	3256
w.v. poot- en plantuien	.	1007	1116	769	771	732	797
zaaiuien	.	3062	2968	2831	2963	2861	2702
zilveruitjes	.	98	104	62	48	38	44
Overige akkerbouwgroenten	.	.	.	.	.	.	21
Korrelmais	214	677	.	.	.	.	.
Corn cob mix	.	.	.	.	.	.	.
Cichorei	.	.	.	.	.	.	.
Hennep	.	.	.	.	.	.	.
Graszoden	.	.	.	.	141	143	137
Overige akkerbouwgewassen	.	2033	2095	1531	1033	980	872
Totaal akkerbouwgewassen	69159	63576	58712	47355	44918	44750	43498

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) Vanaf 1987 t/m 1990 opgenomen bij Overige akkerbouwgewassen vanaf 2006 weer bij de granen.

2) Groene erwten droog te oogsten; van 1991 t/m 2001 incl. bedrijven met schokkers.

3) M.i.v. 2002 incl. "tuinbonen, droog te oogsten".

4) T/m 1985 opgenomen bij groenten open grond.

5) M.i.v 2000 vanuit grasland overgeheveld naar groenvoergerassen.

6) T/m 1986 incl. bedrijven met suiker- en voederbietenzaad, klaverzaad en overige landbouwzaden.

7) M.i.v 2000 zijn de akkerbouwmatige open gronds groentegewassen bij de akkerbouw opgenomen.

8) M.i.v 2000 van Overige akkerbouwgewassen naar granen.

9) M.i.v. 2000 inclusief braakland.

31-c. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen naar areaalgrootte en (groep van) gewassen
Holdings with arable crops by size of area and (group of) crops

	bedrijven met een areaalgrootte van ... ha						totaal		oppervlakte
	minder dan 2 tot3	3 tot 4	4 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 en meer bedrijven			
Granen 3)									
1990	3419	2286	1859	1636	2324	2427	6173	20124	192996
2000	2818	2264	2049	1814	2902	2973	7845	22665	225740
2005	1937	1542	1433	1366	2207	2488	7709	18682	223280
2007	1671	1377	1243	1225	1972	2232	7278	16998	222532
2008	1618	1260	1249	1179	1905	2136	7781	17128	243490
2009	1604	1099	1073	1025	1753	1991	7293	15838	228800
Peulvruchten 1)									
1990	1090	877	717	627	644	392	240	4587	18601
2000	179	116	108	87	109	68	38	705	2950
2005	180	169	165	138	172	98	75	997	4640
2007	145	84	92	64	86	59	41	571	2529
2008	110	70	57	63	95	72	38	505	2450
2009	109	84	89	82	106	69	70	609	3230
Handelsgewassen 4)									
1990	169	243	266	291	374	254	271	1868	14555
2000	136	199	282	274	438	257	244	1830	11510
2005	195	134	212	313	366	298	284	1802	12030
2008	206	161	223	233	330	202	235	1590	10090
2009	187	112	147	219	337	236	324	1562	11296
Graszaad									
1990	273	556	615	565	766	641	667	4083	26314
2000	165	247	324	380	529	462	666	2773	21960
2005	68	202	310	377	527	526	921	2931	27640
2008	88	157	215	282	364	328	477	1911	15650
2009	73	113	192	237	374	345	570	1904	17700
Consumptieaardappelen 2)									
1990	6598	1592	1287	1050	1676	2019	3923	18145	112481
2000	2422	1012	984	930	1448	1723	4502	13021	129220
2005	1257	545	579	601	972	1189	3498	8641	105090
2008	1081	498	519	517	898	1073	3433	8019	105800
2009	1000	490	517	519	843	1113	3460	7942	108632
Zetmeelaardappelen									
1990	159	243	294	231	453	525	2395	4300	62838
2000	82	151	176	187	314	334	1672	2916	50950
2005	27	61	71	88	179	180	1443	2049	50690
2008	32	42	45	63	117	168	1274	1741	46030
2009	29	17	54	59	110	136	1258	1663	46600
Suikerbieten									
1990	3777	3144	2460	1896	2990	3015	3597	20879	124995
2000	2863	2398	1879	1731	2482	2507	3234	17094	110950
2005	1645	1748	1556	1403	2120	2114	2581	13167	91310
2008	830	980	1106	956	1694	1620	2154	9340	72230
2009	732	897	1013	950	1593	1638	2242	9065	72701
Snijmais									
1990	10729	6904	5375	4346	5907	4667	4346	42274	201811
2000	5024	3630	3355	2994	4942	4662	6622	31229	205300
2005	3418	2497	2308	2307	3956	4567	8880	27933	235090
2008	3142	2276	2230	2373	4088	5124	8585	27818	241730
2009	3077	2201	2110	2267	3916	4948	8589	27108	240200
Zaaiuien									
1990	1033	670	535	351	292	128	53	3062	9172
2000	371	476	535	517	560	333	176	2968	13990
2005	194	323	524	455	573	427	335	2831	16780
2008	141	234	393	412	660	486	535	2861	20300
2009	123	210	398	377	587	487	520	2702	19500

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) M.i.v. 1997 incl. bedrijven met erwten groen te oogsten.

2) Incl. vroege aardappelen en pootaardappelen

3) M.i.v. 2000 incl. bedrijven met corn bob mix, korrelmais, graansorgho, boekwijn, gierst en kanariezaad.

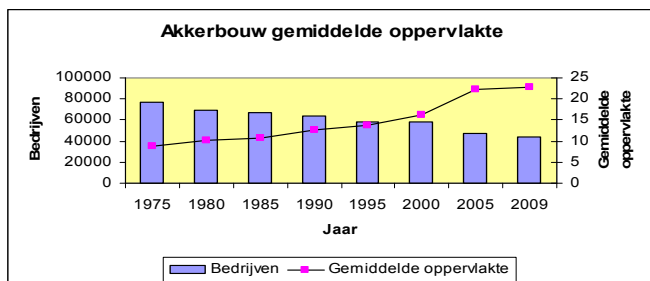
4) M.i.v. 2000 incl. bedrijven met sojabonen, zonnebloemen, cichorei en kruiden zaadgewassen.

31-d. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen naar areaalgrootte, provincie en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with arable crops by size of area, province and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha akkerbouwgewassen								totaal bedrijven	oppervlakte in 1000 ha
	0.01 tot 6	6 tot 10	10 tot 20	20 tot 30	30 tot 50	50 tot 75	75 en meer			
1975	51784	7909	8070	3879	3922	1244	511	77319	674.8	
1980	43082	7889	7954	3811	4334	1467	622	69159	704.7	
1985	40031	8747	8214	3660	4352	1652	699	67355	726.1	
1990	33388	9891	9113	3723	4352	2058	1051	63576	799.4	
1995	27825	10017	9766	3686	4007	2038	1169	58508	796.4	
2000 1)	25170	8916	10448	4615	5156	2681	1725	58711	958.3	
2002	19049	8046	10276	4556	5101	2707	1905	51640	958.9	
2003	16384	7047	9778	5127	6077	3093	2081	49587	1035.3	
2004	15486	6953	9541	5235	6378	3234	2199	49026	1066.9	
2005	14166	6893	9799	5090	6062	3094	2251	47355	1051.6	
2006	14217	7284	9485	4667	5665	2968	2159	46445	1007.6	
2007	13540	7004	9244	4588	5376	2907	2260	44919	997.4	
2008	13323	6906	9398	4639	5265	2876	2343	44750	1003.4	
2009	12879	6653	9112	4470	5185	2816	2383	43498	992.9	
Specificatie 2009										
Groningen	273	190	306	217	342	354	478	2160	107.6	
Friesland	626	525	648	243	247	157	157	2603	58.5	
Drenthe	410	307	562	301	381	306	353	2620	98.6	
Overijssel	2344	1268	1409	410	360	122	89	6002	78.8	
Flevoland	70	58	225	270	485	324	224	1656	77.3	
Gelderland	3167	1397	1657	536	406	150	87	7400	90.5	
Utrecht	503	256	215	88	65	24	7	1158	13.6	
Noord Holland	630	231	336	223	313	192	177	2102	58.4	
Zuid Holland	652	258	330	176	250	185	151	2002	52.6	
Zeeland	341	251	512	359	521	371	322	2677	101.1	
Noord Brabant	2770	1382	2137	1261	1360	446	231	9587	186.7	
Limburg	1093	530	775	386	455	185	107	3531	69.4	
Hoofdbedr. type										
Akkerbouwbedrijven	1093	1319	2241	1327	1802	1470	1671	10923	451.1	
Tuinbouwbedrijven	1285	233	232	83	82	39	21	1975	18.1	
Blijvende teeltbedrijven	804	130	123	35	26	11	5	1134	7.3	
Graasdierbedrijven	6745	3514	4551	2095	2445	920	369	20639	352.0	
Hokdierbedrijven	1494	609	738	247	130	47	13	3278	34.4	
Gewassencombinaties	212	113	260	182	204	99	93	1163	36.1	
Veeteeltcombinaties	448	212	264	117	115	42	22	1220	19.3	
Gewassen-/Veeteeltcombinaties	798	523	703	384	381	188	189	3166	74.6	

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Met ingang van 2000 trendbreuk omdat de landbouwmatige tuinbouw vanaf 2000 onder akkerbouw valt. Het betreft hier boerenkool, knolselderij, krotten, koolraap, schorseneren, spinazie, stamsperciebonen, suikermais, tuinbonen (goen te oogsten, waspeen, winterpeen, witlofwortelen en kruiden wortelgewassen).

31-e. Aantal bedrijven met granen naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with cereals by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha granen					totaal bedrijven	oppervlakte in 1000 ha
	0.01 tot 5	5 tot 10	10 tot 15	15 tot 30	30 en meer		
1975	25983	6768	3139	2972	786	39648	244.3
1980	13664	5725	2933	2941	931	26194	224.1
1985	9420	4449	2394	2492	844	19599	183.6
1990	9200	4751	2468	2712	993	20124	193
1995	7879	4532	2983	2681	818	18893	184.7
2000	8945	5875	3810	2999	1036	22665	225.7
2004	7070	5107	3465	2879	1301	19822	226.3
2005	6278	4695	3461	2925	1323	18682	223.3
2006 1)	5963	4593	2930	3036	1417	17939	220.9
2007	5516	4204	2667	3048	1563	16998	222.5
2008	5306	2636	3264	1881	4041	17128	243.5
2009	4801	3744	2388	3121	1784	15838	228.8
Specificatie 2009							
Akkerbouwbedrijven	1174	1801	1466	2242	1441	8124	159.6
Tuinbouwbedrijven	327	159	66	54	19	625	4.6
Blijvende teeltbedrijven	170	67	41	23	7	308	2.2
Graasdierbedrijven	1649	655	190	136	39	2669	15.3
Hokdierbedrijven	583	360	209	205	62	1419	13.7
Gewassencombinaties	203	206	130	144	72	755	10.3
Veeteeltcombinaties	146	94	41	47	10	338	2.9
Gewassen-/veeteeltcomb.	549	402	245	270	134	1600	20.3

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 2000 inclusief korelmais en corncob mix mais.

31-f. Aantal bedrijven met aardappelen naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with potatoes by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha aardappelen										totaal be- opper- drij- vlakte in 1000 ha
	0.01	1	3	5	7	10	15	20	30	en	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	meer	
1975	23805	6444	3472	2603	2715	2740	1023	727	347	43876	151.2
1980	12923	5207	3189	2411	2935	2996	1363	1064	559	32647	172.8
1985	9246	4435	3000	2207	2764	2937	1374	1134	584	27681	169.0
1990	4735	3494	2702	2027	2453	2791	1381	1249	840	21672	175.3
1995	2530	2676	2398	1794	2189	2519	1378	1297	1041	17822	179.3
2000	1465	1927	2159	1664	1976	2300	1304	1283	1189	15267	180.2
2004	945	1258	1446	1247	1531	1697	975	1138	1322	11559	163.9
2005	728	1096	1308	1111	1343	1566	952	1054	1300	10458	155.8
2006	665	982	1147	975	1255	1463	968	1072	1353	9880	156.5
2007	646	924	1209	995	1164	1454	963	1007	1406	9768	157.2
2008	623	950	1103	974	1222	1385	865	1026	1351	9499	151.9
2009	589	892	1118	920	1220	1382	818	1028	1405	9372	155.2
Specificatie 2009											
Akkerbouwbedrijven	141	352	514	455	763	959	625	807	1192	5808	120.4
Tuinbouwbedrijven	81	85	53	27	49	27	19	19	19	379	3.2
Blijvende teeltbedrijven	17	12	18	9	10	9	4	4	4	87	0.7
Graasdierbedrijven	188	179	198	132	107	91	33	25	14	967	5.7
Hokdierbedrijven	25	75	112	72	64	38	12	11	2	411	2.6
Gewassencombinaties	49	66	77	82	99	95	44	59	67	638	8.7
Veeteeltcombinaties	19	22	30	29	20	25	8	7	7	167	1.4
Gewassen-/veeteeltcomb.	69	101	116	114	108	138	73	96	100	915	12.6

Bron: CBS Landbouwtelling.

31-g. Oppervlakte gekeurde pootaardappelen naar ras en klasse
Area under inspected seed potatoes by variety and classes

Ras	2000		2005		2007		2008		2009	
	A	G	A	G	A	G	A	G	A	G
Totaal	39803	97	38682	93	35892	98	35619	99	36500	95
w.o.										
Adora			282	92	269	99	263	100	243	94
Agata	691	99	961	98	971	99	1037	100	1077	94
Agria	2598	95	2137	93	2060	85	1863	98	1976	96
Amorosa			177	96	166	97	173	100	225	97
Annabelle			148	96	327	100	347	100	296	100
Arinda	424	99	319	97	169	100	210	100	218	100
Asterix	783	98	797	92	573	97	566	97	477	98
Bartina			196	97	197	96	177	95	208	96
Bellini			66	99	186	100	316	100	356	94
Bintje	4417	98	2934	96	2294	96	1972	99	1968	98
Desiree	2764	98	2155	81	1884	89	1767	97	1546	95
Diamant	1226	94	450	96	261	92	310	98	371	85
Fabula			567	98	454	97	504	99	577	91
Felsina	718	97	524	96	307	84	230	94	222	92
Fontane			430	97	836	96	1103	98	1302	97
Frieslander			266	95	282	98	275	96	254	99
Hansa			306	86	455	91	418	100	452	90
Hermes			202	96	242	91	274	97	368	98
Innovator			589	99	965	98	1219	99	1372	99
Jaerla	813	96	495	90	424	89	412	97	345	86
Kondor	1155	95	1140	86	873	90	714	92	570	91
Kuroda			187	100	144	96	145	100	220	95
Lady Claire			338	93	316	99	339	100	356	96
Lady Rosetta	644	97	513	97	513	97	576	100	598	98
Liseta	465	100	436	95	276	93	287	100	309	97
Marfona	909	99	420	95	304	93	268	98	236	90
Markies			324	87	431	83	398	95	375	93
Melody			.	95	226	78	225	95	310	99
Monalisa	1132	100	863	99	805	94	779	99	808	99
Mondial	700	99	635	90	492	88	479	93	442	89
Nicola	612	98	538	85	621	77	433	96	426	91
Picasso			180	94	210	86	212	94	232	98
Premiere	788	99	624	97	613	96	577	99	501	98
Ramos			394	92	422	94	480	97	544	96
Red Scarlet			161	99	363	97	397	99	455	98
Romano	349	97	309	100	309	100	267	97	251	98
Santana	395	99	430	95	315	79	228	98	205	98
Sante			234	91	175	90	177	98	233	96
Seresta			482	93	372	94	432	98	418	91
Sinora			228	100	187	100	175	97	228	99
Spunta	3352	99	5192	93	4031	91	3926	98	4463	95
Victoria	493	95	816	92	611	85	633	98	664	84
Vivaldi			286	100	415	98	466	99	382	98
			(Voorlopig) goedgekeurde oppervlakte in Ha							
Totaal	39003		36046		32926		34733		34611	
w.v.klasse S	3759		2530		3029		4590		3071	
klasse SE	3723		3063		4342		5985		5126	
klasse E-1 1)	9896		13650		11453		14903		12803	
klasse E-2			3829							
klasse A1 2)	20779		10032		11788		7445		11403	
klasse A2			1735							
klasse B	421									
klasse C	132		457		458		413		454	
eigen gebruik	293		750		1856		1397		1755	

Bron: Nederlandse Algemene Keuringsdienst.

A = aangegeven ha; G = goedgekeurd in %; + = vroege rassen.

1) t/m 2004 en vanaf 2006 klasse E

2) t/m 2002 en vanaf 2006 klasse A

31-h. Aantal bedrijven met suikerbieten naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with sugar beets by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha suikerbieten										totaal	
	0,01	1	3	5	7	10	15	20	30	30 be-	opper- vlakke in	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en drij- meer ven	1000 ha		
1975	3558	11133	5696	3460	3052	2235	624	291	99	30148	136.5	
1980	1280	6456	4360	3046	3010	2340	663	291	76	21522	120.6	
1985	833	5534	4249	2964	3138	2632	866	411	120	20747	130.5	
1990	749	6172	4356	2990	3015	2321	762	403	111	20879	125.0	
1995	693	5747	4019	2739	2685	2087	700	381	138	19189	116.1	
1996	815	5911	4042	2765	2672	2084	699	363	146	19497	116.6	
1997	758	5671	3953	2665	2691	2047	683	350	141	18959	114.1	
1998	659	5273	3808	2689	2625	1990	694	370	148	18256	113.0	
1999	525	4764	3618	2503	2684	2193	799	456	200	17742	119.7	
2000	563	4698	3610	2482	2507	1989	676	399	170	17094	110.9	
2001	488	4404	3442	2395	2478	1914	664	413	193	16391	109.1	
2002	412	3839	3290	2328	2429	1886	727	416	205	15532	108.9	
2003	345	3558	3154	2256	2293	1757	658	425	179	14625	102.8	
2004	320	3318	3111	2210	2238	1660	595	375	172	13999	97.7	
2005	277	3116	2959	2120	2114	1536	528	353	164	13167	91.3	
2006	295	3187	2999	2090	1927	1284	470	306	133	12691	82.8	
2007	247	2582	2729	1976	1822	1368	504	323	143	11694	82.0	
2008	145	1665	2062	1694	1620	1202	482	313	157	9340	72.2	
2009	120	1509	1963	1593	1638	1236	490	350	166	9065	72.7	
Specificatie 2009												
Akkerbouwbedrijven	44	746	1182	1036	1202	954	398	285	143	5990	53.8	
Tuinbouwbedrijven	5	55	67	43	41	17	8	6	3	245	1.6	
Blijvende teeltbedrijven	5	49	31	19	17	2	3	1	1	128	0.6	
Graasdiërbedrijven	31	238	230	139	98	64	15	7	1	823	4.2	
Hokdiërbedrijven	11	141	125	53	37	18	8	1	1	395	1.8	
Gewassencombinaties	9	70	116	119	74	57	21	17	8	491	3.7	
Veeteeltcombinaties	1	35	41	20	22	14	5	1		139	0.8	
Gewassen-/veeteeltcomb.	14	175	171	164	147	110	32	32	9	854	6.2	

Bron: CBS Landbouwtelling.

31-i. Aantal bedrijven met snijmais naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with green-maize by size of area and (main)type (DCT)

	bedrijven met ... ha snijmais										totaal	
	0,01	1	3	5	7	10	15	20	30	be-	opper-	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	vlakte in	
	1	3	5	7	10	15	20	30	meer	ven	1000 ha	
1979	6080	19415	8114	3507	2147	1070	292	148	74	40847	127.8	
1980	5697	19373	8736	3968	2398	1277	342	159	91	42041	139.1	
1985	4500	17996	10010	5269	3527	2025	557	287	150	44321	176.6	
1990	3037	14596	9721	5907	4667	2855	871	454	166	42274	201.8	
1995	2084	11257	8705	5962	5283	3853	1284	508	149	39085	219.2	
1996	1891	10533	8476	5847	5253	3993	1448	534	164	38139	222.9	
1997	1766	10141	8342	5772	5530	4178	1608	598	206	38141	232.0	
1998	1668	9408	7678	5556	5222	4157	1508	544	181	35922	219.9	
1999	1520	8321	7213	5419	5256	4601	1823	655	221	35029	230.7	
2000	1329	7325	6349	4942	4662	4518	1397	531	176	31229	205.3	
2001	1057	6199	5508	4376	4569	4750	1420	642	223	28744	203.9	
2002	1158	5965	5396	4255	4710	5073	1549	687	258	29051	214.4	
2003	1093	5434	4959	3981	4566	5285	1628	755	304	28005	216.9	
2004	997	5238	4800	4131	4526	5270	1739	909	361	27971	224.4	
2005	956	4959	4615	3956	4567	5544	1889	1002	445	27933	235.1	
2006	983	5009	4932	4463	5181	4646	1484	806	377	27881	218.0	
2007	920	4704	4677	4193	5115	4661	1623	879	426	27198	221.6	
2008	899	4519	4603	4088	5124	4974	1889	1159	563	27818	241.7	
2009	879	4399	4377	3916	4948	4797	2014	1200	578	27108	240.2	
Specificatie 2009												
Akkerbouwbedrijven	95	386	567	512	501	496	237	158	123	3075	30.6	
Tuinbouwbedrijven	49	141	77	50	37	26	7	3	7	397	2.0	
Blijvende teeltbedrijven	36	118	73	36	32	18	7	4	5	329	1.7	
Graasdierbedrijven	471	2657	2700	2586	3641	3625	1486	829	329	18324	166.7	
Hokdierbedrijven	113	496	342	256	259	186	77	45	21	1795	11.6	
Gewassencombinaties	22	77	64	42	52	52	21	24	16	370	3.7	
Veeteeltcombinaties	38	197	185	158	154	125	62	55	22	996	8.3	
Gewassen-/veeteeltcomb.	55	327	369	276	272	269	117	82	55	1822	15.7	

Bron: CBS Landbouwtelling.

32. Tuinbouwgewassen open grond

32-a. Oppervlakte tuinbouwgewassen 1) naar (groep van) gewassen

Area under horticultural crops by (group of) crops

	1975	1985	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Groenten 2)								
open grond	43783	53429	44005	21908	22000	24416	24857	24096
witloftek				3092	2129	1675	2107	2056
onder glas	4683	4559	4405	4200	4445	4571	4647	4826
Zaai-uien 2)	9865	12552						
Fruit								
open grond	31892	23323	23123	20600	18568	18981	19404	19657
onder glas	117	39	34	30	46	61	66	61
Bloem bollen 4)	13010	15055	18086	22542	22987	23655	24330	23561
Bloem kwekerij-gewassen								
open grond	1059	1691	2499	2552	2513	2573	2581	2555
onder glas	3060	4275	5518	5922	5616	5327	5047	5005
Boomkwekerij-gewassen								
open grond 3)	5089	6643	9774	12641	14576	14937	15492	15841
onder glas	40	95	197	369	433	416	405	432
Tuinbouwzaden 2)	2089	1977						
groentenzaden 2)			627					
bloemzaden 2)			549					
T o t a l	114693	123643	108816	93856	93313	96610	98935	98090
Paddestoelenteelt	70	81	109	95	77	70	77	76
Pot- en containerveld van boomkwekerijgewassen			785	975	1056	952	798	768

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 1997 oppervlakte platglas onder "tuinbouw open grond".

2) M.i.v. 1986 zijn erwten (groen te oogsten) en uien onder akkerbouwgewassen gerangschikt;

M.i.v. 2000 zitten de akkerbouwmatige tuinbouwgewassen en de tuinbouwzaden onder akkerbouw.

3) Incl. vaste planten.

32-b. Oppervlakte tuinbouwgewassen open grond 1) in ha, naar groep van gewassen en regio

Area (ha) horticultural in the open by group of crops and by region

	groen- ten 2)	fruit	bloem- bollen 3)	bloem- kwekerij- gewassen	boom- kwekerij- gewassen 4)	tuinbouw zaden 6)	zaai- uien 5)	totaal
1975	43783	31892	13010	1059	5089	2089	9865	106787
1980	44624	25276	14307	1204	6163	1622	10880	104075
1985	53429	23323	15055	1691	6643	1977	12552	114670
1990	42279	23251	16319	2103	8741	1273		93967
1995	44005	23123	18086	2499	9774	1176		98663
2000	21908	20600	22542	2552	12641			80243
2004	22710	18717	23520	2528	13749			81225
2005	22000	18568	22987	2513	14576			80644
2006	24460	18655	23515	2603	15346			84579
2007	24416	18981	23655	2573	16185			85809
2008	24857	19403	24330	2581	16720			87891
2009	24096	19657	23561	2555	17139			87009
Specificatie 2009								
Groningen	376	78	176	16	247			892
Friesland	495	64	374	15	66			1015
Drenthe	239	102	865	162	429			1796
Overijssel	190	113	673	46	1053			2075
Flevoland	1309	1440	2946	70	390			6155
Gelderland	413	5362	414	286	2449			8924
Utrecht	25	1852	7	30	190			2104
Noord-Holland	5439	939	12450	632	428			19889
Zuid-Holland	2244	1043	3393	640	1446			8766
Zeeland	782	4450	341	152	148			5873
Noord-Brabant	7632	1751	821	365	7687			18256
Limburg	4953	2463	1102	142	2605			11264

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Excl. pot- en containerteelt. M.i.v. 1997 incl. gewassen onder platglas.

2) M.i.v. 1986 excl. erwten (groen te oogsten) en uien.

Vanaf 2000 exclusief een aantal akkerbouwmatige gewassen.

3) Excl. leeg bollenland.

4) Incl. vaste planten.

5) M.i.v. 1986 opgenomen onder akkerbouwgewassen.

6) M.i.v. 2000 opgenomen onder akkerbouwgewassen.

32-c. Aantal bedrijven met tuinbouwgewassen open grond naar areaalgrootte 1), provincie en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with horticultural crops in the open by size of area, province and (main) type of holding (DCT)

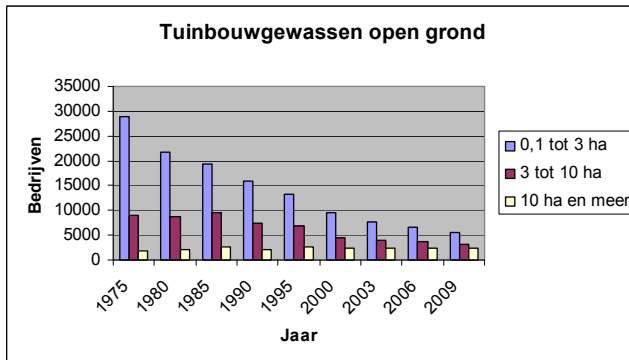
	bedrijven met ... ha tuinbouwgewassen open grond										totaal 3)	
	0.01	0.5	1	2	3	4	5	7	10	15	be-	opper-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	vlakte in
	0.5	1	2	3	4	5	7	10	15	meer	ven	ha
1975	8934	7224	8020	4654	2892	1932	2390	1801	1182	641	39670	106787
1980	6341	5402	6232	3840	2541	1852	2372	1984	1443	712	32719	104075
1985	5503	4774	5544	3597	2663	1934	2693	2255	1676	936	31575	114670
1990	4491	3920	4668	2905	2042	1625	2027	1744	1313	907	25642	93967
1995	3701	3185	3860	2419	1777	1459	2017	1662	1424	1228	22732	98663
2000	2681	2405	2922	1646	1107	902	1249	1132	1119	1294	16457	80243
2002	2258	2050	2522	1512	1046	816	1126	1148	1048	1421	14947	83381
2003	2099	1841	2376	1398	946	797	1155	1071	1025	1429	14137	82942
2004	2003	1813	2251	1372	893	775	1059	1054	988	1403	13611	81225
2005	1819	1683	2137	1295	869	701	1033	981	955	1415	12888	80644
2006	1687	1634	2057	1205	859	687	1067	999	988	1468	12651	84579
2007	1572	1505	1949	1146	792	663	1008	884	968	1532	12019	85809
2008	1492	1380	1858	1129	829	615	967	930	938	1610	11748	87891
2009	1474	1337	1755	1083	768	628	934	877	912	1598	11366	87009
Specificatie 2009												
Groningen	32	23	35	14	11	12	23	11	11	9	181	892
Friesland	24	24	12	13	7	2	16	9	9	18	134	1015
Drenthe	42	28	31	23	15	10	16	12	17	29	223	1796
Overijssel	76	50	54	27	20	17	23	13	16	38	334	2075
Flevoland	19	14	30	29	30	30	53	55	63	126	449	6155
Gelderland	279	210	275	144	118	83	107	104	119	155	1594	8924
Utrecht	77	58	58	28	19	16	26	26	36	37	381	2104
Noord Holland	148	148	167	126	90	92	145	141	127	418	1602	19889
Zuid Holland	302	330	443	179	95	54	98	107	96	137	1841	8766
Zeeland	62	58	57	45	43	26	63	60	89	141	644	5873
Noord Brabant	269	253	392	301	221	189	244	212	194	287	2562	18256
Limburg	144	141	201	154	99	97	120	127	135	203	1421	11264
Hoofdbedr. type												
Akkerbouwbedrijven	139	65	82	42	26	29	46	26	32	9	496	1623
Tuinbouwbedrijven	487	433	557	331	249	196	294	317	302	828	3994	41409
Blijvende teeltbedrijven	301	478	712	435	282	199	331	362	434	602	4136	31736
Graasdierbedrijven	219	94	88	51	23	23	20	12	2		532	778
Hokdierbedrijven	41	29	41	23	21	14	11	7	7	2	196	519
Gewassencombinaties	144	141	153	127	105	101	148	96	94	124	1233	7653
Veeteeltcombinaties	50	30	43	22	20	16	25	16	7	9	238	853
Gewassen-/veeteeltcomb.	93	67	79	52	42	50	59	41	34	24	541	2438

Bron: CBS Landbouwelling.

1) De oppervlakte erwten (groen te oogsten) en uien zijn m.i.v. 1986 tot het akkerbouw-areaal gerekend.

2) De oppervlakte is m.i.v. 2000 een stuk lager omdat de akkerbouwmatige tuinbouwgewassen onder de akkerbouw zijn opgenomen

3) Vanaf 2000 inclusief witloftrek

32-d. Oppervlakte (ha) groenten open grond 3) naar gewas en regio
Area vegetables in the open by crop and region

	aard- beien (ha 4)	asper- ges	bloem- kool	kool, alle soor- ten 1)	peen alle soor- ten 5)	prei	sla	spruit- kool	stam- bonen 6)	witlof- wortelen	overige) groenten 3)	totaal
1975	2281	2388	2476	2717	2659	1284		4913	5548	2089	17430	43783
1980	1850	2336	2259	2710	2676	1645		5584	4153	3243	18167	44624
1985	1891	2819	2294	3058	4630	2459		6113	4887	5389	19097	53429
1990	1867	2663	2368	2578	5980	2873		4803	3920	5919	7913	42279
1995	1763	2324	2430	3456	7949	3854		4388	4678	3889	7795	44005
								stokbonen		andijvie		
2000	1746	2084	2160	3390	.	3184	1090	4834	.	252	3169	21908
2003	1915	2423	2326	3855	.	3241	1361	4232	54	355	4110	23873
2004	2128	2361	2321	3782	.	3038	1373	3465	83	300	3859	22710
2005	2301	2334	2394	3784	.	2725	1303	3095	52	280	3732	22000
2006	2959	2461	2667	4221	251	3047	1596	3354	109	278	3518	24460
2007	2964	2383	2633	4675	222	3063	1919	3352	68	332	2806	24416
2008	2926	2477	2539	4999	278	3012	2076	3243	71	288	3235	24857
2009	3055	2620	2400	4920	252	2926	1956	2997	59	210	2910	24096

Specificatie 2009

Groningen	7	27	9	43	0	8	1	125	0		157	376
Friesland	1	1	135	289	0	4	0	21	1		43	495
Drenthe	50	35	1	6	15	18	7	0	0		105	239
Overijssel	25	30	1	30	0	18	15	0	0		70	190
Flevoland	94	9	132	260	8	9	39	391			368	1309
Gelderland	65	39	16	104	1	37	10	3	2		135	413
Utrecht	2	4	1	0	0	0	0	0	0		17	25
Noord Holland	10	15	1525	2856	4	1	685	98	1		245	5439
Zuid Holland	7	11	79	152	4	9	100	1701	0		180	2244
Zeeland	2	19	234	98	11	9	3	293	0		113	782
Noord Brabant	2379	953	72	872	194	1596	416	301	47		802	7632
Limburg	412	1477	197	210	15	1217	679	62	8		675	4953

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 1995 incl. broccoli

2) T/m 1985 incl. erwten (groen te oogsten) en uien; nadien zijn deze gewassen onder "akkerbouwgewassen" geplaatst.

3) M.i.v. 2000 kruiden bladgewassen, paksoi, raapstelen, radijfs, andijvie, komkommertiggen, venkel, koolrabi, peulen, pronkbonen, rabarber, selderij en enkele kleine gewassen.

4) M.i.v. 2006 inclusief vermeerdering en wachtbed

5) M.i.v. 2006 alleen bospeen

6) M.i.v. 2002 Stokbonen

32-e. Aantal bedrijven met groenten open grond naar areaal grootte en gewas, 2009
Holdings with vegetables in the open by size of area and crop 2009

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas										totaal 2)	
	0.01	0.5	1	2	3	5	10	15	en	be-	opper- vlakte in ha	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	meer	drij- ven			
aardbeien	212	43	76	38	48	50	29	45	541	3055		
andijvie	104	14	12	9	11	10	3	1	164	210		
asperges	112	113	187	101	127	94	23	26	783	2620		
bloemkool	135	31	27	24	30	43	17	43	350	2400		
bospeen	59	11	7	6	9	14	2	2	110	252		
broccoli	82	5	2	6	13	25	9	32	174	1979		
chinese kool	43	6	11	8	3	12	1	1	84	153		
komkommertiggen	103	17	23	11	22	20	7	4	207	486		
koolrabi	47	1	1		2				51	10		
peulen	79	3	2	2	3	1	1	1	92	60		
prei	136	37	61	58	70	81	31	51	525	2926		
pronkbonen	30		1	1					32	5		
rabarber	74	23	19	15	11	22	1	3	168	350		
selderij	31	11	14	2	5	3	3	2	71	148		
sla	126	23	27	11	18	27	17	38	287	1956		
sluitkool	152	39	62	62	80	98	30	36	559	2789		
spruitkool	86	2	12	6	34	58	42	53	293	2997		
stokbonen	95	12	6	5	3	2			123	59		
venkel	45	2	8	3	2	13	1	2	76	179		
andere groenten	247	84	71	32	51	68	18	13	584	1461		

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) groen te oogsten

2) M.i.v. 2000 herindeling van gewassen. Waspeen, krotten, schorseneren, spinazie, tuinbonen, winterpeen en

witlofwortel naar akkerbouw

Toegevoegd m.i.v. 2006: Chinese kool, komkommertiggen, koolrabi, peulen, pronkbonen, rabarber, selderij, stokbonen en venkel. De sluitkool bewaar en herft/vroeg samengevoegd.

32-f. Oppervlakte contractteelt groenten open grond, naar gewas*Area of vegetables in the open on contract, by crop*

	1996	2000	2005	2007	2008	2009
ha						
Peulvruchten						
stamslabonen	5251	4064	5906	6276	5863	4775
doperwten	6407	5547	5361	6392	6885	5485
kapucijners	150	185	249	215	286	331
tuinbonen	1009	625	533	468	1055	802
snij-en spekbonen	32	4	100	175	189	110
Koolgewassen						
spruitkool	100	85	70	40	40	40
witte kool	227	212	203	196	244	210
rode kool	113	80	190	201	180	149
savoie kool	44	15	26	26	25	19
boerenkool	378	213	142	164	197	200
bloemkool	-	-	15	41	18	15
Blad-, stengel-, en vruchtgewassen						
spinazie	1593	1972	2083	2165	1677	1537
kervel	3	8	-	-	-	-
prei	187	149	50	96	63	67
andjvie	8	11	20	28	31	14
suikermaïs	264	511	220	359	135	148
diversen	30	30	46	24	34	25
Wortel- en knolgewassen						
grove peen	455	458	348	346	685	716
fine peen Asd Bak	1755	1488	2050	2201	2387	2100
Parijse broei	691	720	579	574	536	475
knolselderij	518	344	195	184	171	134
schorseneren	1147	829	841	1056	1165	1329
kroten	32	57	59	64	44	48
diversen	104	280	112	132	133	149
Totaal	20498	17887	19398	21423	22043	18878

Bron: Produktschap Tuinbouw.

32-g. Aantal bedrijven met groenten open grond naar areaalgrootte 1) en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with vegetables in the open, by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha groenten open grond								totaal	
	0,01	0,5	1	2	3	4	5	10	be-	opper-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drijven	vlakke
0,5	1	2	3	4	5	10	meer			in ha
1975	5810	4086	4164	2170	1213	824		2084		43783
1980	3784	2926	3208	1897	1278	925	1871	710	16599	44624
1985	3094	2334	2839	1983	1518	1168	2391	966	16293	53429
1990	2032	1692	2191	1624	1253	961	1961	740	12454	42279
1995	1407	1106	1549	1290	1049	910	1969	963	10243	44005
2000	875	638	1004	837	802	660	1680	1101	7597	42067
2003	640	452	696	684	680	602	1619	1225	6598	45717
2004	613	461	640	589	612	551	1514	1170	6150	43005
2005	541	400	578	545	562	501	1342	1149	5618	41433
2006	558	366	488	342	279	217	641	638	3529	24460
2007	474	321	433	350	210	192	558	625	3163	24416
2008	437	286	377	290	267	195	564	635	3051	24857
2009	423	241	397	259	219	199	560	610	2908	24096

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven 2)	64	30	42	27	14	18	56	29	280	1143
Tuinbouwbedrijven	130	103	189	112	109	87	278	414	1422	16583
Blijvende teeltbedrijven	50	16	18	4	8	4	6	4	108	191
Grasdierbedrijven	66	17	26	16	9	14	16	.	164	296
Hokdierbedrijven	7	6	19	14	12	11	10	8	87	326
Gewassencom binaties	54	44	66	58	43	36	136	113	550	3957
Veeveetcom binaties	22	8	19	13	11	8	26	11	118	517
Gewassen-/veeteetcomb.	30	17	20	15	13	21	32	31	179	1083

Bron: CBS Landbouwtelling.

- 1) De oppervlakte erwten (groen te oogsten) en uien zijn m.i.v. 1986 tot het akkerbouw-areaal gerekend.
 2) M.i.v. 2006 vallen een groot aantal gewassen die normaal akkerbouwmatig worden geteelt onder de akkerbouwgewassen waardoor het aantal akkerbouwbedrijven en grasdierbedrijven met open grondsgroenteteelt veel lager is.
 Ook zijn enkele gewassen vanuit akkerbouw overgeheveld naar de open gronds groente.

32-h. Aantal bedrijven met witloftrek naar areaalgrootte
Holdings with chicoryforcing, by size of area

	bedrijven met ... ha witloftrek							totaal	
	0,01	1	2	3	4	5	be-	opper-	
	tot	tot	tot	tot	tot	en	drijven	vlakke	
1	2	3	4	5	meer			in ha	
1980/'81							1445	2508	
1985/'86	362	253	173	104	81	191	1164	3794	
1990/'91	94	96	73	52	44	253	612	4956	
1991/'92	62	84	58	54	44	249	551	4231	
1992/'93	55	69	63	41	47	213	488	3975	
1993/'94	51	51	62	40	39	210	453	3733	
1994/'95	39	50	45	41	36	194	405	3370	
1995/'96	38	48	43	44	37	180	390	3233	
1996/'97	43	33	42	38	25	174	355	3126	
1997/'98	18	28	36	30	26	182	320	3497	
1998/'99	31	44	36	26	21	131	289	2389	
1999/'00	25	29	29	26	19	150	278	3092	
2000/'01	17	26	22	21	15	131	232	2727	
2001/'02	15	15	12	21	11	126	200	3055	
2002/'03	16	12	16	22	12	106	184	2732	
2003/'04	9	10	22	21	12	84	158	1777	
2004/'05	11	13	9	19	8	94	154	2129	
2005/'06	9	8	19	11	8	80	135	1869	
2006/'07	21	15	13	8	7	64	128	1675	
2007/'08	9	12	8	10	7	73	119	2107	
2008/'09	7	10	9	8	9	66	109	2056	

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: De oppervlakte betreft de oppervlakte witlofwortelen, waarvan witlof is getrokken.

32-i. Oppervlakte fruit open grond naar gewas en regio
Area fruit in the open by crop and region

	pit- en steen- vruchten				klein fruit 1)	akkerbouw- bouwmatig geteeld fruit	totaal fruit
	appelen ha	peren	overige	totaal			
1975	21896	6935	2349	31180	712	.	31892
1980	17212	5742	1783	24736	540	.	25276
1985	15568	5608	1610	22786	537	.	23323
1990	16321	5121	1294	22736	515	.	23251
1995	15298	5885	1071	22254	472	397	23123
1996	15137	5934	930	22002	348	558	22908
1997	15191	6026	792	22008	342	609	22960
1998	14682	5939	804	21425	378	627	22431
1999	14191	6020	730	20940	467	620	22028
2000	12834	6019	701	19554	409	637	20600
2001	11713	6096	675	18484	401	825	19710
2002	11172	6329	737	18239	462	863	19564
2003	10296	6386	738	17421	449	903	18773
2004	10217	6493	632	17342	1375	.	18717
2005	9737	6692	645	17074	1494	.	18568
						noten	
2006	9562	6914	587	17064	1505	87	18655
2007	9380	7296	974	17650	1262	69	18981
2008	9302	7476	993	17771	1547	85	19404
2009	9129	7800	1017	17946	1603	108	19657
Specificatie 2009							
4 Nrd. provincies	128	56	13	198	153	6	357
Flevoland	943	467	16	1426	13	2	1440
Gelderland	2936	1913	293	5142	207	13	5362
Utrecht	738	985	92	1814	34	4	1852
Noord-Holland	230	605	56	891	19	29	939
Zuid-Holland	436	583	12	1030	9	3	1043
Zeeland	1624	2312	63	4000	444	7	4450
Noord-Brabant	812	546	51	1409	319	23	1751
Limburg	1282	332	422	2036	405	22	2463

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v 2004 incl. akkerbouwmatig geteeld fruit

32-j. Aantal bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte en gewas
Holdings with pome and stone fruit by size of area and crop

	bedrijven met... ha van het desbetreffenc						totaal	
	0,01	1	2	4	8	16	be- drij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 1	tot 2	tot 4	tot 8	tot 16	en meer		
Appelen								
1985	1369	726	698	857	533	80	4263	15568
1990	876	554	551	795	638	109	3523	16321
1995	676	418	460	661	600	136	2951	15298
2000	446	310	385	538	468	144	2291	12834
2005	340	211	313	409	364	91	1728	9737
2007	348	201	253	385	339	97	1621	9380
2008	369	188	260	363	333	102	1615	9302
2009	435	180	236	343	328	101	1623	9129
Peren								
1985	1907	826	608	265	58	9	3673	5608
1990	1326	696	581	260	54	6	2923	5121
1995	1062	614	612	346	77	13	2724	5885
2000	714	498	495	400	119	14	2240	6019
2005	451	323	423	377	177	40	1791	6692
2007	421	264	366	398	199	58	1706	7296
2008	440	251	357	375	234	56	1713	7476
2009	479	231	336	365	240	74	1725	7800
Ov. Pit- en steenvruchten 1)								
1985	2174	327	121	23	5	-	2650	1610
1990	1530	287	90	24	3	2	1936	1294
1995	1225	225	80	16	4	2	1552	1071
2000	805	153	43	8	6	1	1016	701
2005	545	131	37	16	8	1	738	645
2007	553	117	67	21	16	5	779	974
2008	530	124	57	21	13	8	753	993
2009	545	128	62	26	12	6	779	1017

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) W.o. kersen, morelen en pruimen.

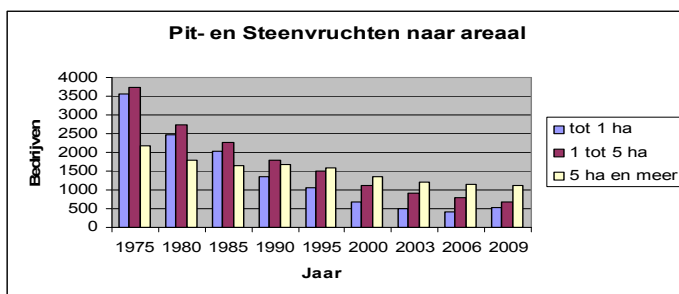
32-k. Aantal bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with pome and stone fruit by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha pit en steenvruchten										totaal	
	0,01	0,5	1	2	3	4	5	10	be-	opper-	in ha	vlakke
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-			
0,5	1	2	3	4	5	10	meer	ven	in ha			
1975	2018	1538	1650	980	638	475	2190		9489	31180		
1980	1315	1142	1276	671	460	320	1138	642	6964	24736		
1985	1098	943	1060	549	379	270	999	657	5955	22786		
1990	698	664	801	444	280	257	911	757	4812	22736		
1995	536	535	691	362	222	218	760	823	4147	22254		
1996	501	506	601	354	230	210	763	807	3972	22002		
1997	480	450	599	323	207	198	750	829	3836	22008		
1998	402	425	561	329	191	198	693	818	3617	21425		
1999	371	385	521	301	188	187	686	801	3440	20941		
2000	326	356	466	280	188	185	620	743	3164	19554		
2001	269	295	426	284	170	139	608	700	2891	18484		
2002	306	286	410	261	172	149	590	673	2847	18239		
2003	247	246	375	235	147	150	545	664	2609	17421		
2004	240	236	342	224	146	142	530	661	2521	17342		
2005	237	236	333	198	148	133	500	656	2441	17074		
2006	197	221	312	192	155	131	473	686	2367	17606		
2007	241	229	287	179	147	106	451	687	2327	17650		
2008	277	223	277	175	144	102	437	690	2325	17771		
2009	323	220	293	169	131	95	413	695	2339	17946		

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	25	11	12	6	6	4	5	3	72	155
Tuinbouwbedrijven	30	7	15	3	1	2	5		63	90
Blijvende teeltbedrijven	52	95	177	115	96	65	339	654	1593	15963
Graasdierbedrijven	105	38	38	11	7	3	2	1	205	198
Hokdierbedrijven	12	4	4	1		1	3		25	41
Gewassencombinaties	45	27	22	19	10	10	34	24	191	923
Veeteeltcombinaties	15	9	8	4	3	3	3		45	76
Gewassen-/veeteeltcombinaties	39	29	17	10	8	7	22	13	145	500

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking .

32-l. Oppervlakte appels en peren naar regio en ras 1)
Area of apples and pears by region and variety

Perioden	Productieregio Noord	Productieregio West	Productieregio Midden	Productieregio Zuid	Nederland
appels	ha1)				
1993	3165	3845	7689	1908	16607
1994	3091	3831	7604	1955	16480
1995	2811	3503	7140	1856	15307
1996	2796	3445	7059	1838	15137
1997	2798	3510	7013	1869	15191
1998	2587	3316	6994	1786	14682
1999	2545	3175	6721	1750	14191
2000	2153	2873	6129	1684	12838
2001	1879	2654	5571	1614	11718
2002	1800	2551	5225	1601	11177
2003	1650	2301	4884	1461	10296
2004	1614	2249	4928	1426	10217
2005	1497	2127	4706	1407	9737
2006	1438	2130	4640	1354	9562
2007	1312	2111	4603	1354	9380
2008	1336	2129	4554	1284	9302
2009	1322	2061	4467	1280	9129
Specificatie 2009					
Elstar	662	854	1924	520	3960
Jonagold	195	346	763	167	1470
Cox's Orange Pippin	21	56	68	15	160
Golden Delicious	53	117	181	149	500
Delbarestivale (Delcorf)	7	58	92	29	186
Rode Boskoop (Goudreinette)	33	129	297	115	574
Kanzi	14	39	286	51	390
Junami	78	107	135	88	407
Rubens	34	25	131	0	191
Jonagored	133	241	371	90	835
Overige appelrassen	92	89	219	57	456
peren					
1993	768	2038	2512	274	5592
1994	791	2124	2552	263	5732
1995	799	2212	2610	266	5885
1996	823	2288	2598	266	5934
1997	849	2338	2560	278	6026
1998	822	2261	2587	269	5939
1999	887	2264	2608	261	6020
2000	847	2296	2617	260	6019
2001	920	2262	2653	263	6097
2002	908	2360	2797	265	6329
2003	920	2420	2766	280	6386
2004	961	2458	2821	253	6493
2005	953	2583	2911	245	6692
2006	1027	2583	3039	265	6914
2007	1101	2720	3204	271	7296
2008	1107	2809	3258	302	7476
2009	1127	2891	3450	332	7800
Specificatie 2009					
Conference	877	2062	2649	290	5877
Doyenné du Comice	145	426	336	28	935
Beurré Alexandre Lucas	32	188	142	0	362
Triomphe de Vienne	2	55	73	5	135
Stoofperen	46	91	117	1	255
Overige perenrassen	25	69	132	9	235

Bron: CBS Landbouwtelling/oogstraming
1) areaal aan het eind van het seizoen

32-m. Oppervlakte steenvruchten en klein fruit, naar soort
Area with stone fruit and small fruit, by crop

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
	ha						
Pruimen	643	435	297	260	277	262	281
Zoete kersen	237	198	272	290	331	352	372
Zure kersen	288	244	338	316	336	350	335
Overige steenvruchten	20	25	30	30	30	30	30
Steenvruchten, totaal	1188	902	937	896	974	993	1017
Zwarte bessen	322	386	529	578	543	560	530
Rode bessen 1)	148	196	271	284	313	395	369
Blauwe bessen	174	173	254	254	269	419	526
Frambozen	38	36	36	-	-	-	-
Bramen	25	21	22	-	-	-	-
Overig klein fruit	44	35	89	27	32	32	31
Druiven voor wijn	-	-	-	-	105	143	147
Klein fruit, totaal	751	847	1201	1143	1262	1547	1603

Bron: CBS landbouwtelling.

1) M.i.v. 2006 inclusief frambozen en bramen.

32-n. Oppervlakte bloembollen naar gewas en regio
Area of flower bulbs by crop and region

	hyacinten	tulpen	narcissen	krokussen	gladiolen	lelies	irissen	overig bijgoed	totaal
	ha								
1975	859	5766	1708	.	2006	590	.	2081	13010
1980	818	6330	1519	.	2384	1062	.	2194	14307
1985	954	6588	1588	.	1937	1533	1027	1430	15055
1990	976	6828	1709	.	2038	2413	807	1547	16319
1995	980	8031	1405	.	1846	3298	720	1807	18086
2000	1130	9705	1843	628	1643	5069	675	1850	22542
2002	1189	10560	2020	676	1514	5067	648	2547	24221
2003	1191	11021	2030	722	1284	4944	594	2753	24538
2004	1143	11020	1790	655	1354	4538	554	2464	23520
2005	1260	10551	1763	637	1377	4321	540	2537	22987
2006	1310	10362	1878	604	1305	4886	473	2697	23515
2007	1329	10740	1773	505	1387	5009	392	2520	23655
2008	1383	11390	1974	534	1167	4970	415	2497	24330
2009	1389	11728	1877	466	1123	4266	347	2365	23561

Specificatie 2009

Groningen	.	132	1	.	.	39	.	4	176
Friesland	.	125	.	.	.	239	.	10	374
Drenthe	10	121	12	10	.	708	.	3	865
Overijssel	.	19	2	1	21	624	2	3	673
Flevoland	2	2157	11	0	226	470	15	64	2946
Gelderland	.	22	45	8	159	129	0	51	414
Utrecht	1	1	.	.	1	0	.	5	7
Noord-Holland	775	7320	1207	379	158	891	306	1414	12450
Zuid-Holland	584	1457	574	45	98	123	6	507	3393
Zeeland	7	153	.	.	114	.	6	62	341
Noord-Brabant	10	167	11	4	185	387	5	53	821
Limburg	.	54	15	20	161	656	7	190	1102

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-o. Aantal bedrijven met bloembollen naar areaalgrootte en gewas
Holdings with flower bulbs by size of area and crop

		bedrijven met ... ha bloembollen							totaal	
		0,01	0,5	1	2	3	5	10	bedrij- ven	opper- vlakke in ha
		tot 0,5	tot 1	tot 2	tot 3	tot 5	tot 10	en meer		
Hyacinten	2000	23	17	41	35	49	52	26	243	1130
	2005	16	16	32	37	36	50	35	222	1260
	2006	10	7	29	24	53	53	34	210	1310
	2007	13	8	21	35	41	52	34	204	1329
	2008	12	13	29	27	40	51	40	212	1383
	2009	15	10	27	20	41	42	47	202	1389
Tulpen	2000	174	116	188	198	353	375	259	1663	9705
	2005	114	78	134	117	241	310	326	1320	10551
	2006	103	77	121	113	216	291	329	1250	10362
	2007	90	54	107	93	214	271	343	1172	10740
	2008	66	52	90	99	202	246	372	1127	11390
	2009	58	62	88	69	181	234	383	1075	11728
Narcissen	2000	151	97	114	107	112	87	22	690	1843
	2005	90	62	89	66	110	86	31	534	1763
	2006	72	66	83	72	100	87	39	519	1878
	2007	75	56	74	54	89	96	34	478	1773
	2008	69	40	73	53	96	104	42	477	1974
	2009	59	39	58	67	90	89	42	444	1877
Krokussen	2000	84	73	97	56	50	17	1	378	628
	2005	45	46	86	43	37	29	1	287	637
	2006	36	41	78	43	35	24	3	260	604
	2007	29	31	81	37	27	26	1	232	505
	2008	39	39	59	45	33	22	2	239	534
	2009	36	23	42	38	35	21	2	197	466
Gladiolen	2000	44	26	42	36	61	58	53	320	1643
	2005	23	15	30	26	22	39	43	198	1377
	2006	16	13	25	17	37	44	40	192	1305
	2007	12	16	28	22	41	40	38	197	1387
	2008	9	16	23	24	33	33	35	173	1167
	2009	10	9	16	19	33	36	37	160	1123
Lelies	2000	52	27	70	74	98	123	158	602	5069
	2005	38	20	31	41	68	98	128	424	4321
	2006	26	20	42	38	69	100	139	434	4886
	2007	28	30	35	36	70	96	138	433	5009
	2008	20	24	30	45	72	93	131	415	4970
	2009	11	18	30	31	65	71	117	343	4266
Irissen	2000	53	38	60	40	44	32	6	273	675
	2005	37	20	28	25	25	25	10	170	540
	2006	26	11	21	14	31	21	10	134	473
	2007	25	12	17	16	24	15	9	118	392
	2008	21	12	17	14	25	20	7	116	415
	2009	11	9	13	14	28	15	5	95	347
Ov. bijgoed	2000	273	144	148	74	92	65	33	829	1850
	2005	200	97	126	80	107	93	61	764	2537
	2006	218	99	138	86	94	100	62	797	2697
	2007	189	101	107	70	95	93	61	716	2520
	2008	178	90	106	62	82	89	66	673	2497
	2009	130	74	88	58	76	89	53	568	2365

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-p. Aantal bedrijven met bloembollen naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with flower bulbs by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha bloembollen							totaal	
	0,01	0,5	1	2	3	5	10	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0,5	tot 1	tot 2	tot 3	tot 5	tot 10	meer		
1975	1882	1257	1449	713	598	616	zit in 5 en	6515	13010
1980	1098	769	1031	600	612	519	287	4916	14307
1985	834	570	737	518	573	534	362	4128	15055
1990	639	428	660	449	518	551	446	3691	16319
1995	462	320	468	346	436	498	559	3089	18086
2000	309	237	312	265	394	499	693	2709	22542
2001	311	220	271	234	326	457	686	2505	22618
2002	289	181	290	257	373	485	699	2574	24221
2003	276	153	261	210	378	499	709	2486	24538
2004	262	147	244	217	333	488	666	2357	23520
2005	214	144	214	206	319	427	652	2176	22987
2006	205	144	204	193	287	447	657	2137	23515
2007	177	132	201	161	318	392	666	2047	23655
2008	167	116	174	169	294	358	694	1972	24330
2009	135	108	150	132	264	354	647	1790	23561

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	6	10	12	7	10	7	4	56	172
Tuinbouwbedrijven	95	75	102	86	153	235	596	1342	21256
Blijvende teeltbedrijven	5	1		1	4		1	12	34
Graasdiervedrijven	9	8	4	12	12	9	1	55	164
Hokdiervedrijven	1	1	5	1	7	1		16	42
Gewassencombinaties	11	9	18	14	58	61	39	210	1381
Veeteeltcombinaties	3	2	3	1	6	9	1	25	125
Gewassen-/veeteeltcomb.	5	2	6	10	14	32	5	74	386

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-q. Aantal bedrijven met tulpenbroei, naar grootteklasse

Holdings with tulipforcing, by size class

	bedrijven met ... stuks (x 1 000) tulpenbroei										totaal		
	1	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1 000	bedrij- ven	aantal gebroei- de tulpen x 1000 st
	tot 100	tot 200	tot 300	tot 400	tot 500	tot 600	tot 700	tot 800	tot 900	tot 1000	meer		
1985/86	184	183	138	106	73	65	41	30	33	13	156	1022	521460
1990/91	133	154	138	97	75	65	49	34	31	17	190	983	621662
1995/96	141	131	123	113	61	65	44	51	34	27	244	1034	998401
1996/97	136	128	109	105	61	55	50	45	40	26	266	1021	916382
1997/98	117	113	118	92	60	60	40	39	46	24	291	1000	1055132
1998/99	112	116	90	102	65	54	54	43	35	31	296	998	1036545
1999/00	115	108	93	89	55	54	47	34	40	24	309	968	1149717
2000/01	104	103	70	87	54	46	41	30	37	24	310	906	1292864
2001/02	99	83	82	76	51	51	41	34	35	19	327	898	1073099
2002/03	76	89	54	53	58	48	35	34	27	20	335	829	1242591
2003/04	77	83	63	57	54	42	37	31	39	18	339	840	1310572
2004/05	68	93	63	53	49	46	25	30	32	32	332	823	1529786
2005/06	69	74	51	35	37	33	29	23	21	16	339	727	1692187
2006/07	69	59	44	40	26	28	20	26	18	26	321	677	1348997
2007/08	46	51	37	36	25	28	29	18	14	13	308	605	1254150
2008/09	37	42	35	27	36	20	21	12	18	12	274	534	1201041

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-r. Aantal bedrijven met narcissenbroei, naar grootteklasse
Holdings with daffodilforcing, by size class

	bedrijven met ... ton narcissenbroei										totaal	
	1	5	10	15	20	25	30	35	40	bedrij- ven	gebroeide narcissen x 1000 kg	
	tot 5	tot 10	tot 15	tot 20	tot 25	tot 30	tot 35	tot 40	en meer			
1985/86	119	104	79	54	33	34	16	7	22	468	6188	
1995/96	69	55	39	15	33	8	6	4	12	253	3132	
1996/97	74	56	44	20	23	8	8	1	15	270	3462	
1997/98	59	60	44	25	20	8	4	1	17	250	3146	
1998/99	64	61	38	24	20	5	10	2	14	253	3099	
1999/00	70	54	41	32	19	9	9	4	16	254	3421	
2000/01	51	52	44	21	19	10	9	7	21	234	3784	
2001/02	57	52	45	17	16	13	9	3	15	227	3153	
2002/03	64	52	33	17	19	6	9	6	15	221	3021	
2003/04	55	53	41	18	21	12	11	2	18	231	3399	
2004/05	61	42	33	19	20	6	5	4	21	211	3223	
2005/06	55	51	25	20	16	11	6	1	23	208	3228	
2006/07	38	43	32	26	15	5	7	2	20	188	2975	
2007/08	22	39	34	21	15	4	9	1	23	168	3818	
2008/09	21	26	31	12	13	7	7	4	19	140	3306	

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-s. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with floriculture in the open by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha bloemkwekerijgewassen							totaal	
	0.01	0.25	0.5	1	2	3	bedrij- ven	opper- vlakke in ha	
	tot 0.25	tot 0.5	tot 1	tot 2	tot 3	en meer			
1975	2041	710	421	165	26	15	3378	1059	
1980	1585	669	478	208	39	28	3007	1204	
1985	1328	682	621	358	90	45	3124	1691	
1990	1212	695	694	444	112	100	3257	2103	
1995	1015	648	651	475	153	147	3089	2499	
2000	574	427	500	445	145	159	2250	2552	
2001	523	368	481	401	149	173	2095	2378	
2002	417	339	467	385	146	201	1955	2684	
2003	389	302	441	379	131	208	1850	2607	
2004	373	307	426	385	139	193	1823	2528	
2005	355	284	386	351	160	200	1736	2513	
2006	313	266	376	341	153	228	1677	2603	
2007	263	231	344	325	119	240	1522	2573	
2008	217	204	326	339	131	234	1451	2581	
2009	193	197	300	316	143	230	1379	2555	

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	13	16	8	5	1	.	43	23
Tuinbouwbedrijven	138	139	232	247	121	212	1089	2233
Blijvende teeltbedrijven	10	9	9	10	1	3	42	38
Graasdierbedrijven	5	3	5	4	.	.	17	10
Hokdierbedrijven	3	1	2	3	.	.	9	6
Gewassencombinaties	19	22	37	33	17	12	140	194
Veeteeltcombinaties	1	4	2	2	1	1	11	12
Gewassen-/veeteeltcomb.	4	3	5	12	2	2	28	39

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-t. Oppervlakte boomkwekerijgewassen en vaste planten open grond naar regio
Area of arboricultural crops and perennial plants by region

	bos- en haag- plantsoen	laan- en park- bomen	vrucht- bomen	rozen- struiken	sier- con- iferen	ov. Sier- heesters en klimplanten	vaste planten	totaal	w.o. opp. pot-/con- tainerveld
	ha								
1980	1428	.	1582	604	1074	1211	265	6163	.
1985	1480	.	1953	605	1013	1188	405	6643	.
1990	2066	1797	1255	553	1337	1204	531	8741	419
1995	2218	2408	1088	637	1454	1264	705	9774	785
2000	2287	3158	1251	612	2340	1787	1207	12641	975
2005	2640	3735	1257	509	2941	2179	1315	14576	1056
2006	2605	3828	1418	651	2723	2842	1278	15346	1041
2007	2904	4249	1394	577	2698	3114	1248	16185	952
2008	2889	4445	1326	547	3040	3245	1228	16720	798
2009	2760	4535	1456	543	3151	3396	1298	17139	768
Specificatie 2009									
4 Nrd. provincies	168	125	22	50	727	535	168	1795	59
Flevoland	0	47	281		10	36	16	390	2
Gelderland	101	1541	159	2	303	275	70	2449	82
Utrecht	10	54	8	2	28	63	25	190	26
Noord Holland	31	8	6	2	27	117	238	428	24
Zuid Holland	63	143	26	24	124	739	327	1446	208
Zeeland	1	20	65	3	6	29	24	148	4
Noord Brabant	2081	2104	440	138	1409	1280	236	7687	255
Limburg	304	493	450	323	518	322	194	2605	110

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-u. Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en gewas
Holdings with arboricultural crops by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal opper- vlakte in ha
	0.1 tot 0.5	0.5 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	be- drij- ven	
Bos- en haagplantsoen									
2000	302	178	207	104	106	94	35	1026	2287
2008	185	142	143	73	86	102	79	810	2889
2009	162	127	109	76	81	88	76	719	2760
Laan- en parkbomen									
2000	264	99	93	47	79	81	76	739	3158
2008	122	60	82	46	59	96	99	564	4445
2009	108	60	67	57	71	93	98	554	4535
Vruchtbomen									
2000	136	50	43	35	32	31	36	363	1251
2008	71	33	31	15	25	37	27	239	1326
2009	55	32	35	10	23	34	32	221	1456
Rozenstruiken									
2000	124	45	66	44	42	18	8	347	612
2008	34	20	25	26	23	26	11	165	547
2009	31	19	21	22	22	23	11	149	543
Sierconiferen									
2000	853	358	310	131	97	49	32	1830	2340
2008	458	200	175	99	85	77	59	1153	3040
2009	416	192	164	100	83	77	64	1096	3151
Ov. sierheesters en klimplanten									
2000	872	512	382	116	62	28	6	1978	1787
2008	560	395	403	161	130	87	35	1771	3245
2009	513	395	395	161	128	85	49	1726	3396

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-v. Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with arboricultural crops by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha boomkwekerijgewassen								totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,5	0,5 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	1975	640	562	792	551	247	191	182		3165
1980	661	587	874	744	295	234	167	75	3637	5898
1985	638	597	889	778	309	250	170	78	3709	6238
1990	561	572	957	877	380	370	222	115	4054	8210
1995	555	556	873	903	378	378	292	139	4074	9069
2000	496	478	872	914	431	401	339	215	4146	11435
2001	448	463	779	877	437	374	324	227	3929	11596
2002	369	480	759	848	414	368	343	231	3812	12112
2003	361	437	680	830	392	355	344	237	3636	11896
2004	328	408	650	786	394	354	347	238	3505	12364
2005	275	376	643	787	365	345	368	259	3418	13260
2006	307	335	637	784	385	384	389	290	3511	14068
2007	276	343	635	754	358	351	386	330	3433	14937
2008	257	345	572	712	366	360	405	335	3352	15492
2009	246	296	549	639	361	370	385	360	3206	15841

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	13	6	8	7	3	2	.	.	39	31
Tuinbouwbedrijven	70	29	32	18	2	5	2	2	160	149
Blijvende teeltbedrijven	89	172	380	502	292	295	334	343	2407	14391
Graasdierbedrijven	22	12	18	14	9	2	4	.	81	94
Hokdierbedrijven	7	7	13	11	6	8	3	.	55	93
Gewassencombinaties	24	47	69	53	32	29	19	11	284	636
Veeteeltcombinaties	9	11	9	15	6	6	4	1	61	111
Gewassen-/veeteeltcomb.	12	12	20	19	11	23	19	3	119	337

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

32-w. Aantal bedrijven met vaste planten open grond naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with perennial plants by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha vaste planten open grond				totaal		
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,5	0,50 tot 1	1 en meer	bedrij- ven	opper- vlakte in ha	
	1975	608	105	64	34	811	194
1980	640	114	78	56	888	265	
1985	702	177	128	98	1105	405	
1990	621	191	155	139	1106	531	
1995	575	195	165	196	1131	705	
2000	530	207	206	335	1278	1207	
2004	352	185	189	343	1069	1385	
2005	313	181	177	326	997	1315	
2006	250	145	163	297	855	1278	
2007	229	162	136	279	806	1248	
2008	190	115	134	291	730	1228	
2009	185	120	109	314	728	1298	

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	2	3	1	.	6	2
Tuinbouwbedrijven	58	73	75	241	447	1053
Blijvende teeltbedrijven	84	16	12	21	133	82
Graasdierbedrijven	5	2	.	2	9	5
Hokdierbedrijven	2	.	2	2	6	5
Gewassencombinaties	26	23	13	36	98	120
Veeteeltcombinaties	3	.	1	1	5	2
Gewassen-/veeteeltcomb.	5	3	5	11	24	29

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

32-x. Oppervlakte groentezaden open grond naar gewas (ter keuring aangeboden)

Area of vegetable seeds in the open by crop (presented for inspection)

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
	ha								
Andijvie	.	2	5	8	7	7	6	8	7
Asperge	.	.	.	.	.	4	2	1	2
Augurken	12	7	6	4	1	0	1	2	2
Bloemkool	31	33	13	22	26	22	31	7	10
Boerenkool	.	.	.	.	.	.	7	0	0
Bonen, stamsla-	371	210	193	165	188	110	82	35	8
stamsnij-	16	7	4	6	1	6	1	2	1
stoksla-	96	48	58	17	28	11	17	2	7
stoksni-	39	35	58	95	56	65	48	47	31
pronk-	230	71	66	17	68	63	27	9	17
tuin-	405	291	397	275	144	98	50	81	56
Broccoli	.	12	6	8	0	1	2	1	1
Erwten / peulen	291	224	507	271	166	40	70	47	61
Kervel	16	13	20	13	4	0	3	0	0
Komkommers	9	7	12	20	15	15	12	20	20
Kool, sluit-	36	16	7	3	1	4	8	8	12
Koolrabi	.	.	.	2	4	12	5	8	9
Paprika	.	.	.	5	4	4	3	2	4
Peen	114	98	21	15	19	9	8	12	13
Prei	.	.	.	.	.	6	5	3	5
Radijs / rammenas	35	11	4	9	7	5	12	8	3
Selderij	.	.	.	2	0	1	1	2	2
Sla	15	18	28	23	26	32	20	25	33
Spinazie	311	212	168	170	123	234	342	407	621
Tomaten	9	10	11	6	4	6	7	19	11
Tuinkers	123	78	78	99	68	17	5	1	0
Uien	14	9	11	15	23	8	9	23	38
Veldsla	45	43	31	20	13	1	1	0	1
Wit-, rood- en groenlof	5	5	3	1	2	2	1	0	1
Diversen	218	49	87	25	11	14	8	11	32
Totaal	2441	1509	1794	1316	1010	795	792	791	1008

Bron: NAK-Tuinbouw.

33. Tuinbouwgewassen onder glas

33-a. Oppervlakte tuinbouwgewassen onder glas 1) naar groep van gewassen en regio

Area horticultural crops under glass by group and by region

	groenten		fruit	bloem- kwekerij gewassen	boom- kwekerij gewassen 2)	totaal glas- areaal	w.v. ver- warmd
	warm	koud					
	ha						
1975	3589	1094	117	3060	40	7907	6567
1980	3858	800	56	3976	65	8760	7767
1985	3880	679	39	4275	95	8973	8024
1990	4007	446	32	5140	143	9773	9021
1995	4044	361	34	5518	197	10154	9497
1996	3873	374	36	5556	204	10042	9333
1997	3849	354	44	5541	284	10072	9359
1998	3981	326	29	5684	325	10344	9644
1999	3927	355	43	5921	316	10561	9677
2000	3879	322	30	5927	369	10526	9682
2001	3984	287	32	5845	376	10524	9745
2002	4018	270	38	5823	390	10538	9779
2003	4053	267	71	5769	379	10539	9742
2004	4100	259	40	5692	395	10486	9772
2005	4165	280	46	5616	433	10540	9742
2006	4259	289	49	5381	403	10381	9486
2007	4291	279	61	5327	416	10374	9463
2008	4349	298	66	5047	405	10166	9228
2009	4559	267	61	5005	432	10324	9462
Specificatie 2009							
Groningen	14	5		46	1	66	56
Friesland	95	3		20	3	122	114
Drenthe	76	4	1	112	6	199	186
Overijssel	80	3	0	39	16	137	123
Flevoland	19	3		154	5	181	173
Gelderland	119	21	15	502	41	699	607
Utrecht	88	3	2	33	10	137	124
Noord Holland	173	35	0	744	16	969	859
Zuid Holland	2176	72	7	2865	149	5268	4965
w.o. Z.H.glasdistrict 3)	1870	29	4	2363	45	4311	4166
Zeeland	145	7	0	20	1	173	159
Noord Brabant	957	67	19	252	135	1430	1250
Limburg	618	45	15	218	48	944	847

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

1) W.o. kassen bedekt met plastic en betreedbare plastic tunnels.

M.i.v. 1997 is platglas onder Tuinbouw open grond gerangschikt.

2) Incl. vaste planten.

3) Zonder Rotterdam

33-b. Aantal bedrijven met tuinbouwgewassen onder glas naar areaalgrootte, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with horticultural crops under glass by size of area, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha tuinbouw-gewassen onder glas								totaal be- drij- ven	opper- vlakte in ha
	0.01 tot 0.25	0.25 tot 0.5	0.5 tot 0.75	0.75 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 en meer			
1975 1)		11095		4727	1557	129	63	17571	7907	
1980	5833	2837	2639	1932	2102	296	133	15772	8760	
1985	5473	2392	2396	1903	2313	350	159	14986	8973	
1990	4945	2111	2171	1834	2637	469	246	14413	9773	
1991	4789	2055	2129	1817	2690	518	265	14263	9988	
1992	4609	2030	2025	1769	2761	541	263	14018	10144	
1993	4437	1994	1969	1690	2798	584	311	13783	10320	
1994	4341	1948	1901	1633	2775	592	316	13506	10235	
1995	4109	1862	1789	1594	2745	621	324	13044	10158	
1996	3864	1787	1709	1508	2706	638	336	12548	10046	
1997	3690	1752	1637	1445	2671	657	367	12219	10072	
1998	3567	1686	1585	1411	2603	727	424	12003	10344	
1999	3375	1644	1455	1350	2553	753	493	11623	10561	
2000	3200	1528	1356	1237	2402	784	564	11071	10526	
2001	2979	1339	1211	1123	2270	798	624	10344	10524	
2002	2882	1188	1125	1029	2172	796	684	9876	10538	
2003	2734	1135	1097	915	2044	830	703	9458	10539	
2004	2594	1092	1038	814	1903	800	750	8991	10486	
2005	2470	1013	970	781	1791	780	797	8602	10540	
2006	2271	946	884	710	1671	716	822	8020	10381	
2007	2023	868	782	646	1526	672	882	7399	10374	
2008	1744	838	744	598	1329	637	889	6779	10166	
2009	1561	755	670	498	1220	613	932	6249	10324	
Specificatie 2009										
Groningen	17	11	8	7	6	5	6	60	66	
Friesland	26	6	5	4	5	3	11	60	122	
Drenthe	25	8	5	6	14	7	24	89	199	
Overijssel	47	27	7	10	11	5	14	121	137	
Flevoland	13	3	11	6	27	12	16	88	181	
Gelderland	199	113	88	74	90	51	54	669	699	
Utrecht	40	17	11	3	10	5	14	100	137	
Noord Holland	290	126	79	51	147	45	70	808	969	
Zuid Holland	544	258	275	233	617	329	496	2752	5268	
Zeeland	40	16	8	8	10	9	10	101	173	
Noord Brabant	231	107	107	62	159	90	126	882	1430	
Limburg	89	63	66	34	124	52	91	519	944	
Hoofdbedr. type										
Akkerbouwbedrijven	12	1	1					14	2	
Tuinbouwbedrijven	946	579	577	446	1099	583	912	5142	9773	
Blijvende teeltbedrijven	447	132	77	41	103	25	16	841	438	
Graasdierbedrijven	10	1						11	1	
Hokdierbedrijven	1							1	0	
Gewassencombinaties	119	38	14	11	16	5	4	207	104	
Veeteeltcombinaties	5							5	0	
Gewassen-/veeteeltcomb.	21	4	1		2			28	6	

Bron: CBS Landbouwteiling.

1) in 1975 klassegrenzen 0.01 tot 0.5 en 0.5 tot 1

33-c. Oppervlakte groenten onder glas (ha) naar areaalgrootte en gewas

Area vegetables under glass by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	3	opper- vlakke in ha	bedrij- ven
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 2	tot 3	en meer		
Tomaten										
- rond										
2007	2	1	3	8	19	23	73	284	413	193
2008	2	2	2	5	14	18	66	313	422	173
2009	1	2	5	4	9	12	42	408	481	158
- tros										
2007	0	1	2	10	33	42	90	856	1034	234
2008	1	1	2	6	26	28	80	934	1078	223
2009	1	1	3	3	18	25	66	930	1047	199
- cherry										
2007	0	1	-	1	7	4	13	72	98	41
2008	0	0	-	1	4	7	15	72	100	43
2009	0	0	-	-	6	3	16	74	100	44
Komkommers										
2007	3	5	9	17	59	93	165	265	617	346
2008	2	3	8	14	62	58	161	314	622	307
2009	2	5	6	8	43	70	139	354	626	289
Aardbeien o.glas										
2007	11	23	25	26	27	34	16	32	194	291
2008	9	18	26	23	34	26	20	55	211	262
2009	7	18	22	24	29	34	26	49	210	247
Aardbeien in tunnels 1)										
2007	11	15	13	3	17	5	7	-	71	189
2008	9	12	11	3	5	11	7	-	58	163
2009	8	11	9	4	12	7	7	-	58	145
Paprika										
2007	1	3	4	15	64	88	195	817	1187	399
2008	1	1	3	11	87	52	162	866	1184	370
2009	2	2	3	9	35	49	156	1076	1331	347
Aubergines										
2007	1	2	5	2	8	7	21	52	96	64
2008	1	2	3	2	9	6	23	53	97	59
2009	1	1	1	3	3	7	16	62	95	54
Overige groenten										
2007	24	43	62	50	80	63	65	105	491	656
2008	21	39	58	49	52	78	62	139	498	616
2009	20	35	57	40	68	58	64	126	467	565
Groentenzaden										
2007	6	16	25	24	11	15	12	41	149	197
2008	6	16	25	23	14	16	12	52	164	191
2009	7	15	22	22	15	20	7	68	176	186
Opkweekmat.groenten										
2007	4	4	3	2	14	6	18	171	220	117
2008	3	3	1	4	12	7	15	170	213	102
2009	3	3	5	2	8	5	16	193	235	103

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Meloenen onder "overige groenten".

1) Teelt in betreedbare plastic tunnels.

33-d. Aantal bedrijven met groenten onder glas naar areaalgrootte en gewas
Holdings with vegetables under glass by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	3	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 2	tot 3	en meer		
Tomaten										
- ronde- en vlees										
2007	79	4	6	9	15	13	30	37	193	413
2008	70	5	4	6	14	8	27	39	173	422
2009	63	5	8	4	7	7	17	47	158	481
- tros										
2007	11	2	4	11	27	25	35	119	234	1034
2008	15	3	3	7	23	16	31	125	223	1078
2009	16	2	5	4	15	14	26	117	199	1047
- cherry										
2007	18	2	-	1	6	2	5	7	41	98
2008	19	1	-	1	6	2	6	8	43	100
2009	21	1	-	-	5	2	6	9	44	100
Komkommers										
2007	73	13	16	20	48	53	68	55	346	617
2008	64	8	13	16	48	35	64	59	307	622
2009	59	12	11	9	35	40	56	67	289	626
Aardbeien o.glas										
2007	96	63	43	30	23	20	7	9	291	194
2008	77	48	45	27	23	20	9	13	262	211
2009	65	49	38	27	25	20	11	12	247	210
Aardbeien in tunnels 1)										
2007	96	46	22	4	15	3	3	-	189	71
2008	90	35	18	4	10	3	3	-	163	58
2009	75	33	15	5	10	4	3	-	145	58
Paprika										
2007	39	9	7	17	52	51	82	142	399	1187
2008	42	3	5	13	42	50	69	146	370	1184
2009	48	4	6	10	29	28	65	157	347	1331
Aubergines										
2007	23	5	7	2	6	4	9	8	64	96
2008	20	6	4	2	5	5	10	7	59	97
2009	23	2	2	4	3	4	7	9	54	95
Overige groenten										
2007	220	118	103	59	69	37	28	22	656	491
2008	195	111	95	57	68	31	27	32	616	498
2009	178	97	96	47	59	34	27	27	565	467
Groentezaden										
2007	53	45	42	28	10	9	5	5	197	149
2008	45	45	41	28	14	8	5	5	191	164
2009	45	42	37	26	14	12	3	7	186	176
Opkweekmat.groenten										
2007	60	10	6	2	12	3	7	17	117	220
2008	50	10	2	4	6	7	6	17	102	213
2009	48	8	9	3	6	3	7	19	103	235

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Meloenen onder "overige groenten".

1) Teelt in betreedbare plastic tunnels

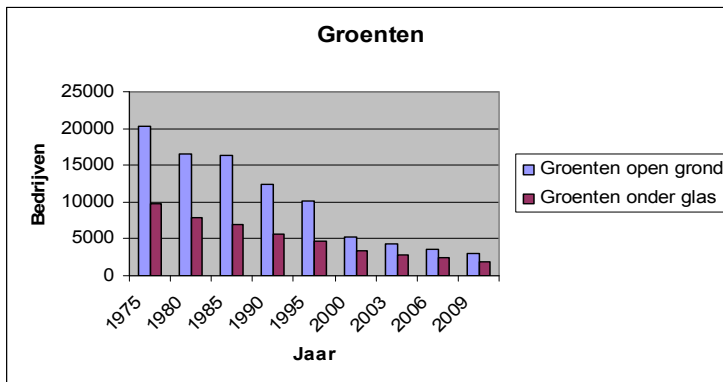
33-e. Aantal bedrijven met groenten onder glas naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with vegetables under glass by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha groenten onder glas								totaal	
	0.01	0.1	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.1	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 2	en meer		
1975	1522	2046	2338	1787	1053	734	188	101	9769	4683
1980	1122	1417	1472	1375	1095	912	256	203	7862	4658
1985	944	1201	1161	1148	1044	937	301	238	6974	4559
1990	657	820	809	862	882	954	338	330	5652	4453
1995	456	609	596	647	663	852	421	442	4686	4405
1997	366	520	549	549	582	762	403	463	4194	4203
1998	367	512	516	509	550	699	409	513	4075	4306
1999	320	418	489	467	483	646	390	554	3767	4282
2000	292	383	423	402	421	556	358	598	3433	4200
2001	256	356	344	354	378	505	333	644	3170	4271
2002	244	329	312	319	338	465	335	659	3001	4287
2003	236	301	289	316	284	413	299	687	2825	4320
2004	213	277	271	290	249	376	290	686	2652	4359
2005	210	257	268	273	229	342	269	699	2547	4445
2006	188	230	265	245	211	316	256	689	2400	4548
2007	149	224	240	217	190	281	217	691	2209	4571
2008	154	190	203	198	164	242	175	696	2022	4647
2009	129	167	195	193	135	198	165	692	1874	4826

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	5	1	1	-	-	-	-	-	7	1
Tuinbouwbedrijven	69	128	175	185	130	196	162	692	1737	4794
Blijvende teeltbedrijven	10	7	3	-	-	-	-	-	20	3
Graasdierbedrijven	6	-	1	-	-	-	-	-	7	1
Hokdierbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gewassencombinaties	23	27	14	7	5	1	2	-	79	23
Veeteeltcombinaties	3	1	-	-	-	-	-	-	4	0
Gewassen-/veeteeltcomb.	13	3	1	1	-	1	1	-	20	5

Bron: CBS Landbouwstelling.

33-f. Oppervlakte bloemkwekerijgewassen onder glas naar gewas en regio
Area with floricultural crops under glass by crop and by region

	snijbloemen								
	alstroemeria	anjer	anthurium	chrysan	fresia	gerbera	lelie	orchidee	roos
	ha								
1975	.	428	.	428	.	52	.	.	650
1980	.	466	.	490	366	230	137	.	766
1985	.	358	.	518	320	267	149	189	758
1990	83	250	36	738	322	208	210	185	889
1995	118	191	72	772	277	194	212	208	919
2000	119	86	90	774	221	253	276	212	932
2005	83	31	95	598	167	212	255	214	780
2006	77	32	111	597	152	205	232	210	754
2007	93	32	120	566	155	206	220	240	652
2008	68	21	95	493	116	217	221	209	532
2009	68	21	95	493	116	217	221	209	532
Specificatie 2009									
4 Nrd. provincies	3	0	4	13	.	18	1	3	20
Flevoland	5	1	2	2	.	.	7	6	54
Gelderland + Utrecht	6	1	2	175	28	30	5	5	12
Noord-Holland	10	8	7	30	11	19	55	34	120
Z.Holland glasdistrict	29	6	60	206	66	113	103	139	238
Overig Zuid-Holland	12	4	5	7	7	9	48	12	49
Zeeland	.	0	.	.	.	.	.	0	1
Noord-Brabant	1	1	9	28	2	15	1	6	6
Limburg	2	.	7	32	1	13	2	3	31
	snijbloemen		totaal planten			overige bloemkwekerijgewassen		totaal	
	overige snijbloemen	opkweek- mate- riaal 1)	snij- bloemen	perk- planten	potplanten v.d. bloei- blad- planten	totaal planten	bloem- kwekerij- gewassen		
	ha								
1975	.	.	1558	112	340	452	1050	3060	
1980	441	88	2983	147	282	272	701	292	3976
1985	528	133	3221	170	301	385	856	198	4275
1990	672	140	3733	218	425	558	1201	205	5140
1995	706	164	3832	345	561	550	1456	231	5518
2000	764	196	3923	497	680	581	1758	246	5927
2005	812	164	3414	550	788	589	1927	275	5616
2006	725	154	3248	489	838	548	1875	258	5381
2007	719	162	3165	486	845	551	1883	279	5327
2008	718	166	2856	475	953	511	1938	211	5005
2009	718	166	2856	475	953	511	1938	211	5005
Specificatie 2009									
4 Nrd. provincies	14	5	81	63	37	22	122	14	217
Flevoland	15	.	92	39	17	6	61	1	154
Gelderland + Utrecht	90	3	357	61	76	30	167	12	535
Noord-Holland	122	54	470	13	124	91	228	46	744
Z.Holland glasdistrict	271	64	1296	184	547	248	979	89	2363
Overig Zuid-Holland	132	24	309	28	82	51	161	31	501
Zeeland	6	1	8	3	4	0	7	4	20
Noord-Brabant	40	4	111	41	43	50	133	8	252
Limburg	29	11	132	44	23	14	81	6	218

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

N.B.: In 1975 zijn de oppervlakten snijbloemen, die niet afzonderlijk bekend waren, begrepen in de voorlaatste kolom (overige bloemkwekerijgewassen).

1) In 1975 nog opgenomen onder het desbetreffende gewas.

33-g. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte per gewas
Holdings with floricultural crops under glass by size of area per crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas									totaal	
	0.01	0.1	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	3	bedrij- ven	opper- vlakke in ha
	tot 0.1	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 2	tot 3	en meer		
Snijbloemen											
Astroemeria											
2007	9	3	9	11	8	12	7	8	6	73	93
2008	4	3	6	11	7	12	2	9	5	59	79
2009	9	2	6	8	7	11	2	8	4	57	68
Anjer											
2007	15	13	10	8	7	9	1	1	-	64	32
2008	11	9	12	6	4	4	-	-	-	46	18
2009	10	10	8	3	4	6	-	-	1	42	21
Anthurium											
2007	2	-	1	6	14	19	13	11	9	75	120
2008	1	-	1	4	7	13	9	13	3	51	78
2009	3	-	2	5	4	12	7	14	6	53	95
Chry sant											
2007	27	29	27	20	24	42	26	41	68	304	566
2008	22	35	26	17	14	35	25	40	61	275	523
2009	17	24	24	11	9	23	20	33	64	225	493
Eustoma russelliana											
2007	3	8	5	4	4	6	8	4	-	42	40
2008	4	10	6	2	5	4	7	4	1	43	41
2009	3	10	3	-	4	5	7	4	1	37	40
Fresia											
2007	5	9	35	21	16	17	9	7	13	132	155
2008	3	9	21	17	15	17	11	4	10	107	129
2009	2	5	19	16	15	13	9	7	9	95	116
Gerbera											
2007	2	-	-	3	10	22	17	23	23	100	206
2008	4	-	-	6	7	21	16	21	26	101	208
2009	3	-	-	6	7	18	12	28	26	100	217
Lelie											
2007	29	39	26	34	29	22	15	12	18	224	220
2008	19	37	26	42	26	17	14	16	17	214	222
2009	20	29	24	35	19	22	16	15	18	198	221
Orchidee											
2007	4	7	19	24	18	47	30	17	15	181	240
2008	2	8	14	17	17	41	26	18	10	153	206
2009	4	7	12	11	14	43	30	19	10	150	209
Roos											
2007	9	19	30	30	37	59	56	55	61	356	652
2008	8	21	22	25	30	51	47	56	50	310	583
2009	5	17	20	24	25	40	34	50	50	265	532
Ov. snijbloemen											
2007	262	353	193	158	101	101	38	33	17	1256	678
2008	253	343	225	172	94	95	52	33	22	1289	721
2009	193	269	177	161	94	99	48	31	24	1096	678
Opkweekmateriaal bloem kwekerijgewassen											
2007	77	55	31	18	10	17	15	5	11	239	162
2008	71	32	20	22	9	20	6	5	11	196	144
2009	60	29	23	20	6	13	4	11	14	180	166

zie volgende pagina

33-g. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte per gewas
Holdings with floricultural crops under glass by size of area per crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas										totaal	
	0.01 tot	0.1 tot	0.25 tot	0.5 tot	0.75 tot	1 tot	1.5 tot	2 tot	3 en	3 meer	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	0.1	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	3				
Perkplanten												
2007	139	148	93	86	46	41	33	27	27	640	486	
2008	109	132	100	74	28	52	20	23	29	567	459	
2009	100	118	93	62	26	44	24	22	35	524	475	
Potplanten voor de bloei												
Anthurium												
2007	1	-	5	3	6	8	10	3	2	38	58	
2008	2	-	5	1	9	5	6	7	4	39	67	
2009	1	-	4	1	9	8	6	7	5	41	74	
Kalanchoë												
2007	10	-	1	3	2	7	-	4	6	33	46	
2008	3	1	4	4	1	4	1	7	6	31	54	
2009	4	1	3	3	1	5	2	5	7	31	52	
Phalenopsis												
2007	5	4	13	10	8	8	6	14	17	85	148	
2008	4	5	12	11	7	9	7	20	22	97	188	
2009	5	2	10	10	4	8	9	15	28	91	215	
Spatiphyllum												
2007	2	-	3	5	1	2	1	4	1	19	22	
2008	1	2	4	3	1	2	2	3	2	20	24	
2009	-	3	2	2	2	2	3	1	2	17	22	
Ov. planten voor de bloei												
2007	79	79	76	68	45	66	46	40	44	543	572	
2008	65	77	88	62	63	65	44	36	52	552	609	
2009	52	65	70	52	58	58	41	39	52	487	589	
Potplanten, bladplanten												
Ficus												
2007	15	3	9	9	2	11	1	5	6	61	59	
2008	15	-	9	11	2	16	2	4	5	64	61	
2009	9	3	10	7	3	13	1	7	3	56	57	
Dracaena												
2007	10	6	7	4	3	3	2	5	-	40	25	
2008	10	3	3	5	3	6	3	4	2	39	33	
2009	7	4	3	4	5	4	3	3	1	34	27	
Ov. bladplanten												
2007	68	81	81	50	34	53	32	35	36	470	467	
2008	53	55	67	44	40	40	23	28	31	381	395	
2009	51	62	60	40	31	45	30	30	35	384	427	
Amaryllisbollen												
2007	2	2	5	2	2	4	11	2	14	44	101	
2008	1	3	1	1	7	3	9	5	7	37	62	
2009	1	5	3	-	1	1	9	6	5	31	50	
Ov. bloemkwekerij- gewassen (incl. aquariumplanten)												
2007	105	95	69	33	24	30	5	13	4	378	162	
2008	72	71	39	31	19	19	6	6	6	269	143	
2009	82	81	48	24	20	15	11	8	7	296	161	

Bron: CBS Landbouwtelling.

33-h. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings with floricultural crops under glass by size of area and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha bloem- kwekerijgewassen onder glas									totaal	
	0.01	0.1	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	bedrij- ven	opper- vlakte in ha	
	tot 0.1	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 2	en meer			
1970	2649	2150	1436	547	164	102	23	16	7087	1634	
1975	2327	1883	1849	1193	557	356	115	72	8352	3060	
1980	1769	1497	1548	1287	788	612	231	191	7923	3976	
1985	1608	1431	1333	1241	841	739	254	254	7701	4275	
1990	1433	1349	1350	1269	934	951	352	366	8004	5140	
1995	1117	1128	1212	1103	911	1032	418	478	7399	5518	
2000	814	962	997	898	767	953	476	708	6575	5927	
2001	754	927	877	787	710	898	465	738	6156	5845	
2002	683	873	775	738	653	847	457	770	5796	5823	
2003	659	844	732	708	590	811	444	809	5597	5769	
2004	635	819	704	662	538	750	419	820	5347	5692	
2005	591	792	622	621	519	692	410	824	5071	5616	
2006	569	714	580	579	453	648	366	805	4714	5381	
2007	480	650	513	498	430	568	364	813	4316	5327	
2008	427	579	513	491	395	482	329	788	4004	5047	
2009	360	522	459	418	335	443	300	817	3654	5005	
Specificatie 2009											
Akkerbouwbedrijven	3	2	-	1	-	-	-	-	6	1	
Tuinbouwbedrijven	284	473	432	410	326	438	298	812	3473	4947	
Blijvende teeltbedrijven	33	19	8	3	5	-	-	1	69	15	
Graasdiervedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hokdiervedrijven	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0	
Gewassencombinaties	33	28	17	4	4	5	2	4	97	41	
Vee-teeltcombinaties	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0	
Gewassen-/veeteeltcomb.	5	-	2	-	-	-	-	-	7	1	

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

33-i. Aantal bedrijven met paddestoelenteelt
Holdings with mushrooms

	aantal bedrijven met paddestoelenteelt		bedrijven met champignons, met ... cellen								
	totaal	w.o. met champignons	1	2	3	4	5	6	7 - 9	10 - 14	15 e.m.
1975	.	1005	62	171	307	161	59	125	57	52	11
1980	.	823	67	122	181	154	50	111	68	53	17
1985	.	846	52	94	175	149	60	151	67	73	25
1990	.	852	32	50	124	168	87	182	89	90	30
1995	.	704	11	28	55	145	73	157	132	76	27
2000	546	517	14	14	45	103	32	109	114	59	27
2003	418	387	7	11	44	58	24	82	84	56	21
2004	365	331	5	12	33	48	18	73	68	52	22
2005	330	299	4	14	29	46	18	60	60	49	19
2006	291	264	7	13	23	44	6	56	52	44	19
2007	253	228	5	10	28	25	12	46	41	40	21
2008	243	214	7	8	22	23	7	37	40	47	23
2009	215	193	5	8	20	19	6	43	30	40	22
Specificatie 2009											
Gelderland	69	62	3	3	12	6	2	15	6	12	3
Noord-Brabant	89	78	-	1	5	8	4	23	16	16	5
Limburg	47	44	1	4	3	5	-	3	8	8	12
Ov. provincies	10	9	1	-	-	-	-	2	-	4	2

Bron: CBS Landbouwtelling.

33-j. Aantal bedrijven en teeltoppervlakten met champignons, naar regio
Holdings with mushrooms and area by size of area and region

	Gelderland	Noord-Brabant	Limburg	overige provincies	totaal	
aantal bedrijven						
1975	272	231		448	54	1005
1980	242	191		346	44	823
1985	262	207		330	47	846
1990	275	245		284	48	852
1995	220	237		210	37	704
1997	195	207		175	35	612
1998	193	205		158	35	591
1999	180	192		149	31	552
2000	168	183		139	27	517
2001	157	173		120	23	473
2002	148	162		98	22	430
2003	133	149		88	17	387
2004	117	125		75	14	331
2005	108	111		67	13	299
2006	96	102		53	13	264
2007	85	91		43	9	228
2008	74	86		44	10	214
2009	62	78		44	9	193
specificatie 2009						
bedrijven met teeltoppervlakte						
minder dan 250 m2	6	2		5	1	14
250 - 449 m2	4	1		3	1	9
450 - 649 m2	12	8		3	-	23
650 - 849 m2	-	3		-	1	4
850 - 1049 m2	2	4		2	-	8
1050 - 1999 m2	21	31		6	-	58
2000 m2 en meer	17	29		25	6	77
Teeltoppervlakte (m2)						
1975	132849	211467		307939	44859	697114
1980	134270	204435		279510	45477	663692
1985	186852	247117		325042	51030	810041
1990	267147	334054		392513	55846	1049560
1995	259505	397540		373978	58333	1089356
1997	235405	371877		336158	55423	998863
1998	236262	365673		317713	56116	975764
1999	242666	352558		296044	53176	944444
2000	216016	368358		321601	44275	950250
2001	221090	375802		327483	43215	967590
2002	208635	361900		308429	47398	926362
2003	187921	348092		306614	35550	878177
2004	175989	331153		306337	32574	846053
2005	149319	291870		297832	30719	769740
2006	160851	262410		249812	31577	704650
2007	156349	295592		224987	26818	703746
2008	154992	300488		289523	28550	771553
2009	150688	256180		274778	74039	755685
w.v. handmatig geoogst	75468	135677		104137	74039	389321
w.v. machinaal geoogst	75220	120503		170641	-	366364

Bron: CBS Landbouwtelling.

4. Veestapel

41. Rundvee

41-a. Samenstelling van de rundveestapel

Composition of the cattle stock

	jongvee 1) jonger dan 1 jaar	vrouwelijk jongvee 1 jaar en ouder	1 melk- en kalfkoeien	stieren 1 jaar en ouder	vlees kalveren	ander jongvee voor de mestering	vlees-, weide-, zoog-koeien	totaal rundvee	bedrijven met rundvee
	1 000 stuks								
1970	758	893	1896	37	434	242	56	4314	130 842
1975	859	1030	2218	48	471	290	41	4956	108 160
1980	870	1038	2356	54	582	292	44	5226	87 457
1985	796	1014	2367	45	638	342	46	5248	76 571
1990	806	880	1878	43	602	598	120	4926	65 423
1995	740	808	1708	42	669	541	146	4654	56 216
2000	600	699	1504	37	783	284	163	4069	45 804
2002	574	648	1485	46	713	240	150	3857	41 246
2003	535	617	1478	31	732	221	143	3757	39 167
2004	541	598	1470	26	765	220	145	3765	38 336
2005	534	590	1433	31	829	230	151	3797	37 303
2006	520	580	1420	25	844	214	143	3745	36 246
2007	542	564	1413	24	860	216	144	3763	35 258
2008	566	589	1466	23	899	221	127	3890	34 198
2009	610	613	1489	22	894	216	123	3968	33 268

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Geen vlees- of weidevee.

41-b Melk- en kalfkoeien per 100 ha grasland en voedergewassen 1) naar provincie en 14 groepen van landbouwgebieden

Cows-in-milk and cows-in-calf per 100 ha grassland and forage plants

	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Groningen	171	136	123	115	117	114	117	118
Friesland	184	148	137	127	126	123	127	126
Drenthe	159	128	119	108	106	102	101	105
Overijssel	190	154	144	128	123	120	124	129
Flevoland	205	173	165	161	168	165	163	162
Gelderland	172	140	131	118	109	104	108	111
Utrecht	197	156	145	132	126	123	125	126
Noord-Holland	156	123	111	98	98	95	96	94
Zuid-Holland	185	152	140	125	117	112	111	113
Zeeland	94	70	63	71	72	69	70	71
Noord-Brabant	183	155	149	139	127	124	126	129
Limburg	139	120	113	106	97	93	91	97
Nederland	176	144	134	122	117	114	116	118
Bouwhoek en Hogeland	.	.	127	121	126	122	127	124
Veerkoloniën en Oldambt	.	.	116	108	108	101	100	104
Noordelijk Weidegebied	.	.	137	124	122	119	123	124
Oost. Veehouderijgebied	.	.	141	128	122	120	123	128
Centr. Veehouderijgebied	.	.	131	116	101	93	96	97
IJsselmeerpolders	.	.	156	153	159	155	156	153
Westelijk Holland	.	.	127	111	108	102	100	99
Waterland/Droogmakerijen	.	.	105	95	91	88	90	90
Holl./Utrechts weidegebied	.	.	145	132	127	124	124	126
Rivierengebied	.	.	116	105	99	92	96	97
Zuidw. akkerbouwgebied	.	.	74	73	73	71	72	72
Zuidwest Brabant	.	.	120	103	99	97	97	101
Zuid. veehouderijgebied	.	.	149	140	127	124	125	129
Zuid-Limburg	.	.	106	100	89	86	84	88

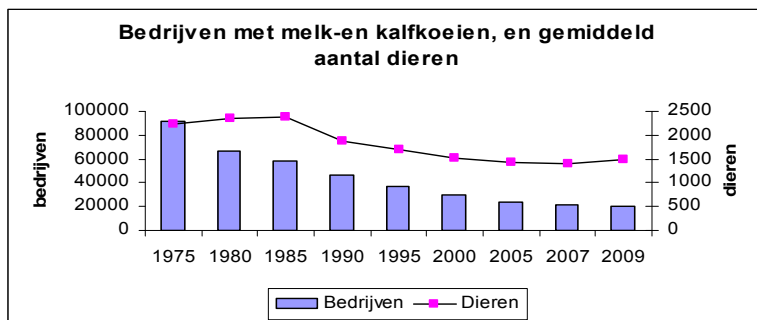
Bron: LEI, bewerkt uit CBS Landbouwtelling.

1) Groenvoedergewassen (incl. snijmais) en voederbieten.

41-c. Aantal bedrijven naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of cows-in-milk and cows-in-calf, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... melk- en kalfkoeien						totaal	
	1	10	20	30	50	100	bedrij- ven	melk- & kalfkoeien (x1000)
	tot 10	tot 20	tot 30	tot 50	tot 100	en meer		
1975	21092	22992	19246	19376	8218	636	91560	2218
1980	11898	10318	10999	16959	14987	2006	67167	2356
1985	7923	6896	8823	14890	17119	2344	57995	2367
1990	5308	5698	7280	14372	12783	1536	46977	1878
1995	3380	3354	4621	11269	13172	1669	37465	1708
2000	1932	1929	2993	8572	12208	1832	29466	1504
2005	1086	1098	1847	5384	11457	2655	23527	1433
2006	908	983	1614	4777	11135	2884	22301	1420
2007	806	853	1442	4347	10700	3165	21313	1413
2008	681	723	1291	3806	10466	3779	20746	1466
2009	562	625	1164	3463	10360	4094	20268	1489
Specificatie 2009								
Groningen	28	19	37	130	481	330	1025	90
Friesland	64	38	64	367	1575	918	3026	268
Drenthe	25	22	53	160	623	295	1178	93
Overijssel	81	148	243	663	1936	533	3604	243
Flevoland	4	1	5	33	124	114	281	28
Gelderland	141	153	283	691	1676	551	3495	229
Utrecht	40	41	119	294	691	148	1333	84
Noord Holland	37	47	77	226	532	205	1124	77
Zuid Holland	55	58	117	333	737	207	1507	97
Zeeland	9	22	15	44	91	62	243	17
Noord Brabant	64	58	116	406	1561	608	2813	214
Limburg	14	18	35	116	333	123	639	48
Hoofdbedr.type								
Akkerbouwbedrijven	17	9	5	4	3	1	39	1
Tuinbouwbedrijven	5	1	3	3	5	2	19	1
Blijvende teeltbedrijven	2	1	2	7	7	1	20	1
Graasdierbedrijven	448	526	1020	3163	9967	3997	19121	1432
Hokdierbedrijven	15	12	11	9	9	3	59	2
Gewassencombinaties	5	1	4	11	6	2	29	1
Veeteeltcombinaties	24	35	69	170	232	47	577	30
Gewassen/veeteeltcomb.	46	40	50	96	131	41	404	21

Bron: CBS Landbouwelling.

41-d. Bedrijven naar aantal grootvee-eenheden per ha en naar hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of livestock-units and by main type of holding (DCT)

gve per ha		< 1	1 tot 2	2 tot 2,5	2,5 tot 3	3 tot 4	4 tot 6	6 tot 10	10 tot 15	15 of meer	zonder cult.grond	totaal bedr.
Alle bedrijfstypen	2005	8153	13428	10773	5427	4833	3379	1671	584	897	963	50108
	2008	8480	12704	10450	4918	4038	2751	1221	457	757	493	46269
	2009	8161	12009	9938	5076	4242	2706	1248	468	811	544	45203
Akkerbouwbedrijven	2005	2139	232	42	13	17	3	2	-	-	-	2448
	2008	1949	175	25	2	6	-	-	-	-	-	2157
	2009	1984	177	20	2	2	1	-	1	-	-	2187
Tuinbouwbedrijven	2005	400	147	57	27	43	52	22	18	17	16	799
	2008	360	155	35	27	38	34	14	6	15	6	690
	2009	337	136	35	26	34	25	21	5	9	5	633
Blijvende teeltbedrijven	2005	195	87	13	15	21	12	8	6	3	-	360
	2008	259	100	27	25	21	27	8	2	2	-	471
	2009	245	99	32	19	23	16	9	1	1	-	445
Graasdierbedrijven	2005	2627	11081	9954	4838	4181	2899	1424	509	781	820	39114
	2008	3343	10665	9784	4479	3553	2420	1086	394	698	416	36838
	2009	3134	10123	9339	4663	3814	2421	1119	410	753	471	36247
Hokdierbedrijven	2005	926	417	135	116	156	150	120	28	43	114	2205
	2008	829	351	119	87	122	102	71	29	22	62	1794
	2009	804	316	119	86	107	89	60	27	21	67	1696
Gewassencombinaties	2005	308	69	15	14	10	8	7	-	7	-	438
	2008	265	70	15	13	7	6	3	2	1	-	382
	2009	275	75	12	11	10	5	6	2	-	-	396
Veeteeltcombinaties	2005	333	535	268	202	206	134	51	18	27	10	1784
	2008	284	412	240	141	147	84	29	17	9	5	1368
	2009	277	367	189	134	134	75	28	13	15	-	1232
Gewassen/veeteeltcomb.	2005	1225	860	289	202	199	121	37	5	19	3	2960
	2008	1191	776	205	144	144	78	10	7	10	4	2569
	2009	1105	716	192	135	118	74	5	9	12	1	2367

Bron: CBS Landbouwtelling.

Grootvee-eenheden wordt afgekort als GVE. Een GVE is een maat voor de fosfaatbelasting van de veestapel van een bedrijf. Deze fosfaatsnorm is vastgesteld volgens de MINAS-wetgeving uit 1998.

De fosfaatbelasting van 1 melkkoe is op 1 gesteld. Voorbeeld: Een leghen van 18 weken en ouder heeft een GVE-norm van 0,012.

Dat betekent dat de mest van 83 (1:0,012) leghennen bij elkaar evenveel fosfaat bevat als de mest van 1 melkkoe.

Voor de bedrijven zonder oppervlakte cultuurgrond kan geen GVE per ha worden berekend.

41-e. Kunstmatige eerste inseminaties naar rasgroep van de stier
Artificial insemination by breed of the sire

	melkras			vleesras	onbekend	totaal
	zwartbont	roodbont	overig			
1996	1190181	452984	3740	92399	143	1739447
2000	1120487	330473	8295	130487	175	1589911
2006 1)	889688	277776	33156	141448	0	1342068
2007	881658	309045	29687	119520	283	1340193
2008	918589	358657	28091	80456	0	1385793
2009	894619	380809	26435	99313	0	1401176

Bron: Ned. Rundvee Syndicaat; m.i.v. sept. '98 CR DELTA, productdivisie NRS.

1) Vanaf 2006 MRIJ onder overig

41-f. Aantal bedrijven naar aantal vleeskalveren per bedrijf, per provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)

Holdings by number of fattening-calves per holding, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... vleeskalveren						totaal		
	1	30	50	70	100	200	300	be- drij- ven	vlees- kalveren (x1000)
	tot 30	tot 50	tot 70	tot 100	tot 200	tot 300	en meer		
1975	670	445	433	554	920	422	339	3783	471
1980	262	205	257	329	691	408	658	2810	582
1985	237	184	189	270	632	393	771	2676	638
1990	276	102	114	189	490	327	777	2275	602
1995	172	128	135	216	534	319	830	2334	669
1996	289	133	119	213	517	319	848	2438	678
1997	301	118	120	192	503	306	902	2442	704
1998	350	112	100	174	496	304	896	2432	711
1999	462	128	92	188	496	310	930	2606	753
2000	676	126	123	181	501	317	960	2884	783
2001	1157	123	109	194	464	259	853	3159	712
2002	1440	88	101	166	413	239	867	3314	713
2003	1371	113	110	150	391	252	866	3253	732
2004	1075	143	102	173	374	240	899	3006	765
2005	1328	143	113	164	382	252	947	3329	829
2006	1238	115	95	158	383	234	951	3174	844
2007	1670	106	112	202	394	219	969	3672	860
2008	305	87	92	155	367	257	985	2248	899
2009	219	68	79	138	329	240	980	2053	894
Specificatie 2009									
Groningen	15		2	4	10	5	20	56	18
Friesland	20	7	5	8	16	11	30	97	38
Drenthe	9	2	3	7	16	17	33	87	29
Overijssel	44	19	21	28	80	38	147	377	136
Flevoland	4			1	5	2	5	17	10
Gelderland	43	20	19	42	113	98	472	807	401
Utrecht	19	5	5	4	15	5	42	95	42
Noord Holland	9	3		1	1		2	16	2
Zuid Holland	13		1	2	4	2	8	30	6
Zeeland	4		1	3	2	2	4	16	3
Noord Brabant	31	10	19	28	56	52	194	390	189
Limburg	8	2	3	10	11	8	23	65	20
Hoofdbedr. type									
Akkerbouwbedrijven	12	4	5	9	11	4	3	48	6
Tuinbouwbedrijven	1			6		2	1	10	1
Blijvende teeltbedrijven	1		1	2	4	1	3	12	2
Graasdierbedrijven	187	40	47	85	236	181	893	1669	806
Hokdierbedrijven	8	12	7	10	12	13	6	68	10
Gewassencombinaties	2	1	1	2	8	2	1	17	2
Veeteeltcombinaties	2	6	6	9	26	23	51	123	43
Gewassen/veeteeltcomb.	6	5	12	15	32	14	22	106	23

Bron: CBS Landbouwtelling.

41-g. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleeskalveren naar aantal aanwezige vleeskalveren

Holdings by housing capacity for fattening-calves by number of fattening-calves present

	bedrijven met ... vleeskalveren									totaal
	0	1 -<30	30 -<50	50 -<70	70 -<100	100 -<200	200 -<300	300 e.m.		
1976	233	473	409	417	494	914	432	365	3737	
1980	201	262	205	257	329	691	408	658	3011	
1985	298	237	184	189	270	632	393	771	2974	
1990	385	276	102	114	189	490	327	777	2660	
1995	518	172	128	135	216	534	319	830	2852	
1996	531	289	133	119	213	517	319	848	2969	
1997	1188	301	118	120	192	503	306	902	3630	
1998	1175	350	112	100	174	496	304	896	3607	
1999	1289	462	128	92	188	496	310	930	3895	
2000	1198	289	116	112	169	481	301	938	3604	
2001	1298	327	97	96	174	433	249	833	3507	
2002	1429	265	74	92	154	399	232	859	3504	
2003	1432	345	97	102	142	365	248	851	3582	
2004	1351	1067	143	102	173	374	240	899	4349	
2005	1553	307	143	113	164	382	252	947	3861	
2006	1396	1238	115	95	158	383	234	951	4570	
2007	1113	1670	106	112	202	394	219	969	4785	
2008	596	305	87	92	155	367	257	985	2844	
2009	1407	219	68	79	138	329	240	980	3460	
Hokcapaciteit										
Specificatie 2009										
0										
1 - 9	259	96	-	-	-	-	-	-	355	
10 - 19	254	48	-	-	-	-	-	-	302	
20 - 29	188	26	-	-	-	-	-	-	214	
30 - 49	197	23	30	-	-	-	-	-	250	
50 - 69	131	6	18	32	-	-	-	-	187	
70 - 99	109	8	9	17	74	-	-	-	217	
100 - 199	138	8	8	16	47	248	-	-	465	
200 - 299	47	3	1	8	10	63	168	1	301	
300 - 499	40	-	-	3	5	15	59	204	326	
500 en meer	44	1	2	3	2	3	13	775	843	

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

41-h. Aantal bedrijven naar stuks jongvee voor vleesproductie (excl. vleeskalveren) per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)

Holdings by number of young stock for meat-production (excl. fattening-calves) per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... stuks jongvee voor vleesproductie								totaal	vlees- jongvee (x1000)
	1	5	10	20	30	50	75	be-		
	tot 5	tot 10	tot 20	tot 30	tot 50	tot 75	en meer	drij- ven		
1975 1)	13217	5883	4698	1674	1115	401	385	27273	290	
1980	8029	3807	3414	1471	1157	435	603	18916	292	
1985	6078	3626	3439	1430	1227	594	853	17247	342	
1990	6193	5106	5502	2735	2453	1139	1563	24691	598	
1995	5146	4082	4651	2515	2307	1177	1443	21321	541	
1996	4358	3552	4016	2041	1990	1028	1167	18152	451	
1997	4021	3032	3295	1828	1817	850	1133	15976	412	
1998	4033	2828	3045	1666	1523	768	998	14861	366	
1999	3836	2708	2850	1551	1429	717	852	13943	328	
2000	3618	2513	2654	1445	1277	655	703	12865	284	
2001	3671	2621	2688	1401	1299	665	679	13024	276	
2002	3715	2542	2704	1295	1144	541	529	12470	240	
2003	3611	2373	2436	1239	1007	457	470	11593	221	
2004	3230	2222	2208	1186	989	473	512	10820	220	
2005	3001	2135	2350	1150	1063	476	550	10725	230	
2006	2796	2043	2123	1102	937	463	511	9975	214	
2007	2901	1918	1966	1005	962	460	523	9735	216	
2008	2234	1986	2058	1095	951	478	546	9348	221	
2009	2367	1897	2014	1014	957	461	520	9230	216	
Specificatie 2009										
Groningen	102	62	71	29	25	12	17	318	6	
Friesland	163	88	111	53	56	17	21	509	10	
Drenthe	136	98	109	44	40	36	23	486	11	
Overijssel	438	351	407	169	159	58	57	1639	34	
Flevoland	21	7	6	6	3	3	5	51	1	
Gelderland	499	512	474	245	216	93	114	2153	47	
Utrecht	131	89	88	49	38	24	15	434	9	
Noord-Holland	115	90	99	41	39	35	19	438	9	
Zuid-Holland	167	134	137	60	55	20	24	597	11	
Zeeland	81	66	66	52	40	28	34	367	11	
Noord-Brabant	400	298	314	184	193	100	129	1618	46	
Limburg	114	102	132	82	93	35	62	620	21	
Hoofdbedr.type										
Akkerbouwbedrijven	188	149	102	49	34	21	25	568	10	
Tuinbouwbedrijven	26	24	16	10	7	4	4	91	2	
Blijvende teeltbedrijven	32	16	18	4	10	4	3	87	2	
Graasdierbedrijven	1739	1424	1523	746	706	338	359	6835	156	
Hokdierbedrijven	102	74	62	24	33	8	7	310	5	
Gewassencombinaties	29	19	28	16	28	6	15	141	6	
Veeteeltcombinaties	65	48	71	36	33	17	33	303	10	
Gewassen/veeteeltcomb.	186	143	194	129	106	63	74	895	26	

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Door het LEI berekend; geen regionale specificaties beschikbaar.

42. Paarden

42-a. Samenstelling van de paardenstapel op landbouwbedrijven *Composition of the horse stock at agricultures*

	paarden		pony's	totaal paarden en pony's	bedrijven met paarden en/of pony's
	tot 3 jaar	3 jaar en ouder			
1985	12999	28317	20759	62075	19483
1990	17340	32591	19661	69592	17944
1995	26316	43785	29903	100004	18968
2000	26268	52462	38760	117490	19902
2005	29319	58247	44985	132551	17677
2006	25961	57301	44481	127743	16926
2007	25317	60691	47516	133524	16109
2008	27411	65759	50908	144078	16109
2009	26840	66852	51232	144924	15847

Bron: CBS Landbouwtelling.

42-b. Aantal bedrijven naar aantal paarden van 3 jaar en ouder (excl. pony's) per bedrijf *Holdings by number of horses per holding*

	bedrijven met ... paarden (3 jaar en ouder)					6 tot 10	10 en meer	totaal be- drijven	paarden (x1000)
	1	2	3	4	5				
1985	7120	2736	1113	476	267	373	331	12416	28.3
1990	5845	2752	1304	629	308	558	468	11864	32.6
1995	5135	3078	1612	871	504	920	750	12870	43.8
2000	4714	2985	1555	893	546	1037	1116	12846	52.5
2005	3539	2593	1532	870	588	1065	1396	11583	58.3
2006	3226	2499	1474	936	563	995	1389	11082	57.3
2007	2992	2327	1398	914	559	1020	1560	10770	60.7
2008	2832	2234	1421	861	565	1076	1741	10730	65.8
2009	2810	2147	1349	923	579	1102	1799	10709	66.9
aantal paarden (x 1 000)									
2005	3.5	5.2	4.6	3.5	2.9	7.6	30.9		
2006	3.2	5.0	4.4	3.7	2.8	7.1	31.0		
2007	3.0	4.7	4.2	3.7	2.8	7.2	35.2		
2008	2.8	4.5	4.3	3.4	2.8	7.7	40.3		
2009	2.8	4.3	4.1	3.7	2.9	7.9	41.3		

Bron: CBS Landbouwtelling.

42-c. Aantal bedrijven naar aantal pony's per bedrijf *Holdings by number of ponys per holding*

	bedrijven met ... pony's					6 tot 10	10 en meer	totaal be- drijven	pony's (x1000)
	1	2	3	4	5				
2007	3489	2326	1140	724	443	815	1096	10033	47.5
2008	3423	2445	1275	742	478	840	1211	10414	50.9
2009	3305	2387	1241	722	504	822	1248	10229	51.2
aantal pony's (x 1 000)									
2007	3.5	4.7	3.4	2.9	2.2	5.8	25.1		
2008	3.4	4.9	3.8	3.0	2.4	6.0	27.4		
2009	3.3	4.8	3.7	2.9	2.5	5.8	28.2		

Bron: CBS Landbouwtelling.

43. Schapen en geiten

43-a. Samenstelling van de schapen- en geitenstapel op landbouwbedrijven

Composition of the sheep and goat stock at agricultures

	lammeren 1 000 stuks	overige schapen		totaal schapen	totaal geiten	bedrijven	
		ooien	rammen			met schapen	met geiten
1975	423	338	.	760	.	21678	.
1980	481	368	9	858	.	22622	.
1985	447	358	9	814	12	19676	2213
1990	884	790	28	1702	61	25246	2626
1991	995	859	28	1882	70	25073	2588
1992	1050	877	27	1954	63	25629	3126
1993	1005	875	36	1916	57	25363	2761
1994	939	794	32	1766	64	23089	2752
1995	873	771	31	1674	76	21685	2683
1996	803	785	40	1627	102	21228	3678
1997	717	719	29	1465	119	19737	3983
1998	672	694	28	1394	132	18862	3696
1999	657	716	27	1401	153	18325	3649
2000	604	680	21	1305	179	17574	3795
2001	591	649	53	1293	221	16760	4697
2002	574	588	21	1183	255	15236	4846
2003	566	591	25	1182	274	14715	4700
2004	602	612	20	1234	282	14384	4527
2005	685	647	29	1361	292	14360	4552
2006	696	648	33	1376	310	14071	4234
2007	691	645	34	1369	324	13813	4169
2008	606	583	24	1213	355	13567	4153
2009	555	538	23	1117	374	12833	3916

Bron: CBS Landbouwtelling.

43-b. Aantal bedrijven naar aantal schapen per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of sheep per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... schapen					totaal		
	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100	be-	schapen
	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	(x1000)
	5	10	20	50	100	meer	ven	
1975	2948	3592	4573	6230	2889	1446	21678	760
1980	2512	3473	4856	6799	3233	1749	22622	858
1985	2139	2910	3724	5997	3184	1722	19676	814
1990	1542	2179	3034	7725	5885	4881	25246	1702
1995	1271	1781	2396	6147	5208	4882	21685	1674
1996	1404	1713	2480	5897	5070	4664	21228	1627
1997	1661	1692	2351	5305	4488	4240	19737	1465
1998	1532	1572	2342	5070	4305	4041	18862	1394
1999	1345	1439	2246	4928	4294	4073	18325	1401
2000	1431	1405	2203	4839	3955	3741	17574	1305
2001	1401	1403	2091	4540	3685	3640	16760	1293
2002	1256	1278	1847	4102	3387	3366	15236	1183
2003	1219	1218	1771	3826	3313	3368	14715	1182
2004	1127	1154	1595	3716	3277	3515	14384	1234
2005	1112	1068	1582	3521	3243	3834	14360	1361
2006	1103	1084	1491	3300	3185	3908	14071	1376
2007	1052	1023	1597	3172	3146	3823	13813	1369
2008	1105	1105	1656	3366	3106	3229	13567	1213
2009	1126	1085	1582	3258	2803	2979	12833	1117
Specificatie 2009								
Groningen	60	59	91	219	191	247	867	88
Friesland	110	81	158	466	450	577	1842	207
Drenthe	41	51	59	142	133	140	566	55
Overijssel	136	118	138	270	187	212	1061	81
Flevoland	19	20	17	15	10	26	107	13
Gelderland	226	222	306	528	395	375	2052	144
Utrecht	77	76	165	326	221	180	1045	65
Noord Holland	60	79	124	327	420	528	1538	176
Zuid Holland	100	141	252	527	462	315	1797	126
Zeeland	62	49	61	96	71	107	446	45
Noord Brabant	189	131	166	256	183	197	1122	80
Limburg	46	58	45	86	80	75	390	36
Hoofdbedr.type								
Akkerbouwbedrijven	140	116	126	195	100	115	792	44
Tuinbouwbedrijven	51	49	37	38	21	21	217	7
Blijvende teeltbedrijven	19	15	41	45	15	8	143	5
Graasdierbedrijven	720	710	1158	2614	2404	2515	10121	933
Hokdierbedrijven	101	85	107	163	94	77	627	31
Gewassencombinaties	17	24	17	33	14	17	122	10
Veeteeltcombinaties	23	32	26	45	41	56	223	20
Gewassen/veeteeltcomb.	55	54	70	125	114	170	588	67

Bron: CBS Landbouwtelling.

44. Varkens

44-a. Samenstelling van de varkensstapel

Composition of the pig stock

	biggen tot 20 kg		vleesvarkens		fokvarkens		
	nog bij de zeug	niet meer bij de zeug	20-50 kg	50 kg en meer	opfok-zeugjes en beertjes 20 tot 50 kg	opfok-zeugen 50 kg en meer	
	1 000 stuks						
1975	1571	725	1849 1)	2122	108	122	
1980	2026	1467	2360	2881	148	181	
1985	2280	2127	2940	3392	174	226	
1990	2397	2794	3142	3883	160	225	
1995	2382	3214	3114	4010	142	215	
1997	2433	3563	3082	4350	156	238	
1998	2341	2754	2795	3796	142	279	
1999	2178	3061	2804	3970	142	202	
2000	2088	3015	2685	3820	133	207	
2001	2023	3410	2262	3968	129	185	
2002	1921	2823	2215	3376	111	171	
2003	1831	2711	2139	3229	113	176	
2004	1817	2707	2175	3208	104	172	
2005	1826	2737	2180	3325	104	170	
2006	1864	2783	2143	3333	103	170	
2007	1932	2906	2166	3393	107	178	
2008	1984	2982	1905	3934	109	122	
2009	1996	3072	1860	8025	111	138	

	fokvarkens (vervolg)				totaal	
	gedekte zeugen	zeugen bij de biggen	overige fok-zeugen	opfok-beren	dekrijpe varkens	bedrijven met varkens
	aantal					
1975	462	178	111	5	25	55220
1980	717	229	86	10	32	10138
1985	872	251	78	11	32	12383
1990	958	252	62	14	28	13915
1995	983	246	58	11	21	14397
1997	999	253	66	19	30	15189
1998	988	244	62	19	26	13446
1999	894	223	53	7	32	13567
2000	859	217	53	7	35	13118
2001	814	206	54	7	15	13073
2002	762	198	47	7	16	11648
2003	723	185	42	5	15	11169
2004	730	182	42	6	10	11153
2005	723	180	44	6	17	11312
2006	722	182	42	6	9	11356
2007	739	186	42	4	10	11663
2008	744	183	51	4	8	12026
2009	765	179	41	4	8	12186

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Incl. opfokzeugjes en -beertjes.

2) Incl. opfokzeugen 50 kg en meer.

44-b. Aantal bedrijven met vleesvarkens (20 kg en meer) en fokzeugen (50 kg en meer) naar aantal dieren per bedrijf, 2009
Holdings with fattening pigs and breeding sows by number of pigs per holding, 2009

	bedrijven met ... vleesvarkens								totaal be- drij- ven
	1	20	50	200	500	1000	2000	4000	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	
	20	50	200	500	1000	2000	4000	meer	
Bedrijven met ... fokzeugen									
1-4	23	9	4	-	-	-	-	-	36
5-9	10	7	5	2	2	-	-	-	26
10-19	2	6	14	4	-	-	-	-	26
20-29	3	5	13	6	1	-	-	1	29
30-49	6	2	12	15	2	2	-	-	39
50-74	12	2	4	40	10	1	-	-	69
75-99	14	5	3	31	38	5	-	-	96
100-199	94	30	22	45	176	110	8	1	486
200-299	73	33	31	29	63	199	31	5	464
300-399	36	32	28	22	33	84	59	5	299
400 en meer	44	40	49	38	67	92	115	68	513
Totaal	317	171	185	232	392	493	213	80	2083

Bron: CBS Landbouwtelling, LEI-bewerking.

44-c. Aantal bedrijven naar aantal fokzeugen (50 kg en meer) per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of breeding sows per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... fokzeugen (50 kg en meer)									totaal be- drij- ven (x1000)	
	1	10	30	50	100	150	200	250	1000		
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	meer		
	10	30	50	100	150	200	250	1000	meer		
1975	12409	10020	4556	3862			1075		191	32113	872.5
1985	3300	3852	2474	3841	2498		1263	595	781	18604	1426.4
1995	748	885	641	1633	1741		1480	971	1524	9623	1502.4
	1	50	100	150	200	250	500	1000			
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en			
	50	100	150	200	250	500	1000	meer			
2000	293	313	274	821	935	927	791	1746	6100	1336.1	
2004	198	148	135	432	580	586	570	1624	4273	1125.7	
2005	140	127	108	379	496	555	543	1639	3987	1116.8	
2006	124	117	91	339	448	486	517	1633	3755	1116.2	
2007	309	314	403	451	478	1100	423	135	3613	1144.8	
2008	295	252	345	402	400	1041	428	138	3301	1100.1	
2009	269	203	287	337	365	990	455	166	3072	1123.3	
Specificatie 2009											
Groningen	13	4	3	3	7	15	3	1	49	11.5	
Friesland	10	2	4	6	3	7	5	2	39	10.4	
Drenthe	6	4	5	9	9	23	11	4	71	26.7	
Overijssel	53	31	32	38	46	158	63	15	436	149.4	
Flevoland	3	1	2	1	-	4	-	1	12	5.6	
Gelderland	56	68	78	84	84	172	70	22	634	189.1	
Utrecht	23	15	12	11	7	24	8	4	104	25.4	
Noord Holland	11	2	1	-	1	5	1	-	21	3.0	
Zuid Holland	36	4	8	4	3	11	7	-	73	11.0	
Zeeland	1	8	-	2	2	4	2	-	19	3.6	
Noord Brabant	48	56	109	145	160	417	216	84	1235	507.5	
Limburg	9	8	33	34	43	150	69	33	379	180.0	
Hoofdbedr. type											
Akkerbouwbedrijven	8	5	-	2	-	-	-	-	15	0.7	
Tuinbouwbedrijven	3	-	3	-	-	-	-	-	6	0.4	
Blijvende teeltbedrijven	6	2	5	2	-	4	-	1	20	3.6	
Graasdierbedrijven	167	55	40	18	8	8	1	-	297	18.7	
Hokdierbedrijven	20	72	157	237	288	855	436	160	2225	993.6	
Gewassencombinaties	12	4	1	3	3	5	-	1	29	4.7	
Veeteeltcombinaties	34	50	61	56	43	76	6	2	328	64.3	
Gewassen/veeteeltcomb.	19	15	20	19	23	42	12	2	152	37.3	

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

44-d. Kunstmatige inseminatie bij varkens per K.I.-organisatie, gebruikte doses
Artificial insemination of pigs, used doses

Jaar 1)	V.A.C. 2)	Noord Oost Nederland	Twenthe	Centraal Nederland	N-Brabant 3)	Limburg 3)	Nederland
aantal gebruikte doses sperma							
1995		329344	227600	619151	1195434	538009	2909538
2000	1054497		266985		1195280	682418	3199180
2001	1011170		264435		1189852	673954	3139411
2002	1034277		264304		1212590	647056	3158227
2003	1010849		262563		1162209	602554	3038175
2004	1008369		268881		1193540	602448	3073238
2005	1063911		276962		1319480	622748	3283101
2006	1144320		292430		1410338	647286	3494374
2007	1225235		325001		1496281	692300	3738817
2008	1172102		321647		1547285	691517	3732551
2009	3465116		341023				3806139

Bron: Bond van Verenigingen voor Kunstmatige Inseminatie van varkens in Nederland.

1) t/m 1992/93 cijfers per seizoen juli-juni.

2) Varkens Activiteiten Centrum; fusie van K.I.-organisatie N.O. Nederland en Centraal Nederland.

Medio 2008 gefuseerd met N-Brabant en Limburg.

3) toetredingen van Dalland-KI en Fomeva-KI resp. m.i.v. 1-10-1996 en 1-7-1997.

44-e. Aantal bedrijven naar aantal vleesvarkens (20 kg en meer) per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of store pigs per holding, province and main type of holding (DCT)

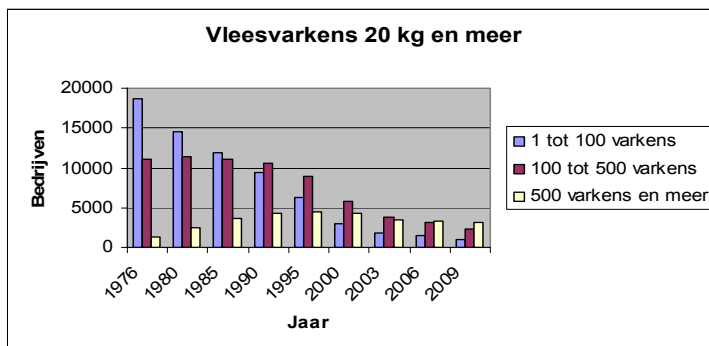
	bedrijven met ... vleesvarkens (20 kg en meer)							totaal bedrij- ven	vlees- varkens (x1000)
	1	20	50	100	200	500	1000		
	tot 20	tot 50	tot 100	tot 200	tot 500	tot 1000	en meer		
1975	8849	5689	6585	6198	4843	1029	198	33389	3972
1980	6152	3602	4849	5673	5807	2042	516	28641	5241
1985	5168	2773	3906	5037	6033	2678	948	26543	6332
1990	4023	2336	3138	4615	5888	3026	1255	24281	7025
1995	2518	1540	2207	3644	5225	2979	1514	19627	7124
2000	1277	726	961	1888	3816	2479	1747	12894	6505
2001	874	602	843	1772	3409	2250	1757	11507	6230
2002	1117	644	727	1461	2945	2137	1545	10576	5591
2003	983	546	580	1232	2698	2002	1518	9559	5367
2004	810	479	464	1155	2541	1908	1568	8925	5383
2005	758	410	469	1062	2413	1844	1646	8602	5504
2006	665	361	410	956	2213	1736	1622	7963	5476
2007	637	303	389	875	2062	1650	1660	7576	5559
2008	514	271	321	774	1942	1588	1764	7174	5839
2009	492	223	270	625	1680	1432	1786	6508	5872
Specificatie 2009									
Groningen	17	6	4	3	14	18	28	90	95
Friesland	20	2	1	3	13	10	15	64	45
Drenthe	18	6	1	7	21	34	40	127	133
Overijssel	85	40	66	142	363	243	219	1158	797
Flevoland	3	1	1	2	20	9	11	45	35
Gelderland	123	58	77	243	575	370	298	1744	1095
Utrecht	29	14	25	61	137	52	34	352	157
Noord Holland	10	2	2	4	8	6	1	33	9
Zuid Holland	25	7	22	48	50	12	22	186	76
Zeeland	6	1	1	2	17	12	9	48	44
Noord Brabant	115	73	55	91	380	546	829	2089	2598
Limburg	41	13	15	21	82	120	260	572	788
Hoofdbedr. type									
Akkerbouwbedrijven	17	4	10	9	38	16	8	102	40
Tuinbouwbedrijven	5	1	5	5	8	12	5	41	26
Blijvende teeltbedrijven	4		1	12	23	14	12	66	40
Graasdierbedrijven	182	55	99	278	573	195	31	1413	403
Hokdierbedrijven	172	108	81	126	568	844	1438	3337	4370
Gewassencombinaties	9	7	8	15	51	29	15	134	65
Veeteeltcombinaties	68	33	51	135	320	217	175	999	608
Gewassen/veeteeltcomb.	35	15	15	45	99	105	102	416	320

Bron: CBS Landbouwtelling.

44-f. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleesvarkens (20 kg e.m.) naar aantal aanwezige vleesvarkens (20 kg e.m.)
 Holdings with housing capacity for store pigs by number of store pigs present

	bedrijven met ... vleesvarkens (20 kg en meer)							totaal	be- drij- ven
	geen	1	20	50	100	200	500		
		tot 20	tot 50	tot 100	tot 200	tot 500	tot 1000		
1976	1184	7285	5145	6172	6096	4983	1079	229	32173
1980	985	6152	3602	4849	5673	5807	2042	516	29626
1985	1448	5168	2773	3906	5037	6033	2678	948	27991
1990	2807	4023	2336	3138	4615	5888	3026	1255	27088
1995	2476	2518	1540	2207	3644	5225	2979	1514	22103
1996	2446	2300	1520	2007	3277	4995	2957	1597	21099
1997	1928	1955	1393	2004	3400	5225	2943	1722	20471
1998	2801	1654	1228	1838	3144	4973	2643	1457	19738
1999	2452	1557	967	1309	2344	4131	2645	1709	17114
2000	2179	1277	726	961	1888	3816	2479	1747	15073
2001	1811	827	582	820	1744	3343	2231	1747	13105
2002	1794	899	602	705	1414	2866	2101	1521	11902
2003	1699	773	495	554	1200	2639	1965	1500	10825
2004	1379	808	479	463	1155	2540	1907	1567	10298
2005	1335	594	400	469	1062	2413	1844	1646	9763
2006	1153	665	361	410	956	2213	1736	1622	9116
2007	970	637	303	389	875	2062	1650	1660	8546
2008	814	514	271	321	774	1942	1588	1764	7988
2009	1068	492	223	270	625	1680	1432	1786	7576
Hokcapaciteit									
specificatie 2009									
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 - 19	94	236	-	-	-	-	-	-	330
20 - 49	91	132	77	-	-	-	-	-	300
50 - 99	101	45	61	77	-	-	-	-	284
100 - 199	214	28	44	113	291	2	-	-	692
200 - 299	190	17	19	38	207	318	-	-	789
300 - 499	179	21	9	25	92	912	1	-	1239
500 - 999	136	8	8	15	25	424	1097	-	1713
1 000 en meer	63	5	5	2	10	24	334	1786	2229

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

45 Pluimvee

45-a. Samenstelling van de kippenstapel, naar provincie Composition of the chicken stock, by province

	vlees- kuikens	ouderdieren van vleesrassen 1)		ouderdieren van leghennen		leghennen		totaal	
		x 18 wkn 2)	18 wkn e.o. 2)	tot 18 wkn	18 wkn e.o.	tot 18 wkn 3)	18 wkn e.o. 3)	kippen	bedrijven met kippen
	1 000 stuks								
1980	38609	2174	2918	.	.	10845	26610	81155	8681
1985	38383	2722	4347	.	.	11327	33109	89887	7151
1990	41172	2882	4391	.	.	11121	33199	92765	5867
1995	43827	3065	4507	.	.	8890	29272	89561	4605
1996	44142	2688	5032	.	.	9785	29794	91441	4476
1997	44987	3090	4952	.	.	10389	29688	93106	4361
1998	48537	3483	5238	.	.	10586	30849	98692	4261
1999	53247	3255	5804	.	.	11043	31418	104767	4147
2000	50937	3644	5398	.	.	11463	32573	104015	3860
2001	50127	2933	4548	.	.	10888	31838	100334	3560
2002	54660	2554	4949	.	.	10186	28703	101052	3358
2003	42289	2469	3979	.	.	6551	23947	79235	2446
2004	44262	2235	3651	.	.	8449	27219	85816	2768
2005	44496	2192	3597	252	1330	10535	30513	92914	2841
2006	41914	2853	3993	166	1215	10797	30845	91783	2587
2007	43352	2809	4260	243	872	9798	31428	92763	2662
2008	44358	2386	4863	189	663	11318	32923	96700	2496
2009	43285	2646	4288	357	737	10990	34557	96859	2402
specificatie 2009									
Groningen	3878	102	75	0	0	274	916	5246	111
Friesland	7025	198	259	22	41	259	915	8719	132
Drenthe	4188	66	121	34	46	385	1323	6162	132
Overijssel	4972	700	979	64	72	848	2387	10023	301
Flevoland	756	22	78	.	56	64	1091	2067	63
Gelderland	3727	445	723	51	198	2895	9614	17653	595
Utrecht	53	9	96	17	0	271	1327	1772	106
Noord-Holland	808	27	56	44	0	0	126	1060	57
Zuid-Holland	543	.	.	.	0	15	138	697	59
Zeeland	676	.	53	.	.	477	518	1724	53
Noord-Brabant	13731	873	1659	102	287	2243	7023	25918	527
Limburg	2927	205	189	22	36	3259	9179	15817	266

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Vanaf 1995 incl. hanen

2) T/m 1984 resp. tot 6 mnd. en 6 mnd e.o., van 1985 t/m 1991 tot 5 mnd en 5 mnd e.o.

3) T/m 1984 resp. tot 5 mnd. en 5 mnd. e.o.

45-b. Aantal bedrijven naar aantal leghennen 1) (18 wkn en ouder 2) per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)

Holdings by number of laying hens per holding, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... leghennen (18 wkn en ouder 2)								totaal	
	1	400	1000	3000	5000	10000	20000	50000	be-	leg-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	hennen
	400	1000	3000	5000	10000	20000	50000	meer	ven	(x1000)
1980	2918	453	556	357	538	439	271	66	5598	26610
1985	2066	325	437	313	470	428	389	106	4534	33109
1990	1335	231	328	240	387	415	364	131	3431	33199
1995	815	151	270	177	333	289	327	126	2488	29272
1996	811	151	247	182	300	286	306	141	2424	29794
1997	771	148	218	178	311	270	298	148	2342	29688
1998	721	117	218	180	278	275	315	154	2258	30849
1999	685	103	207	165	275	286	314	156	2191	31418
2000	623	77	170	156	286	289	301	174	2076	32573
2001	566	61	150	149	279	296	290	166	1957	31838
2002	483	56	133	122	210	280	259	158	1701	28703
2003	388	39	69	57	140	208	178	144	1223	23947
2004	411	38	111	93	204	268	266	149	1540	27219
2005	392	32	90	90	199	250	310	168	1531	30513
2006	341	32	70	86	169	227	333	173	1431	30845
2007	286	30	66	63	174	220	342	176	1357	31428
2008	298	24	47	57	140	214	321	187	1288	32923
2009	308	22	42	54	127	195	322	207	1277	34557
Specificatie 2009										
Groningen	8			1	2	6	15	4	36	916
Friesland	10			1	1	4	15	4	35	915
Drenthe	11	1		3	6	10	16	8	55	1323
Overijssel	34	4	2	5	9	25	33	11	123	2387
Flevoland	2	2	1		1	3	12	6	27	1091
Gelderland	76	5	24	32	65	74	103	49	428	9614
Utrecht	21	1	3	5	10	22	14	7	83	1327
Noord Holland	28	1		1	1	2	3		36	126
Zuid Holland	33				1	2	2	1	39	138
Zeeland	11	1	2		2	3	6	3	28	518
Noord Brabant	50	5	7	5	13	23	58	52	213	7023
Limburg	24	2	3	1	16	21	45	62	174	9179
Hoofdbedr. type										
Akkerbouwbedrijven	29	2	5	2	3	6	2	1	50	272
Tuinbouwbedrijven	14	1			2	2			19	38
Blijvende teeltbedrijven	8			1	3	3	1		16	94
Graasdierbedrijven	209	13	16	21	27	23	3		312	704
Hokdierbedrijven	7		9	15	64	109	228	193	625	28903
Gewassencombinaties	13	4	2	3	2		1		25	53
Veeteeltcombinaties	15	2	7	9	23	36	57	10	159	3043
Gewassen/veeteeltcomb.	13		3	3	3	16	30	3	71	1449

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) Het aantal leghennen en de bedrijven met leghennen, uitsluitend voor zelfvoorziening, zijn niet meegeteld.

2) T/m 1984 vijf maanden en ouder.

45-c. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor leghennen 1) naar aantal aanwezige leghennen 1)
Holdings with housing capacity for laying hens by number of laying hens present

	bedrijven met ... leghennen 1)									totaal
	geen	1	400	1000	3000	5000	10000	20000	50000	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	
	400	1000	3000	5000	10000	20000	50000	meer	drij- ven	
1980	542	2918	453	556	357	538	439	271	66	6140
1984	446	2121	323	457	299	461	464	339	90	5000
1990	627	1335	231	328	240	387	415	364	131	4058
1995	852	815	151	270	177	333	289	327	126	3340
2000	1156	623	77	170	156	286	289	301	174	3232
2001	1149	566	61	150	149	279	296	290	166	3106
2002	910	483	56	133	122	210	280	259	158	2611
2003	996	388	39	69	57	140	208	178	144	2219
2004	827	411	38	111	93	204	268	266	149	2367
2005	814	392	32	90	90	199	250	310	168	2345
2006	905	285	32	70	86	169	227	333	173	2280
2007	841	286	30	66	63	174	220	342	176	2198
2008.2)	219	298	24	16	57	140	214	321	187	1507
2009	349	308	22	15	54	127	195	322	207	1626
Specificatie 2009										
25 - 199	218	226								444
200 - 399	14	51								65
400 - 999	12	21	10							43
1000 - 2999	21	9	10	9						67
3000 - 4999	14	1	2		38					64
5000 - 9999	12			4	13	93	1			123
10000 - 19999	17			2	3	27	156			205
20000 - 49999	23					6	36	298		363
50000 en meer	18					1	2	24	207	252

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) 18 weken en ouder, t/m 1984 vijf mnd. en ouder.

2) Vanaf 2008 alleen bedrijven met hokcapaciteit van 25 leghennen of meer.

45-d. Aantal bedrijven naar aantal ouderdieren van vleesrassen 1) per bedrijf en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings by number of broilers parent animals per holding and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ouderdieren van vleesrassen 1)					totaal bedrijven	ouderdieren (x1000)
	1	5000	10000	15000	10000		
	tot	tot	tot	en	en		
	5000	10000	15000	meer	meer		
1980	301	161	.	.	58	520	2918
1985	264	242	.	.	118	624	4347
1990	232	212	.	.	149	593	4390
1995	128	165	.	.	188	481	4507
2000	53	92	116	120	.	381	5398
2002	25	68	109	109	.	311	4548
2003	25	64	99	132	.	320	4949
2004	17	39	72	112	.	240	3979
2005	18	47	64	104	.	233	3651
2006	18	36	54	107	.	215	3597
2007	19	36	55	125	.	235	3993
2007	12	30	57	134	.	233	4260
2008	12	27	57	150	.	246	4863
2009	13	26	47	132	.	218	4288
Specificatie 2009							
Akkerbouwbedrijven	.	1	.	.	.	1	10
Tuinbouwbedrijven	.	.	.	.	.	.	.
Blijvende teeltbedrijven	1	1	1	.	.	3	21
Graasdierbedrijven	1	.	.	.	.	1	3
Hokdierbedrijven	7	18	43	123	.	191	3948
Gewassencombinaties	.	.	.	.	.	.	.
Veeteeltcombinaties	4	3	1	4	.	12	146
Gewassen/veeteeltcomb.	.	3	2	5	.	10	160

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Vanaf 1995 ouderdieren incl. hanen.

T/m 1984 6 mnd. en ouder, van 1985 t/m 1991 5 mnd. en ouder, vanaf 1992 18 weken en ouder.

**45-e. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor ouderdieren van vleesrassen 1)
naar aantal aanwezig ouderdieren van vlees-rassen 1)**

Holdings with housing capacity for broilers parent animals by number of broilers mother animals present

	bedrijven met ... ouderdieren v. vleesrassen 1)										totaal
	geen	1	3000	4000	5000	7000	10000	13000	17000	17000	
		tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	
		3000	4000	5000	7000	10000	13000	17000	meer	drij-ven	
1980	155	159	70	72	94	67	27	15	16	675	
1984	228	131	67	56	102	99	52	21	16	772	
1990	241	119	56	57	91	121	86	35	28	834	
1995	192	52	39	37	67	98	91	56	41	673	
2000	170	24	14	15	32	60	75	67	94	551	
2001	174	14	5	6	28	40	67	62	89	485	
2002	106	11	7	7	25	39	63	66	102	426	
2003	153	7	4	6	9	30	46	47	91	393	
2004	79	11	4	3	15	32	41	40	87	312	
2005	165	11	4	3	14	22	32	40	89	380	
2006	103	10	5	2	12	24	33	42	105	336	
2007	81	7	3	2	9	21	32	43	116	314	
2008 2)	26	6	1	5	5	22	34	42	131	272	
2009	63	8	3	2	10	16	24	45	110	281	

Hokcapaciteit

Specificatie 2009

0										
1 - 999	6	2	-	-	-	-	-	-	-	8
1 000 - 1 999	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
2 000 - 2 999	2	4	-	-	-	-	-	-	-	6
3 000 - 3 999	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3
4 000 - 4 999	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
5 000 - 6 999	3	-	-	2	4	-	-	-	-	9
7 000 - 9 999	2	-	-	-	5	11	-	-	-	18
10 000 - 12 999	1	-	-	-	1	5	14	-	-	21
13 000 - 16 999	9	-	-	-	-	-	8	26	-	43
17 000 en meer	38	-	-	-	-	-	2	19	110	169

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) Vanaf 1995 ouderdieren incl. hanen

T/m 1984 zes mnd. en ouder, van 1985 t/m 1991 vijf mnd. en ouder, vanaf 1992 achttien weken en ouder.

2) Vanaf 2008 alleen bedrijven met hokcapaciteit vanaf 25 ouderdieren.

45-f. Inleg van broedeieren van legrassen naar ras

Hatching eggs of laying stock according to kind of stock

	1985	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005
Ras:								
Witte leghorn	64	42	41	36	42	38	35	34
Andere rassen	36	58	59	64	58	62	65	66

Bron: Productschap voor Pluimvee en Eieren; m.i.v. 1994 Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Gebaseerd op de aflevering van broedeieren aan kuikenbroederijen.

45-g. Inleg van broedeieren van kippen, per maand
Hatching eggs of chickens, per month

	legrassen					vleesrassen				
	1995	2000	2005	2008	2009	1995	2000	2005	2008	2009
1 000 stuks										
januari	6462	9133	7300	11000	8400	52263	61423	56500	60600	58400
februari	5698	9942	8300	10000	7600	48246	62486	52300	56300	52200
maart	8022	9646	9000	9600	9400	51989	69982	57800	56900	61700
april	7477	9539	9000	10900	10100	47168	59490	54100	58100	58000
mei	7155	9944	9300	10000	9000	49568	68403	59600	59500	58600
juni	6663	9401	7700	10100	8700	47275	60189	56600	55800	60200
juli	7885	8657	7600	9000	10100	48161	62107	57300	63100	60500
augustus	9232	9188	9300	9300	9800	54754	64457	60300	57500	60200
september	7358	8857	9000	7600	9100	48012	60315	58400	60100	59200
oktober	5247	8425	7800	8800	8300	51284	61215	58000	57100	54000
november	5618	9578	7100	8600	10000	52369	67066	54900	55000	54900
december	6123	8728	7400	8200	9800	48366	66598	50600	58800	56500
Totaal	82939	111038	98800	113100	110300	599453	763732	676400	698800	694400

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Totaal binnenlandse voorziening en export.

Als broeduitkomst wordt 78% van de inleg aangehouden.

45-h. Aantal bedrijven naar aantal vleeskuikens per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of broilers per holding, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... vleeskuikens					totaal		
	1	10000	25000	50000	75000	be- drij- ven	vlees- kuikens (x1000)	
	tot 10000	tot 25000	tot 50000	tot 75000	en meer			
1975	822	1064	350	70	23	2329	39250	
1980	499	819	366	95	42	1821	38609	
1985	303	600	403	121	50	1477	38383	
1990	251	543	386	170	63	1413	41172	
1995	179	450	403	178	91	1301	43827	
2000	86	232	379	227	170	1094	50937	
2001	62	220	359	206	180	1027	50127	
2002	67	231	364	231	203	1096	54660	
2003	39	129	274	165	170	777	42289	
2004	44	126	252	160	189	771	44262	
2005	45	121	243	166	187	762	44496	
2006	32	99	211	146	186	674	41914	
2007	43	129	240	152	184	748	43352	
2008	37	97	220	139	205	698	44358	
2009	38	92	182	125	201	638	43285	

Specificatie 2009

Hoofdbedr.type	1	7	24	6	2	40	1552
Akkerbouwbedrijven							
Tuinbouwbedrijven	2	1	1	-	-	4	54
Blijvende teeltbedrijven	1	-	1	1	-	3	85
Graasdierbedrijven	14	14	6	1	-	35	498
Hokdierbedrijven	11	43	72	71	167	364	31863
Gewassencombinaties	3	4	7	2	1	17	545
Vee-teeltcombinaties	6	17	24	9	14	70	3065
Gewassen/vee-teeltcomb.	-	6	47	35	17	105	5622

Bron: CBS Landbouwteiling.

45-i. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleeskuikens naar aantal aanwezige vleeskuikens
Holdings with housing capacity for broilers by number of broilers present

	bedrijven met ... vleeskuikens						totaal
	0	1 tot 10000	10000 tot 25000	25000 tot 50000	50000 tot 75000	75000 en meer	
1980	309	499	819	366	95	42	2130
1984	395	294	589	369	110	41	1798
1990	385	251	543	386	170	63	1798
1995	322	179	450	403	178	91	1623
2000	267	86	232	379	227	170	1361
2001	211	62	220	359	206	180	1238
2002	113	67	231	364	231	203	1209
2003	264	39	129	274	165	170	1041
2004	165	44	126	252	160	189	936
2005	154	45	121	243	166	187	916
2006	189	32	99	211	146	186	863
2007	104	43	129	240	152	184	852
2008	99	37	97	220	139	205	797
2009	137	38	92	182	125	201	775
Hokcapaciteit							
specificatie 2009							
0	-	-	-	-	-	-	-
1 - 9 999	27	32	-	-	-	-	59
10 000 - 24 999	33	6	73	-	-	-	112
25 000 - 49 999	42	-	18	152	-	-	212
50 000 - 74 999	17	-	1	27	93	-	138
75 000 en meer	18	-	-	3	32	201	254

Bron: CBS Landbouwtelling.

45-j. Aantal bedrijven naar aantal eenden voor de vleesproductie per bedrijf
Holdings by number of ducks for slaughter per holding

	bedrijven met ... eenden voor de vleesproductie					totaal
	1	1000	5000	10000	be-	
	tot 1000	tot 5000	tot 10000	en meer	drij- ven	
1975	2	42	14	21	79	569
1980	4	32	22	21	79	630
1985	16	22	10	20	68	561
1990	10	17	26	33	86	1086
1995	11	35	27	30	103	869
2000	14	29	34	37	114	958
2003	9	15	30	26	80	706
2004	4	13	30	27	74	723
2005	12	14	31	36	93	1031
2006	7	18	34	36	95	1043
2007	9	15	30	41	95	1134
2008	7	8	28	37	80	1064
2009	9	14	24	45	92	1157
aantal eenden (x 1 000)						
2005	2	48	224	756		
2006	1	60	231	751		
2007	1	58	212	863		
2008	1	29	213	821		
2009	1	52	184	919		

Bron: CBS Landbouwtelling.

45-k. Aantal bedrijven naar aantal kalkoenen per bedrijf en (hoofd)bedrijfstype (NEG)

Holdings by number of turkeys per holding and (main) type of holding (DCT)

	bedrijven met ... kalkoenen v.d. vleesproductie								totaal	
	1	2000	4000	6000	8000	10000	15000	25000	be-	kal-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	koenen
	2000	4000	6000	8000	10000	15000	25000	meer	ven	(x1000)
1975	13	26	23	16	19	26	14	7	144	1234
1980	20	24	24	19	9	17	8	1	122	793
1985	6	19	23	14	10	16	5	1	94	640
1990	20	21	24	14	11	25	13	2	130	1003
1995	19	16	21	10	8	30	20	5	129	1176
1996	17	17	15	9	9	31	23	5	126	1206
1997	14	14	19	13	9	31	16	8	124	1218
1998	8	14	14	14	7	30	27	10	124	1462
1999	14	12	22	5	9	28	29	8	127	1387
2000	7	8	19	8	10	23	34	12	121	1544
2001	9	8	16	8	8	26	34	11	120	1523
2002	4	8	13	9	9	29	30	10	112	1451
2003	4	5	11	4	6	9	33	8	80	1112
2004	6	7	8	7	6	17	31	10	92	1238
2005	4	7	8	5	5	18	32	10	89	1245
2006	1	1	2	-	58	2	2	13	75	1140
2007	3	4	6	3	3	8	30	13	70	1232
2008	5	2	5	2	2	9	23	13	61	1044
2009	5	2	5	2	3	9	21	15	62	1060

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	1	-	1	15
Tuinbouwbedrijven	-	-	1	-	-	-	-	-	1	5
Blijvende teeltbedrijven	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0
Graasdierbedrijven	2	-	-	1	-	-	-	-	3	6
Hokdierbedrijven	-	1	2	1	1	6	17	15	43	920
Gewassencombinaties	-	-	2	-	1	-	-	-	3	19
Veeteeltcombinaties	2	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Gewassen/veeteeltcomb.	-	1	-	-	1	3	3	-	8	93

Bron: CBS Landbouwtelling.

46. Konijnen en edelpelsdieren

46. Konijnen en edelpelsdieren, aantal dieren en bedrijven, naar hoofdbedrijfstype
Rabbits and high-bred animals, number of animals and holdings, by main type of holding (DCT)

	konijnen			edelpelsdieren (moederdieren)			bedrijven met		
	voor de vleesprod.	voedsters	totaal	nertsen	vossen	overige	totaal	konijnen edelpelsdieren	
	x 1000								
1991	681	105	786	544	10	27	581	521	245
1992	700	105	805	563	8	5	576	673	258
1993	610	89	700	466	7	9	482	578	235
1994	506	74	580	476	7	2	486	428	231
1995	424	64	488	456	7	1	464	337	216
1996	406	61	467	485	7	1	493	311	213
1997	421	64	485	525	7	3	535	308	213
1998	382	61	443	566	8	2	575	262	211
1999	355	55	410	576	5	3	585	231	202
2000	340	52	392	675	4	1	680	201	192
2001	334	49	383	611	5	3	619	183	187
2002	320	50	371	617	5	12	635	166	183
2003	280	45	325	613	4	3	621	152	183
2004	297	49	347	632	3	2	637	147	180
2005	312	48	360	692	5	7	704	147	176
2006	283	41	324	694	4	6	704	141	168
2007	338	49	387	803	5	12	820	125	167
2008	282	41	323	849		18	867	102	166
2009	271	41	312	870		14	884	87	164

Specificatie 2009

Akkerbouwbedrijven	0	0	0	-	-	-	-	1	-
Tuinbouwbedrijven	-	0	0	-	-	-	-	1	-
Blijvende teeltbedrijven	6	1	7	1	-	-	1	2	1
Graasdierbedrijven	2	0	2	1	-	-	1	15	1
Hokdierbedrijven 1)	36	10	46	-	-	-	-	15	-
Gewassencombinaties	5	0	5	5	-	-	5	3	1
Veeteeltcombinaties	209	29	238	5	-	0	5	47	4
Gewassen/veeteeltcomb.	14	1	15	859	-	14	873	3	157

Bron: CBS Landbouw telling.

1) m.i.v. 2000 zijn konijnen en edelpelsdieren niet meer opgenomen als hokdieren.

5. Productie

51. Akkerbouwgewassen

51-a Productie van akkerbouwgewassen (X 1 000 ton)
Production of arable products (x 1 000 ton)

	tarwe	rogge	gerst	haver	triticale	korrelmaïs 1)	peulvruchten
1975	527.8	62.8	335.9	158.1	.	.	35.8
1980	882.2	38.6	257.8	94.1	.	.	20.3
1985	851.0	19.3	197.4	58.1	.	.	90.8
1990	1075.9	36.2	218.8	16.1	11.2	.	83.0
1995	1166.7	42.5	202.5	15.5	14.0	63.4	12.3
2000	1142.7	29.0	287.8	13.3	36.0	223.3	12.5
2003	1130.1	17.9	349.1	15.2	21.1	206.2	23.2
2004	1223.9	16.6	287.6	10.4	19.3	190.6	25.6
2005	1174.7	10.9	307.1	9.5	19.9	182.6	16.6
2006	1184.4	10.9	268.7	9.0	20.5	130.4	9.0
2007	1018.4	7.6	261.2	6.9	17.2	158.6	.
2008	1366.2	8.0	310.2	7.2	19.1	163.8	.
2009*	1451.9	11.6	314.1	8.9	17.7	158.8	.

	koolzaad	kanwijnzaad	blauwmaanzaad	vezelvlas 2)	lijnzaad van vezelvlas	hennep	cichorei 3)
1975	36.6	5.2	2.8	32.8	.	.	.
1980	28.5	4.0	0.3	31.1	.	.	.
1985	30.6	3.1	0.9	35.7	.	.	.
1990	25.5	0.5	0.4	39.6	.	.	.
1995	4.5	1.4	2.0	34.4	.	.	.
2000	2.9	0.2	0.8	26.9	4.0	.	184.4
2003	3.4	0.3	0.7	26.7	5.3	10.9	208.1
2004	7.5	0.2	0.5	27.4	5.3	.	212.3
2005	7.7	0.2	0.3	26.8	3.6	.	181.0
2006	11.6	0.1	0.5	22.4	3.4	.	99.1
2007	11.8	.	0.3	14.2	2.4	.	105.9
2008	9.5	.	1.0	13.3	2.2	.	.
2009*	11.6	.	.	12.6	2.5	.	195.6

	consumptie-aardappelen 4)	zetmeel-aardappelen 5)	suikerbieten	voederbieten	zaai- uen incl. uitval	snijmaïs 1)	corn cob mix 1)
1975	2574.3	2428.8	5926.8	249.6	366.0	3661.0	.
1980	3950.1	2316.5	5931.0	135.4	414.5	5930.9	.
1985	4688.4	2461.2	6334.8	189.1	530.2	1992.7	.
1990	4658.4	2377.8	8623.4	292.1	454.6	2363.0	.
1995	4811.3	2529.1	6449.4	132.1	479.1	2527.4	43.8
2000	5961.2	2165.6	6727.5	70.7	821.0	2854.0	86.6
2003	4647.0	1821.8	6209.8	49.3	808.8	3 123.3	64.3
2004	5217.4	2270.3	6292.2	56.4	1224.7	3 142.6	66.5
2005	4522.6	2254.2	5931.0	38.4	982.5	3 385.3	54.1
2006	4374.3	1865.3	5414.1	25.3	852.9	3139.8	49.6
2007	4843.6	2016.1	5503.9	.	1073.8	3323.3	52.6
2008	4897.3	2095.4	5218.5	.	1231.4	3891.8	63.8
2009*	5080.8	2100.2	5441.1	.	1171.5	3891.6	61.2

Bron: CBS Oogstraming.

N.B.: Granen: handelsgewicht bij 16% vocht.

1) In droge stof, snijmaïs m.i.v. 1985 in droge stof; m.i.v. 1997

cijfers op basis steekproef rundvee /graslandgebruik.

2) T/m 1995 ongerepeld vezelvlas; vanaf 1996 gedauwroot vezelvlas, ontzaad.

Cijfer 1997 gecorrigeerd i.v.m. gewijzigde definitie.

3) Ramingen.

4) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen (niet aangegeven bij de NAK) en uitval

5) Incl. pootaardappelen; onderwatergewicht in 2003*: 477 gram.

51-b. Gemiddelde opbrengst 1) van akkerbouwgewassen
Average yield of arable crops

	winter- tarwe	zomer- tarwe	rogge	winter- gerst	zomer- gerst	haver	triti- cale	korre- mais 2)
kg per ha								
1975	5100	4600	3500	4500	4000	4600	.	.
1980	6400	4800	4000	5500	5000	5200	.	.
1985	6700	5700	4200	5500	5000	5200	.	.
1990	7700	6100	4200	5500	5400	4700	4800	.
1995	8800	6500	5200	6000	5700	5300	5400	7000
2000	8600	6800	5000	5800	6200	5600	5400	11000
2002	8100	6300	4800	6100	5500	5200	5400	9800
2003	9100	7400	5100	6400	6400	6000	5600	8400
2004	9300	7000	4900	6800	6100	5200	5400	8500
2005	9000	7000	4400	6800	6100	5600	5400	8800
2006	8800	6600	4500	7000	6000	5300	5700	6600
2007	7400	5700	2700	6800	5600	4200	4400	8200
2008	9000	6600	3800	7300	6100	4900	6000	7400
2009	9900	8200	5000	7800	7000	5600	6500	8400
	peul- vruch- ten	kool- en raap- zaad	karwij- zaad	blauw- maan- zaad	vezel- vlas 3)	lijnzaad van vezelvlas	hennep	cichorei 4)
kg per ha								
1980	3000	2600	1450	1300	6400	.	.	.
1985	2700	3600	1350	1100	7650	.	.	.
1990	3650	3050	1400	1200	8250	.	.	.
1995	4500	3050	1500	1550	7150	.	.	.
1995	3200	3000	1200	1400	8000	.	.	.
2000	4300	3400	1300	1400	6100	900	.	44700
2002	4100	3000	1700	1400	6100	1000	6900	41700
2003	4300	3500	1600	1600	5900	1200	7500	43500
2004	4700	4600	1300	1600	6200	1200	.	43200
2005	4300	3700	1800	1000	5800	800	.	41800
2006	3400	3500	1900	800	5700	800	.	42000
2007	4300	3500	.	700	4100	700	.	41000
2008	4600	3800	.	1200	5100	800	.	.
2009*	.	4400	.	.	6800	1200	.	44300
	consumptie- aardappelen 5)	zetmeel- aardappelen 6)	sulker- bieten	voeder- bieten	zaai- uien incl. uitval	snij- mais 2)	corn cob mix 2)	
ton per ha								
1975	32.9	33.5	43.5	71.7	37.1	47.3	.	
1980	38.0	33.0	49.0	81.0	38.0	43.0	.	
1985	43.2	41.0	48.5	84.5	42.5	11.5	.	
1990	41.4	38.0	69.0	96.5	49.5	11.5	.	
1995	40.8	41.0	56.0	84.0	41.0	11.5	8.7	
2000	47.5	43.9	61.3	85.0	62.0	13.9	12.0	
2002	45.7	42.8	58.2	81.8	55.1	14.2	8.2	
2003	42.4	37.3	60.7	78.3	49.4	14.4	9.1	
2004	46.7	44.3	64.6	88.2	62.0	14	9.8	
2005	43.1	44.5	65.3	72.1	58.6	14.4	8.1	
2006	41.2	37.6	66.0	72.8	46.4	14.4	6.6	
2007	44.5	42.0	67.1	.	54.2	15.0	7.3	
2008	46.3	45.5	72.2	.	60.7	16.1	8.4	
2009*	46.9	45.1	74.8	.	60.0	16.2	8.0	

Bron: CBS Oogstraming.

N.B.: Granen: handelsgewicht bij 16% vocht.

1) Gewogen gemiddelden van ramingen per gebied.

2) In droge stof; snijmais m.i.v. 1985 in droge stof; m.i.v. 1997 cijfers op basis steekproef rundvee/graslandgebruik.

3) T/m 1995 ongerepeld vezelvlas; vanaf 1996 gedauwroot vezelvlas, ontzaad.

Cijfer 1997 gecorrigeerd i.v.m. gewijzigde definitie.

4) Ramingen.

5) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen (niet aangegeven bij de NAK) en uitval.

6) Incl. pootaardappelen; onderwatergewicht in 2003*: 477 gram.

51-c. Gemiddelde opbrengst van akkerbouwgewassen, naar groep van landbouwgebieden
Average yield of arable crops, by group of agricultural districts

	winter- tarwe	zomer- tarwe	rogge	winter- gerst	zomer- gerst	haver	triti- cale	cicho- rei
kg per ha								
Bouwhoeke en Hogeland								
2005	9049	7235	5288	7043	6556	6616	5822	.
2008	9100	5700	3800	8100	6200	7200	.	.
2009	9655	7724	4805	9311	6901	6971	5631	.
Veenkoloniën en Oldambt								
2005	8173	6596	4661	6686	6118	5866	4999	44100
2008	8600	6500	3400	7800	5900	5100	4700	.
2009	9376	6984	4579	7572	6765	6289	6207	46838
Noordelijk weidegebied								
2005	8558	6739	3913	6506	5554	5243	5129	44800
2008	8500	6000	4300	6500	5200	3600	5700	.
2009	8910	6714	5509	9000	6511	6241	7607	32000
Oostelijk veehouderijgebied								
2005	8625	5846	4447	6046	5811	4333	5257	43900
2008	8700	6300	4200	5900	5600	5000	5700	.
2009	8392	6272	5363	6274	6245	4856	5986	44014
Centraal veehouderijgebied								
2005	7857	6093	4129	5730	4643	4930	4350	44800
2008	8100	5200	3600	7400	6300	5000	4400	.
2009	7872	6776	4805	7977	5345	6319	5941	46431
IJsselmeerpolders								
2005	9259	7196	5288	7043	6493	6343	5822	39800
2008	9300	7200	5000	7100	6700	4600	6000	.
2009	10136	8137	4805	7687	7905	6319	6207	42625
Westelijk Holland								
2005	8782	8296	5288	7043	6569	5696	5822	.
2008	8800	7200	5000	7400	5600	4600	6000	.
2009	9395	8110	5524	6096	7344	6966	8048	46431
Waterland & Droogmakerijen								
2005	8843	7326	5288	7043	6602	6156	.	.
2008	8300	6900	3800	7400	6100	4800	.	.
2009	8868	6495	4805	.	7878	4437	.	.
Hollands/Utr. weidegebied								
2005	7857	6093	4202	5730	5844	4930	5281	44800
2008	9200	6600	3800	7400	6100	4800	4700	.
2009	9593	6786	4805	7992	6852	6319	3023	46431
Rivierengebied								
2005	8381	6625	5288	7043	5369	6156	6827	39800
2008	8900	5700	3400	6300	4900	4800	5900	.
2009	9293	7406	2500	7818	4661	6319	6207	46431
Zuidwest akkerbouwgebied								
2005	9477	7720	5288	7043	7041	6333	5822	40100
2008	9200	7300	3800	7500	7200	8000	6000	.
2009	9983	8281	4805	9224	7868	7063	6207	46731
Zuidwest Brabant								
2005	8521	4510	4202	5730	5797	4930	5281	44800
2008	9400	8100	6000	7400	6000	4800	6300	.
2009	9050	7695	1773	7992	6111	6319	6207	50690
Zuidelijk veehouderijgebied								
2005	8016	5974	3727	5932	5266	4946	5531	44800
2008	8400	5900	2200	6300	5300	3400	6400	.
2009	8265	6758	4611	6743	5771	4600	5796	45541
Zuid-Limburg								
2005	9732	5723	5288	7788	6460	6156	6148	39800
2008	8500	7600	3800	8200	5100	4800	8800	.
2009	9666	8246	7329	8692	6750	6319	8494	45876

Bron: CBS Oogstraming

N.B.: Handelsongewicht bij 16% vocht.

zie volgende pagina

51-c. Gemiddelde opbrengst van akkerbouwgewassen, naar groep van landbouwgebieden (slot)

Average yield of arable crops, by group of agricultural districts

	consumptie- aardappelen 1) op zand/veen	consumptie- aardappelen op klei 1)	zetmeel- aardappelen	suiker- bieten	voeder- bieten	zaaiuien incl. uitval
Bouwhoek en Hogeland	kg per ha					
2005	29600	31800	43900	62900	75800	65000
2008	38200	35500	45500	71700	.	62400
2009	40916	37638	45100	77527	.	77527
Veenkoloniën en Oldambt						
2005	37700	37700	44400	62200	74700	57200
2008	42800	30800	45000	71900	.	53000
2009	40464	36161	45100	73094	.	54500
Noordelijk weidegebied						
2005	45500	37200	40700	59900	74000	54100
2008	42300	38100	45200	66100	.	60700
2009	46087	39968	45100	76490	.	65122
Oostelijk veehouderijgebied						
2005	42200	43000	45700	59700	74300	53100
2008	45400	37400	47800	70800	.	48900
2009	44634	51489	45100	77501	.	57000
Centraal veehouderijgebied						
2005	49300	48300	44700	60500	74000	48800
2008	59300	51000	48900	64800	.	65700
2009	54316	50519	45100	74516	.	63725
IJsselmeerpolders						
2005	38100	42700	43900	71600	75800	62900
2008	45800	47300	45500	80600	.	65500
2009	51322	47673	45100	89899	.	70997
Westelijk Holland						
2005	37200	41300	43900	67000	75800	51100
2008	42700	39900	45500	68300	.	51500
2009	39492	43222	45100	74214	.	51632
Waterland & Droogmakerijen						
2005	43200	41900	-	64500	75800	57400
2008	54300	42000	45500	68500	.	50600
2009	32000	37708	45100	73200	.	42531
Hollands/Utr. weidegebied						
2005	50500	47900	-	60500	74000	48800
2008	49200	41300	45500	70000	.	60700
2009	53281	51176	45100	79282	.	62687
Rivierengebied						
2005	43000	38200	43900	63500	75800	57400
2008	54300	52200	48400	66500	.	61200
2009	51278	52119	45100	81432	.	64660
Zuidwest. akkerbouwgebied						
2005	42200	46200	43900	69200	66000	54000
2008	46500	49000	59200	71800	.	56300
2009	45141	47996	45100	80657	.	54630
Zuidwest Brabant						
2005	48800	43000	44700	62900	74000	48800
2008	53900	47100	45500	72500	.	66600
2009	53227	46040	45100	76400	.	48957
Zuidelijk veehouderijgebied						
2005	51700	48200	44700	60600	70000	52800
2008	56500	48700	43500	68100	.	52400
2009	55608	54328	45100	76372	.	60237
Zuid-Limburg						
2005	43200	50600	-	66700	75800	57400
2008	59400	51800	.	72200	.	53900
2009	50918	52018	.	74600	.	55676

Bron: CBS Oogstraming

1) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen en uitval.

51-d. Geplombeerde hoeveelheid pootaardappelen naar ras en naar klasse 1)
Leaded quantities of seed potatoes by variety and by class

	1980	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008
1 000 ton								
Totaal w.v.	679	936	1048	948	891	894	895	916
klasse S	9	11	21	33	23	21	29	30
klasse SE	12	18	6	23	28	20	29	33
klasse E	194	163	259	190	206	197	208	218
klasse A	383	694	707	665	559	604	590	589
klasse B	17	28	26	15		-	-	-
klasse C	14	10	16	13	62	34	26	31
klasse BS	0	7	2	1	1	1	1	1
klasse CS	10	4	11	7	10	13	10	13
diverse, w.o. PB,C	0	1	1	1	2	4	2	1
STOPA	39	[11]	[56]					
w.o. %								
Agata	.	.	0.5	2.8	3.2	3.5	3.8	3.5
Agria	.	1.9	4.4	4.5	4.9	5.0	4.5	4.6
Annabelle	.	.	.	1.3	0.8	0.6	1.0	1.1
Asterix	.	.	.	2.4	2.1	1.7	1.9	1.7
Binije	30	17.6	14.2	10.4	7.2	5.8	5.8	5.6
Desiree	7.4	8.8	6.6	8.1	5.5	5.4	5.4	5.5
Diamant								1.0
Fabula						1.6	1.4	1.5
Fontane						1.7	2.5	3.2
Hansa							1.2	1.4
Innovator						2.3	2.7	3.5
Kondor	.	1.2	2.4	2.7	2.5	2.2	2.1	1.6
Lady Claire							1.0	1.1
Lady Rosetta	.	.	.	2.1	1.7	1.7	1.7	1.9
Liseta	.	1.8	1.3	1.4	1.0	0.9	1.1	1.0
Markies							1.3	1.3
Monalisa	0.1	1.6	3.1	3.3	2.5	2.4	2.3	1.9
Mondial	.	1	1.5	1.9	1.8	1.9	1.8	1.6
Nicola	0.9	3.5	3.3	1.7	1.3	1.6	1.6	1.3
+ Premiere	.	1.3	1.5	2	1.7	1.6	1.7	1.6
Ramos						1.2	1.1	1.1
Red Scarlett							1.1	1.1
Serestra						1.2	1.1	1.3
Spunta	9	8.8	8.1	10.3	13.8	13.0	12.5	13.7
Victoria	.	.	.	1.3	1.6	1.3	1.3	1.3
Vivaldi						1.4	1.3	1.0
Overige rassen	29.6	31.4	31.6	34.4	42.4	37.1	35.8	35.5
1 000 kg per goedgekeurde ha								
Agata	.	.	35.3	39.5	30.3	32.7	35.8	31.1
Agria	.	25.5	27.2	17.1	22.2	23.3	23.0	23.5
Annabelle	.	.	.				27.6	28.8
Asterix	.	.	.	30.2	26.1	30.7	30.0	28.5
Binije	18.9	26.2	25	22.7	23.2	20.3	23.6	26.4
Desiree	21.3	29.8	32.7	28.6	28.2	27.9	28.8	29.5
Diamant								32.4
Fabula						25.7	29.0	27.7
Fontane						24.9	27.7	26.8
Hansa							25.1	31.1
Innovator						30.0	25.5	27.2
Kondor	.	28.8	31.9	23.5	22.9	22.6	24.2	23.0
Lady Claire							27.7	30.3
Lady Rosetta	.	.	.	31.9	30.4	32.6	29.9	31.1
Liseta	.	30	35.3	28.2	22.7	33.3	37.7	31.5
Markies							31.5	32.2
Monalisa	27	31.3	27.7	27.4	26.1	26.9	26.6	22.4
Mondial	.	28.1	39.6	26.1	28.2	34.2	37.6	33.6
Nicola	17.4	40	37	26.9	26.3	28.6	30.7	29.7
+ Premiere	.	28.5	26.7	23.7	26.4	25.8	25.1	26.3
Ramos						26.1	26.0	22.4
Red Scarlett							28.8	29.3
Serestra						25.9	28.2	33.0
Spunta	26.6	33.2	35.5	29.6	25.7	27.3	30.5	19.8
Victoria						22.5	22.9	19.6
Vivaldi				25.8	19.7	29.9	28.3	28.1
Overige rassen	19.6	27.5	28.7	24.5	25.0	25.9	26.0	24.5
Overige rassen	19.6	27.5	28.7	25.9				

Bron: Nederlandse Algemene Keuringsdienst. + = Vroege rassen.
 1) M.i.v. 1989 incl. de door de STOPA overgenomen hoeveelheden.

52. Tuinbouwproducten

52-a. Productie van verse groenten en fruit naar product *Production fresh vegetables and fruit by product*

	1985	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
	1 000 ton						
Aardbeien	17	34	34	39	39	42	43
Andijvie	45	41	31	28	27	27	26
Asperges	10	14	15	15	14	14	15
Aubergines	15	35	33	41	40	43	46
Augurken	39	14	.	.	.	.	.
Bloemkool	48	59	43	42	40	49	40
Boerenkool1)	14	15	15	14	11	13	14
Broccoli	1	6	10	14	13	17	19
Champignons	105	230	265	240	235	255	235
Courgettes	3	14	11	12	12	17	19
Knolselderij1)	46	37	62	53	50	61	55
Komkommers	350	494	410	440	440	425	435
Kool, witte1)	99	109	120	128	132	144	133
Kool, rode1)	49	56	35	40	39	43	40
Kool, groene1)	10	12	7	4	4	4	4
Kool, spits-	9	11	9	10	11	16	16
Koolrapen1)	14	9	.	.	.	.	.
Kroten1)	25	17	21	22	23	26	26
Paprika's	51	244	285	345	318	335	370
Peen, was-/bos-1)	157	201	132	137	137	146	140
Peen, winter-1)	67	168	253	350	404	350	421
Prei1)	66	117	95	82	102	95	96
Radjs	29	44	35	28	26	24	23
Schorseneren1)	19	27	21	17	17	23	25
Sla, ijsberg	9	72	50	59	58	76	72
Sla, overig	109	54	22	15	14	15	14
Spinazie	59	51	54	43	39	39	32
Spruitkool1)	83	88	80	62	62	77	66
Stampsperziebonen	57	64	52	71	70	64	49
Tomaten	525	601	520	660	680	730	800
Tuinbonen	13	13	4	4	4	8	6
Witlof1)	57	86	70	67	56	60	56
Totaal groenten	2198	3035	3815	4255	4401	4580	4701
w.o. groenten o. glas	1121	1515	1331	1560	1550	1608	1725
Appels	347.4	560	461	359	365	375	407
Peren	95.8	140	203	195	222	172	295

Bron: t/m 1995 Productschap Tuinbouw; vanaf 1999 Oogstraming groenten CBS.
1) Vanaf 1999 seizoenproductie (bijv. 1999 = 1999/00).

52-b. Oogstraming appelen en peren
Crop estimate of apples and pears

	1985	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
	m ln kg						
Appelen, totaal	300	535	461	359	391	375	407
w.v.							
Golden Delicious	92	50	30	29	25	23	23
Cox's Orange Pippin	35	41	27	12	8	7	6
Schone van Boskoop	38	42	32	19	19	23	17
James Grieve	19	11	.	.	.	.	.
Jonagold / Jonagored	22	168	162	132	137	125	135
Elstar	11	175	167	142	172	160	176
Gloster	.	8	.	.	.	.	.
Overige rassen	83	39	43	25	30	37	50
Peren, totaal	107	181	203	195	260	172	295
w.v.							
Conference	39	102	135	145	200	138	230
Doyenné du Comice	22	39	35	25	34	19	34
Overige rassen	37	21	19	17	19	12	23
Stoofperen	9	18	14	8	7	4	8

Bron: CBS.

N.B.: Het betreft hier de geogoste productie, niet de handelsproductie.

52-c. Verwerkte verse groenten
Processed fresh vegetables by product

	1975	1980	1985	1990	1995 1)	2000 2)	2005	2006	2007	2008
	1 000 ton									
Andijvie	4.1	2.0	1.8	1.8	.	.	.	.	.	.
Asperges	1.8	1.7	2.1	3.4	.	0.6	0.4	0.4	0.7	0.5
Augurken	35.2	17.2	21.8	16.6	17.6	16.4	16.0	13.6	7.2	8.1
Bloemkool	2.6	0.4	1.1	3.0	4.3	5.2	3.8	3.8	4.6	5.7
Boerenkool	5.7	9.8	8.3	6.1	7.2	4.0	4.6	4.0	4.6	5.4
Bonen:										
sperzie-	43.0	25.8	43.4	39.7	48.4	43.0	57.2	49.1	46.7	46.8
snij- en spek-	4.0	2.2	3.3	3.3	0.9	2.5	0.9	1.9	0.5	0.8
Champignons	19.9	40.5	72.6	87.7	151.2	172.2	147.0	144.7	160.4	170.6
Doperwten 3)	44.6	18.4	31.7	43.0	37.1	37.6	35.9	35.9	31.2	42.9
Kapucijners 3)	.	.	.	.	1.2	1.3	1.4	0.9	0.9	1.4
Komkommers	2.0	2.5	4.2	2.6	2.7	2.2	1.0	0.8	0.2	0.3
Kool:										
rode	14.6	10.9	19.9	13.5	16.0	16.2	21.1	18.5	19.5	23.0
savoioie	2.5	1.5	2.7	4.5	0.9	.	.	.	.	.
witte	37.6	32.6	36.5	35.2	30.5	27.4	28.5	29.0	29.5	24.3
Kroten	6.2	8.1	6.2	6.2	5.8	4.5	7.3	8.2	6.1	2.5
Mais	.	.	.	1.7	.	5.2	2.1	1.2	1.7	1.7
Paprika	.	.	.	.	2.3	3.5	1.3	0.7	0.2	0.1
Peen	39.5	38.4	62.7	67.2	71.3	65.2	50.2	52.4	52.6	47.1
Prei	6.8	6.8	5.5	8.9	10.0	8.2	5.3	5.4	4.3	3.4
Rabarber	.	.	.	.	1.0	0.9	0.4	0.6	0.3	0.4
Selderij	8.0	11.1	11.4	11.4	13.3	17.7	8.1	7.2	4.5	4.5
Spinazie	28.6	35.7	43.5	48.9	41.0	49.2	41.9	48.7	48.4	43.1
Spruiten	2.2	5.2	3.1	4.5	2.4	4.2	3.6	4.7	5.0	4.9
Taugé	.	.	.	0.8	2.2	.	.	.	.	.
Tuinbonen 3)	15.6	7.3	8.0	5.5	4.3	3.2	2.0	1.9	1.5	2.6
Zilver en pareluien	21.9	9.3	16.3	15.1	13.1	26.0	21.3	21.4	19.3	20.2
Overige uien	9.2	8.8	18.8	24.0	22.3	24.3	23.9	23.4	32.2	24.7
Overige producten	13.2	8.5	13.8	14.7	8.8	20.3	15.3	15.6	12.2	22.8
Totaal	369.4	304.6	438.5	469.1	514.7	561.0	500.5	494.0	494.3	507.9

Bron: CBS; m.i.v.1996 Productschap Tuinbouw.

1) Excl. gedroogde groenten.

2) Trendbreuk i.v.m. verbeterd overzicht.

3) Vanaf 1976 korrelgewicht, voordien peulgewicht.

52-d. Wijze van verwerking van verse groenten
Fresh vegetables by method of processing

	gesteriliseerd 1)	w.v. groentenconserveren	champignonconserveren	tafelzuren	gezouten	w.o. zuurkool	gedroogd	diepgevroren 2)	op andere wijze verwerkt 4)	totaal
mln kg										
1975	207.6	.	.	.	53.9	.	28.5	74.6	17.3	381.8
1980	160.8	.	.	.	32.6	27.9	22.6	82.5	14.1	312.6
1985	236.0	.	.	.	39.7	.	36.7	93.9	19.6	425.9
1990	246.7	.	.	.	39.5	29.9	39.8	123.6	19.5	469.1
1995	285.2	140.5	144.7	42.0	39.2	26.6	.	122.9	26.5	514.7
1996 3)	293.6	144.1	149.5	46.3	.	26.9	38.2	98.6	60.8	564.4
1997	285.6	138.7	146.9	50.5	.	22.7	48.7	113.8	39.1	560.4
1998	251.0	110.0	141.0	45.8	.	24.1	40.8	141.8	16.3	519.8
1999	269.3	128.7	140.6	49.3	.	21.7	40.9	134.8	31.5	547.5
2000	268.8	124.9	143.9	55.5	.	19.9	44.5	129.0	43.3	561.0
2001	283.2	134.4	148.8	58.1	.	20.2	39.5	134.7	42.4	578.1
2002	293.0	145.0	148.0	57.5	.	19.4	38.0	155.3	32.5	595.7
2003	274.0	129.0	145.0	55.2	.	20.8	31.7	124.3	21.1	527.1
2004	267.4	125.6	141.8	54.6	.	19.9	28.9	133.1	25.1	529.0
2005	246.2	127.4	118.8	57.1	.	19.1	14.4	130.0	27.2	500.5
2006	240.4	125.0	115.4	48.4	.	19.8	15.1	147.6	26.3	494.0
2007	247.1	119.3	127.8	34.0	.	.	.	145.1	68.1	494.3
2008	269.8	135.0	134.8	37.1	.	.	.	142.7	58.3	507.9

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.

1) t/m 1990 incl. tafelzuren

2) 1998 trendbreuk i.v.m. verbeterd overzicht.

3) Trendbreuk i.v.m. gewijzigde informatiebron.

4) vanaf 2007 inclusief zuurkool en gedroogd.

52-e. Verwerkt vers fruit

Processed fresh fruit by product

	1975	1980	1985	1990	2000 1)	2005	2006	2007	2008
1000 ton									
Aardbeien	5.9	7.3	6.7	6.0	7.0	7.5	10.9	9.4	8.2
Appelen	78.1	87.8	94.1	80.1	96.2	96.1	100.4	91.6	107.4
Frambozen 2)	1.9	1.1	2.1	0.3	.	.	.	.	.
Kersen (zoete en zure) 2)	6.7	9.0	7.4	6.2	8.0	5.2	3.7	7.5	3.9
Peren	1.3	2.7	5.0	3.7	5.5	5.2	5.1	3.4	2.9
Pruimen 2)	0.4	1.1	1.0	1.6	.	.	.	.	.
Overige producten 2)	0.7	0.5	0.6	1.1	10.8	11.4	10.1	12.9	13.4
Totaal	100.0	112.8	120.8	102.4	127.5	125.4	130.2	124.8	135.8

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.

1) Trendbreuk i.v.m. gewijzigde informatiebron.

2) m.i.v. 1990 aan industrie geleverde hoeveelheid (schattingen).

52-f. Veilingomzet van snijbloemen naar veiling (binnenlandse productie en import)
Auction turnover of cut flowers by auction

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
	1 000 euro						
Aalsmeer "V.B.A."	447790	589016	706465	981081	1041032	1061213	938954
Naaldwijk "Westland"	410427	545992					
FloraHolland 1)	143673	202166	251988	399867	1317571	1363809	1204763
Bleiswijk "Berkel e.o."	56865	65074					
BVH (Berkel & Westland) 1)			639965	841864			
Bemmel "V.V. 70" (VON)	10363	17111	16210	20352	23699	33121	33659
Eelde "t Noorden" 1)	12441	16570	20732				
Roelofarendsveen "E.M.M."	13602	16893	14771				
Gubbenvorst "CVV" (ZON) 1)	20402	29929	34249	48276			
Vleuten "Utrecht e.o."	10258	13098	14021	18261	18279	18512	16372
Leeuwarden "C.F.T."	1981						
Beverwijk "Beverwijk"	4217						
Tilburg "N.C.B."	2698						
Totaal	1134718	1495850	1698402	2309701	2400582	2476655	2193748
Nederland					1891260	1865163	1618359
Import					509322	611492	575389
% import					21.22	24.69	26.23

Bron: Productschap voor Siergewassen; Vereniging van Bloemveilingen in Nederland.

1) "Eelde" m.i.v. 2000, "B.V.H." m.i.v. 2001 en "ZON" medio 2002 gefuseerd met "FloraHolland".

52-g. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten snijbloemen

Auction supply, turnover and prices of some important kinds of cut flowers

	2005			2008			2009		
	aanvoer	omzet	prijs Euro	aanvoer	omzet	prijs Euro	aanvoer	omzet	prijs Euro
	1000 st	1000	per 100	1000 st	1000	per 100	1000 st	1000	per 100
		euro	stuks		euro	stuks		euro	stuks
Alstroemeria	246987	37445	15	237845	35442	15	214853	32158	15
Amaryllis	41936	34597	83	46758	36017	77	44652	34193	77
Anjer	90144	14633	16	62063	10333	17	57858	9201	16
Anthurium	76764	40425	53	79146	37023	47	76601	30263	40
Calla	46628	23763	51	61340	25965	43	70678	25031	36
Chrysant, tros	1360525	293002	22	1295246	269280	21	1245526	232245	19
Chrysant, geplozen	117614	46091	39	178427	65403	37	184819	58220	32
Cymbidium	33527	70165	209	29225	71055	243	28885	59375	206
Eustoma Russellianum	98873	31054	31	103391	33340	32	104327	32231	31
Freesia	430588	57397	13	326575	49994	15	307394	43080	14
Gerbera	718398	117095	17	888685	114091	13	894894	105711	12
Gladiol	61693	8194	13	72874	8667	12	65375	8513	13
Helianthus	40389	10975	27	41675	9983	24	43362	10315	24
Hydrangea	16206	15863	97	21731	23876	110	24569	24407	100
Iris	117729	11548	10	87522	8780	10	71554	8350	12
Lelie	361261	160373	45	367675	154248	42	334490	134806	40
Narcis	68246	6975	10	51698	5163	10	51196	5381	11
Paeonia	35857	13836	39	48820	19064	39	57630	21002	36
Roos	1659917	486445	29	1280435	458233	36	1179509	362025	31
Tulp	1521386	190570	13	1487818	222212	15	1542426	198697	13

Bron: Vereniging van Bloemveilingen in Nederland.

N.B.: Binnenlandse productie. Gem. prijs van de verkochte hoeveelheden.

52-h. Veilingomzet van potplanten naar veiling (binnenlandse productie en import)
Auction turnover of potted plants by auction

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
	1 000 euro						
Aalsmeer "V.B.A."	188222	277943	324558	401767	538529	638459	620092
Naaldwijk "Westland"	96299	171783					
FloraHolland 1)	7634	8602	9932	17354	54190	714129	758538
Bleiswijk "Berkeel e.o."	26515	47858					
BVH (Berkeel & Westland) 1)			250027	359538			
Bemmel "V.V. 70" (VON)	9455	12174	14067	15794	16669	19907	19632
Eelde "t Noorden" 1)	6443	7423	7753				
Roelofarendsveen "E.M.M."	1394	1870	3052				
Grubbenvorst "CVV" (ZON) 1)	4462	10058	12279	18155			
Vleuten "Utrecht e.o."	5712	5394	5728	4807	4363	4548	4083
Leeuwarden "C.F.T."	905						
Tilburg "N.C.B."	2274						
Beverwijk "Beverwijk"	300						
Totaal	349616	543104	627396	817416	1101551	1377043	1402344
Nederland					1050218	1313672	1331254
Import					51333	63371	71090
% import					4.66	4.60	5.07

Bron: Productschap voor Siergewassen; Vereniging van Bloemenveilings in Nederland.
 1) "Eelde" m.i.v. 2000, "B.V.H." m.i.v. 2001 en "ZON" medio 2002 gefuseerd met "FloraHolland".

52-i. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten potplanten
Auction supply, turnover and prices of potted plants

	2005			2008			2009		
	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro
	1000	1000	per	1000	1000	per	1000	1000	per
	st	euro	100 st	st	euro	100 st	st	euro	100 st
Begonia	15251	17574	116	17235	19633	114	17644	17706	101
Chrysalidocarpus	3256	12978	399	4348	15642	361	3598	14953	416
Chrysan	32669	24689	76	36176	27798	77	37161	28110	76
Cyclamen	14596	13918	96	24755	20688	84	26868	22140	83
Dracaena	24846	40394	163	22159	38834	176	21192	35039	166
Ficus	19118	31832	167	17954	35879	201	15357	30849	202
Flamingoplant	11050	39636	359	16009	52196	326	16218	49359	304
Guzmania	8891	16789	189	13041	20421	158	13371	19985	150
Hedera	88873	19470	22	30353	18811	63	31197	19538	63
Hortensia	9158	24750	271	9155	25765	282	10021	26051	260
Hyacint	35493	17884	51	44245	21086	49	42481	23943	57
Kaaps viooltje	24664	13300	56	16070	10420	66	14648	9360	64
Kalanchoé	67116	39959	61	70747	45392	66	75377	46647	63
Phalaenopsis	29161	142872	490	71016	288153	406	94991	327886	345
Poinsettia	13667	14211	105	13799	15730	114	14441	14667	103
Roos	22877	24514	108	27977	31060	112	33311	34619	105
Spathiphyllum	19049	22536	119	21768	24139	112	21954	22675	104
Vriesea	5850	11615	211	6143	11980	195	6365	11509	181
Yucca	3819	12576	330	3298	12420	377	3444	10967	318
Zamioculcas	6035	13912	231	7059	16657	236	7425	14659	197

Bron: Vereniging van Bloemenveilings in Nederland.
 N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden, binnenlandse productie.

52-j. Veilingomzet van tuinplanten naar veiling (binnenlandse productie en import)
Auction turnover of garden plants by auction

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
	1000 euro						
Aalsmeer "VBA"	18015	34235	58897	85730	110083	122126	129719
Naaldwijk "Westland"	11844	20938					
FloraHolland 1)	1375	1900	2462	14635	144954	173979	203918
Bleiswijk "Berkele e.o."	2294	6545					
BVH (Berkele & Westland) 1)			50849	89855			
Bemmel "VV70" (VON)	1301	2927	4417	11455	18494	16019	17253
Eelde "t Noorden" 1)	722	1678	5623				
Roelofarendsveen "EMM"	88	346	718				
Grubbenvorst "CVV" (ZON) 1)	983	3169	6237	15550			
Vleuten "Utrecht e.o."	572	1204	1443	2680	3397	4137	3730
Leeuwarden "CFT"	147						
Tilburg "NCB"	519						
Beverwijk	243						
Totaal	38106	72942	130647	219905	276927	316261	354620
Nederland					226546	253624	287891
Import					50381	62637	66729
% import					18.19	19.81	18.82

Bron: Vereniging van Bloemveilingen in Nederland.

1) "Eelde" m.i.v. 2000, "B.V.H." m.i.v. 2001 en "ZON" medio 2002 gefuseerd met "FloraHolland".

52-k. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten tuinplanten
Auction supply, turnover and prices of garden plants

	2005			2008			2009		
	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro
	1000	1000	per	1000	1000	per	1000	1000	per
	st	euro	100 st	st	euro	100 st	st	euro	100 st
Dwergcypres	6581	4044	62	7024	4861	70	7496	5326	72
Fuchsia	7527	7941	107	5352	6281	118	5243	6655	127
Geranium	41806	21140	51	33578	21059	63	31756	20482	65
Hydrangea	1734	4747	276	2194	7150	327	3660	11324	311
Lavandula	4666	4150	91	7503	6666	91	6617	8310	126
Osteospermum	14978	10200	68	18612	10277	57	16388	12225	75
Buxus	10869	15318	144	9111	16139	180	8974	17329	195
Petunia	16540	7570	49	12357	8007	66	11069	8090	74
Skimmia	3763	5527	148	3307	5377	164	3873	5867	153
Viola	68180	17074	25	63108	17598	29	60924	19054	32

Bron: Vereniging van Bloemveilingen in Nederland.

N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden, binnenlandse productie.

53. Melk en zuivelproducten

53-a. Melkproductie

Milkproduction

	1975	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008*
	1000 ton								
Berekende totale productie	10286	12525	11273	11280	11155	10827	10994	11227	11620
Aangevoerd in fabrieken	9847	12208	10766	10811	10734	10479	10662	10899	11295
Consumptie op de boerderij 1)	225	115	76	60	53	41	39	39	39
Melk voor boerenkaas 2)	69	72	75	97	111	68	76	79	76
Opfokmelk 1)	145	130	293	237	179	165	167	169	182
Overig	58	.	63	75	78	74	50	42	29
Berekende melkvetproductie	404.2	522.3	492.6	496.3	490.8	476.4	483.7	491.7	507.8
	kg								
Gemidd. productie per koe	4625	5330	6010	6613	7296	7554	7744	7945	7926
	%								
Gemiddeld vetgehalte	3.93	4.17	4.37	4.4	4.4	4.40	4.40	4.38	4.37
Gemiddeld eiwitgehalte	3.37	3.39	3.46	3.48	3.46	3.50	3.49	3.50	3.50

Bron: CBS Zuivelstatistiek, Productschap voor Zuivel.

1) bron: LEI.

2) schatting.

*) Voorlopige cijfers

53-b. Melkquotum en superheffing

Milkquota and superlevy

	eenheid	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09
Landelijk beschikbaar melkquotum 1)	1 000 ton	10983	10986	10993	11000	11114	11114
Totaal toegekende individuele heffingrijve hoeve	1 000 ton	10908	10970	10984	10987	11108	11108
Melkafleveringen	1 000 ton	10579	10749	10572	10682	11020	11020
Idem, gecorrigeerd voor vetgehalte ontwikkeling		11011	11080	10909	10993	11257	11257
Aan EU te betalen superheffing	mln. euro	9.9	32.5	-	-	39.9	39.9

Bron: Productschap voor Zuivel.

1) Excl. quotum voor directe levering aan consumenten.

53-c. Relatieve verdeling van quotumhouders en van basisquotum, naar grootteklasse

Relative distribution of milkquota-holders and basic quota, by size category

	2000/01	2005/06		2007/08		2008/09		2009/10		
	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum
Grootteklasse x 1000kg										
0 tot 100	17.8	2.9	5.0	0.6	4.0	0.4	3.5	0.4	3.4	0.3
100 tot 200	17.3	7.7	10.5	3.2	8.6	2.4	7.9	2.1	7.6	2.0
200 tot 300	15.3	11.4	11.7	5.9	10.0	4.5	9.4	4.1	9.0	3.8
300 tot 400	15.3	16.1	13.7	9.6	11.8	7.5	10.9	6.7	10.3	6.1
400 tot 500	13.3	17.8	14.8	13.4	14.1	11.5	13.5	10.6	12.9	9.8
500 tot 600	9.1	14.8	14.2	15.6	14.5	14.4	14.5	13.8	14.5	13.4
600 tot 800	7.7	15.7	17.3	23.8	19.8	24.8	20.6	24.7	20.7	24.1
800 en meer	4.3	13.6	12.8	27.8	17.3	34.4	19.6	37.7	21.6	40.6
Nederland	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: Centraal Organisatie Superheffing.

53-d. Gemiddelde melkproductie 1) van stamboekkoepen, naar ras
Average milk production of herdbook cows per breed

	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
kg melk							
Zwartbont	7122	7584	8222	8469	8720	8750	8738
Roodbont 2)	6359	6661	7277	7539	7891	7943	7887
Red Holstein		7150	.	.	.	.	.
Blaarkop	6534	6843	.	.	.	.	.
Totaal	6897	7304	7999	8267	8538	8574	8542
% vet							
Zwartbont	4.42	4.44	4.3	4.35	4.29	4.26	4.26
Roodbont 2)	4.27	4.4	4.45	4.52	4.51	4.49	4.48
Red Holstein		4.39	.	.	.	.	.
Blaarkop	4.32	4.37	.	.	.	.	.
Totaal	4.38	4.44	4.33	4.38	4.33	4.30	4.30
% eiwit							
Zwartbont	3.43	3.46	3.43	3.45	3.44	3.44	3.44
Roodbont 2)	3.5	3.55	3.53	3.54	3.52	3.54	3.54
Red Holstein		3.48	.	.	.	.	.
Blaarkop	3.48	3.53	.	.	.	.	.
Totaal	3.45	3.48	3.45	3.46	3.46	3.45	3.47

Bron: Nederlands Rundvee Syndicaat.

N.B.: Resultaten van aan melkcontrole deelnemende bedrijven.

1) Lactatie van maximaal 305 dagen.

2) T/m 1990 inclusief Red Holstein.

53-e. Melkaanvoer per maand

Milk supply by month

	2005			2008			2009*		
	1000 ton	vet %	eiwit %	1000 ton	vet %	eiwit %	1000 ton	vet %	eiwit %
januari	898	4.56	3.52	983	4.48	3.52	971	4.55	3.56
februari	809	4.56	3.51	927	4.44	3.50	885	4.52	3.53
maart	862	4.56	3.51	971	4.49	3.50	931	4.46	3.49
april	892	4.43	3.45	942	4.46	3.49	953	4.38	3.46
mei	910	4.34	3.43	983	4.28	3.44	974	4.27	3.46
juni	874	4.21	3.44	930	4.2	3.43	936	4.19	3.45
juli	881	4.16	3.41	924	4.19	3.42	923	4.17	3.41
augustus	867	4.21	3.47	905	4.19	3.43	906	4.17	3.42
september	839	4.25	3.48	898	4.28	3.52	875	4.29	3.5
oktober	859	4.39	3.55	932	4.41	3.59	908	4.42	3.46
november	826	4.47	3.56	915	4.48	3.59	879	4.54	3.54
december	891	4.56	3.57	983	4.52	3.59	937	4.41	3.4
totaal/gemid	10408	4.39	3.49	11295	4.37	3.50	11077	4.36	3.47

* Voorlopige cijfers

Bron: Productschap voor Zuivel en CBS.

53-f. Zuivelproductie
Production of dairy products

	boter	fabrieks- kaas	boeren- kaas	geconden- seerde melk	melk- poeder	weipoeder- producten 1)	zelfkazende bedrijven 2)	aantal bedrijven
	1000 ton							
1975	204	368	7.5	458	276	145	852	
1980	179	435	8.4	532	328	165	729	
1985	229	514	8.1	535	353	183	631	
1990	178	584	8.8	404	240	266	620	
1993	147	628	9	374	201	289	572	
1994	129	648	9.2	340	173	251	549	
1995	132	680	9.2	352	154	433	546	
2000	126	671	10.6	274	166	407	437	
2001	130	641	8.1	305	176	325	413	
2002	119	638	7.4	276	163	333	379	
2003	116	658	7.5	278	182	316	357	
2004	101	674	7.6	280	162	303	358	
2005	119	671	7.2	292	160	267	339	
2006	125	713	7.2	309	154	264	308	
2007	129	732	7.4	331	152	290	297	
2008	129	722	7.2	339	181	258		
2009	128	713		321	201			

Bron: Productschap voor Zuivel.

NB: Lang houdbare producten.

1) Sinds 1970 incl. ontzout- en melksuikerarm weipoeder.

2) M.i.v. 1994 zijn bedrijven met uitsluitend 20+ kaas en/of andere dan boerenkaassoorten niet meegeteld.

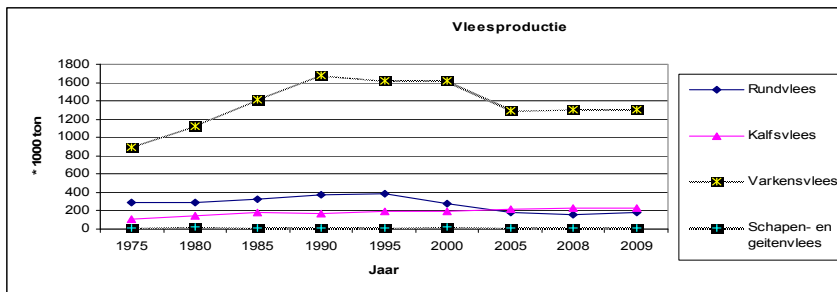
54. Vee en vlees, excl. vleespluimvee

54-a. Productie van vlees naar diersoort
Production of meat by species

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009*
	1 000 ton vlees met been						
Rundvlees	327	373	387	272	184	157	177
Kalfsvlees	183	165	194	199	212	226	229
Varkensvlees	1412	1682	1623	1623	1297	1305	1305
Paardenvlees	3	1	1	1	1	1	1
Schapen- en geitenvlees	10	17	16	19	14	16	15
Totaal	1935	2238	2221	2114	1708	1705	1727

Bron: CBS en Productieschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Productie van vlees uit slachtingen in Nederland; vlees met been, incl. afsnijvet.

54-b. Gemiddeld geslacht gewicht naar diersoort
Average carcass weight by species

	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
	kg							
Koeien	274	290	303	305	302	303	303	297
Vaarzen	235	269	268	242	203	201	201	227
Stieren	327	328	381	392	398	367	363	394
Kalveren, totaal	144	154	162	143	154	158	157	150
Kalveren, blank			159	138	146	.	.	.
Kalveren, rosé			186	179	192	.	.	.
Eenhoevige dieren	213	215	224	222	225	225	224	225
Veulens							.	.
Varkens	84	84	87	87	90	91	91	92
Biggen	.	25	.	.	.	.	.	.
Schape en lammeren	24	26	25	25	22	22	21	21
Geiten en geitenlammeren	13	13	13	13	13	13	13	13

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Alleen voorwaardelijk en onvoorwaardelijk goedgekeurde dieren.

I.v.m. andere berichtgeving zijn de cijfers vanaf 1985 niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.

54-c. Totaal slachtingen en bruto eigen productie
Total number of slaughter animals and gross home production

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009*
Runderen	1 000 stuks						
Totaal geslacht	1161	1179	1181	862	593	514	575
- levend ingevoerd	55	177	187	97	17	18	23
- levend uitgevoerd	34	40	52	56	51	12	22
Bruto eigen productie	1140	1043	1046	820	627	508	575
Kalveren							
Totaal geslacht	1274	1071	1198	1386	1376	1450	1475
- levend ingevoerd	196	425	348	580	660	772	815
- levend uitgevoerd	347	103	40	33	70	76	95
Bruto eigen productie	1425	749	891	839	786	754	755
Varkens en biggen							
Totaal geslacht	16718	19942	18616	18564	14377	14380	14140
- levend ingevoerd	20	67	323	515	834	1084	1204
- levend uitgevoerd	3014	4438	6174	4644	7562	9807	11187
Bruto eigen productie	19712	24312	24466	22693	21105	23103	24123
Paarden en veulens							
Totaal geslacht	12	4	4	4	2	2	2
- levend ingevoerd	6	4	3	2	1	1	1
- levend uitgevoerd	16	11	8	10	8	6	6
Bruto eigen productie	22	11	9	12	10	7	7
Schape en geiten							
Totaal geslacht	464	703	644	760	634	769	740
- levend ingevoerd	24	23	231	332	60	41	35
- levend uitgevoerd	320	643	555	532	417	308	284
Bruto eigen productie	759	1323	968	960	992	1037	989

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Alleen voorwaardelijk en onvoorwaardelijk goedgekeurde dieren. I.v.m. gewijzigde berichtgeving zijn de cijfers vanaf 1985 niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren. Voor de cijfers vanaf 1993 is die vergelijking evenmin geheel mogelijk i.v.m. het wegvallen van douane-documenten als basis-maten-aal. Zie ook toelichting hoofdstuk 10.

54-d. Vleesvarkens naar handelsklasse (Movac-classificatie)
Pigs for slaughter according to trade class (Movac-classification)

	1990	1995 1)	2000	2005	2006	2007	2008
1 000 stuks							
Totaal aantal geclassificeerde varkens	18784	17499	17473	13607	13247	13396	13662
w.v. handelsklasse	%						
S	0.46	7.44	10.37	13.89	15.57	13.60	12.12
E	36.28	60.66	63.28	65.88	66.95	68.55	69.10
U	51.97	29.47	24.68	19.17	16.61	16.87	17.73
R	10.41	2.34	1.62	1.02	0.83	0.94	1.01
O	0.83	0.08	0.04	0.03	0.03	0.04	0.04
P	0.05	0	0	0	0	0.00	0.00

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: De handelsklasse wordt bepaald door de kwaliteitsklasse. Deze kwaliteitsklasse wordt op zijn beurt weer bepaald door type en spek-dikte. M.i.v. het 2e halfjaar 1987 is de zgn. Movac-varkensclassificatie ingevoerd.

1) M.i.v. begin 1992 is een verbeterde formule voor de berekening van het vleespercentage toegepast, wat een verhoogd percentage vlees en een gewijzigd beeld van de klasse-indeling te zien gaf.

55. Eieren en vleespluimvee

55-a. Productie van kippeneieren

Production of hen-eggs

	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009*
mln stuks									
Consumptieëieren	10121	9922	9188	10025	9070	9200	9420	9520	9650
w.o. scharreleieren	.	.	914	1255	2649	.	3491	3800	3928
volière-eieren	.	.	68	39	.	.	4528	4400	4362
vrije uitloop-eieren 1)	.	.	230	995	1264	.	1229	1100	1148
biologisch	.	.	.	.	.	.	152	200	212
Broedeieren, legsector	129	120	83	116	105	106	115	113	110
vleessector	803	752	700	922	778	793	664	699	694
Totaal	11053	10794	9971	11063	9953	10099	10199	10332	10454
1000 ton									
Totale productie	663	652	602	668	607	611	622	629	638

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Berekend op basis van de inlegcijfers van broedeieren.

1) Vóór 1994 opgenomen onder scharrel- en volière-eieren.

55-b. Productie van vleespluimvee

Production of table poultry

	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009*
1 000 kg levend gewicht									
Vleeskippen	70177	73739	37800	29500	26500	32000	33400	34400	24200
Vleeskuijken	469824	584745	727800	833800	745600	739200	827400	846500	865200
Kalkoenen	21801	37936	39600	54700	38300	37100	38000	36000	32400
Ander gevogelte 1)	10375	12373	17200	19200	23300	24600	23800	24700	24700
Totaal	572177	708793	822400	937100	833700	832900	922600	941600	946500

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

1) Voornamelijk Peking-eenden, daarnaast ganzen en parelhoenders.

6. Prijzen van productiefactoren en -middelen

61. Koopprijzen

61. Koopprijzen van onbedekte, onverpachte grond per groep van landbouwgebieden

Prices of land

	2003	2005	2007	2008	2009
	Euro/HA				
Bouwhoek en Hogeland	23671	24603	24639	30130	39850
Veenkoloniën en Oldambt	23103	20800	23334	25073	31170
Noordelijk weidegebied	23403	21100	24330	24330	32562
Oostelijk veehouderijgebied	33151	28400	32222	32559	40864
Centraal veehouderijgebied	39641	37000	41967	41506	45456
IJsselmeerpolders	48505	41500	42038	40845	57754
Westelijk Holland	36818	28600	33017	39567	45951
Waterland & Droogmakerijen	22366	23100	23911	27310	33471
Hollands/Utr. weidegebied	34036	32100	33223	35081	39096
Rivierengebied	42150	35100	41444	41531	47784
Zuidwest. akkerbouwgebied	31185	32000	35279	37432	45518
Zuidwest Brabant	40089	34600	37813	39493	48291
Zuidelijk veehouderijgebied	38909	34500	39037	40651	48217
Zuid-Limburg	36479	37100	39964	37084	45292
Nederland	34160	29886			

Bron: Normen LEI BIN en voor Nederland DLG

1) Prijs eerste helft 2005

62. Prijzen van meststoffen en voedermiddelen

62-a Verbruikersprijzen 1) van kunstmeststoffen, incl. BTW Consumers prices of chemical fertilizers

	kalk- ammon- salpeter 27% N 2) 3)	stikstof- magnesia 22% N + 7% MgO 2)	triple- super- fosfaat 43-46% P2O5 2) 4)	kali- chloride 60% k2O 2)	koolzure magnesia kalk 54% CaO + 5% MgO (Dolokal) 6)	thomas- meel 16% P2O5	patent- kali 30% K2O en 9,5/10% MgO 5) 6)	koper- slakken- bloem 2)
	euro per 100 kg, franco-boerderij							
1975/76	14.48	14.11	29.31	14.57	4.58	8.08	12.03	.
1980/81	19.10	18.02	27.45	17.70	6.17	10.07	15.84	.
1985/86	20.42	19.33	27.41	22.10	7.31	15.47	20.74	.
1990/91	14.70	14.34	18.29	14.70	6.44	10.35	20.74	.
1995/96	15.66	15.11	18.38	15.79	7.40	14.52	20.83	.
1999/00	14.02	13.48	22.28	17.56	9.71	16.84	23.37	.
2000	15.11	14.57	22.46	18.06	10.89	17.11	23.64	.
2001	19.10	18.56	24.82	19.10	12.80	17.97	24.41	.
2002	17.50	17.05	24.25	19.85	14.40	.	26.30	20.30
2003	18.50	18.05	24.05	21.30	14.90	.	26.45	20.10
2004	18.85	18.35	24.00	21.65	15.15	.	27.10	20.20
2005	20.15	19.80	25.65	23.45	15.35	.	28.15	20.20
2006	22.20	21.75	25.90	24.70	.	.	28.35	.
2007	23.45	22.75	30.25	25.90	.	.	28.90	.
2008	36.70	35.90	71.75	51.25	.	.	38.70	.
2009	27.15	27.30	62.25	69.30	.	.	63.25	.

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.

2) Tot seizoen 1990/91 zakgoedprijzen; vanaf 1990/91 bij levering van 8000 kg in bulk.

3) T/m 1982/83 26% N; in 1983/84 27,5% N en in 1984/85 26% N.

4) T/m 1976/77 43% P2O5, vervolgens t/m 1981/82 46% P2O5; daarna 43-46%; m.i.v. 2002 43-45%

5) Tot 1-1-1979 28% K2O, vervolgens t/m 1985/86 10% MgO.

6) Incl. zakgoedtoeslag (in 2003: 3,50 euro)

62-b. Verbruikersprijzen 1) van mengmeststoffen, incl. BTW Consumers prices of mixed fertilizers

juli/juni 1)	samenstelling NPK							18+7+7 (+7% MgO)
	0+25+25	23+23+0 2)	26+14+0	12+10+18	15+12+24	17+17+17	20+10+10	
	euro per 100 kg, franco-boerderij							
1975/76	.	21.87	23.60	21.74	23.37	25.50	.	20.15
1980/81	.	25.59	27.59	25.09	26.95	28.68	25.09	24.37
1985/86	.	28.41	28.41	29.86	30.54	31.86	28.54	27.14
1990/91	18.29	22.37	20.37	22.83	21.74	22.87	20.28	20.51
1995/96	17.97	22.55	20.60	22.37	21.24	22.19	19.74	21.10
1999/2000	21.87	22.33	20.24	24.82	24.37	24.78	21.69	23.51
2000	22.24	22.92	20.83	25.09	24.64	25.05	21.78	23.46
2001	24.37	29.04	26.46	27.91	26.59	28.27	24.23	25.32
2002	24.70	27.90	24.80	27.90	26.60	28.05	24.30	25.65
2003	25.10	27.20	24.35	29.20	26.95	28.45	24.65	26.15
2004	25.25	27.80	24.95	30.30	28.00	29.35	25.55	.
2005	27.15	29.70	27.25	32.45	30.40	31.50	27.25	.
2006	28.25	31.65	29.10	32.45	32.10	32.70	28.00	.
2007	28.60	33.05	30.65	34.00	33.25	34.20	29.75	.
2008	64.65	59.15	53.10	62.25	57.80	58.85	52.45	.
2009	.	61.65	56.05	69.65	73.55	73.45	60.35	.

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.

Tot seizoen 1990/91 zakgoedprijzen; vanaf 1990/91 bij levering van 8 000 kg in bulk.

2) Tot seizoen 1990/91 prijzen van 20+20+0.

62-c. Verbruikersprijzen 1) van mengvoeders, incl. BTW
Consumers prices of compound feeds

	standaard brok A	eiwitrijke brok B	zeugebrok standaard 2)	vlees- varkenbrok 3)	legbat- terijmeel 4)	vleeskui- kenkorrel m.a.c.
Bij afname van 8 000 euro per 100 kg franco-boerderij juli/juni 1)						
1995/96	15.05	16.75	18.55	18.90	20.05	25.45
1998/99	13.00	15.00	15.60	17.30	18.10	24.95
1999/00	13.00	15.05	15.25	16.70	18.00	23.70
2000	13.25	15.70	15.85	17.45	18.80	24.70
2001	13.75	16.65	16.95	18.95	20.30	26.50
2002	14.40	16.95	16.85	18.95	19.85	26.15
2003	14.10	16.70	16.55	18.40	19.80	25.80
2004	14.65	17.25	17.60	19.50	21.25	27.35
2005	13.60	15.80	16.10	17.15	18.35	24.55
2006	14.25	16.45	16.90	17.85	19.00	25.75
2007	18.20	20.40	21.30	22.15	23.45	30.80
2008	22.40	24.25	26.00	26.65	28.10	36.50
2009	17.30	19.90	20.85	21.30	23.40	33.05

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.

2) m.i.v. 1-7-1996 zeugenbrok dracht e.w. ± 0,97.

3) m.i.v. 1-7-1996 vleesvarkensbrok e.w. ± 1,08.

4) m.i.v. 1-7-1996 legmeel d.d. fase 2.

62-d Verbruikersprijzen 1) van hooi, stro en andere ruwvoeders, incl. BTW
Consumers prices of hay, straw and other roughage

	weidehooi	tarwestro	gerstestro	engels raaihooi	bierborstel	snijmais	voeraard- appelen
1985/86	206.00	120.00	129.00	.	55.00	56.00	40.00
1990/91	163.00	79.00	86.00	.	30.00	44.00	37.00
1995/96	145.00	75.00	84.00	.	35.00	49.00	26.00
1999/00	143.00	118.00	107.00	.	28.00	33.00	16.00
2000	140.00	111.00	104.00	.	27.00	32.00	15.00
2001	141.00	102.00	98.00	81.50	32.00	37.00	22.00
2002	147.00	102.50	100.00	94.00	31.25	38.00	24.50
2003	153.00	98.50	96.00	96.50	31.00	39.50	26.50
2004	170.00	92.50	92.50	110.00	32.90	41.50	24.50
2005	155.00	92.50	92.50	85.00	.	37.00	19.00
2006	152.50	97.50	95.00	90.00	.	35.00	23.00
2007	170.00	125.00	125.00	112.50	.	42.50	.
2008	165.00	147.50	147.50	150.00	.	53.00	41.05
2009	167.50	107.50	110.00	142.50	.	43.00	26.35

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.

63. Prijzen van energie

63-a. Verbruikersprijzen van brandstoffen en gas, incl. BTW, Consumers prices of fuel and gas

		1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
<i>Motorbrandstoffen</i>	handels-euro eenheid							
Benzine, normaal	100 l	84.96	78.21	86.91	115.77	135.18	152.16	140.11
Benzine, super	100 l	87.72	81.77	94.63	123.65	140.58	157.56	145.51
Gasolie - blank (diesel)	100 l	57.05	49.80	60.35	85.51	102.84	129.17	120.51
Gasolie - rood	100 l	45.88	32.46	25.47	50.85	70.96	96.47	72.77
LPG	100 l	34.77	24.76	26.56	46.10	50.96	67.55	60.63
<i>Stookoliën</i>								
Petroleum	100 l	39.85	31.31	28.31	53.32	74.99	97.58	77.23
Huisbrandolie I	100 l	37.60	26.34	25.55	50.33	72.01	94.60	74.27
Stookolie 60 cSt (400 sec.) 1)	1 000 l	293.13	182.66	183.95	284.64	328.13	527.75	378.86
Stookolie 100 cSt (800 sec.) 1)	1 000 kg	300.34	177.85	179.14	279.83	322.83	549.00	400.06
Stookolie 420 cSt (3500 sec.) 1)	1 000 kg	279.58	156.20	157.49	258.18	301.63	554.25	405.36
<i>Gassen</i>								
Aardgas, glastuinbouw	1 000 m3	204.45	108.83	109.51	159.19	226.57	.	.
Propaangas	100 l	37.01	28.35	28.68	53.79	66.68	76.61	.

Bron: CBS en LEI.

1) Zware stookolie-prijzen vanaf 2004 volgens LEI-berekening.

De condities m.b.t. vermelde prijzen zijn de volgende:

Benzine: af-pomp. M.i.v. 1-4-'86 benzine-normaal loodvrij. Super m.i.v. sept. 1996 met loodvervanger. M.i.v. 2004 Superplus.

Gasolie - rood: m.i.v. 2001 bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; bij gebruik in de landbouw (= verlaagde accijns).

LPG: M.i.v. 1996 inclusief (R)EB

Petroleum: Ecl. (R)EB; prijs bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; prijzen gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is. M.i.v. 1-10-2003 is Zone II komen te vervallen.

Huisbrandolie: Ecl. (R)EB; prijs bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; prijzen gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is. M.i.v. 1-10-2003 is Zone II komen te vervallen.

Stookoliën: levering per tankauto in Zone I voor gebruik in de glastuinbouw. Voor de zones IIa en IIb gelden toeslagen.

Tot en met 1990 verminderd met de vaste bijdragen ingevolge de Beschikking bijdragereregeling

ter zake van accijns op minerale oliën.

Aardgas: gewogen gemiddelden; bij levering van 500 000 m3 incl. vastrecht en verbruiksbelasting op milieugrondslag;

MJA-heffing vanaf 1995; m.i.v. 2000 incl. (R)EB

Propaangas: bij afname van 2 500/3 000 l. inens; franco per tankauto. M.i.v. 1996 inclusief (R)EB.

ZONE I = Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland.

ZONE II a = Het deel van Nederland buiten de zones I en II b.

ZONE II b = Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en het gebied oostelijk van de lijn Deventer, Zutphen, Arnhem, Nijmegen, Geldrop, Valkenswaard - Belgische grens; bovendien de W addeneilanden en Zeeuws-Vlaanderen.

63-b. Verbruikersprijzen van oliën en gassen naar stookwaarde, incl. BTW

Consumers prices of oils and gasses by valuation of combustion

	stookwaarde in megajoule (MJ)	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
<i>Stookoliën 1)</i>								
	euro per 1000 megajoule							
Petroleum 2)	34,4 per l	11.58	9.10	8.23	15.50	21.8	28.37	22.45
Huisbrandolie I 2)	36,4 per l	10.33	7.24	7.02	13.83	19.78	25.99	20.40
Stookolie 400 sec.	38,8 per l	7.55	4.71	4.74	7.34	8.46	13.60	9.76
Stookolie 800 sec.	40,7 per kg	7.38	4.37	4.40	6.88	7.93	13.49	9.83
Stookolie 3 500 sec.	40,5 per kg	6.90	3.86	3.89	6.37	7.45	13.69	10.01
<i>Gassen:</i>								
Aardgas 3)	31,65 per m3	6.46	3.44	3.46	5.03	7.16	.	.
Propaangas 4)	23,5 per l	15.75	12.06	12.20	22.89	28.37	32.80	.

Bron: LEI.

1) Voor de stookoliën zijn de prijzen gebaseerd op zone I, levering franco per tankauto.

Prijzen zware stookoliën m.i.v. 2004 volgens LEI-berekening.

2) De prijzen vanaf 1996 zijn exclusief REB en gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is.

3) Incl. vastrecht en bij een verbruik van 500 000 m3 per jaar in de glastuinbouw.

4) Bij levering van 2500/3000 l; inclusief REB.

64. Prijsindexcijfers

64-a. Prijsindexcijfers brandstoffen en elektriciteit, incl. BTW, 2000 = 100
Price-indices fuels and electricity

	1990	1995	2000	2004	2005	2007	2008	2009
Motorbrandstoffen								
Benzine (normaal)	68	75	100	108	117	126	131	121
Autogasolie (rood)	64	50	100	114	140	152	190	143
Stookoliën								
Petroleum	59	53	100	116	141	152	183	145
Huisbrandolie I	52	51	100	117	143	155	188	148
Stookolie 400 sec.	63	65	100	88	115	140	185	133
Stookolie 800 sec.	63	64	100	88	115	141	196	143
Stookolie 3 500 sec.	61	61	100	87	117	144	215	157
Gassen								
Aardgas (tuinbouw) 1)	68	69	100	111	142	163	.	.
Propaan gas	53	53	100	114	124	131	122	.
Elektriciteit	67	69	100	123	134	155	.	.

Bron: CBS en LEI.

N.B.: Voor de condities verbonden aan de gehanteerde prijzen zie tabel 63-a.

1) Cijfers op basis van gewogen gemiddelden.

64-b. Prijsindexcijfers van verbruik goederen en van diensten in de landbouw, excl. BTW, 2005 = 100
Goods and services in agriculture, price-indices

	2000	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Goederen en diensten	90.1	94.9	98.8	100	107.1	116.6	126.9	113.3
Zaai- en pootgoed	96.5	100.5	100.6	100	100.8	109.5	111.8	109.9
Energie en smeermiddelen	77.0	78.9	83.7	100	119.2	114.9	128.3	105.5
Verwarming	76.2	74.1	80.7	100	123.6	113.1	126.3	105.1
Olíe en smeermiddelen	88.6	91.6	91.5	100	118.2	118.8	130.2	122.9
Meststoffen	77.7	84.8	93.2	100	107.3	115.3	199.6	153.2
Enkelvoudige meststoffen	77.0	83.9	92.8	100	109.4	116.8	201.8	138.8
Mengmeststoffen	80.3	87.5	93.4	100	103.7	113.7	212.2	198.1
Overige meststoffen; Dolokal	74.5	83.1	97.0	100	99.5	103.9	111.1	116.6
Gewasbeschermingsmiddelen	90.2	94.4	98.8	100	98.9	97.8	99.8	102.8
Fungiciden	95.2	96.4	98.4	100	97.9	96.5	98.4	104
Insecticiden	89.2	92.9	98.3	100	98.5	95.4	96.3	98.4
Herbiciden	85.0	92.6	99.4	100	100.2	100.1	102.7	103
Overige middelen	89.2	92.9	98.3	100	100.5	98.5	99	102.4
Veterinaire kosten	88.4	95.1	98.4	100	101.2	102.8	105.4	106.6
Diervoeders	100.7	105.3	108.6	100	105.2	130.4	145.3	120.2
Enkelvoudige voeders	96.3	107.1	115.6	100	107.9	142.1	164.8	128.2
Mengvoeders	101.0	105.1	108.1	100	105	129.7	144	119.7
Onderhoud werktuigen en machines	81.3	92.1	97.6	100	102.5	103.8	109.2	114.3
Onderhoud gebouwen	83.8	92.3	97.6	100	103	107.7	111.4	109.8
Algemene kosten	88.6	93.8	98.3	100	106.5	111.9	112.2	109.1
Investerings	87.7	94.0	97.6	100	102.4	105.2	109.3	111.7
Materialen	88.2	92.6	96.1	100	102.4	105.3	109.6	112.5
Gebouwen	87.2	94.8	98.5	100	102.6	105.3	109.6	111.7
Overige investeringen	88.4	95.1	98.4	100	101.2	102.8	105.4	106.6
Input totaal	89.6	94.7	98.6	100	106.1	114	123	112.9

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

7. Prijzen van producten

71. Akkerbouwproducten

71-a. Interventieprijs voor granen, handelsgewassen en witte suiker, excl. BTW.

Intervention prices for cereals, industrial crops and sugar

	oogst						
	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
	euro per 100 kg						
Interventieprijs							
zachte voertarwe	19.34	11.58	11.03	10.13	10.13	10.13	10.13
gerst	19.34	11.58	11.03	10.13	10.13	10.13	10.13
rogge	19.34	11.58	11.03	-	-	-	-
kool- en raapzaad	48.70	-	-	-	-	-	-
mais	-	11.58	11.03	10.13	10.13	10.13	10.13
witte suiker	63.45	61.37	63.19	63.19	63.19	54.15	40.44

Bron: EU en Productschap voor Granen, Zaden en Peulvruchten.

N.B.: Bovengenoemde prijzen gelden voor de maand augustus. De prijzen zijn gebaseerd op Europese standaardkwaliteit bij een vochtgehalte van 16% in het stadium van de groothandel.

T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.

71-b. Telersprijs van granen, incl. BTW

Growers prices of cereals

	voertarwe	rogge	voergerst	brouwergerst	haver
o o g s t	euro per 100 kg, af- boerderij				
1975	19.85	19.00	18.85	19.40	17.50
1980	21.85	21.35	20.75	21.35	20.35
1985	21.75	20.95	21.65	22.65	18.70
1990	17.35	16.70	16.90	20.35	16.95
1992	17.70	16.90	17.15	21.05	19.50
1993	13.90	13.80	13.75	16.25	14.30
1994	14.45	14.20	13.75	16.60	12.90
1995	13.80	13.05	12.80	17.25	12.90
1996	13.10	13.25	13.10	14.80	13.30
1997	11.85	12.10	12.40	13.10	13.05
1998	11.65	10.75	11.70	13.05	11.45
1999	11.95	11.50	11.75	12.75	12.35
2000	11.60	10.80	11.25	13.00	12.30
2001	11.75	10.70	10.80	12.70	11.30
2002	10.15	9.00	9.65	12.55	10.45
2003	13.90	10.55	12.35	12.90	12.00
2004	10.10	9.00	10.00	10.60	10.30
2005	10.40	9.00	10.50	11.55	11.00
2006	14.00	12.00	12.90	15.10	14.80
2007	22.53	18.35	22.48	26.23	21.27
2008	13.60	12.56	12.78	15.90	14.01

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Boerenschoon product van doorsneekwaliteit met een vochtgehalte van 16%.

M.i.v. oogst 1990 gelden de prijzen franko pand.

Aankopen tegen dagprijs.

De prijzen zijn exclusief mede-verantwoordelijkheidsheffing.

71-c. Telersprijsen van peulvruchten en handelsgewassen, incl. BTW
Growers prices of pulses and crops mainly for industrial purposes

	groene erwten	kapucijners	bruine bonen	karwij-zaad	blauw-maanzaad	koolzaad
o o g s t	euro per 100 kg, af-boerderij					
1975	27.50	29.25	54.40	64.65	.	40.55
1980	33.65	34.30	83.70	90.60	.	43.85
1985	37.65	37.65	74.85	160.65	.	51.75
1990	25.85	28.60	76.25	56.25	.	42.65
1995	15.60	47.65	99.85	110.05	.	18.55
1997	18.20	24.05	57.00	61.00	121.50	23.55
1998	13.00	20.90	53.00	72.50	87.50	20.80
1999	15.80	22.15	51.00	82.50	78.50	17.00
2000	16.60	29.95	79.00	112.50	114.00	.
2001	17.70	27.45	86.00	117.00	84.50	24.75
2002	14.80	30.30	86.00	108.00	88.50	.
2003	15.15	19.35	70.50	76.00	82.50	.
2004	13.15	22.15	45.00	71.00	91.50	.
2005	13.05	40.65	51.50	62.00	92.50	.
2006	15.70	24.50	83.50	63.50	136.50	26.00
2007	25.48	61.75	73.58	109.10	272.68	34.35
2008	18.93	.	81.10	163.80	144.90	30.51

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Boerenschoon product van doorsneekwaliteit, gewogen gemiddelde prijzen voor Nederland.

M.i.v. oogst 1990 gelden de prijzen franko pand.

71-d. Telersprijsen van suikerbieten op basis 16% suikergehalte, excl. BTW

oogst- jaar	basisprijs	contr.prijzen 1)		suiker- 2)		prijscorrectie		door telers		
	prijs	incl. nabetaling		gehalte		i.v.m. afwijkend		ontvangen prijs 2)		
	suikergehalte									
	euro per 1000 kg		%		euro per 1000 kg					
	eenjarige	contr.	conr.	conr.	per %	per ton	bij 16%	bij werkelijk		
	conr.		conr.				suiker		suiker-gehalte	
1975	.	42.43	47.08	15.9	3.18	-0.32	48.89	48.57		
1980	41.97	47.65	51.73	16.0	3.86	-	53.31	53.31		
1985	49.87	48.10	56.50	16.2	4.40	0.88	56.88	57.76		
1990	47.88	45.83	54.68	15.4	4.63	-2.78	45.92	43.14		
1995	46.29	42.54	52.75	16.0	4.50	-	49.14	49.14		
2000	47.67	40.27	52.07	16.3	4.57	1.37	44.70	46.05		
2003	47.67	44.84	54.20	17.3	4.74	6.16	42.20	48.40		
2004	47.67	45.14	55.65	16.3	5.05	1.52	47.85	49.35		
2005	47.67	39.03	47.70	16.9	4.20	3.36	45.64	49.93		
2006				16.4	5.10	1.71	43.29	45.01		
2007				17.2	3.17	3.80	33.10	36.90		
2008				17.3	5.00	6.00	33.44	39.44		
2009				17.7	7.06	12.00	31.00	43.00		

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) De contractprijzen zijn gebaseerd op de EG-suikerregeling, zij gelden voor het basisquotum inclusief afkoop pulp.

Vanaf 1987 prijzen voor zgn. mengprijsbieten, geleverd binnen de toewijzing.

2) Resultaten op grotere akkerbouwbedrijven.

71-e. Telersprijsen van consumptie-aardappelen 1), incl. BTW
Growers prices of feeding potatoes

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	gemiddeld oogstjaar
oogst	euro per 100 kg												
1990	13.90	12.80	15.35	21.95	14.70	-	-	-	8.75	10.25	12.35	12.50	11.95
1991	13.30	14.90	13.30	10.30	12.80	-	-	-	9.65	10.65	11.90	11.60	10.65
1992	12.00	10.65	10.75	11.05	6.85	-	-	-	4.25	4.65	4.05	3.85	4.15
1993	4.10	3.55	3.35	4.70	4.75	-	-	-	4.75	5.25	7.00	7.45	8.70
1994	7.85	8.65	10.90	16.45	13.75	-	-	-	17.05	17.50	18.95	20.40	21.00
1995	24.40	25.00	23.95	23.75	21.35	-	-	-	11.20	12.50	11.75	11.25	10.10
1996	10.15	9.25	9.40	6.85	6.00	-	-	-	3.00	3.45	3.25	2.65	3.10
1997	3.65	3.10	3.00	2.90	2.95	3.20	-	-	4.90	5.65	8.45	9.40	8.30
1998	10.65	10.25	9.15	9.50	8.70	7.35	-	-	7.85	10.70	21.90	29.65	21.55
1999	28.10	25.45	27.05	25.20	21.70	23.05	-	-	4.90	5.50	6.65	4.95	4.15
2000	4.25	3.30	2.70	2.45	1.70	1.60	-	-	4.20	3.50	4.40	5.05	5.15
2001	5.15	5.15	5.50	5.95	8.60	5.70	-	-	11.20	11.20	11.80	12.25	11.90
2002	14.20	14.30	11.60	11.50	9.85	10.70	-	-	-	-	6.90	6.90	6.05
2003	6.35	5.40	4.85	5.75	6.05	5.00	-	-	14.60	15.45	16.30	13.90	15.60
2004	14.15	12.70	13.45	18.35	18.90	21.65	-	-	-	3.80	3.50	2.90	3.55
2005	2.80	2.90	3.30	4.10	3.40	7.15	-	-	-	11.50	11.50	11.85	14.45
2006	12.80	16.65	18.65	17.50	17.25	17.10	-	-	-	-	24.45	29.85	27.25
2007	30.90	31.70	29.95	29.35	23.80	10.70	-	-	-	9.80	9.95	9.90	9.45
2008	9.85	8.75	7.60	8.35	10.35	10.50	-	-	10.00	9.25	8.75	9.30	9.85
2009	10.20	10.30	9.50	9.85	11.20	11.55	-	-	-	-	8.85	8.70	

Bron: LEI Prijzen-informatie

1) T/m 1999: 35 mm opwaarts; vanaf 2000: 0 mm opwaarts.

71-f. Telersprijsen van fabrieksaardappelen, incl. BTW
Growers prices of industrial potatoes

	oogst										
	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009		
Onderwatergewicht 1), in gram	422	443	449	472	460	473	481	489	487		
Zetmeelgehalte, in %	16.6	17.6	17.9	19.1	18.5	19.2	19.6	20.1	20.0		
Benodigde hoeveelheid aardappelen voor 1000 kg zetmeel, in kg	5136	4832	4748	4449	4598	4437	4343	4294	4305		
	euro										
Prijs per 100 kg, af-boerderij 2)	5.54	6.47	5.67	5.45	5.50	5.54	5.96	4.84	4.38		

Bron: LEI Bedrijfsuitkomsten en Financiële positie; Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens.

N.B.: Resultaten op akkerbouwbedrijven.

1) Droge stof-gehalte van 5050 gram aardappelen

2) Berekeningen op basis van 400 gram onderwatergewicht.

71-g. Prijzen van suiker
Prices of sugar

	Datum van ingang	EU-Richtprijs	EU interventie prijs	Producenten 1) prijs af fabriek	Vracht 2)	Accijns	BTW-tarief %
Seizoen	euro per 100 kg						
1990/91	1-7-1990	66.78	66.45	76.30	2.50	3.94	6
	11-10-1990	67.15	66.81	76.30	2.50	3.94	6
	15-10-1990	67.15	66.81	76.67	2.50	3.94	6
1991/92	1-8-1991	67.15	66.81	77.82	2.50	3.94	6
	1-1-1992	67.15	66.81	77.82	2.61	3.94	6
1992/93	1-10-1992	67.15	66.81	78,96 3)	2.61	3.94	6
	1-1-1993	67.15	66.81	78.96	2.61	-	6
1993/94	1-7-1993	66.29	67.20	78.96	2.61	-	6
	1-10-1993	66.29	67.20	79.46	2.61	-	6
1994/95	1-7-1994	66.29	66.60	79.46	3.06	-	6
	1-12-1994	66.29	66.60	79.47	2.61	-	6
1995/96	1-7-1995	64.58	64.89	79.47	2.61	-	6
	17-7-1995	64.58	64.89	78,54 4)	2.61	-	6
	1-1-1996	64.58	64.89	79.11	2.61	-	6
1996/97	1-7-1996	64.70	63.92	79.11	2.61	-	6
	2-7-1996	64.70	63.92	78.67	2.61	-	6
	1-1-1997	65.83	65.03	79,46 5)	2.61	-	6
1997/98	1-2-1997	66.24	65.44	79,45 6)	2.61	-	6
	1-7-1997	66.51	65.20	80,02 5)	2.61	-	6
	1-8-1997	67.38	66.05	80,02 6)	2.61	-	6
1998/99	1-7-1998	67.38	66.05	80,02 6)	2.61	-	6
	1-1-1999	7) 66.50	65.19	80,02 6)	2.61	-	6
1999/2000	1-7-1999	66.50	65.19	80,02 6)	2.61	-	6
2000/01	1-7-2000	66.50	65.19	80.02	2.61	-	6
2001/02	1-7-2001	8)	63.19	80.02	2.61	-	6
2002/03	1-7-2002	8)	63.19	82,52 9)	2.38	-	6
2003/04	1-7-2003	8)	63.19	82,52 9)	2.38	-	6
2004/05	1-7-2004	8)	63.19	82,52 9)	2.38	-	6
2005/06	1-7-2005	8)	63.19	82,52 9)	2.38	-	6
2006/07	1-10-2006	8)	63,19 10)	72.67 9)	2.38	-	6
2007/08	1-10-2007	8)	63,19 10)	72.67 9)	2.38	-	6
2008/09	1-10-2008	8)	54,15 10)	70,70 9)	2.50	-	6
2009/10	1-10-2009	8)	40,44 10)	52,60 9)	2.50	-	6

Bron: Hoofdproductschap akkerbouw

NB. Vanaf 1-7-1996 zijn de landbouwkoersen (groene koersen) regelmatig gewijzigd.

Met deze wijzigingen is bij de nieuwe af-fabrieksprijzen van de ondernemingen bij de omrekening van de EG-richtprijs en interventieprijs rekening gehouden.

1) Prijs af-fabriek, basis 1 kg verpakking en papieren wikkel van 10 x 1 kg.

2) Franco thuis, tot 1-1-'92 levering tussen 5 en 15 ton; vanaf 1-1-'92 levering tussen 10 en 15 ton.

3) Suiker Unie 1-10-'92; CSM Suiker 15-10-'92.

4) Suiker Unie 17-7-'95; CSM Suiker 1-9-'95.

5) Van 1-1-'97 tot 1-1-2000 Sucrea i.p.v. Suiker Unie.

6) CSM Suiker.

7) Invoering Euro.

8) Sinds 1 juli 2001 is de richtprijs voor suiker geschrapt.

9) Voor het afhalen aan de fabriek wordt een premie berekend van 2,16 Euro/100 kg.

Vanaf 2007/2008 schatting productschap akkerbouw dus geen marktprijs van suikerunie

10) per 1 juli 2006 is de interventieprijs voor suiker vervangen door een referentieprijs

72. Tuinbouwproducten

72-a. Gemiddelde veiling- /telersprijzen 1) van enkele belangrijke groenten- en fruitsoorten, excl. BTW

Average auction-growers prices of some important types of vegetables and fruit

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003	2004
Groenten								
Aubergines	128	123	121	88	106	96	64	96
Bloemkool	55	59	69	65	55	63	86	63
Champignons	122	110	123	106	125	151	139	136
Komkommers	46	53	58	50	57	48	53	.
Kool, rode	10	19	14	22	.	.	48	36
savooie	21	32	27	21	.	.	52	47
witte	7	11	14	16	10	25	18	9
Paprika	143	161	142	119	145	117	138	125
groen	.	.	.	.	116	97	119	115
rood	.	.	.	.	166	128	158	127
geel	.	.	.	.	145	137	135	126
oranje	.	.	.	.	172	147	155	145
Peen, grof	15	19	18	17	12	13	13	5
Prei	36	58	47	38	40	46	69	40
Radijs	123	127	116	109	122	91	123	108
Sla, krop	69	118	103	78	97	109	107	77
Spruiten	46	53	44	47	.	51	48	23
Tomaten, excl. cherry-	80	78	74	59	.	.	.	.
losse tomaten	.	.	.	.	84	76	78	50
incl. tomatoten	.	.	.	.	100	98	96	60
Uien	20	10	20	26	4	10	15	8
Witlof	83	128	100	80	67	88	70	74
Fruit								
Aardbeien	129	226	182	179	266	316	363	311
Appelen	22	33	44	32	29	36	47	43
Bessen, rode	133	110	285	281	626	482	523	481
Bessen, blauwe	.	.	.	.	616	674	562	707
Bramen	151	522	223	398	660	887	733	799
Druiven	281	277	337	315	190	.	.	.
Frambozen	161	270	645	620	849	973	1084	1107
Kersen + morellen	97	83	112	86	302	.	.	.
Meloenen	77	88	75	63	54	.	.	.
Peren	34	41	74	38	54	65	63	63
Pruimen	91	61	168	86	59	.	.	.

Bron: Productschap Tuinbouw en LEI (berekende prijzen).

1) vanaf 2000 indicatieve prijzen.

72-b. Gemiddelde veilingprijzen van enkele belangrijke snijbloemen en potplanten, excl. BTW
Average auction prices of some important types of cut-flowers and potted plants

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009
euro per 100 stuks									
<i>Snijbloemen</i>									
Alstroemeria	14	15	16	16	16	14	15	15	15
Amaryllis	.	14	16	20	20	27	81	77	77
Anjer	.	.	.	13	12	16	16	17	16
Anthurium	60	52	70	80	62	64	49	47	40
Calla	.	.	.	.	.	53	51	43	36
Chrysant, tros	17	22	24	23	19	22	22	21	19
Chrysant, geplozen	22	25	28	33	29	36	39	37	32
Cymbidium	.	.	.	70	102	184	223	243	206
Eustoma russellianum (per stuk)	.	.	.	25	25	31	31	32	31
Freesia	8	10	11	12	12	14	13	15	14
Gerbera	19	21	21	19	15	15	17	13	12
Gladiaal	.	.	.	10	9	10	13	12	13
Helianthus	.	.	.	.	.	29	27	24	24
Hydrangea	.	.	.	.	.	.	97	110	100
Iris	8	11	11	10	10	10	10	10	12
Lelie	.	.	.	32	33	40	45	42	40
Narcis	4	5	8	6	8	8	10	10	11
Paeonia	.	.	.	.	.	.	39	39	36
Roos	10	.	.	15	16	24	29	36	31
Tulp, gesneden	8	10	11	12	14	16	13	15	13
<i>Potplanten</i>									
Begonia	62	79	93	93	95	101	116	114	101
Calathea	.	.	.	228	213	203	191	215	206
Chrysant	26	39	63	66	73	74	76	77	76
Cyclamen	91	117	131	107	95	97	96	84	83
Dracaena	.	134	181	175	164	183	163	176	166
Ficus	.	116	207	194	180	167	167	201	202
Flemingoplant	.	.	.	.	.	340	359	326	304
Guzmania	.	.	.	.	.	.	189	158	150
Hedera (klim op)	.	.	.	56	37	56	22	63	63
Hortensia	.	.	.	.	288	280	271	282	260
Hyacinth	.	.	.	.	.	58	51	49	57
Kaaps viooltje	40	49	48	46	47	57	56	66	64
Kalanchoë	.	.	.	49	49	59	61	66	63
Phalaenopsis	.	.	.	.	.	464	490	406	345
Poinsettia	89	90	119	134	107	103	105	114	103
Roos	.	.	.	.	.	97	108	112	105
Spathiphyllum	.	.	.	167	138	137	119	112	104
Vriesea	.	.	.	.	.	.	211	195	181
Yucca	.	208	294	289	296	385	330	377	318
Zamioculcas	.	.	.	.	.	.	231	236	197
<i>Tuinplanten</i>									
Dwergcypres	.	.	.	.	.	64	62	70	72
Fuchsia	.	.	.	.	.	88	107	118	127
Geranium	.	.	.	.	.	52	51	63	65
Hydrangea	.	.	.	.	.	.	276	327	311
Osteospermum	.	.	.	.	.	61	68	57	75
Buxus	.	.	.	.	.	136	144	180	195
Petunia	.	.	.	.	.	37	49	66	74
Skim mia	.	.	.	.	.	206	148	164	153
Viola	.	.	.	.	.	16	25	29	32

Bron: Productschap voor Siergewassen, M.i.v. 1986 Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden. Vanaf 1980 excl. Vleuten.

73. Melk en zuivelproducten

73-a. Richtprijzen voor en heffingen op melk bij een vetgehalte van 3,7% vet, excl. BTW

Target prices of milk and milk levies on the basis of 3,7% fat content

datum van ingang	richtprijs		inhoudingen/hc		adm. heffing PZ	bijz.heffing MKZ	medeverantwoordelijkheidsheffing
	franco-fabriek	af-boerderij	Fonds melkvee-houderij	Fonds gezondheidszorg runderen			
1-5-1989	33.33	32.51	0.06	0.05	0.07		0.50
14-5-1990	32.09	31.27	0.05	0.05	0.07		0.48
11-10-1990	32.27	31.46	0.05	0.05	0.07		0.49
17-6-1991	32.27	31.46	0.05	0.05	0.07		0.49
1-6-1992	32.27	31.46	0.05	0.05	0.07		0.49
17-8-1992	32.27	31.46	0.05	0.05	0.07		
20-12-1992	32.27	31.46	0.05	0.05	0.07		
1-7-1993	31.37	30.45	0.05	0.05	0.06		
1-8-1994	30.88	29.94	0.02	0.05	0.06		
1-1-1995	30.88	29.94	0.02	0.05	0.06		
1-7-1995	30.09	29.18	0.02	0.05	0.06		
1-7-1996	30.22	29.33	0.02	0.05	0.06		
11-7-1997	31.24	30.42	0.02	0.05	0.06		
1-1-1998	31.24	30.42	0.03	0.04	0.04		
1-1-1999	30.98	30.16	0.03	0.04	0.04		
1-1-2000	30.98	30.16	0.03	0.07	0.04		
1-1-2001	30.98	30.16	0.03	0.10	0.02		
1-7-2001						0.61	
1-1-2002	30.98	30.16	0.03	0.11	0.02	0.61	
1-1-2003	30.98	30.16	0.03	0.11	0.02		
1-1-2004	30.98	30.16	0.03	0.07	0.02		
1-7-2004	29.22	28.40	0.03	0.07	0.02		
1-7-2005	27.47	26.65	0.05	0.06			
1-7-2006	25.71	24.89	0.05	0.03			
1-7-2007	23.96	23.14	0.05	0.03			
1-7-2008	22.21	21.39	0.05	0.03			

Bron: EU en Productschap voor Zuivel.

Toelichting:

De richtprijs heeft het karakter van een na te streven producentenprijs, welke men o.a. tracht te verwezenlijken door een stelsel van marktordenende maatregelen (invoerheffingen, exportrestituties en interventiemogelijkheden voor boter en mager melkpoeder).

De administratieve heffing van het Productschap voor Zuivel (PZ) bestaat uit twee delen. Vermeld is het deel dat de melkveehouder bij leve-ring aan de fabriek betaalt. De looptijd van de heffingen is niet gelijk aan die van de richtprijzen.

De medeverantwoordelijkheidsheffing, ingesteld door de Europese Commissie, had ten doel een bijdrage te leveren aan de oplossing van het probleem van de zuiveloverschotten. De heffing is per 1-4-'93 gestopt.

73-b. Interventieprijzen voor zuivelproducten, excl. BTW*Threshold- and intervention prices and subsidies of dairy products*

	17-6-1991	1995/96	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	2009/10
	euro per 100 kg 1)						
Boter 1e kwaliteit	352.41	318.74	328.20	282.44	246.39	246.39	246.39
Mager melkpoeder, extra kwaliteit	207.55	199.60	205.52	184.97	174.69	174.69	169.80

1) Interventieprijzen franco koelhuis/opslagplaats incl. verpakking

Bron: EU en Productschap voor Zuivel.

N.B.: T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.

73-c. Opbrengstprijzen van melk, excl. BTW*Producers prices of milk*

	2000	2002	2003	2004	2005	2007	2008
	euro per 100 kg, af boerderij						
Richtprijs bij 3,7% vet 1)	30.16	30.16	30.16	29.28			
Ontvangen door veehouders 2)							
- bij 3,7 % vet	29 .56	31 .07	28 .83	28 .04	27 .99	31.76	34.36
- bij gemiddeld vet	32 .87	33 .17	32 .30	31 .44	30 .70	35.14	35.95

Bron: Productschap voor Zuivel.

1) richtprijs per seizoen juli-juni

2) indicatieve prijs.

Toelichting

De gemiddelde netto-opbrengst wordt voor elk jaar door het Productschap voor Zuivel berekend.

Hierbij wordt uitgegaan van de bruto-opbrengst d.w.z. de verkoopprijzen voor consumptiemelk en de marktprijzen voor industrieproducten.

De bruto-opbrengst wordt verminderd met de kostenfactoren, zoals aanvoer, verwerkings- en verpakkingskosten enz., zodat uiteindelijk de gemiddelde netto-opbrengst resulteert.

In de kolom ontvangen door veehouders zijn de prijzen vermeld, die de veehouders uiteindelijk (gemiddeld over het gehele land) ontvangen hebben, inclusief nabetalingen en bijschrijvingen op het ledenkapitaal.

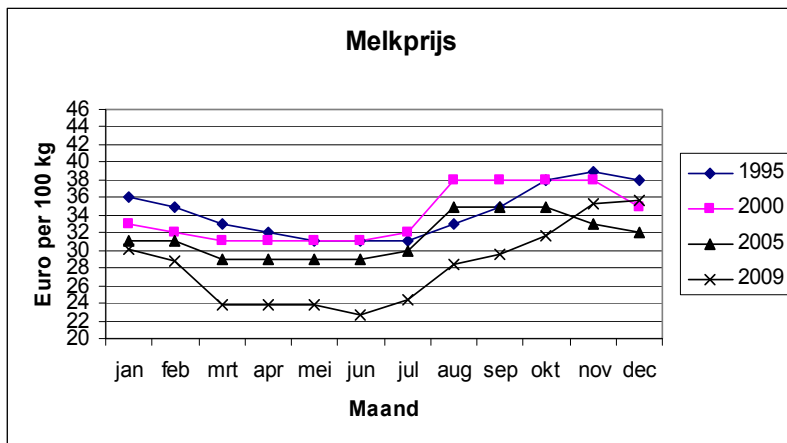
73-d. Gemiddelde netto-opbrengstprijzen van melk 1) per maand, incl. BTW*Average nett-producers prices of milk by month*

	1995	1999	2000	2005	2007	2008	2009
	euro per 100 kg						
Januari	36.24	35.62	33.14	31.38	30.14	41.93	30.21
Februari	34.98	33.67	32.01	30.90	30.43	41.71	28.83
Maart	33.37	31.84	31.10	29.34	28.68	38.98	23.84
April	32.10	30.57	31.19	29.37	29.06	37.70	23.83
Mei	31.19	30.02	31.10	29.37	29.06	36.65	23.84
Juni	31.09	29.86	31.22	29.37	30.13	34.78	22.74
Juli	31.25	30.02	31.81	29.61	32.76	35.26	24.43
Augustus	32.57	32.24	37.53	34.75	40.62	40.62	28.44
September	35.44	36.36	37.52	34.74	44.83	39.96	29.53
Oktober	38.36	37.19	37.52	34.74	47.96	39.39	31.71
November	38.83	37.52	37.52	34.74	49.03	38.32	35.19
December	38.17	37.52	35.48	32.69	46.14	34.85	35.55
gemiddeld	34.36	33.42	33.84	31.71	36.47	38.31	28.11

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) vanaf 1999 bij 4,35% vet en 3,46% eiwit. Prijs incl. nabetaling, heffingen en toeslagen.

In 1995 bij 4,40% vet en 3,48% eiwit.

73-e. Officiële Nederlandse zuivelnoteringen, excl. BTW
Official Dutch dairy quotation

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Verse boter	3.67	3.78	3.23	3.22	3.17	2.80	3.38	2.63	2.49
Goudse fabriekskaas	2.73	3.17	3.13	2.86	.	.	.	.	.
Edammer kaas, 4 wk.	2.75	3.21	3.24	2.95	.	.	.	.	.
Cheddar kaas,									
3 maanden	2.95	3.43	3.35	.	.	.	.	.	.
3 weken	2.82	3.36	3.21	.	.	.	.	.	.
Vol spray melkpoeder	2.36	2.75	2.50	2.73	2.85	2.41	3.32	2.70	2.04
Mager spray melkpoeder,									
voor mens. consumptie	1.55	2.07	2.05	2.22	2.53	1.97	3.17	2.13	1.76
voor veevoeder	1.51	2.04	1.91	2.09	2.42	1.93	2.97	1.92	1.56
Spray weipoeder	0.35	0.47	0.32	0.49	0.52	0.56	1.01	0.44	0.48
Koffiemelk	1.03	1.36	1.54	1.67	1.77	.	.	.	.
Gesuikerde volle condens	1.39	1.89	2.06	2.21	2.24	.	.	.	.
Melksuiker	0.70	0.74	0.71	0.72	0.65	.	.	.	.

N.B.: De "Commissie officiële Nederlandse zuivelnoteringen" stelt wekelijks voor een aantal zuivelproducten noteringen vast. Bovenstaand overzicht is samengesteld uit de wekelijkse noteringen.

73-f. Marktnoteringen van kaas, excl. BTW
Market quotations of cheese

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
euro per kg									
Boerenkaas 1)									
Gouda 16 kg	3.20	3.65	3.65	3.65	3.95	3.85	4.15	4.50	3.80

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk

1) T/m 1991 gewogen gemiddelde noteringen van 1e en extra kwaliteit kaas. Vanaf 1992 gemiddelde noteringen 16 kg 1e soort.

74. Vee en vlees (excl. vleespluimvee)

74-a. Gemeenschappelijke prijzen in de sector vee en vlees

Common market prices for cattle and meat

	2000/01	2001/02	2004/05	2006/07	2007/08	2008/09
euro per 100 kg geslacht gewicht						
Runderen voor de slacht:						
interventieprijs	175.07	162.70				
publieke interventieprijs			84.24	84.24	84.24	84.24
basisprijs			120.10	120.10	120.10	120.10
Varkens 1)						
basisprijs	150.94	150.94	150.94	150.94	150.94	150.94
Schapen						
basisprijs	504.07	504.07				

Bron: EU

1) De datum van ingang van de basisprijs voor varkensvlees is steeds 1 november.

74-b. Marktprijzen van gebruiksvee, incl. BTW

Market prices of store cattle

	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Vee bestemd voor fokkerij en melkproductie								
Graskalveren:								
ca. 8 maanden	388	449	345	260	355	.	.	.
Guste pinken en vaarzen								
12 t/m 18 maanden	567	599	480	370	575	635	735	440
Melk-en kalkkoeien:								
vaarzen tot 2 jaar								
hoogdrachtig 7 mnd	951	908	895	725	900	970	1145	875
vers	853	790	770	660				
koeien drachtig van 2e kalf								
hoogdrachtig 7 mnd 1)	1 069	1 035	865	710	855	1170	1350	790
Vee bestemd voor vetweiderij of mesterij								
euro per kg levend gewicht								
Nuchtere kalveren:								
zwartbont	4.08	4.15						
stierkalveren	.	.	3.80	4.05	3.40	.	.	.
vaarskalveren	.	.	2.45	2.35	1.85	.	.	.
roodbont								
stierkalveren	4.92	5.60						
stierkalveren	.	.	4.70	4.85	3.55	.	.	.
vaarskalveren	.	.	3.45	3.40	2.30	.	.	.
Gust vee 3 jaar en ouder:								
zwartbont	1.37	1.45	1.00	0.80	.	.	.	.
roodbont	1.51	1.72	1.30	1.00	.	.	.	.

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

Toelichting

Het begrip "marktprijzen" moet in ruime zin worden opgevat. Onder "markt" wordt niet alleen de veemarkt verstaan, maar ook bijv. een boer-derij, dus over het algemeen de plaats waar vraag en aanbod elkaar ontmoeten.

1) Vanaf 2007 alleen 1e soort.

74-c. Marktprijen van vleesvee, incl. BTW
Market prices of slaughter cattle

	aanhoudings-	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
		euro per kg geslacht.gewicht							
Vette kalveren									
1e kwaliteit		.	4.70	4.65	4.80	4.40	5.25	4.50	4.55
2e kwaliteit		.	4.20	4.25	4.45	4.05	4.95	4.15	4.15
Vleesstieren									
ca. 2-4 jaar									
extra kwaliteit	60 e.m.	3.15	3.45	3.15	2.90	2.90	3.10	3.20	3.30
1e kwaliteit	55 tot 60	2.95	3.50	2.90	2.70	2.50	2.65	2.80	2.80
2e kwaliteit	50 tot 55	2.75	2.95	2.70	2.50	2.30	2.40	2.55	2.55
Vleeskoeien									
extra kwaliteit	60 e.m.	3.35	3.45	3.10	3.05				
1e kwaliteit	57 tot 60	3.10	3.20	2.65	2.45	2.25	2.30	2.55	2.40
2e kwaliteit	54 tot 57	2.80	2.75	2.35	2.10	2.05	2.05	2.30	2.05
3e kwaliteit	50 tot 54	2.55	2.45	2.10	1.55	1.65	1.65	1.90	1.70

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
 N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

74-d. Marktprijen van schapen, incl. BTW
Market prices of sheep

	eenheid	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Lammersen:									
weide-	stuk	64.00	57.00	57.00	57.00	.	.	.	.
slachtrammen	kg gesl.	.	3.55	3.45	3.80	3.85	3.65	4.15	4.10
slachtoeien	kg gesl.	.	3.15	3.25	3.30	3.15	3.05	3.40	3.55
zuig-	kg gesl.	4.55	4.20	4.15	4.40	.	4.20	4.70	4.95
Vette schapen:									
18 mnd. en ouder	kg gesl.	2.30	1.85	1.95	1.95	1.75	1.90	2.25	2.55

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
 N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

74-e. Marktprijen 1) van varkens, incl. BTW
Market prices of pigs

	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Biggen: af-fokker 2)								
23 kg	45.70	46.80	39.55	41.50	43.75	32.25	38.75	42.50
Vleesvarkens 3)								
Geslacht gewicht: 4)								
75 tot 95 kg	1.60	1.55	1.35	1.29	1.31	1.26	1.47	1.34
Zeugen voor de slacht								
Levend gewicht:								
boven 160 kg:								
1e kwaliteit	1.15	1.10	0.95	0.70	0.74	0.60	0.79	0.79

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
 N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

- 1) Vanaf 1991 inclusief toeslagen.
- 2) T.m. 1985 bij 22 kg franco mester.
- 3) M.i.v. 1989 gewichtsklassen gewijzigd.
- 4) Geclassificeerde varkens; vermelde gewichtsklasse geldt vanaf het jaar 2000, voordien lagere gewichtsklassen.
- 5) In de loop der jaren wisseling van gewichtsklassen; vermelde klasse is de laatst bekende. Vanaf 1998 prijzen Beurs Vleuten.

74-f. Marktprijzen van paarden voor de slacht, incl. BTW

Market prices of horses

	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Jonge paarden	2.80	2.65	1.95	1.90	1.25	1.15	1.10	1.00
Oude paarden	2.65	2.35	1.75	2.00	1.55	1.35	1.15	1.00

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

75. Eieren en vleespluimvee

75-a. Producentenprijzen van vleespluimvee en kippeneieren per jaar, incl. BTW

Producers prices of table poultry and hen eggs per year

	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	
euro per kg levend gewicht									
Vleespluimvee									
Vleeskuikens:									
integratieprijzen 1601 gram 1)	0.94	0.88	0.69	0.64	0.74	0.84	0.88	0.83	
vrije kuikens	0.98	0.88	0.68	0.69	0.77	0.86	0.86	0.82	
Totaal gewogen gemiddelde prijs	0.95	0.88	0.69	0.64	0.74	0.84	0.88	0.82	
Vleeskippen:									
oude legkippen									
lichte bruine 2)	0.54	0.36	0.16	0.17	0.08	0.15	0.22	0.24	
lichte witte	0.47	0.34	0.18	0.14	0.05	0.11	0.18	0.20	
vleeskuikenmoederdieren	0.85	0.7	0.44	0.39	0.38	0.42	0.51	0.42	
Totaal gewogen gemidd. prijs	0.57	0.41	0.22	0.20	0.15	0.23	0.27	0.29	
euro per kg									
Kippeneieren, excl. contracten									
kooieieren consumptie (wit en bruin)	1.03	0.84	0.62	0.78	0.55	0.89	0.86	0.94	
scharreleieren consumptie (wit en bruin)					0.66	0.94	0.94	1.18	

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) T/m 1983 inkooprijzen van slachterijen van gecontracteerde kuikens tot 1400 gram.

2) T/m 1990 "middelzware" vleeskippen.

75-b. Producentenprijen van vleespluimvee en kippeneieren per maand, incl. BTW
Producers prices of table poultry and hen eggs per month

	jan.	febr.	mrt.	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Vleeskuikens (contract) per kg levend gewicht 1)												
1985	1.06	1.07	1.07	1.07	1.07	1.07	1.07	1.07	1.07	1.05	1.03	1.00
1990	0.87	0.88	0.88	0.88	0.89	0.89	0.89	0.88	0.88	0.88	0.87	0.86
1995	0.74	0.73	0.72	0.70	0.69	0.68	0.67	0.67	0.68	0.69	0.69	0.69
2000	0.59	0.59	0.60	0.61	0.62	0.64	0.64	0.66	0.66	0.67	0.68	0.69
2003	0.66	0.65	0.65	0.65	0.66	0.67	0.69	0.70	0.70	0.69	0.68	0.67
2004	0.67	0.67	0.68	0.68	0.68	0.69	0.70	0.70	0.71	0.71	0.71	0.70
2005	0.70	0.69	0.69	0.71	0.72	0.75	0.77	0.78	0.79	0.78	0.74	0.69
2006	0.65	0.64	0.62	0.61	0.63	0.67	0.68	0.69	0.69	0.70	0.71	0.72
2007	0.73	0.76	0.78	0.80	0.82	0.85	0.85	0.85	0.87	0.88	0.88	0.88
2008	0.88	0.88	0.88	0.89	0.89	0.90	0.90	0.88	0.88	0.88	0.85	0.82
2009	0.82	0.82	0.83	0.84	0.84	0.84	0.86	0.86	0.85	0.82	0.78	0.76
Vleeskippen per kg levend gewicht 1)												
1985	0.65	0.70	0.66	0.60	0.52	0.61	0.70	0.69	0.64	0.52	0.64	0.60
1990	0.61	0.59	0.50	0.41	0.38	0.31	0.25	0.31	0.39	0.42	0.48	0.32
1995	0.30	0.29	0.23	0.13	0.10	0.13	0.09	0.20	0.34	0.33	0.31	0.26
2000	0.14	0.26	0.25	0.18	0.13	0.12	0.11	0.15	0.23	0.29	0.32	0.29
2003	0.14	0.15	0.10	0.06	0.14	0.14	0.07	0.13	0.28	0.30	0.28	0.20
2004	0.19	0.24	0.20	0.08	0.04	0.09	0.12	0.15	0.18	0.15	0.16	0.15
2005	0.18	0.19	0.18	0.12	0.06	0.07	0.08	0.17	0.28	0.23	0.15	0.16
2006	0.22	0.17	0.03	0.06	0.05	0.04	0.04	0.06	0.13	0.19	0.19	0.16
2007	0.18	0.19	0.22	0.18	0.17	0.15	0.14	0.20	0.27	0.33	0.39	0.36
2008	0.34	0.37	0.32	0.28	0.24	0.20	0.18	0.20	0.26	0.21	0.34	0.33
2009	0.34	0.37	0.36	0.32	0.25	0.24	0.21	0.21	0.27	0.34	0.31	0.25
Kippeneieren kooi consumptie (wit en bruin) per kg, excl. contracten												
1985	0.96	1.11	1.24	1.00	0.91	0.91	0.91	0.90	0.84	0.75	1.03	1.01
1990	0.87	0.92	0.98	0.79	0.72	0.73	0.69	0.72	0.84	0.84	1.03	1.02
1995	0.55	0.65	0.59	0.51	0.50	0.51	0.44	0.68	0.74	0.70	0.70	0.88
2000	0.71	0.83	0.99	0.79	0.70	0.68	0.71	0.77	0.78	0.80	0.85	0.85
2003	0.76	0.79	0.95	0.95	0.78	0.72	0.69	0.80	1.32	1.36	1.30	1.34
2004	0.94	0.86	0.73	0.42	0.46	0.45	0.43	0.32	0.46	0.38	0.42	0.59
2005	0.40	0.48	0.54	0.39	0.40	0.45	0.51	0.63	0.68	0.71	0.69	0.71
2006	0.68	0.76	0.79	0.68	0.56	0.57	0.53	0.65	0.74	0.78	0.85	0.82
2007	0.77	0.87	0.90	0.72	0.69	0.73	0.81	0.85	1.01	1.04	1.14	1.10
2008	1.07	1.08	0.96	0.75	0.72	0.74	0.71	0.78	0.80	0.85	0.90	0.98
2009	0.83	0.90	1.06	0.96	0.89	0.87	0.85	0.87	0.96	1.03	1.07	1.04
Kippeneieren scharrel consumptie (wit en bruin) per kg, excl. contracten												
2005	0.64	0.70	0.75	0.56	0.51	0.53	0.56	0.68	0.73	0.75	0.73	0.82
2006	0.72	0.80	0.81	0.71	0.60	0.61	0.56	0.68	0.80	0.82	0.91	0.90
2007	0.81	0.90	0.94	0.80	0.76	0.80	0.84	0.88	1.03	1.12	1.22	1.22
2008	1.12	1.13	0.99	0.82	0.78	0.80	0.78	0.84	0.90	0.95	1.01	1.19
2009	1.09	1.17	1.34	1.20	1.01	0.97	0.95	1.07	1.17	1.26	1.42	1.56

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) Gewogen gemiddelden.

76. Prijsindexcijfers

76-a. Prijsindexcijfers van de afzet van de land- en tuinbouw, excl. BTW, 2005 = 100

Agri- and horticultural sales, indices

	2001	2003	2005	2006	2007	2008	2009
Granen	115.5	118.6	100	123.8	201.7	166.5	108.2
Zachte tarwe en spelt	115.9	121.6	100	124.9	195.3	166.9	114.6
Brouwergerst	114.7	112.6	100	121.4	214.7	165.7	95.2
Suikerbieten (industr. verwerking)	129.9	100.2	100	102.8	78.6	70.1	83.1
Verse groenten	113.7	129.1	100	119.7	113	105.4	84.2
Bloemkool	108.7	126.8	100	122.9	97.9	105.5	102.2
Tomaten	79.5	125.5	100	101.3	91.5	85.7	67.6
Korngkommers	76.3	104.4	100	95.9	87.6	76	72.3
Consumptie-aardappelen	108.1	123.6	100	211.6	196.4	117.6	124.5
Pootaardappelen	116.6	112.5	100	133	163.6	173.3	150.6
Zetmeelaardappelen	87.5	97.5	100	82.3	96.9	83.9	80.3
Vers fruit	117.8	126.9	100	114.3	105.7	148.2	116.9
appelen	106.6	150.2	100	123.7	139.2	173.5	120.3
peren	133.9	114.6	100	106.5	87.1	155.8	128.1
Rundvee, slachtdieren	84.5	95.4	100	111.2	113.5	103.6	100.3
Varkens, slachtdieren	107.4	82.5	100	105.8	95.8	112.1	102
Schape en geiten, slachtdieren	113.1	102.0	100	98.1	94.5	107.5	108.5
Vleeskuijken	106.9	94.5	100	90.7	113	119.1	112.3
Overig vee/pluimvee	117.4	99.0	100	90.1	119.7	133.8	137.5
Dierlijke producten	111.9	107.0	100	99.3	117.4	123.3	99.2
Melk	111.9	107.0	100	97.3	115.1	121.7	93.4
Eieren	121.9	161.6	100	121.7	154.8	153.1	180.6
Overige dierlijke producten	57.4	107.5	100	106.3	105.3	106.6	91.4
Plantaardige output (incl groente en fruit)	106.4	109.4	100	134.2	141.1	119.7	113.9
Dierlijke opbrengsten	106.2	97.7	100	104.9	103.8	110.6	103.8
Agrarische output (incl groente en fruit)	106.3	104.2	100	109.4	114.1	113.7	102.1

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

8. Inkomen en financiering

Toelichting

Productiewaarde en agrarisch inkomen (rubriek 81).

Met de invoering in 1999 van de nieuwste internationale richtlijnen, zoals vastgelegd in het Europees Stelsel van Nationale en Regionale rekeningen 1995 (ESR 1995) hebben de Nederlandse Nationale rekeningen een ingrijpende wijziging ondergaan. De revisie was onder andere nodig in verband met nieuwe economische ontwikkelingen en ter bevordering van internationale vergelijkbaarheid. De bepaling van de productiewaarde van landbouw is ook aangepast en de afbakening van deze bedrijfstak gewijzigd. Zo zullen landbouwactiviteiten van andere bedrijfstakken niet meer onder landbouw worden geregistreerd. Een uitgebreide beschrijving is te vinden in de CBS-publicatie Nationale rekeningen Revisiepublicatie ESR 1995.

Bedrijfsresultaten (rubrieken 83).

Het Bedrijven-Informatienet van het LEI - de bron van de tabellen onder genoemde rubrieken - heeft een grondige herziening ondergaan. Het gevolg daarvan is dat de cijfers van de jaren vóór 2001 niet geschikt zijn voor vergelijking met de cijfers die thans worden gepresenteerd. Reden waarom de eerdere resultaten niet meer zijn opgenomen.

Bij de herziening is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij (internationale) accountancy-regels voor financiële verslaggeving.

De afbakening van de steekproefbedrijven is verlegd van een bedrijfsomvang tussen 16 en 800 nge naar 13,8 en 1036 nge. (zie toelichting hoofdstuk 2, en tabel 134-a).

De bedrijfsresultaten worden - anders dan voorheen - van zowel land- als tuinbouwbedrijven per kalenderjaar weergegeven. Verder wordt thans uitgegaan van de werkelijke btw-situatie op de bedrijven en ook van de werkelijke pacht- en eigenaarslasten.

Zie voor nadere informatie de website <http://www.lei.wur.nl/NL/statistieken/binternet/>

Voor vergelijking met resultaten van bedrijven in de EU-landen zie:
http://europa.eu.int/comm/agriculture/rica/index_en.cfm

81. Productie- en toegevoegde waarde

81-a Toegevoegde waarde in de landbouw en het agrarisch inkomen Value added and income in agriculture

	1995	2000	2005	2006	2007	2008*	2009*
	mln euro						
A. Totale productie (basisprijzen)	18840	19923	20789	22565	23580	24035	22465
Akkerbouwgewassen	2016	1767	1809	2242	2318	2091	2070
Granen	230	237	167	196	266	289	204
Aardappelen	788	645	783	1305	1286	1012	1020
Suikerbieten	315	303	283	237	214	204	275
Industriële gewassen n.e.g.	72	61	108	84	52	63	87
Veevoedergewassen	610	522	488	420	501	523	484
Tuinbouwgewassen	6564	7860	8365	8966	9406	9317	8776
Verse groenten (incl. uien)	1797	1952	1898	2150	2139	2038	1695
Vers fruit	297	322	402	500	531	639	546
Bloemen en planten	4084	5105	5653	5878	6326	6197	6018
Andere gewassen	386	480	412	437	409	443	518
Veehouderijproducten	8922	8581	8323	8703	9062	9673	8643
Rundvee	1560	1250	1522	1542	1642	1499	1498
Varkens	2584	2336	2113	2293	2160	2560	2412
Paarden	14	36	23	18	20	16	13
Schapen en geiten	97	120	182	163	136	154	137
Pluimvee	613	685	546	576	666	729	717
Andere dieren	11	14	15	17	17	18	20
Melk	3649	3664	3545	3645	3886	4166	3227
Eieren	343	402	253	329	419	413	492
Andere dierlijke producten	51	74	124	120	116	118	127
Agrarische dienstverlening	1244	1600	2171	2407	2495	2657	2696
Overige goederen en diensten	95	115	121	247	299	297	280
B. Verbruik van grondstoffen en diensten (inclusief interne leveringen 1)	10089	11193	12551	13378	14503	15963	15220
C. Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	8751	8730	8238	9187	9076	8071	7245
In % bruto binnenlands product	3.2	2.3	1.8	1.9	1.8	1.5	1.4
Afschrijvingen	2149	2410	2696	2746	2845	2910	2947
D. Toegevoegde waarde (netto, basisprijzen)	6602	6320	5542	6441	6231	5162	4298
Niet-productgebonden subsidies	173	137	289	563	717	644	837
EU regelingen	28	37	186	485	652	579	769
Overige subsidies	145	100	103	78	65	65	68
Niet-productgebonden belastingen	313	355	438	435	426	436	436
E. Agrarisch inkomen/toegevoegde waarde (Netto factorkosten)	6463	6102	5393	6569	6522	5370	4699
Lonen	1272	1524	1744	1795	1885	1995	2047
Sociale lasten	196	381	530	528	549	585	601
Gemengd inkomen (netto)	4995	4198	3119	4246	4089	2789	2051
F. Productgebonden subsidies	366	271	513	588	179	153	179
EU regelingen	326	235	469	543	120	108	130
Overige subsidies	40	36	44	45	59	45	49
Productgebonden belastingen	18	21	26	26	27	53	57
EU regelingen	18	21	26	10	9	41	43
Overige belastingen	-	-	-	16	18	12	14
G. Toegevoegde waarde (netto, marktprijzen)	6255	6070	5055	5879	6079	5062	4176

Bron: CBS Landbouwrekeningen

81-b. Landbouwproductie en toegevoegde waarde; mutaties t.o.v. het voorgaande jaar
Agricultural production and value added, indices

	hoeveelheidsmutaties								
	1996	2000	2004	2005	2006	2007	2008*	2009*	
Totale productie (basisprijzen)	-0.6	0.8	3.8	-0.4	0.8	2.4	2.1	2.0	
akkerbouwgewassen (incl. uien) 1)	-2.0	19.8	6.1	-2.8	-8.7	1.7	8.3	4.1	
veehouderijproducten	-1.1	-0.2	3.1	-0.1	0.4	1.1	1.0	1.7	
tuinbouwgewassen (invl uien) 2)	0.1	-3.4	5.4	-0.2	0.2	2.9	1.4	2.1	
agrarische dienstverlening	-1.0	3.1	-1.4	-0.6	7.9	3.9	2.5	1.1	
overige goederen en diensten	3.1	4.8	0.8	0.8	82.6	18.6	6.7	0.3	
Verbruik van grondstoffen en diensten (incl. interne leveringen)	1.1	0.1	2.5	-0.4	2.2	1.6	2.9	1.4	
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	-2.5	1.8	5.7	-0.5	-1.2	3.5	0.7	3.2	
	prijsmutaties								
	1996	2000	2004	2005	2006	2007	2008*	2009*	
Totale productie (basisprijzen)	4.5	7.7	-4.0	2.4	7.7	2.1	-0.2	-8.4	
akkerbouwgewassen (incl. uien) 1)	-21.9	32.9	-15.2	-5.8	35.8	1.7	-16.7	-4.9	
veehouderijproducten	11.9	4.3	-7.6	3.0	6.7	3.7	-1.9	-7.4	
tuinbouwgewassen (invl uien) 2)	6.4	6.8	1.3	3.1	4.3	1.1	5.3	-12.5	
agrarische dienstverlening	3.7	2.7	3.5	4.5	2.7	-0.3	3.9	0.3	
overige goederen en diensten	1.1	11.8	0.0	0.8	11.8	2.0	-6.9	-6.0	
Verbruik van grondstoffen en diensten (incl. interne leveringen)	3.8	4.3	2.2	2.0	4.3	6.7	6.9	-6.0	
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	5.3	12.9	-12.1	2.9	12.9	-4.5	-11.7	-13.0	

Bron: CBS Landbouwrekeningen.

1) t/m 2003 incl. uien

2) Vanaf 2004 incl. uien

81-c. Toegevoegde waarde van de
Value added in agri- and horticulture per annual work unit

		1995	2000	2005	2006	2007	2008*	2009*
Totale productiewaarde	mln euro	18840	19923	20789	22565	23580	24035	22465
Toegevoegde waarde (bruto-basisprijzen)	mln euro	8751	8730	8238	9187	9076	8071	7245
Prijsniveau 1995	mln euro	8751	9547	9788	9668	10005	10078	10402
indexcijfer	1995=100	100.0	109.1	111.8	110.5	114.3	115.2	118.9
Arbeidsjaareenheden	x 1000	215.8	217.7	194.1	189.5	185.8	182.5	172.6
indexcijfer	1995=100	100.0	98.9	104.7	119.5	120.5	109.0	103.5
Toegevoegde waarde (bruto-basisprijzen) per aje	1000 euro / aje	40.5	40.1	42.4	48.5	48.9	44.2	42.0
indexcijfer	1995=100	100.0	98.9	104.7	119.5	120.5	109.0	103.5
Indexcijfer arbeidsproductiviteit	1995=100	100.0	108.2	124.4	125.8	132.8	136.2	148.6

Bron: CBS Landbouwrekeningen

82. Productiekosten en resultaten per product

82a Kostprijs van melk op zuivere melkveebedrijven, 2008
Cost price of milk at dairy farms, 2008

	Alle bedrijven	< 350.000 kg quotum	350.000 - 650.000 kg quotum	> 650.000 kg quotum
Bedrijfsopzet				
Aantal steekproefbedrijven	232	48	82	102
Aantal bedrijven	15560	3480	6890	5190
Oppervlakte cultuurgrond	46.73	23.80	40.30	70.66
Aantal melkkoeien	77.4	34.9	64.1	123.7
Gebruiksmelkquotum	620000	241500	508700	1021800
Melkproductie	619100	243500	511200	1014500
Melkproductie per koe	8000	6970	7970	8200
Vetgehalte melk (%)	4.36	4.43	4.37	4.35
Eiwitgehalte melk (%)	3.51	3.51	3.51	3.52
Kosten per 100 kg melk				
Veevoer	9.67	9.34	9.66	9.73
Diergezondheid en veeverbetering	2.26	2.71	2.35	2.13
Overige kosten vee en gewas	3.84	4.25	3.84	3.77
Arbeid	13.58	23.52	15.45	10.71
Loonwerk	2.49	2.79	2.62	2.35
Rente	6.63	7.75	6.53	6.52
Afschrijvingen	5.88	5.72	5.78	5.98
Onderhoud	3.08	3.80	3.11	2.94
Brandstoffen en energie	2.23	2.80	2.31	2.08
Kosten immateriele activa	0.60	0.80	0.42	0.68
Overige kosten	3.86	5.44	4.43	3.23
Totaal kosten	54.14	68.92	56.51	50.14
Opbrengsten per 100 kg melk				
Melk	37.89	37.01	37.87	38.04
Overige opbrengsten	6.22	7.27	6.47	5.87
Totaal melk- en overige opbrengsten	44.11	44.28	44.35	43.92
Totaal EU-betalingen	3.94	4.11	3.93	3.92
Totaal opbrengsten	48.05	48.39	48.28	47.83
Resultaten per 100 kg melk				
Netto-bedrijfsresultaat	-6.09	-20.52	-8.23	-2.30
Rentabiliteit	0.89	0.70	0.85	0.95
Arbeidsopbrengst	7.49	3.00	7.22	8.41
Kostprijs van melk	46.56	58.23	48.28	43.50

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: De kostprijs van melk wordt alleen berekend en gepresenteerd van 'zuivere melkveebedrijven'.

Dat is om te voorkomen dat de invloed van kosten van nevenactiviteiten te groot wordt.

Van de totale groep melkveebedrijven zijn alleen die bedrijven geselecteerd waar minimaal 75% van de bedrijfsomvang (nge) uit melkkoeien bestaat. Ook zelfzuivelaars zijn buiten beschouwing gelaten.

Door deze selecties wijken de kengetallen af van die van de totale groep melkveebedrijven.

82-b. Resultaten van de zeugenhouderij
Results of farms with breeding sows

	2001	2003	2004	2005	2007	2008	2009 (r)
Aantal zeugen per bedrijf	284	288	301	322	357	376	380
Leven geboren biggen per zeug per jaar (st.)	25.3	26.4	27.3	27.9	29.4	31.0	31.2
Sterfte biggen (%)	18.5	13.8	13.3	14.2	15.2	15.2	15.1
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar (st.)	20.6	22.8	23.7	23.9	24.9	26.3	26.5
Kg voer per omgerekende zeug per dag	5.59	4.55	4.56	4.83	5.29	5.39	5.39
Voerprijs (euro per 100 kg)	22.10	21.40	22.60	21.10	26.40	31.20	25.80
Gewicht per big (kg)	27.7	25.8	25.4	25.2	24.9	24.2	24.3
Opbrengstprijs per big (euro)	47	36	41	47	36	42	46
Resultaten per zeug per jaar (euro)							
Opbrengst biggen	978	802	949	1,104	886	1,096	1208
Overige opbrengsten	16	85	165	117	60	154	68
Totaal opbrengsten	994	888	1,114	1,222	946	1,250	1276
Aankoop dieren	74	81	74	98	76	84	89
Voerkosten	480	408	434	420	539	650	537
Gezondheidszorg	53	54	55	60	65	68	69
Energie a)	37	36	32	35	64	65	63
Kl. dekgelden, fokvereniging	25	29	28	26	28	28	28
Strooisel	3	3	2	2	3	4	4
Overige toegerekende kosten	21	21	15	17	19	19	20
Totaal toegerekende kosten	694	631	641	658	794	918	811
Saldo	300	257	473	564	153	331	465

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
(a) t/m 2006 alleen verwarming, daarna inclusief electriciteit
(r) raming

82-c. Resultaten van de vleesvarkenhouderij
Results of farms with fattening pigs

	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009(r)
Aantal vleesvarken per bedrijf	989	1,226	1,238	1,427	1,404	1,474	1480
Afleveringen per varken per jaar	2.97	3.10	3.09	3.08	3.00	3.07	3.02
Aankoopprijs per big (euro)	47	40	47	48	36	42	46
Gewicht per big (kg)	27.5	25.5	24.8	25.4	25.5	25.2	25.3
Geslacht gewicht per vleesvarken (kg)	91.4	89.3	89.8	89.2	90.4	90.8	91.0
Opbrengstprijs per kg geslacht gewicht (euro)	1.37	1.28	1.31	1.39	1.26	1.46	1.33
Uitval (%)	4.2	3.0	6.7	2.5	2.6	2.6	2.6
Groei per varken per dag (gram)	7.32	7.53	7.47	7.39	7.50	7.54	7.55
Kg voer per kg groei	2.80	2.77	2.76	2.76	2.79	2.82	2.76
Kg voer per varken per dag	2.05	2.09	2.06	2.04	2.09	2.13	2.08
Voerprijs (euro per 100 kg)	18.50	18.60	16.40	17.10	21.40	25.70	20.50
Resultaten per vleesvarken per jaar (euro)							
Totaal opbrengsten	355	385	368	378	335	427	361
Kosten biggen (incl. uitval)	146	130	155	153	113	135	146
Voederkosten	139	142	124	127	163	200	156
Gezondheidszorg	5	5	5	4	4	4	4
Energie a)	3	2	2	2	6	6	6
Overige toegerekende kosten	3	5	4	3	4	5	5
Totaal toegerekende kosten	295	284	290	290	290	349	317
Saldo	59	101	78	88	46	78	44

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
(a) t/m 2006 alleen verwarming, daarna inclusief electriciteit
(r) raming

82-d. Resultaten van leghennen, diverse houderijsystemen*Results of farms with laying hens*

	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (r)
Aantal leghennen per bedrijf	38,600	44,900	42,600	39,000	45,700	49,700	50,000
Eierproductie per leghen per jaar (st)	286	298	291	291	294	296	296
Gewicht per ei (gram)	63.5	62.7	63.4	61.9	62.3	61.9	62.0
Voerbruik per leghen per jaar (kg)	40.9	37.9	42.4	43.0	42.2	42.1	42.1
Voerbruik per kg eieren (kg)	2.25	2.03	2.30	2.38	2.30	2.30	2.29
Voerprijs (euro per 100 kg)	19.30	20.80	16.20	17.60	21.40	26.00	21.60
Opbrengstprijs (euro per 100 eieren)	4.86	4.36	4.39	4.80	5.83	6.07	6.69

Resultaten per leghen per jaar (euro incl. BTW)

Opbrengst eieren	13.90	13.01	12.75	13.99	17.07	17.96	19.79
Overige opbrengsten	0.93	0.09	0.21	0.78	-0.19	0.20	0.30
Totaal opbrengsten	14.83	13.10	12.96	14.77	16.98	18.16	20.09
Aankoop opfokhennen	2.75	2.89	2.67	3.05	2.47	3.22	3.11
Voederkosten	7.91	7.87	6.85	7.56	9.03	10.96	9.07
Gezondheidszorg	0.08	0.07	0.05	0.06	0.05	0.12	0.12
Energie	0.22	0.25	0.31	0.37	0.40	0.41	0.45
Overige toegerekende kosten	0.16	0.30	0.28	0.25	0.23	0.33	0.33
Totaal toegerekende kosten	11.12	11.38	10.16	11.29	12.18	15.04	13.09
Saldo	3.71	1.72	2.80	3.48	4.80	3.12	7.00

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

(r) raming

82-e. Resultaten van de vleeskuikenhouderij*Results of farms with broilers*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (r)
Aantal opgehoekte kuikens	37,200	46,600	79,000	72,600	76,500	77,300
Uitval (%)	4.0	4.3	4.1	4.5	3.9	3.9
Afleveringen per jaar	7.0	7.2	7.3	7.3	7.5	7.4
Levend gewicht per kuiken (gr)	2,180	2,180	2,170	2,230	2,180	2,200
Groei per kuiken per dag (gr)	51	51	52	53	54	54
Voerbruik per kg groei (kg)	1.79	1.79	1.77	1.77	1.75	1.75
Voerprijs (euro per 100 kg)	25.20	21.20	22.00	27.00	31.80	28.80
Opbrengstprijs (euro per kg lev. gewicht)	0.72	0.74	0.68	0.84	0.88	0.83

Resultaten per 1.000 kg afgeleverd gewicht (euro incl. BTW)

Totaal opbrengsten	721	746	682	843	887	832
Aankoop kuikens	126	130	127	135	151	148
Voederkosten	452	379	389	479	557	504
Gezondheidszorg	19	19	19	20	21	21
Strooisel	4	3	3	4	4	4
Verwarming	17	17	20	21	21	20
Werk door derden	18	17	16	16	17	17
Overige toegerekende kosten	6	8	10	19	20	20
Totaal toegerekende kosten	642	574	584	694	791	735
Saldo	80	172	98	150	96	97

Bron: Bedrijven-Informatienet LEI.

(r) raming

83. Bedrijfsresultaten

83-a. Bedrijfsresultaten van akkerbouwbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of arable farms, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouw telling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	9060	8450	8130	7,850	7,600	7570
Bedrijfsomvang (Ned. grootte-eenheden)	75	72	73	77	78	80
Oppervlakte cultuurgrond in ha	46.9	52.2	52.5	54.8	56.6	57.2
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	10	7	7	5	5	5
Vleeskuikens	200	200	200	200	200	200
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	134	136	156	180	171	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	77	75	79	85	85	89
Oppervlakte cultuurgrond in ha	47.4	54.3	57.9	62.0	64.2	63.5
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.05	1.03	1.05	1.05	1.10	1.10
Aantal ondernemers	1.45	1.52	1.51	1.50	1.54	1.54
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	1	1	1			
Vleeskuikens	100	300	100	200	100	100
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	169200	167200	217100	231400	241100	245200
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	126000	137100	152000	178000	198400	196800
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	43200	30100	65000	53400	42700	48400
Buitengewone baten en lasten	6900	1300	1200	1200	3200	3100
Inkomen uit bedrijf	50000	31500	66300	54600	45900	51400
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	47800	30500	63400	52000	41800	46800
Totaal inkomen	55400	52000	86400	72400	58100	62100
Besparingen per bedrijf	22700	4500	38300	25200	5500	10200
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	169200	167200	217100	231400	241100	245200
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	173400	191900	224800	253800	264100	267300
<i>w. v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>113900</i>	<i>123700</i>	<i>137500</i>	<i>159100</i>	<i>176400</i>	<i>175700</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>59500</i>	<i>68200</i>	<i>87300</i>	<i>94700</i>	<i>87700</i>	<i>91600</i>
Nettobedrijfsresultaat	-4200	-24700	-7700	-22400	-23000	-22100
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)						
	98	87	97	91	91	92

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-b. Bedrijfsresultaten van opengrondsgroentenbedrijven . gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with vegetables in the open . on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1010	860	930	870	880	840
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	84	96	108	123	126	129
Oppervlakte cultuurgrond in ha	13.3	16.2	18.0	21.4	21.9	22.5
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	6	6	7	6	7	6
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	24	43	38	37	38	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	110	108	132	137	145	
Oppervlakte cultuurgrond	14.6	23.4	19.4	20.4	22.5	23.1
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.94	1.78	1.63	1.73	1.69	1.69
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	343400	354100	340600	408900	365700	352000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	261800	318400	284700	325900	336000	340000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	81600	35800	56000	83000	29700	12000
Buitengewone baten en lasten	-100	100	300	1300	9800	
Inkomen uit bedrijf	81600	35900	56300	84300	39500	12000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	42000	20200	34600	48800	23400	7000
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	343400	354100	340600	408900	365700	352000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	354500	404600	369400	414400	420100	426000
<i>w. v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>249600</i>	<i>302600</i>	<i>272900</i>	<i>311600</i>	<i>317000</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>104900</i>	<i>102000</i>	<i>96500</i>	<i>102900</i>	<i>103100</i>	
Nettobedrijfsresultaat	-11100	-50500	-28800	-5600	-54400	-74000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	97	88	92	99	87	83

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83c. Bedrijfsresultaten van glasgroentenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with vegetables in the open, on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	2330	1790	1750	1600	1450	1340
Bedrijfsomvang (Ned. grootte-eenheden)	216	256	314	321	341	363
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.2	2.5	2.8	3.0	3.2	3.5
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 3)	54	95	109	119	113	
Bedrijfsomvang (Ned. grootte-eenheden)	230	267	321	346	357	382
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.4	2.8	3.1	3.6	3.8	4.1
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.52	1.59	1.65	1.68	1.73	1.73
Aantal ondernemers	1.68	1.72	1.77	1.82	1.82	1.83
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	531100	627100	872500	1038100	1069200	973200
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	465700	597400	794200	971600	1100900	1189900
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	65400	29600	78300	66500	-31800	-216700
Buitengewone baten en lasten	-2100	3400	-8800	-10800	-7600	-3600
Inkomen uit bedrijf	63300	33000	69500	55700	-39400	-220300
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	41600	20800	42100	33100	-22800	-127300
Totaal inkomen	69100	40200	79400	60900	-31800	-212000
Besparingen per bedrijf	-800	-21200	32900	5800	-86900	-267200
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	531100	627100	872500	1038100	1069200	973200
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	537100	685100	901700	1083900	1186000	1279500
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>445600</i>	<i>572000</i>	<i>756700</i>	<i>922900</i>	<i>1034600</i>	<i>1121800</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>91500</i>	<i>113000</i>	<i>145100</i>	<i>161000</i>	<i>151400</i>	<i>157700</i>
Nettobedrijfsresultaat	-6000	-58000	-29200	-45700	-116800	-306300
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	99	92	97	96	90	76

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers
2) raming

3) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2006 verhoogd naar 2000 EGE (was: 1200 EGE)

83-d. Bedrijfsresultaten van glassnijbloemenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with cut flowers under glass, on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	3270	2630	2410	2320	2060	1860
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	198	224	229	252	255	265
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1.6	1.7	1.6	2.0	2.1	2.1
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 3)	49	79	96	103	99	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	220	229	237	241	254	269
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.3	1.9	1.9	2.0	2.1	2.3
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.81	1.86	1.86	1.86	1.82	1.82
Aantal ondernemers	1.69	1.90	1.92	1.96	1.91	1.91
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	558000	695400	762600	854300	915700	888300
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	498400	655400	684900	776900	927900	997500
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	59600	40000	77700	77400	-12200	-109200
Buitengewone baten en lasten	-400	-2500	-5000	-13800	-5300	-5800
Inkomen uit bedrijf	59300	37500	72600	63600	-17400	-115000
Inkomen per bedrijf per onbetaalde AJE	32700	20200	39100	34100	-9600	-63200
Totaal inkomen	61000	44400	77900	71400	-37700	-111000
Besparingen per bedrijf	-2500	-19700	12300	-500	-98700	-171700
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	558000	695400	762600	854300	915700	888300
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	581600	758600	798900	894200	1023500	1095700
<i>w. v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>475100</i>	<i>629500</i>	<i>656100</i>	<i>743100</i>	<i>881500</i>	<i>950500</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>106500</i>	<i>129100</i>	<i>142800</i>	<i>151100</i>	<i>142000</i>	<i>145100</i>
Nettobedrijfsresultaat	-23600	-63200	-36300	-39900	-107800	-207300
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	96	92	95	96	89	81

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

3) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was: 1200 EGE)

83-e. Bedrijfsresultaten van pot- en perkplantenbedrijven onder glas, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with potted and flowerbed plants under glass, on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1470	1230	1130	1070	1030	990
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	225	253	266	320	321	335
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1.3	1.4	1.3	1.6	1.6	1.7
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 3)	24	32	31	47	46	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	242	266	283	315	309	321
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.1	2.3	2.2	2.4	2.2	2.3
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.63	1.57	1.59	1.66	1.65	1.65
Aantal ondernemers	1.50	1.68	1.74	1.82	1.87	1.92
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	627800	769500	762200	1191800	1250500	1277800
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	543000	699600	687600	1081700	1180700	1227200
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	84800	69900	74600	110200	69800	50700
Buitengewone baten en lasten	1400	-3000	-3900	-1700	-3000	-1900
Inkomen uit bedrijf	86200	66900	70600	108400	66800	48800
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	52800	42500	44500	65500	40400	29600
Totaal inkomen	91300	81700	79700	115400	70600	58900
Besparingen per bedrijf	30400	26700	12900	43900	-22100	-33500
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	627800	769500	762200	1191800	1250500	1277800
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	615000	785000	789000	1193500	1265100	1315000
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>515900</i>	<i>670500</i>	<i>657200</i>	<i>1034000</i>	<i>1108200</i>	<i>1154700</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>99100</i>	<i>114500</i>	<i>131900</i>	<i>159500</i>	<i>156900</i>	<i>160300</i>
Nettobedrijfsresultaat	12900	-15500	-26800	-1700	-14600	-37200
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	102	98	97	100	99	97

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

3) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was:1200 EGE)

83-f. Bedrijfsresultaten van bloembollenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with flower bulbs, on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwteiling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1070	930	920	870	870	800
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	220	243	250	276	292	301
Oppervlakte cultuurgrond in ha	18.8	22.3	22.8	26.5	28.0	29.4
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	7	8	10	9	12	13
Vleeskuikens	100					
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 3)	42	41	37	42	45	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	241	238	260	290	297	
Oppervlakte cultuurgrond	25.2	22.4	19.6	27.7	27.3	28.7
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.55	1.42	1.41	1.41	1.53	1.53
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	577400	488900	478100	595000	545200	545000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	493700	486800	418900	555100	563400	568000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	83700	2100	59200	39900	-18300	-23000
Buitengewone baten en lasten	1600	-300	-100	10400	-1400	1000
Inkomen uit bedrijf	85300	1900	59100	50300	-19700	-22000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	55200	1300	41800	35800	-12900	-15000
Totaal inkomen	92900	12700	70200	67600	-6500	
Besparingen	48200	-23900	25000	23400	-69000	
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	577400	488900	478100	595000	545200	545000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	568900	563700	506800	650600	650600	649000
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	459300	450900	387000	510900	521200	
berekende kosten arbeid en vermogen	109600	112900	119800	139700	129400	
Nettobedrijfsresultaat	8500	-74800	-28700	-55600	-105400	-104000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	102	87	94	91	84	84

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

3) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was: 1200 EGE)

83-g. Bedrijfsresultaten van champignonbedrijven . gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with mushrooms . on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	450	300	260	220	210	190
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	185	190	203	260	287	275
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1.0	0.9	1.0	1.0	0.8	0.8
Steekproefresultaten						
Aantal steekproefbedrijven 3)	25	25	22	24	24	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	210	200	200	258	282	
Oppervlakte cultuurgrond	1.9	1.8	1.8	2.4	0.5	
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.74	1.97	1.99	2.07	2.08	2.10
Aantal dieren in eigendom						
Leghennen		2400				
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	609100	659800	600100	788400	928600	866000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	523200	663500	538100	691600	825100	822000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	85900	-3600	61900	96800	103500	44000
Buitengewone baten en lasten	-1000	0	-200	0	-700	-1000
Inkomen uit bedrijf	84900	-3600	61700	96900	102800	43000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	48700	-1800	31000	46700	49300	21000
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	609100	659800	600100	788400	928600	866000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	605700	759100	639000	791200	928500	931000
<i>betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>507800</i>	<i>651000</i>	<i>527000</i>	<i>672100</i>	<i>808900</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>97900</i>	<i>108100</i>	<i>112000</i>	<i>119100</i>	<i>119600</i>	
Nettobedrijfsresultaat	3400	-99200	-38900	-2800	100	-65000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	101	87	94	100	100	93

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

3) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was: 1200 EGE)

83-h. Bedrijfsresultaten van fruitteeltbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with fruit growing, on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1590	1480	1450	1500	1460	1450
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	63	76	80	83	86	91
Oppervlakte cultuurgrond in ha	11.5	12.2	12.8	12.9	13.3	13.6
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	52	39	41	38	38	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	69	88	88	93	87	
Oppervlakte cultuurgrond	14.0	14.1	13.8	14.6	14.2	14.2
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.45	1.34	1.35	1.41	1.38	1.38
Aantal dieren in eigendom						
Vleesvarkens	4	7	8	6	7	
Leghennen		100	100	100		
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	175900	210900	265100	290400	295700	269000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	129900	187900	214000	236600	234000	244000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	46000	23000	51100	53800	61700	25000
Buitengewone baten en lasten	-2900	-3000	-3900	-7500	-1600	-4000
Inkomen uit bedrijf	43100	19900	47200	46300	60100	21000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	29800	14900	34900	32900	43700	15000
Totaal inkomen	43400	29300	55100	57700	71300	
Besparingen	14300	-13400	8100	12300	18600	
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	175900	210900	265100	290400	295700	269000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	196000	264500	303000	327500	316200	328000
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	117800	176200	202400	220800	218900	
berekende kosten arbeid en vermogen	78200	88300	100600	106700	97300	
Nettobedrijfsresultaat	-20100	-53600	-38000	-37100	-20600	-59000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	90	80	87	89	94	82

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-i. Bedrijfsresultaten van boomkwekerijbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with tree cultivation, on average by holding

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwstelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	2040	1940	2000	2040	1980	1950
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	89	112	123	145	156	161
Oppervlakte cultuurgrond in ha	5.5	6.6	7.0	8.1	9.0	9.0
Aantal dieren						
Vleesvarkens	6	7	6	11	17	17
Steekproefbedrijven						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	29	24	29	28	31	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	99	117	135	134	157	
Oppervlakte cultuurgrond	7.0	7.5	9.1	10.2	8.7	9.5
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.45	1.56	1.61	1.62	1.53	1.60
Aantal dieren in eigendom						
Vleesvarkens		20	20	17	38	
Fokzeugen	2	1	6	7	9	
					500	
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	221800	255800	334400	359900	412500	417000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	168400	184400	257400	276400	332700	349000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	53400	71400	77000	83600	79800	68000
Buitengewone baten en lasten	600	100	-600	200	400	-1000
Inkomen uit bedrijf	53900	71400	76400	83700	80200	67000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	37300	45700	47400	51800	52400	42000
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	221800	255800	334400	359900	412500	417000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	243700	267600	345400	365100	414000	434000
<i>betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>157600</i>	<i>173200</i>	<i>239600</i>	<i>261900</i>	<i>317000</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>86100</i>	<i>94400</i>	<i>105900</i>	<i>103200</i>	<i>97000</i>	
Nettobedrijfsresultaat	-21900	-11800	-11100	-5200	-1600	-17000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)						
	91	96	97	99	100	96

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-j. Bedrijfsresultaten van melkveebedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of dairy farms, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwstelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	24400	20800	19520	18760	18470	18240
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	96	93	97	101	107	110
Oppervlakte cultuurgrond in ha	35.1	40.9	43.0	44.2	45.6	46.6
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Melkkoeien	59.0	64.6	68.2	70.8	74.9	77.4
Vleesvarkens	26	25	23	22	22	19
Steekproefbedrijven						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	275	272	267	268	283	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	97	94	99	103	110	111
Oppervlakte cultuurgrond in ha	37.0	42.4	45.1	45.9	47.6	48.3
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.45	1.45	1.47	1.48	1.50	1.50
Aantal ondernemers	1.72	1.76	1.77	1.73	1.74	1.74
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Melkkoeien	60.2	65.0	68.8	71.2	76.6	78.1
Vleesvarkens	32	28	29	28	23	19
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	198400	212900	234400	283100	298200	239600
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	150000	161200	182200	204700	241600	250300
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	48400	51700	52100	78400	56600	-10700
Buitengewone baten en lasten	2200	500	1900	1300	2200	2100
Inkomen uit bedrijf	50500	52200	54000	79700	58800	-8500
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	35000	35900	36700	53800	39200	-5700
Totaal inkomen	58600	67400	73000	94000	71000	7200
Besparingen per bedrijf	25200	27700	30300	49300	17700	-43600
Bedrijfs-economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	198400	212900	234400	283100	298200	239600
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	222900	255900	295500	313300	333500	347000
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>131200</i>	<i>142400</i>	<i>160000</i>	<i>177400</i>	<i>208900</i>	<i>217300</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>91700</i>	<i>113500</i>	<i>135500</i>	<i>135900</i>	<i>124600</i>	<i>129700</i>
Nettobedrijfsresultaat	-24500	-43000	-61100	-30200	-35300	-107400
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	89	83	79	90	89	69

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-k. Bedrijfsresultaten van fokvarkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with breeding pigs, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Aantal bedrijven	1820	1500	1450	1420	1290	1220
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	109	109	114	124	135	147
Oppervlakte cultuurgrond in ha	7.0	8.2	8.4	9.1	9.5	9.8
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	161	141	148	141	136	145
Fokzeugen	290	340	361	381	427	463
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	24	40	38	40	34	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	115	121	129	134	145	152
Oppervlakte cultuurgrond in ha	6.2	7.9	7.5	7.7	8.0	8.0
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.43	1.32	1.30	1.28	1.33	1.33
Aantal ondernemers	1.93	1.69	1.71	1.65	1.66	1.66
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	190	205	190	180	221	232
Fokzeugen	311	374	402	401	434	455
euro						
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	388600	485800	560600	438000	621200	629500
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	365000	388700	456900	507500	614200	565200
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	23600	97100	103800	-69500	7000	64300
Buitengewone baten en lasten	2500	-300	1300	-4300	3800	
Inkomen uit bedrijf	26100	96900	105000	-73800	10800	64300
Inkomen uit bedrijf per niet betaalde AJE	18200	73600	80900	-57500	8100	48300
Totaal inkomen	36300	109500	115000	-61400	26400	79900
Besparingen per bedrijf	5600	58800	45400	-123800	-27500	22900
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	388600	485800	560600	438000	621200	629500
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	432000	462900	542700	589300	685900	644700
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	339400	365500	432300	479900	577000	530900
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	92600	97400	110500	109400	108900	113800
Nettobedrijfsresultaat	-43400	22900	17900	-151300	-64700	-15200
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	90	105	103	74	91	98

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-I. Bedrijfsresultaten van vleesvarkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with porkers, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouw telling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1750	1440	1440	1530	1570	1550
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	61	59	61	68	72	77
Oppervlakte cultuurgrond in ha	5.1	5.6	5.5	6.2	6.5	6.9
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	1088	1306	1369	1377	1453	1538
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	20	26	24	40	39	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	71	58	68	72	78	82
Oppervlakte cultuurgrond in ha	6.1	6.8	7.3	6.9	8.0	8.0
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	0.90	0.79	0.85	0.86	0.88	0.88
Aantal ondernemers	1.50	1.46	1.54	1.54	1.55	1.55
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	1266	1314	1519	1450 200	1623	1700
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	258300	261900	303400	300400	434500	348700
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	276900	226300	269100	322000	409600	358800
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	-18600	35600	34400	-21600	24900	-10100
Buitengewone baten en lasten	18400	-100	1300	-1700	300	
Inkomen uit bedrijf	-100	35500	35600	-23300	25200	-10100
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	-100	44700	42000	-27100	28500	-11500
Totaal inkomen	10600	53200	59100	-2800	48800	13700
Besparingen per bedrijf	-20200	18700	20200	-57000	900	-31200
Bedrijfs-economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	258300	261900	303400	300400	434500	348700
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	312900	268600	323300	377400	461700	416500
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>256300</i>	<i>214600</i>	<i>254600</i>	<i>307600</i>	<i>388200</i>	<i>338300</i>
<i> berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>56600</i>	<i>54000</i>	<i>68700</i>	<i>69800</i>	<i>73500</i>	<i>78200</i>
Nettobedrijfsresultaat	-54600	-6800	-19900	-77000	-27200	-67700
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)						
	83	97	94	80	94	84

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

83-m. Bedrijfsresultaten van gesloten varkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of integrated pig farms, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-Landbouw telling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1590	1100	1000	1000	980	930
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	130	127	131	149	159	176
Oppervlakte cultuurgrond in ha	10.2	11.5	11.7	13.4	13.8	14.1
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	1094	1.299	1.361	1467	1583	1761
Fokzeugen	205	230	237	255	274	299
Vleeskuikens	200	200	200	100	300	200
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	27	50	46	42	45	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	128	131	144	160	161	166
Oppervlakte cultuurgrond in ha	9.1	11.8	12.0	12.2	13.3	13.0
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.34	1.43	1.45	1.41	1.40	1.40
Aantal ondernemers	1.58	1.71	1.75	1.66	1.62	1.62
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	1059	1443	1642	1700	1726	1776
Fokzeugen	216	237	253	264	271	280
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	431400	587800	662600	617500	836500	714000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	414700	478500	553700	688800	839800	739400
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	18600	109300	108900	-71300	-3300	-25400
Buitengewone baten en lasten	-1300	-1400	-700	-200	300	800
Inkomen uit bedrijf	15300	107900	108300	-71500	-3000	-24600
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	11400	75300	74900	-50700	-2100	-17500
Totaal inkomen	24300	119900	120500	-42100	17200	-1400
Besparingen per bedrijf	-10500	60000	55400	-119000	-51200	-68000
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	431400	587800	662600	617500	836500	714000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	473700	566600	659600	786800	919800	826200
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>383900</i>	<i>454500</i>	<i>529200</i>	<i>654800</i>	<i>790200</i>	<i>691800</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>89700</i>	<i>112000</i>	<i>130400</i>	<i>132000</i>	<i>129600</i>	<i>134400</i>
Nettobedrijfsresultaat	-42300	21200	3000	-169200	-83300	-112200
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)						
	91	104	100	78	91	86

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-n. Bedrijfsresultaten van legghennenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with laying hens, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwteiling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	620	550	540	550	510	530
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	124	123	127	127	144	145
Oppervlakte cultuurgrond in ha	4.5	5.6	5.5	5.5	5.8	5.8
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	17	18	21	13	16	12
Leghennen	35600	41100	42600	43600	49100	50000
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	19	31	33	27	25	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	128	121	124	127	142	145
Oppervlakte cultuurgrond	3.3	5.4	5.0	4.2	5.1	5.1
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.23	1.36	1.41	1.40	1.38	1.38
Aantal ondernemers	1.85	1.76	1.83	1.89	1.73	1.73
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	13	22	49	1	33	
Leghennen	39000	44100	43000	46100	51100	48700
Resultatenrekening						
	euro					
Totaal opbrengsten	474800	475100	497100	664200	767400	889200
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	462000	474600	499100	602600	771400	689300
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	12800	400	-2000	61700	-4000	199900
Buitengewone baten en lasten	11500	-6000	-4500	-1600	-1600	-9000
Inkomen uit bedrijf	24400	-5500	-6500	60100	-5600	190900
Inkomen buiten bedrijf per onbetaalde AJE	19900	-4100	-4600	43100	-4000	138300
Totaal inkomen	36700	9100	6100	72900	7200	204300
Besparingen per bedrijf	8400	-40200	-36200	13000	-62800	128900
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	474800	475100	497100	664200	767400	889200
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	507000	546600	583300	684600	858000	780400
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	437500	450700	473300	569200	729400	649100
berekende kosten arbeid en vermogen	69500	95800	110000	115400	128500	131300
Nettobedrijfsresultaat	-32200	-71500	-86200	-20400	-90600	-108800
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	94	87	85	97	89	114

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-0. Bedrijfsresultaten van vleeskuikenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with broilers, on average by farm

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Gegevens CBS-landbouwstelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	480	360	340	350	340	310
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	110	119	123	113	123	133
Oppervlakte cultuurgrond in ha	5.6	6.1	5.7	4.9	5.4	6.2
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	22	24	15	9	16	11
Leghennen	66500	81200	84800	79500	87200	93700
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	14	26	24	24	25	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	99	104	114	102	112	116
Oppervlakte cultuurgrond	3.1	6.9	7.4	6.1	7.0	7.3
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	0.98	1.19	1.21	1.06	0.98	0.98
Aantal ondernemers	1.22	1.64	1.67	1.54	1.61	1.61
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesluikens	63000	71600	78100	71200	78400	79300
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	677600	779300	771200	923200	1056200	1029200
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	615100	689000	776500	859500	1054900	977300
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	62500	90300	-5300	63600	1300	51800
Buitengewone baten en lasten	1500	2200	600	600	-3300	-1900
Inkomen uit bedrijf	64000	92600	-4600	64200	-2000	49900
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	65400	77900	-3800	60700	-2100	51000
Totaal inkomen	70900	104100	9800	77900	17300	69200
Besparingen per bedrijf	35800	59200	-39300	26700	-44500	13300
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	677600	779300	771200	923200	1056200	1029200
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	650200	751200	849700	925200	1108200	1036800
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>592800</i>	<i>672000</i>	<i>756200</i>	<i>836900</i>	<i>1023800</i>	<i>947500</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>57400</i>	<i>79200</i>	<i>93500</i>	<i>88300</i>	<i>84400</i>	<i>89300</i>
Nettobedrijfsresultaat	27500	28100	-78500	-2000	-52000	-7700
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	104	104	91	100	95	99

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

83-p. Gezinsinkomen uit bedrijf, rentabiliteit en besparingen van alle bedrijfstypen (gemiddeld per bedrijf)
Family farm income, rate of return and current savings of all farmtypes (on average by farm)

	2001	2005	2006	2007	2008 1)	2009 2)
Inkomen uit bedrijf	1 000 euro					
Totaal land- en tuinbouw	44.2	43.4	52.1	50.6	35.9	5.5
Melkveebedrijven	50.5	52.2	54.0	79.7	58.8	-8.5
Vleeskalverbedrijven met contractproductie	16.3	60.8	52.8	39.8	44.8	48.5
Varkensbedrijven	13.8	78.0	80.2	-53.6	13.2	7.8
Fokvarkensbedrijven	26.1	96.9	105.0	-73.8	10.8	64.3
Vleesvarkensbedrijven	-0.1	35.5	35.6	-23.3	25.2	-10.1
Gesloten varkensbedrijven	15.3	107.9	108.3	-71.5	-3.0	-24.6
Leghennenbedrijven	24.4	-5.5	-6.5	60.1	-5.6	190.9
Vleeskuikenbedrijven	64.0	92.6	-4.6	64.2	-2.0	49.9
Akkerbouwbedrijven	50.0	31.5	66.3	54.6	45.9	51.4
Glastuinbouwbedrijven, totaal	66.4	42.5	71.2	70.6	-5.3	-109.4
Glastuinbouw: groentebedrijven	63.3	33.0	69.5	55.7	-39.4	-220.3
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	59.3	37.5	72.6	63.6	-17.4	-115.0
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	86.2	66.9	70.6	108.4	66.8	48.8
Champignonbedrijven	84.9	-3.6	61.7	96.9	102.8	43.0
Opengrondsgroentenbedrijven	81.6	35.9	56.3	84.3	39.5	12.0
Bloembollenbedrijven	85.3	1.9	59.1	50.3	-19.7	-15.0
Fruitbedrijven	43.1	19.9	47.2	46.3	60.1	21.0
Boomkwekerijbedrijven	53.9	71.4	76.4	83.7	80.2	67.0
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	euro					
Totaal land- en tuinbouw	92	88	88	90	89	82
Melkveebedrijven	89	83	79	90	89	69
Vleeskalverbedrijven met contractproductie	82	96	94	84	85	86
Varkensbedrijven	88	103	100	77	92	89
Fokvarkensbedrijven	90	105	103	74	91	98
Vleesvarkensbedrijven	83	97	94	80	94	84
Gesloten varkensbedrijven	91	104	100	78	91	86
Leghennenbedrijven	94	87	85	97	89	114
Vleeskuikenbedrijven	104	104	91	100	95	99
Akkerbouwbedrijven	98	87	97	91	91	92
Glastuinbouwbedrijven, totaal	98	93	96	97	92	84
Glastuinbouw: groentebedrijven	99	92	97	96	90	76
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	96	92	95	96	89	81
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	102	98	97	100	99	97
Champignonbedrijven	101	87	94	100	100	93
Opengrondsgroentenbedrijven	97	88	92	99	87	83
Bloembollenbedrijven	102	87	94	91	84	84
Fruitbedrijven	90	80	87	89	94	82
Boomkwekerijbedrijven	91	96	97	99	100	96
Besparingen per bedrijf	1 000 euro					
Totaal land- en tuinbouw	16.4	14.3	23.3	14.4	-1.3	-30.5
Melkveebedrijven	25.2	27.7	30.3	49.3	17.7	-43.6
Varkensbedrijven	-8.1	44.8	38.0	-96.7	-21.9	-24.8
Fokvarkensbedrijven	5.6	58.8	45.4	-123.8	-27.5	22.9
Vleesvarkensbedrijven	-20.2	18.7	20.2	-57.0	0.9	-31.2
Gesloten varkensbedrijven	-10.5	60.0	55.4	-119.0	-51.2	-68.0
Leghennenbedrijven	8.4	-40.2	-36.2	13.0	-62.8	128.9
Vleeskuikenbedrijven	35.8	59.2	-39.3	26.7	-44.5	13.3
Akkerbouwbedrijven	22.7	4.5	38.3	25.2	5.5	10.2
Glastuinbouwbedrijven, totaal	5.1	-9.9	18.9	11.0	-77.6	-167.8
Glastuinbouw: groentebedrijven	-0.8	-21.2	32.9	5.8	-86.9	-267.2
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	-2.5	-19.7	12.3	-0.5	-98.7	-171.7
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	30.4	26.7	12.9	43.9	-22.1	-33.5
Bloembollenbedrijven	48.2	-23.9	25.0	23.4	-69.0	
Fruitbedrijven	14.3	-13.4	8.1	12.3	18.6	

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

1) Voorlopige cijfers

2) raming

84. Exploitatiegegevens andere agrarische bedrijven

84-a. Hoveniersbedrijven, jaarstatistiek exploitatie en personeel Market-gardener holdings, running costs and employees

	2002	2005	2006	2007	0-10 werk- 10 of meer	
					nemers	werknemers
Bedrijven	4730	5440	5310	5720	5155	285
met 1 werkzame persoon			2852	3335		
met 2 tot 5 werkzame personen			1618	1530		
met 5 tot 10 werkzame personen			510	517		
meer dan 10 werkzame personen			330	338		
Werkzame personen x 100	217.9	246.5	246.0	265.0	145.0	101.6
Tot. Werkzame personen in FTE	194.1	232.4	210.0	225.0	135.3	97.0
Totale bedrijfsopbrengsten m/n euro	1371	1537	1747	1893	746	791
Netto omzet	1353	1510	1726	1874	740	770
Omzet hoofdactiviteit	1323	1449			713	735
Omzet uit nevenactiviteiten	30	61			27	35
Totale overige bedrijfsopbrengsten	18	27	21	18	5	21
Totale bedrijfslasten	1171	1346	1521	1602	586	759
Inkoopwaarde omzet	441	501	613	675	242	259
Inkoopwaarde grond-, hulpstof, verpak.m.d.	308	328	395	462	198	131
Inkoopwaarde handelsgoederen	10	29	24	14	15	14
Totaal overige inkoopwaarde	126	144	194	199	29	115
Arbeidskosten	411	460	554	566	165	295
Bruto lonen en salarissen	310	354	366	376	126	228
Werkgeversdeel soc lasten	63	69	68	61	26	43
Pensioenpremies	28	28	29	34	9	19
Ov soc lasten	11	9	6	7	3	6
Overige bedrijfslasten	260	318	366	380	145	173
Overige kosten b.t. personeel	54	68	84	88	22	46
Kosten vervoermiddelen	52	69	84	72	31	38
Kosten energieverbruik	8	11	12	10	6	5
Kosten huisvesting	24	31	28	30	13	18
Kosten machines/installaties e.d.	33	40	38	50	20	20
Verkoopkosten	17	21	22	23	12	9
Communicatiekosten	9	10	12	13	6	4
Kosten van dienstverlening door derden	21	24	26	29	13	11
Overige bedrijfslasten	40	45	61	64	24	21
Afschrijvingen op vaste activa	59	67	72	69	35	32
Bedrijfsresultaat	200	191	226	291	159	32
Financieel resultaat	-11	-9	-1	-7	-6	-3
Financiële baten	4	4			3	2
Financiële lasten	15	13			9	4
Saldo voorzieningen	-1	0	1	-7	-1	0
Onttrekkingen, vrijval van voorzieningen	1	2			0	2
Toevoegingen aan voorzieningen	2	2			1	1
Saldo buitengewone baten minus lasten	0	0	9	6	0	0
Buitengewone baten	1	1			1	0
Buitengewone lasten	2	2			1	1
Resultaat voor belastingen	187	181	235	284	152	29

Bron: CBS.

84-b. Agrarisch dienstverlenende bedrijven, financiële gegevens
Services in agriculture, financial results

		2003	2005	2006	2007
Bedrijven		6925	7355	7895	8398
Werkzame personen	x 100	336.9	344.2	389.0	380.0
Tot. Werkzame personen in FTE		287.0	306.7	330.0	318.0
Totale bedrijfsopbrengsten	mln euro	2637	2873	3485	3440
Netto omzet	Toaal netto omzet	2597	2836	3425	3380
	Omzet hoofdactiviteit	2410	2586		
	Omzet uit nevenactiviteiten	187	250		
Totale overige bedrijfsopbrengsten		41	37	60	59
Totale bedrijfslasten		2320	2547	3014	2887
Inkoopwaarde omzet		670	753	1157	1044
Arbeidskosten	Totaal arbeidskosten	697	705	724	668
	Bruto lonen en salarissen	536	552	570	531
	Werkgeversdeel soc lasten	100	99	96	87
	Pensioenpremies	46	44	48	41
	Ov soc lasten	15	11	10	9
Overige bedrijfslasten	Totaal overige bedrijfslasten	683	821	843	889
	Overige kosten m.b.t. personeel	101	124	94	125
	Kosten vervoermiddelen	105	134	138	150
	Kosten energieverbruik	64	98	110	109
	Kosten huisvesting	53	54	66	67
	Kosten machines/installaties e. d.	167	191	190	196
	Verkoopkosten	34	32	32	27
	Communicatiekosten	15	24	20	20
	Kosten van dienstverlening door derden	59	66	69	59
	Overige bedrijfslasten	85	97	126	138
Afschrijvingen op vaste activa		270	267	289	286
Bedrijfsresultaat		317	327	471	553
Financieel resultaat		-35	-37	-71	-40
Financiële baten		20	22		
Financiële lasten		55	58		
Saldo voorzieningen		2	-1	-13	4
Onttrekkingen, vrijval van voorzieningen		6	1		
Toevoegingen aan voorzieningen		4	3		
Saldo buitengewone baten minus lasten		5	22	42	10
Buitengewone baten		16	27		
Buitengewone lasten		11	5		
Resultaat voor belastingen		289	311	429	527

Bron: CBS

9. Voorzieningsbalansen

Toelichting voorzieningsbalansen

1.

In deze balansen zijn de hoeveelhedsgegevens van de volgende producten verwerkt:

Akkerbouwproducten (per oogstjaar)

Graanteelt: granen, graanstro, snijmaïs;

Aardappelteelt: consumptie-, voer-, poot- en fabrieksaardappelen;

Bietenteelt: suikerbieten, voederbieten, bietenkoppen en -blad; m.i.v. 1980 ook perspulp;

Peulvruchteelt: peulvruchten en peulvruchtenstro.

Veehouderijproducten (per kalenderjaar)

Rundveehouderij: rundvee (gebruiks- en slachtvee), rund- en kalfsvlees/vleeswaren en melk;

Varkenshouderij: varkens (gebruiks- en vleesvarkens), varkensvlees/vleeswaren;

Pluimveehouderij: eendagskuikens, kippen (voor de fok en voor de slacht), kippeneieren;

Overige veehouderij: paarden, schapen.

2.

Vanwege het ontbreken van gegevens zijn geen voorzieningsbalansen Tuinbouwproducten opgenomen.

3.

Door de problemen met de registratie van de buitenlandse handel tussen de lidstaten van de Europese Unie sedert 1993 zijn de balansen sindsdien niet altijd onderling vergelijkbaar. De balansen moeten dan ook met voorzichtigheid worden gebruikt.

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden
Supply balance sheets of cereals, quantities

juli/juni 1)	1985/86	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09
T a r w e							
Productie, totaal	851	1076	1167	1143	1175	1018	1365
w.v. zaaizaad	17	24	24	23	25	27	26
veevoeder	428	429	704	792	653	764	1069
overige	406	623	439	328	497	227	270
Invoer							
als zodanig	1416	1381	2845	4069	3626	4374	5085
in producten	287	475	547	509	395	284	1013
Uitvoer							
als zodanig	325	198	342	241	170	527	868
in producten	429	776	928	893	724	585	388
Voorraad							
begin-	235	202	152	192	165	132	130
eind-	228	197	182	243	136	130	126
Verbruik							
zaaizaad	17	24	24	37	82	121	99
veevoeder	730	563	1441	2331	2502	3090	4138
consumptie	981	830	1071	1050	1129	1560	1725
verliezen	12	11	16	23	23	25	28
industrie 3)	67	535	708	1094	594	368	221
R o g g e							
Productie, totaal	19	36	42	29	11	8	8
w.v. zaaizaad	1	1	1	1	0	0	0
veevoeder	2	7	26	24	8	8	7
overige	16	28	15	4	3	0	1
Invoer							
als zodanig	45	29	337	57	178	120	285
in producten	9	14	14	49	68	54	31
Uitvoer							
als zodanig	5	4	59	10	54	4	84
in producten	4	2	10	5	8	5	9
Voorraad							
begin-	10	10	5	6	5	5	5
eind-	10	10	5	6	5	5	5
Verbruik							
zaaizaad	1	1	1	1	0	0	0
veevoeder	3	8	269	47	125	97	168
consumptie	60	63	50	69	70	75	63
verliezen	0	-	3	1	0	0	0
industrie 3)	0	1	1	1	0	0	0
G e r s t							
Productie, totaal	197	219	203	288	307	261	310
w.v. zaaizaad	4	5	4	8	5	5	5
veevoeder	105	81	68	201	153	95	195
overige	88	133	131	79	149	161	110
Invoer							
als zodanig	603	783	1146	801	1046	1243	1497
in producten	182	248	297	341	111	62	96
Uitvoer							
als zodanig	53	64	116	312	341	261	206
in producten	95	188	162	186	239	273	196
Voorraad							
begin-	96	125	124	123	107	112	104
eind-	106	131	138	125	115	104	120
Verbruik							
zaaizaad	5	5	4	9	6	8	7
veevoeder	524	642	873	439	381	417	950
consumptie	4	23	15	5	8	13	12
verliezen	7	8	10	7	0	8	11
industrie 3)	284	314	451	470	481	594	505

zie volgende pagina

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden (vervolg)
Supply balance sheets of cereals, quantities

juli/juni 1)	1985/86	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09
H a v e r							
Productie, totaal	58	16	15	13	9	7	7
w.v. zaaizaad	1	1	0	0	0	0	10
veevoeder	29	9	15	13	7	7	7
overige	28	6	0	0	2	0	0
Invoer							
als zodanig	72	57	25	38	73	77	20
in producten	14	20	16	29	34	0	24
Uitvoer							
als zodanig	26	6	14	4	17	20	8
in producten	23	19	12	4	2	3	1
Voorraad							
begin-	7	14	8	0	0	0	0
eind-	17	13	0	0	0	0	0
Verbruik							
zaaizaad	1	1	0	0	0	0	0
veevoeder	76	38	18	43	72	47	9
consumptie	7	30	20	29	25	15	33
verliezen	1	0	0	0	0	0	0
industrie 3)	-	-	0	0	0	0	0
M a i s							
Productie, totaal	5	1	63	223	183	159	252
w.v. zaaizaad	0	-	-	1	0	1	1
veevoeder	0	-	63	221	183	158	242
overige	5	1	.	1	0	0	9
Invoer							
als zodanig	2171	1884	1632	2005	2213	4027	3144
in producten	264	445	475	599	506	501	279
Uitvoer							
als zodanig	54	22	25	41	42	308	204
in producten	691	1027	1075	1108	800	473	155
Voorraad							
begin-	125	136	186	117	85	73	93
eind-	178	161	173	132	73	93	90
Verbruik							
zaaizaad	8	9	7	18	12	26	13
veevoeder	1115	846	721	1199	1725	3491	2991
consumptie	45	43	42	50	40	40	40
verliezen	14	10	8	13	12	26	23
industrie 3)	460	348	305	383	283	303	252
O v e r i g e g r a n e n (o.a. sorghum en millet)							
Productie, totaal	-	11	14	36	20	17	20
w.v. zaaizaad	-	-	.	0	0	0	0
veevoeder	-	11	14	36	19	17	19
overige	-	-	.	0	0	0	1
Invoer							
als zodanig	67	99	125	126	299	873	217
in producten	-	41	17	91	13	35	21
Uitvoer							
als zodanig	17	28	39	43	29	359	64
in producten	2	41	74	71	17	49	0
Voorraad							
begin-	5	15	5	3	4	4	4
eind-	5	16	0	2	4	4	4
Verbruik							
zaaizaad	-	-	.	1	0	0	0
veevoeder	47	77	45	121	286	517	194
consumptie	1	3	2	17	0	0	0
verliezen	0	1	1	1	0	0	0
industrie 3)	0	-	0	0	0	0	0

zie volgende pagina

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden (slot)
Supply balance sheets of cereals, quantities

juli/juni 1)	1985/86	1990/91	1995/96 2)	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09
Totaal granen (m.u.v. rijst)							
Productie, totaal	1130	1359	1504	1732	1705	1470	1963
w.v. zaaizaad	23	40	36	36	31	33	31
veevoeder	561	537	890	1288	1023	1049	1337
overige	543	782	578	408	651	388	596
Invoer							
als zodanig	4374	4233	6110	7096	7456	10714	10248
in producten	756	1243	1366	1616	1259	935	1462
Uitvoer							
als zodanig	480	322	595	655	757	1478	1434
in producten	1244	2053	2262	2263	1815	1388	747
Voorraad							
begin-	478	502	481	441	366	326	336
eind-	544	528	498	508	333	336	345
Verbruik							
zaaizaad	32	40	36	66	100	155	119
veevoeder	2495	2174	3367	4180	5091	7659	8450
consumptie	1098	992	1200	1220	1398	1702	1873
verliezen	34	30	38	45	35	59	63
industrie 3)	811	1198	1465	1948	1358	1265	978
Voedergranen							
Productie, totaal	279	283	337	589	530	452	597
w.v. zaaizaad	6	16	12	13	6	6	6
veevoeder	136	108	186	496	370	285	470
overige	137	159	139	80	154	161	120
Invoer							
als zodanig	2958	2852	3265	3027	3809	6340	5163
in producten	469	768	819	1108	732	651	450
Uitvoer							
als zodanig	155	124	253	414	483	951	566
in producten	815	1277	1334	1370	1066	803	360
Voorraad							
begin-	243	300	328	249	201	194	206
eind-	316	331	316	265	197	206	219
Verbruik							
zaaizaad	15	16	12	29	18	34	20
veevoeder	1765	1611	1926	1849	2589	4569	4312
consumptie	117	162	129	170	144	142	148
verliezen	22	19	22	22	12	34	34
industrie 3)	744	663	757	854	764	897	757

Bron: productschap Akkerbouw en LEI.

1) M.i.v. 1986/87 loopt het seizoen van 1/7 t/m 30/6. Hierdoor kunnen verschillen ontstaan bij de voorraden.

2) Zie de toelichting in tabel 090.

3) Geen voedingsmiddelenindustrie; bij "gerst" en "totaal granen" incl. bierbrouwerijen.

91-b. Voorzingsbalansen peulvruchten en aardappelen, hoeveelheden
Supply balance sheets of pulses and potatoes, quantities

	1985/'86	1990/'91	1995/'96 1)	2000/'01	2005/'06	2007/'08	2008/'09
Peulvruchten							
Productie, totaal	91	83	12	8	19	7	10
w.v. zaaizaad	6	2	1	1	1	0	0
veevoeder	30	33	-	-	-	-	-
overige	55	48	11	7	18	7	10
Invoer, als zodanig	702	1066	876	437	279	113	85
Uitvoer, als zodanig	83	82	131	78	44	48	39
Voorraadmutatie	1	0	-1	0	0	0	0
Verbruik							
zaaizaad	6	2	1	1	1	0	0
veevoeder	665	1035	727	337	227	45	30
consumptie	35	29	29	30	26	27	26
verliezen	3	1	-	-	-	-	-
Aardappelen							
Productie	7220	7136	7440	8227	6777	6870	6993
Invoer	895	994	1662	1981	1846	2097	1803
Uitvoer	2666	3566	3796	3759	4755	5124	5007
Verbruik							
pootgoed	365	400	410	410	267	309	263
zetmeelbereiding	2485	2568	2504	2449	2254	2016	2095
consumptie	1255	1300	1355	1590	1353	1456	1431
Aardappelmeel							
In aardappelmeel fabrieken vermalen aardappele	2485	2568	2504	2449	2254	2016	2095
Aardappelmeel							
Productie	519	535	599	485	508	431	476
Invoer	38	50	16	9	35	76	70
Uitvoer	418	497	163	99	237	157	160
Beginvoorraad	84	134	63	103	97	97	97
Eindvoorraad	197	157	79	155	97	97	97
Verbruik	26	64	436	343	304	350	386
w.o. in industrie 2)	24	62	434	341	302	348	384

Bron: productschap Akkerbouw en LEI.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

2) Geen voedingsmiddelenindustrie.

91-c. Voorzieningsbalansen suikerbieten, hoeveelheden
Supply balance sheets of sugarbeets, quantities

	1985/86	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Suikerbieten								
Productie	6259	8623	6582	6798	6048	5589	5260	5178
Invoer	92	76	11	36	36	21	9	16
Uitvoer	21	12	4	2	5	21	9	4
Verbruik, totaal	6330	8687	6589	6832	6079	5610	5269	5190
w.o.								
verwerkt tot suiker	6330	8687	6470	6725	5988	5399	5092	5006
Suiker (witsuiker)								
Productie 2)	896	1234	988	840	766	664	683	861
Invoer	140	251	300	310	394	637	647	690
Uitvoer	353	832	746	728	711	979	1124	984
Beginvoorraad	421	304	245	452	300	300	165	0
Eindvoorraad	489	329	259	335	300	165	0	110
Verbruik	615	628	528	539	449	457	371	457
w.o.								
als veevoeder	0	0	0	0	0	0	0	0
in industrie 3)	22	25	22	10	10	0	0	0
Melasse								
Productie	300	397	279	229	240	216	203	202
Invoer	866	796	782	764	313	328	427	381
Uitvoer	269	200	126	120	149	53	90	141
Beginvoorraad	80	109	222	169	150	100	140	0
Eindvoorraad	84	196	227	159	100	140	0	0
Verbruik	893	906	930	883	454	451	680	617
w.o.								
als veevoeder	608	622	606	517	114	111	340	277
in industrie 3)	285	284	324	365	340	340	340	340
Gedroogde pulp								
Productie	196	303	110	.	.	.	.	.
Invoer	257	123	167	.	.	.	.	.
Uitvoer	78	134	71	.	.	.	.	.
Verbruik	375	292	206	.	.	.	.	.
Pers en natte pulp								
Productie	904	580	776	.	.	.	.	.
Invoer	102	3	14	.	.	.	.	.
Uitvoer	55	38	64	.	.	.	.	.
Verbruik	951	545	726	.	.	.	.	.

Bron: productschap Akkerbouw en LEI.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

2) Uit verwerkte bieten.

3) Geen voedingsmiddelenindustrie.

92. Veehouderijproducten

92-a. Voorzieningsbalansen kippeneieren, hoeveelheden

Supply balance sheets of hen eggs, quantities

	1985	1990	1995 1)	2000	2005	2006*	2007*
Productie 2)	663	652	602	668	594	602	615
Invoer							
als eieren	13	27	66	59	96	100	118
als eiproducten	19	24	21	25	32	29	16
Uitvoer							
als eieren	395	422	346	343	309	312	332
als eiproducten	96	88	93	123	146	152	139
Verbruik							
consumptie-eieren	170	156	205	229	226	225	226
broedeieren	34	37	41	55	50	50	50
verliezen	0	0	3	2	1	1	1

Bron: LEI, o.g.v. gegevens van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren en het CBS.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

2) Inclusief productie bij niet-agrariërs.

2) Inclusief productie bij niet-agrariërs.

92-b. Voorzieningsbalansen melk en zuivelproducten, hoeveelheden
Supply balance sheets of milk and dairy products, quantities

	1985	1990	1995	2000	2003	2004	2005
	1 000 ton						
Productie, totaal	12525	11273	11280	10966	11075	10905	10847
Melk voor consumptie							
Productie	1432	1391	1334	1278	1251	1249	1098
Invoer	188	183	223	163	220	239	247
Uitvoer	50	23	31	41	42	41	50
Verbruik	1570	1548	1526	1400	1429	1447	1295
w.v. mens.-consumptie	1570	1548	1526	1400	1429	1447	1295
Kaas							
Productie	513	581	673	663	658	675	672
Invoer	31	64	82	106	149	155	150
Uitvoer	341	410	516	487	503	498	490
Voorraad-mutatie	1	4	7	13	-12	34	34
Verbruik	202	231	232	269	316	366	366
w.v. mens.-consumptie	186	209	217	265	302	352	351
Condens							
Productie	535	404	352	273	278	280	292
Invoer	85	76	57	50	50	38	43
Uitvoer	491	349	306	209	208	186	192
Voorraad-mutatie	0	-3	-6	-8	-1	0	0
Verbruik	129	134	109	122	120	132	143
w.v. mens.-consumptie	129	134	109	122	120	132	143
Boter							
Productie	263	215	184	.	116	101	103
Invoer	79	86	84	.	.	.	.
Uitvoer	272	186	202	.	.	.	.
Voorraad-mutatie	12	54	4	.	.	.	.
Verbruik	58	61	62	.	.	.	.
w.v. mens.-consumptie	58	61	62	.	.	.	.
Melkpoeder vol							
Productie	245	204	143	96	117	111	67
Invoer	48	73	159	43	39	34	40
Uitvoer	250	249	297	109	106	116	95
Voorraad-mutatie	3	2	-34	-34	0	0	0
Verbruik	40	26	39	64	50	29	12
w.v. mens.-consumptie	37	23	37	56	41	22	8
Melkpoeder mager							
Productie	163	80	51	74	72	63	68
Invoer	400	220	295	219	201	159	154
Uitvoer	134	116	117	104	92	78	57
Voorraad-mutatie	-11	-3	1	1	0	0	0
Verbruik	440	187	228	188	181	144	165
w.v. mens.-consumptie	10	12	53	29	40	5	19
Room							
Productie	54	57	56	58	46	41	36
Invoer	4	6	7	7	8	13	18
Uitvoer	6	11	15	19	18	18	17
Verbruik	52	52	48	46	36	36	37
w.v. mens.-consumptie	52	52	48	46	36	36	37

Bron: Eurostat.

92-c. Voorzieningsbalansen vlees, hoeveelheden
Supply balance sheets of meat, quantities

	1985	1995 1)	2000	2005	2007	2008	2009*
1 000 ton geslacht gewicht							
Rund- en kalfsvlees							
Productie	509	532	438	381	353	355	376
Invoer							
als levende slachtdieren	23	66	50	33	36	38	41
als vlees, vleeswaren, -conserven	69	138	196	323	367	359	351
Uitvoer							
als levende slachtdieren	22	17	17	17	12	7	11
als vlees, vleeswaren, -conserven	301	412	362	407	431	431	440
Voorraadmutatie	3	0	0	0	0	0	0
Verbruik	275	307	308	312	314	315	316
Varkensvlees en spek							
Productie	1678	1878	1767	1604	1677	1752	1809
Invoer							
als levende slachtdieren	1	21	41	71	74	72	74
als vlees, vleeswaren, -conserven	36	84	134	236	255	257	251
Uitvoer							
als levende slachtdieren	268	277	185	378	461	518	578
als vlees, vleeswaren, -conserven	802	992	1070	850	874	894	868
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	636	714	687	683	671	669	689
Schapenvlees							
Productie	18	22	24	18	21	19	19
Invoer							
als levende slachtdieren	1	5	7	1	0	1	1
als vlees, vleeswaren, -conserven	2	8	9	16	17	18	19
Uitvoer							
als levende slachtdieren	8	11	12	6	4	5	4
als vlees, vleeswaren, -conserven	6	4	4	7	13	12	11
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	7	20	23	22	22	22	23
Paardenvlees							
Productie	5	2	2	2	2	1	1
Invoer							
als levende slachtdieren	1	1	1	0	0	0	0
als vlees, vleeswaren, -conserven	24	16	12	17	16	16	16
Uitvoer							
als levende slachtdieren	3	2	2	2	2	1	1
als vlees, vleeswaren, -conserven	6	4	3	8	7	7	7
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	21	13	10	10	9	9	9
Vleeskippen, basis panklaar							
Productie	51.2	27.6	23	19	25	26	25
Invoer	9.3	73.5	96	106	127	138	139
Uitvoer							
vlees en -bereidingen	18.6	33.2	49	54	90	92	93
levend	23.4	33.8	35	33	23	28	30
Voorraadmutatie	0.2	-0.6	-0.5	0	0	0	0
Verbruik	18.3	34.7	36	38	40	43	43
Vleeskuikens, basis panklaar							
Productie	348	539	619	552	612	626	640
Invoer	16	137	211	349	416	462	472
Uitvoer							
vlees en -bereidingen	199	426	565	605	723	765	778
levend	16	19	9	8	8	21	21
Voorraadmutatie	-1	-5	-8	4	-1	-1	-1
Verbruik	150	236	265	284	298	303	313

Bron: LEI, op grond van gegevens van het CBS en de Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

10. In- en uitvoer

Toelichting

1.

In tegenstelling tot hoofdstuk 9 waar de in- en uitvoer wordt gewaardeerd tegen telersprijzen hebben de cijfers in dit hoofdstuk betrekking op de cif-waarde bij invoer en de fob-waarde bij uitvoer.

2.

Met het tot stand komen van de interne markt op 1 januari 1993 zijn de grensformaliteiten tussen de EU-lidstaten afgeschaft. Daarmee zijn ook voor het handelsverkeer op de interne markt de douanedocumenten vervallen die ten grondslag lagen aan de registratie van de Nederlandse buitenlandse handel door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De handelsgegevens worden nu gebaseerd op rechtstreekse verstrekking van de handelsgegevens door ondernemers aan het CBS. Alleen ondernemingen met een handelsomzet van meer dan 225 000 euro per jaar moeten een statistische opgave aan het CBS doen. Bedrijven met een lagere handelsomzet zijn vrijgesteld.

De geregistreerde intra-EU-handel omvat dus niet de totale intra-handel. Ook is het CBS afhankelijk geworden van het inzendgedrag van de ondernemingen; men kreeg te maken met non-respons. De geregistreerde goederenstromen bleken vaak aanzienlijk kleiner te zijn dan de werkelijke stromen. Het CBS is daarom met ingang van januari 1997 begonnen met het maken van bijschattingen voor de intra-handel.

Voor de handel met niet-EU-landen zijn de douane-documenten nog wel in gebruik en is de registratie volledig. Maar ook voor de extra-handel worden vanaf juni 1996 bijschattingen van de uitkomsten gemaakt doordat er overloop in de handelsstatistiek zat.

Producten die bijvoorbeeld in maart werkelijk waren verhandeld, kwamen bijvoorbeeld pas in de maand mei in de statistiek.

Het CBS heeft de statistiek van de internationale handel met macro-cijfers, die het LEI hanteert, gewijzigd. Bij een groot aantal statistieknnummers wordt het handelsvolume niet meer geregistreerd in kilogram, maar in een andere eenheid, zoals bijvoorbeeld stuks of liter. De goederengroepen zijn opnieuw ingedeeld, zodanig dat de statistieknnummers binnen een goederengroep dezelfde eenheid hebben.

De productgroepenindeling in deze publicatie is met ingang van juni 1998 dan ook veranderd. Er zijn producten komen te vervallen, doordat ze in de CBS-statistiek in een goederengroep terechtkwamen met niet-agrarische producten, bijvoorbeeld etherische oliën van de groep 'Plantenextracten'. Maar anderzijds kan het LEI nieuwe productgroepen vermelden, zoals 'Natuurkurk' en 'Textielvezels'. De definitie van 'Totaal Agrarisch' is hierdoor gewijzigd, en de handelscijfers van deze rapportage kunnen dan ook niet vergeleken worden met die uit de voorgaande rapportages.

3.

In 2004 zijn de agrarische handelscijfers inclusief die van de 10 nieuwe EU-landen en omvatten het hele jaar.

101. Totale Nederlandse buitenlandse handel

101. Nederlandse in- en uitvoer, totalen

Imports and exports of The Netherlands, totals

	Invoer			Uitvoer		
	totaal	EU-landen 1)	derde landen	totaal	EU-landen 1)	derde landen
	miljard euro					
1993	105.1	64.4	40.7	117.2	86.6	30.6
1994	116.3	71.1	45.2	130.5	97.9	32.5
1995	129.4	85.5	43.9	143.5	113.8	29.7
1996	139.9	89.6	50.3	153.8	121.8	32
1997	157.4	97.9	59.5	171.4	133.6	37.8
1998	168.4	101.5	67	180.7	141.2	39.5
1999	178.7	104.9	73.8	188.6	147.5	41.1
2000	216.1	118.7	97.3	231.9	179	52.9
2001	218.3	119.3	99.1	241.3	187.3	54
2002	205.6	116.9	88.6	232.7	176.1	56.6
2003	206.9	117.2	89.7	234.2	176.2	58
2004	228.2			255.7		
2005	249.8	138.2	111.6	281.3	216.2	65.1
2006	285.4	158.5	126.9	319.0	242.6	76.4
2007	307.3	173.5	133.8	347.5	262.0	85.5
2008	335.9	185.1	150.8	370.5	282.7	87.7
2009*	275.8	153.3	122.5	309.5	230.5	78.9

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel.

* Voorlopige cijfers

1) M.i.v. 1986 E.G.: 12 landen

M.i.v. 1995 EU: 15 landen

M.i.v. mei 2004 EU: 25 landen

M.i.v. 2007 EU: 27 landen

102 Nederlandse agrarische handel

102-a. Nederlandse agrarische handel, in v o e r naar herkomst

Imports of The Netherlands by origin, agrarian trade

	2000	2004 1)	2008	2009*	2000	2004 1)	2008	2009*
	m In. Euro							
T O T A A L	25082	27637	41260	37678	100.0	100.0	100.0	100.0
w.v. Europese Unie 1)	14857	18259	24861	22964	59.2	66.1	60.3	61.0
w.v. Derde landen 1)	10226	9378	16399	14694	40.8	33.9	39.7	39.0
Frankrijk	2310	2520	3853	3292	9.2	9.1	9.3	8.7
België/Luxemburg	3723	4468	5406	5356	14.8	16.2	13.1	14.2
Duitsland	4612	6052	8170	7271	18.4	21.9	19.8	19.3
Italië	481	625	889	906	1.9	2.3	2.2	2.4
Verenigd Koninkrijk	1127	1146	1537	1260	4.5	4.1	3.7	3.3
Ierland	385	438	451	381	1.5	1.6	1.1	1.0
Denemarken	382	484	581	588	1.5	1.7	1.4	1.6
Griekenland	108	109	152	124	0.4	0.4	0.4	0.3
Portugal	96	98	181	168	0.4	0.4	0.4	0.4
Spanje	1047	1191	1366	1283	4.2	4.3	3.3	3.4
Zweden	289	228	302	293	1.2	0.8	0.7	0.8
Finland	195	121	127	88	0.8	0.4	0.3	0.2
Oostenrijk	103	154	359	306	0.4	0.6	0.9	0.8
Estland		65	34	26		0.2	0.1	0.1
Letland		25	57	53		0.1	0.1	0.1
Litouwen		50	72	107		0.2	0.2	0.3
Polen		274	742	825		1.0	1.8	2.2
Tsjechië		49	106	96		0.2	0.3	0.3
Slowakije		19	36	40		0.1	0.1	0.1
Hongarije		133	199	226		0.5	0.5	0.6
Slovenië		4	6	19		0.0	0.0	0.1
Cyprus		1	11	16		0.0	0.0	0.0
Malta		5	5	4		0.0	0.0	0.0
Bulgarije			52	95			0.1	0.3
Roemenie			166	163			0.4	0.4

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

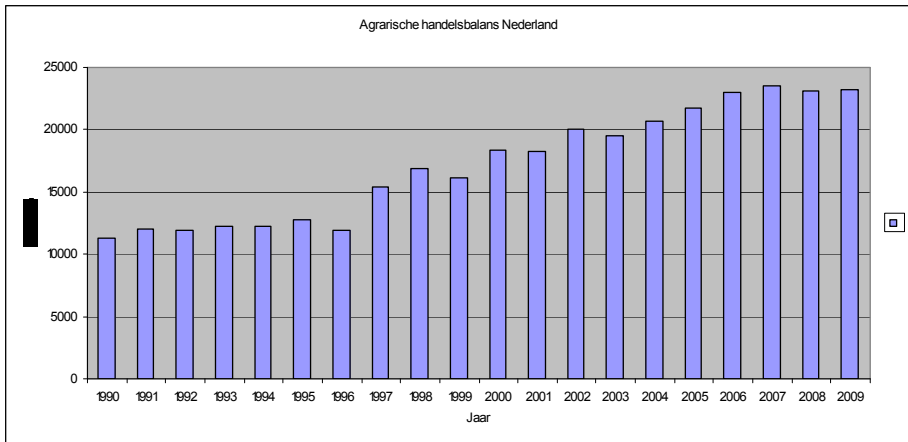
1) t/m 2003 EU-15, t/m 2006 EU 25. De cijfers van de nieuwe EU landen betreffen het gehele jaar

102-b. Nederlandse agrarische handel, uitvoer naar bestemming
Exports of The Netherlands by destination, agrarian trade

	2000	2004 1)	2008	2009*	2000	2004 1)	2008	2009*
	mln. euro				%	%	%	%
T O T A A L	43454	48351	64402	60927	100.0	100.0	100.0	100.0
w.v. Europese Unie 1)	33651	39152	52613	49527	77.4	81.0	81.7	81.3
w.v. Derde landen 1)	9804	9198	11789	11400	22.6	19.0	18.3	18.7
Frankrijk	5174	5123	6467	6289	11.9	10.6	10.0	10.3
België/Luxemburg	3972	5213	6947	6441	9.1	10.8	10.8	10.6
Duitsland	11748	12455	16458	15849	27.0	25.8	25.6	26.0
Italië	3312	3371	3760	3527	7.6	7.0	5.8	5.8
Verenigd Koninkrijk	4732	5542	7098	6227	10.9	11.5	11.0	10.2
Ierland	382	512	776	687	0.9	1.1	1.2	1.1
Denemarken	673	893	1252	1166	1.5	1.8	1.9	1.9
Griekenland	719	741	915	878	1.7	1.5	1.4	1.4
Portugal	286	321	401	420	0.7	0.7	0.6	0.7
Spanje	1121	1731	2232	2151	2.6	3.6	3.5	3.5
Zweden	768	988	1289	1180	1.8	2.0	2.0	1.9
Finland	245	344	585	551	0.6	0.7	0.9	0.9
Oostenrijk	521	614	856	850	1.2	1.3	1.3	1.4
Estland		42	78	66		0.1	0.1	0.1
Letland		51	109	86		0.1	0.2	0.1
Litouwen		65	166	153		0.1	0.3	0.3
Polen		535	1288	1167		1.1	2.0	1.9
Tsjechië		206	545	527		0.4	0.8	0.9
Slowakije		64	141	132		0.1	0.2	0.2
Hongarije		183	496	447		0.4	0.8	0.7
Slovenië		57	84	81		0.1	0.1	0.1
Cyprus		66	127	102		0.1	0.2	0.2
Malta		34	58	60		0.1	0.1	0.1
Bulgarije			105	110			0.2	0.2
Roemenie			378	381			0.6	0.6

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel: LEI-bewerking

1) t/m 2003 EU-15, t/m 2006 EU 25. De cijfers van de nieuwe EU landen betreffen het gehele jaar

102-c. Nederlandse in- en uitvoer van agrarische producten, naar product(-groepen)
Imports and exports of The Netherlands of agricultural products, by (groups of) products

	2000	2005	2008	2009*	Indexcijfers 2008 = 100		
INVOER	mln. Euro				volume %	prijs %	waarde %
Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	1365.7	1459.7	2938.5	2089.8	93.7	75.9	71.1
Oliehoudende zaden	1409.5	1072.8	2534.5	1887.6	93.6	79.6	74.5
Veevoeders, excl. granen	1488.2	1561.3	2857.8	2546.2	92.6	96.2	89.1
Graanbereidingen, zetmeel	984.5	1205.5	1755.1	1676.2	109.5	87.2	95.5
Suiker	354.8	490.4	657.6	606.1	98.7	93.4	92.2
Tuinbouwzaden	211.1	209.8	225.6	297.8	114.4	115.4	132.0
Sierteelproducten, planten	1054.9	1117.9	1352.6	1300.9	88.7	108.4	96.2
Groenten	808.8	949.4	1156.1	1092.9	99.1	95.3	94.5
Fruit, noten, specerijen	2092.9	2810.2	3820.8	3589.4	92.4	101.6	93.9
Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit	1731.0	1454.6	2191.1	2248.7	95.7	107.2	102.6
Vee	521.8	594.3	735.6	819.9	109.2	102.0	111.5
Vlees	1718.4	2511.4	3518.2	3393.1	103.6	93.1	96.4
Eieren	115.5	150.3	221.2	254.7	117.4	98.1	115.2
Zuivel	2381.2	2349.0	2559.2	2249.9	106.7	82.4	87.9
Vis	1314.7	1310.9	1716.7	1772.6	107.0	96.5	103.3
Hout, kurk	1346.8	1355.9	1742.9	1292.2	85.7	86.6	74.1
Margarine, vetten, oliën	984.5	1782.0	3402.2	2394.8	93.0	75.7	70.4
Dranken	1345.5	1663.6	2074.8	2037.7	98.4	99.8	98.2
Koffie, thee, cacao	1608.7	1989.4	2525.1	2867.1	101.3	112.1	113.5
Tabak	1070.3	959.7	1021.6	1064.4	87.3	119.3	104.2
Diversen	1173.4	1338.6	2252.6	2196.4	101.9	95.7	97.5
Totaal invoer	25082.2	28336.8	41259.9	37678.1	97.6	93.5	91.3
UITVOER							
Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	722.1	764.8	1301.9	1100.1	90.9	93.0	84.5
Oliehoudende zaden	288.1	326.3	585.8	570.2	97.8	99.5	97.3
Veevoeders, excl. granen	2227.4	2712.6	3876.0	3531.7	94.6	96.3	91.1
Graanbereidingen, zetmeel	2178.5	2479.3	3075.4	3134.7	102.4	99.5	101.9
Suiker	687.9	825.9	942.2	864.0	96.0	95.5	91.7
Tuinbouwzaden	427.9	585.5	752.6	858.6	102.1	111.7	114.1
Sierteelproducten, planten	6342.1	7229.6	7762.6	7495.4	103.7	93.1	96.6
Groenten	2713.2	3379.5	4246.2	4028.6	102,40	92.6	94.9
Fruit, noten, specerijen	1608.4	2363.9	3351.0	3092.6	96.5	95.7	92.3
Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit	2472.1	2613.3	3670.0	3597.8	100.8	97.2	98.0
Vee	828.2	1287.4	1670.1	1826.1	114.5	95.5	109.3
Vlees	5327.1	5508.5	6967.3	6465.2	99.0	93.7	92.8
Eieren	616.2	553.3	828.0	1013.3	129.6	94.4	122.4
Zuivel	4214.6	4149.8	5192.4	4448.5	103.3	82.9	85.7
Vis	1893.8	2175.8	2279.8	2186.3	96.7	99.2	95.9
Hout, kurk	355.1	487.5	608.1	418.0	72.8	94.4	68.7
Margarine, vetten, oliën	1408.3	1862.1	4394.7	3539.6	98.2	82.1	80.5
Dranken	1956.6	2291.2	2978.5	2828.0	99.9	95.0	94.9
Koffie, thee, cacao	1901.5	2531.6	3244.0	3398.5	100.3	104.4	104.8
Tabak	3226.8	3323.7	3134.0	2989.0	103.9	91.8	95.4
Diversen	2058.2	2647.7	3541.6	3540.6	97.0	103.1	100.0
Totaal uitvoer	43453.9	50099.4	64402.1	60926.6	100.4	94.2	94.6

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

103. Akkerbouwproducten

103-a. Invoer van akkerbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst

Imports of arable products by group of products and origin

Land van herkomst		Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	Oliehoudende zaden	Veevoerders excl granen	Graanbereidingen, zetmeel	Suiker
Frankrijk	2008	1101.2	186.4	203.4	197.2	113.9
	2009*	815.5	99.1	179.1	203.6	92.7
België/ Luxemburg	2008	319.5	65.7	257.7	552.2	188.0
	2009*	177.6	47.6	258.3	584.7	186.5
Duitsland	2008	682.4	264.9	611.7	586.1	166.4
	2009*	537.0	142.1	514.7	481.1	155.0
Italië	2008	40.9	3.5	21.9	89.4	11.8
	2009*	34.3	1.5	25.7	79.3	12.3
Verenigd Koninkrijk	2008	144.6	60.6	51.0	84.7	26.4
	2009*	115.8	4.2	44.5	72.0	32.7
Ierland	2008	0.7	0.0	1.3	23.6	3.7
	2009*	1.1	0.1	1.1	25.4	3.3
Denemarken	2008	20.7	0.8	18.9	9.1	15.2
	2009*	21.6	6.5	25.4	7.7	15.6
Griekenland	2008	2.5	0.2	0.0	3.9	0.9
	2009*	3.0	0.2	0.2	2.1	0.8
Portugal	2008	3.8	0.0	0.4	1.8	0.3
	2009*	3.2	0.0	0.9	4.4	0.0
Spanje	2008	26.3	10.5	16.6	14.1	18.1
	2009*	17.3	3.1	14.0	12.8	18.9
Zweden	2008	8.6	0.3	0.5	26.3	2.2
	2009*	18.8	0.3	2.4	19.6	2.1
Finland	2008	1.3	0.0	0.1	1.9	1.3
	2009*	1.0	0.8	1.1	1.7	1.4
Oostenrijk	2008	1.9	3.5	9.2	11.0	15.6
	2009*	4.8	2.8	14.4	20.2	8.7
Estland	2008	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	2009*	1.2	1.1	0.0	0.0	0.0
Letland	2008	1.4	1.4	2.5	0.0	0.0
	2009*	0.3	0.8	0.0	0.0	0.0
Litouwen	2008	1.3	2.2	7.5	2.1	0.5
	2009*	4.4	9.6	8.1	5.3	0.3
Polen	2008	4.7	2.7	21.6	11.6	10.4
	2009*	32.9	1.0	30.9	30.1	10.6
Tsjechië	2008	2.3	15.2	1.2	1.7	8.8
	2009*	2.2	9.6	0.9	2.4	5.0
Slowakije	2008	5.4	6.6	1.4	1.9	6.4
	2009*	10.9	2.4	1.0	2.5	4.3
Hongarije	2008	59.4	51.2	7.6	1.7	2.9
	2009*	50.6	86.9	7.2	0.2	4.7
Slovenië	2008	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0
	2009*	0.6	0.0	0.0	0.1	0.0
Cyprus	2008	5.7	0.0	0.1	0.0	0.0
	2009*	6.3	0.0	0.3	0.0	0.0
Malta	2008	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0
	2009*	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Bulgarije	2008	0.0	23.1	8.8	2.2	0.2
	2009*	5.8	51.0	12.7	2.0	0.4
Roemenie	2008	0.6	137.5	0.0	0.1	0.4
	2009*	0.2	96.0	0.0	0.1	0.4
Totaal E. U.	2008	2440.4	836.2	1243.6	1622.5	593.5
	2009*	1867.6	566.5	1142.9	1557.9	555.7
Derde Landen	2008	498.0	1698.3	1614.3	132.5	64.2
	2009*	222.2	1321.1	1403.3	118.2	50.5
Totaal Wereld	2008	2938.5	2534.5	2857.8	1755.1	657.6
	2009*	2089.8	1887.6	2546.2	1676.2	606.1

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

103-b. Uitvoer van akkerbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of arable products by group of products and destination

Land van bestemming		Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	Oliehoudende zaden	Veevoeders excl. granen	Graanbereidingen, zetmeel	Suiker
Frankrijk	2008	98.4	24.6	242.8	306.5	117.0
	2009*	93.2	18.9	196.3	342.8	114.2
België/ Luxemburg	2008	207.4	67.9	751.2	337.1	137.2
	2009*	169.3	62.3	666.2	310.2	144.2
Duitsland	2008	310.8	340.8	1348.8	545.3	177.0
	2009*	208.9	419.2	1273.4	536.7	177.9
Italië	2008	47.8	2.6	111.0	91.2	22.1
	2009*	44.7	3.0	87.6	94.3	21.4
Verenigd Koninkrijk	2008	83.4	26.7	230.5	303.4	87.1
	2009*	74.2	14.5	183.2	279.0	55.0
Ierland	2008	24.9	2.9	43.4	22.6	20.0
	2009*	27.5	1.3	32.1	22.6	21.1
Denemarken	2008	13.9	7.1	101.7	52.4	19.1
	2009*	16.1	6.5	73.3	53.7	19.9
Griekenland	2008	20.5	0.9	22.5	68.5	3.7
	2009*	15.2	2.1	21.8	73.8	4.2
Portugal	2008	17.1	0.8	16.1	19.4	2.6
	2009*	19.4	0.8	17.6	20.7	2.6
Spanje	2008	44.0	4.4	60.5	114.6	20.7
	2009*	68.6	13.1	79.5	118.6	19.8
Zweden	2008	11.8	2.5	56.2	66.8	23.8
	2009*	15.9	3.4	37.9	70.2	26.7
Finland	2008	5.4	2.0	68.8	34.6	11.2
	2009*	5.9	0.7	48.0	38.8	10.1
Oostenrijk	2008	12.3	4.8	55.5	31.1	11.2
	2009*	7.7	5.0	73.0	33.6	8.7
Estland	2008	0.5	2.1	11.4	3.9	0.8
	2009*	0.3	0.6	12.2	2.3	0.9
Letland	2008	0.6	0.0	24.1	2.6	0.9
	2009*	0.6	0.4	17.8	3.4	0.0
Litouwen	2008	1.0	0.3	47.6	5.0	2.0
	2009*	1.0	0.5	35.3	5.6	1.7
Polen	2008	20.3	4.9	129.8	36.1	1.3
	2009*	13.2	3.6	81.6	39.0	13.1
Tsjechië	2008	4.6	2.9	16.8	21.5	6.5
	2009*	4.5	1.7	13.5	21.8	5.5
Slowakije	2008	3.5	0.6	16.3	3.0	0.1
	2009*	2.6	0.3	4.4	6.3	0.4
Hongarije	2008	12.2	3.3	43.8	129.4	0.3
	2009*	3.8	1.1	39.9	66.7	4.8
Slovenië	2008	2.9	0.1	2.7	3.0	1.8
	2009*	2.7	0.1	2.7	2.5	1.8
Cyprus	2008	16.1	0.0	4.5	4.5	1.7
	2009*	2.4	0.1	4.0	3.8	1.0
Malta	2008	1.6	0.1	4.2	1.4	0.1
	2009*	2.1	0.1	4.8	2.0	0.1
Bulgarije	2008	2.0	0.1	3.0	6.0	0.0
	2009*	1.8	0.0	6.7	5.7	0.0
Roemenie	2008	6.1	2.3	3.9	10.6	0.1
	2009*	7.6	0.1	6.0	7.1	0.9
Totaal E.U.	2008	969.2	504.9	3417.1	2220.5	668.4
	2009*	809.1	559.5	3018.9	2161.3	656.2
Derde Landen	2008	332.7	80.9	458.9	854.9	273.8
	2009*	291.1	10.7	512.8	973.4	207.8
Totaal Wereld	2008	1301.9	585.8	3876.0	3075.4	942.2
	2009*	1100.1	570.2	3531.7	3134.7	864.0

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

104. Tuinbouwproducten

104-a. Invoer van tuinbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst Imports of horticultural products by group of products and origin

Land van herkomst		Tuinbouwzaden	Sierteelproducten en planten	Groenten	Fruit, noten en specerijen	Bereidingen van aardappelen, groenten en fruit
Frankrijk	2008	36.0	30.2	64.8	149.6	111.9
	2009*	44.2	33.8	66.5	112.8	116.9
België/ Luxemburg	2008	2.3	125.1	150.3	314.9	302.0
	2009*	5.6	156.1	146.0	287.1	417.5
Duitsland	2008	15.7	156.5	112.5	146.3	359.9
	2009*	16.3	156.7	90.7	116.4	362.2
Italië	2008	15.5	77.2	32.7	57.3	87.0
	2009*	25.6	66.5	42.1	63.5	89.0
Verenigd Koninkrijk	2008	2.8	21.9	37.6	87.7	44.6
	2009*	2.9	19.4	39.6	78.6	36.3
Ierland	2008	0.1	0.7	0.6	0.7	0.3
	2009*	0.2	1.7	0.7	0.7	1.8
Denemarken	2008	25.0	40.3	2.6	2.4	5.3
	2009*	26.4	46.2	1.4	2.5	2.6
Griekenland	2008	0.0	0.8	2.1	41.0	29.5
	2009*	0.1	0.3	1.6	34.2	38.5
Portugal	2008	0.1	11.2	6.0	14.6	25.9
	2009*	0.1	10.5	5.5	28.4	24.3
Spanje	2008	5.8	39.4	429.5	327.4	119.9
	2009*	9.3	41.1	408.0	344.9	114.9
Zweden	2008	0.1	0.2	0.7	3.1	1.0
	2009*	0.2	0.2	1.9	2.5	4.1
Finland	2008	0.0	0.4	0.6	1.6	0.1
	2009*	0.0	0.4	0.3	1.7	0.1
Oostenrijk	2008	0.4	1.2	2.1	1.1	9.8
	2009*	0.2	1.7	1.0	1.2	16.3
Estland	2008	0.0	0.4	0.0	0.1	0.0
	2009*	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
Letland	2008	0.6	0.6	0.0	0.0	0.0
	2009*	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Litouwen	2008	0.0	0.1	0.5	0.4	1.2
	2009*	0.0	0.0	0.1	1.3	0.4
Polen	2008	1.2	11.8	66.2	13.0	114.5
	2009*	4.7	21.0	46.8	10.2	128.0
Tsjechië	2008	0.8	0.1	1.3	0.7	1.7
	2009*	0.5	0.1	1.0	0.3	0.5
Slowakije	2008	0.1	0.0	0.1	0.4	0.3
	2009*	0.0	0.0	0.0	0.3	0.1
Hongarije	2008	5.1	1.3	0.9	1.7	0.1
	2009*	4.0	0.4	0.4	0.9	0.0
Slovenië	2008	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
	2009*	0.0	0.8	0.5	6.0	0.0
Cyprus	2008	0.0	0.8	0.0	0.6	0.0
	2009*	0.0	0.1	0.0	1.5	0.1
Malta	2008	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0
	2009*	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0
Bulgarije	2008	0.0	0.3	0.1	1.3	1.5
	2009*	0.1	0.8	0.0	0.6	1.8
Roemenie	2008	0.4	0.8	0.5	0.1	0.0
	2009*	0.6	0.1	1.1	0.9	0.0
Totaal E.U.	2008	112.2	521.3	914.8	1166.0	1225.8
	2009*	141.3	557.8	863.3	1096.6	1363.0
Derde Landen	2008	113.4	831.3	241.4	2654.9	965.3
	2009*	156.5	743.1	229.5	2492.8	885.6
Totaal Wereld	2008	225.6	1352.6	1156.1	3820.8	2191.1
	2009*	297.8	1300.9	1092.9	3589.4	2248.7

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

104-b. Uitvoer van tuinbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of horticultural products by group of products and destination

Land van bestemming		Tuinbouwzaden	Sierteeltproducten en planten	Groenten	Fruit, noten en specerijen	Bereidingen van aardappelen, groenten en fruit
Frankrijk	2008	40.1	937.3	166.1	306.4	573.6
	2009*	48.8	964.8	151.3	280.3	612.9
België/ Luxemburg	2008	18.7	374.6	283.0	258.8	285.2
	2009*	22.7	377.4	263.1	248.9	303.1
Duitsland	2008	60.7	2047.5	1607.8	1091.0	1018.7
	2009*	72.3	2124.8	1501.8	1020.4	982.0
Italië	2008	68.9	452.8	78.2	90.3	115.3
	2009*	76.3	457.4	115.5	81.2	115.0
Verenigd Koninkrijk	2008	47.8	1077.2	766.8	291.3	670.6
	2009*	53.5	919.9	734.6	243.1	578.1
Ierland	2008	1.4	113.0	87.3	47.7	51.1
	2009*	1.8	95.4	79.5	43.3	47.6
Denemarken	2008	4.0	217.1	97.4	115.7	81.8
	2009*	4.4	192.5	88.0	116.7	75.3
Griekenland	2008	8.2	47.3	21.4	26.8	40.8
	2009*	9.5	38.5	15.0	20.7	37.2
Portugal	2008	0.9	57.1	2.7	7.1	23.9
	2009*	1.2	56.0	2.1	6.3	30.7
Spanje	2008	89.1	157.2	64.7	98.1	132.7
	2009*	99.2	156.5	39.0	101.3	132.2
Zweden	2008	3.8	187.4	162.2	174.5	115.9
	2009*	4.4	162.7	145.3	148.7	107.8
Finland	2008	4.2	63.0	46.7	73.2	37.0
	2009*	4.1	78.5	53.0	79.1	35.6
Oostenrijk	2008	4.4	185.1	32.9	63.5	79.7
	2009*	4.5	192.7	36.6	65.4	85.6
Estland	2008	0.5	12.5	8.2	13.1	2.4
	2009*	0.4	10.7	8.9	8.5	2.1
Letland	2008	0.8	22.3	14.6	14.0	1.0
	2009*	3.8	15.7	12.4	9.0	0.9
Litouwen	2008	1.0	16.3	18.1	23.6	2.4
	2009*	0.9	14.7	22.8	33.7	0.8
Polen	2008	25.7	210.0	82.4	136.1	63.2
	2009*	25.4	194.5	85.9	109.6	66.5
Tsjechië	2008	1.8	80.4	87.7	55.3	29.0
	2009*	1.7	86.7	105.0	54.2	33.0
Slowakije	2008	1.1	19.6	12.1	13.4	2.2
	2009*	0.9	21.6	16.2	14.4	7.9
Hongarije	2008	10.6	61.7	11.0	14.3	14.6
	2009*	11.7	50.8	9.7	11.0	12.0
Slovenië	2008	1.9	26.8	5.4	7.4	3.6
	2009*	1.8	23.9	6.4	6.3	4.1
Cyprus	2008	0.5	6.8	5.2	3.9	3.3
	2009*	0.6	5.5	4.3	6.1	3.6
Malta	2008	0.5	1.6	3.0	5.3	1.5
	2009*	0.3	2.7	4.8	5.8	1.4
Bulgarije	2008	2.7	8.2	0.6	4.7	5.2
	2009*	2.4	7.9	1.7	2.7	4.1
Roemenie	2008	4.5	46.9	17.4	17.9	14.8
	2009*	4.3	49.7	19.5	23.4	10.2
Totaal E.U.	2008	403.9	6429.8	3682.9	2953.2	3369.4
	2009*	456.8	6301.4	3522.2	2740.1	3289.6
Derde Landen	2008	348.7	1332.8	563.4	397.8	300.6
	2009*	401.8	1194.0	506.4	352.5	308.2
Totaal Wereld	2008	752.6	7762.6	4246.2	3351.0	3670.0
	2009*	858.6	7495.4	4028.6	3092.6	3597.8

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

105. Vee- en dierproducten

105.a. Invoer van vee en dierproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst

Imports of cattle and animal products by group of products and origin

Land van herkomst		Vee	Vlees	Eieren	Zuivel	Vis
Frankrijk	2008	12.1	133.9	9.2	288.9	43.0
	2009*	10.0	135.6	18.2	221.1	35.3
België/ Luxemburg	2008	163.4	671.5	55.5	418.2	154.9
	2009*	168.0	665.8	41.2	413.7	178.1
Duitsland	2008	394.9	949.8	78.3	1109.4	262.4
	2009*	464.6	933.5	94.7	955.4	287.0
Italië	2008	2.8	64.3	4.9	52.2	17.0
	2009*	1.6	45.6	21.6	53.1	22.3
Verenigd Koninkrijk	2008	19.3	231.1	2.7	114.9	100.0
	2009*	15.4	232.8	3.8	116.3	86.2
Ierland	2008	11.1	147.8	0.0	130.3	27.0
	2009*	8.0	133.4	0.0	78.5	25.7
Denemarken	2008	35.5	52.7	6.8	72.5	160.4
	2009*	39.7	46.0	9.6	73.5	131.6
Griekenland	2008	0.5	3.8	0.0	5.5	7.5
	2009*	0.1	1.4	0.0	6.8	8.5
Portugal	2008	0.0	51.9	0.1	8.9	3.8
	2009*	0.0	20.8	0.5	9.7	4.6
Spanje	2008	7.3	64.0	27.0	21.1	20.2
	2009*	6.0	48.3	13.4	22.5	19.3
Zweden	2008	0.4	6.3	0.4	3.4	19.1
	2009*	0.1	3.0	1.9	11.2	19.9
Finland	2008	0.0	3.5	0.0	2.8	0.0
	2009*	0.0	1.5	0.0	2.9	0.0
Oostenrijk	2008	0.3	70.2	1.8	27.1	0.2
	2009*	0.0	80.4	6.5	23.6	2.0
Estland	2008	1.9	1.7	0.0	7.6	1.6
	2009*	2.4	2.1	0.0	1.8	1.2
Letland	2008	3.5	4.8	1.2	2.9	1.4
	2009*	6.2	10.9	0.0	6.4	0.1
Litouwen	2008	12.9	13.8	0.6	13.7	1.1
	2009*	19.4	28.2	0.3	14.9	1.9
Polen	2008	18.9	153.0	25.0	111.4	8.7
	2009*	30.7	143.9	34.4	93.1	13.9
Tsjechië	2008	9.6	6.9	0.4	10.3	0.1
	2009*	9.5	7.3	3.1	7.4	0.0
Slowakije	2008	7.0	2.3	0.0	0.9	0.0
	2009*	8.9	4.9	0.0	0.7	0.1
Hongarije	2008	7.3	20.5	1.4	8.2	0.0
	2009*	5.4	23.5	0.5	4.0	0.0
Slovenië	2008	0.0	1.9	0.0	0.2	0.0
	2009*	0.0	3.0	0.0	0.2	0.0
Cyprus	2008	0.0	2.8	0.0	0.0	0.2
	2009*	0.0	4.6	0.0	0.0	0.1
Malta	2008	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
	2009*	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
Bulgarije	2008	0.0	5.0	0.0	0.2	0.3
	2009*	0.0	5.5	0.0	0.0	0.0
Roemenie	2008	8.7	5.2	0.0	0.0	0.0
	2009*	7.3	4.5	0.4	0.0	0.0
Totaal E.U.	2008	717.4	2668.9	215.5	2410.6	829.1
	2009*	803.2	2586.4	250.1	2116.9	837.5
Derde Landen	2008					
	2009*					
Totaal Wereld	2008	735.6	3518.2	221.2	2559.2	1716.7
	2009*	819.9	3393.1	254.7	2249.9	1772.6

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

105-b. Uitvoer van vee en dierproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of cattle and animal products by group of products and destination

Land van bestemming		Vee	Vlees	Eieren	Zuivel	Vis
Frankrijk	2008	46.5	710.1	26.1	467.1	280.7
	2009*	63.0	756.2	38.3	469.7	286.0
België/ Luxemburg	2008	269.2	369.6	60.7	726.3	409.4
	2009*	293.2	366.6	78.8	639.9	396.8
Duitsland	2008	841.3	1403.0	456.2	1416.0	372.8
	2009*	856.2	1359.9	604.9	1135.5	373.4
Italië	2008	50.7	803.3	12.6	147.8	306.1
	2009*	55.7	732.2	19.7	131.9	281.7
Verenigd Koninkrijk	2008	14.1	1387.9	62.0	267.1	105.6
	2009*	21.5	1193.0	39.7	197.9	111.8
Ierland	2008	0.4	152.3	2.5	30.9	7.7
	2009*	1.2	102.8	3.4	23.1	13.3
Denemarken	2008	3.4	233.4	22.2	66.5	23.8
	2009*	3.6	237.8	28.1	45.0	22.4
Griekenland	2008	5.1	300.4	2.1	203.0	16.6
	2009*	4.6	288.5	2.3	209.3	17.2
Portugal	2008	1.4	117.1	0.0	28.8	27.4
	2009*	2.6	111.6	1.2	28.5	24.6
Spanje	2008	43.8	246.5	0.6	196.0	147.0
	2009*	34.9	213.5	6.5	183.3	121.0
Zweden	2008	2.5	96.9	4.3	79.1	36.8
	2009*	2.0	85.0	0.3	70.4	35.3
Finland	2008	4.4	17.4	0.4	15.5	4.9
	2009*	3.4	18.4	0.3	15.9	7.7
Oostenrijk	2008	2.2	60.0	13.6	28.2	25.5
	2009*	2.8	61.0	11.0	26.1	28.2
Estland	2008	0.1	5.0	0.0	2.0	1.8
	2009*	0.0	2.2	0.0	2.7	1.0
Letland	2008	0.2	6.3	0.2	2.5	1.6
	2009*	0.3	3.9	0.0	1.5	1.1
Litouwen	2008	1.1	10.8	0.9	1.9	10.5
	2009*	1.1	7.1	0.1	1.1	4.9
Polen	2008	86.3	81.3	15.7	15.9	35.3
	2009*	97.2	87.2	15.3	22.5	27.0
Tsjechië	2008	15.2	64.3	4.8	7.3	4.5
	2009*	15.1	51.4	4.2	8.4	5.9
Slowakije	2008	16.4	9.3	0.2	0.9	1.6
	2009*	13.8	10.7	0.2	0.8	1.4
Hongarije	2008	64.9	33.7	3.5	13.0	2.2
	2009*	115.7	28.6	1.3	14.1	2.5
Slovenië	2008	0.4	8.9	0.0	4.6	1.2
	2009*	1.6	7.9	0.2	4.4	1.0
Cyprus	2008	0.6	53.1	0.3	5.8	2.5
	2009*	0.9	43.6	0.0	3.8	3.0
Malta	2008	0.0	15.7	0.4	6.2	5.8
	2009*	0.2	16.0	0.4	4.3	4.3
Bulgarije	2008	3.3	19.2	0.1	3.3	0.5
	2009*	2.7	31.3	0.3	3.2	0.2
Roemenie	2008	24.7	135.9	4.0	7.6	4.3
	2009*	40.6	137.0	1.8	6.9	3.0
Totaal E.U.	2008	1498.3	6341.1	693.5	3743.6	1836.0
	2009*	1633.9	5953.5	858.3	3250.1	1774.6
Derde Landen	2008	171.8	626.2	134.5	1448.8	443.8
	2009*	192.1	511.7	155.0	1198.4	411.8
Totaal Wereld	2008	1670.1	6967.3	828.0	5192.4	2279.8
	2009*	1826.1	6465.2	1013.3	4448.5	2186.3

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

106. Overige agrarische producten

106-a. Invoer van overige agrarische producten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst
Imports of other agrarian products by group and origin

Land van herkomst		Margarine, vetten, oliën	Dranken	Koffie, thee, cacao	Tabak	Hout, kurk	Diversen
Frankrijk	2008	163.8	479.7	155.8	28.8	63.7	279.2
	2009*	164.9	402.7	165.3	49.4	40.9	284.1
België/ Luxemburg	2008	323.4	337.3	325.3	195.3	289.3	194.1
	2009*	287.9	333.5	356.0	221.4	193.4	230.0
Duitsland	2008	474.5	494.4	340.6	167.4	318.7	477.4
	2009*	306.6	535.8	305.4	109.4	238.1	467.7
Italië	2008	36.5	127.3	45.4	22.7	11.7	67.2
	2009*	34.5	140.5	50.7	28.4	8.9	59.2
Verenigd Koninkrijk	2008	96.4	132.9	61.2	85.4	15.2	115.6
	2009*	50.6	125.7	58.1	27.3	6.8	91.5
Ierland	2008	6.4	20.1	33.6	12.1	17.9	12.6
	2009*	6.1	21.0	35.1	21.3	9.3	6.7
Denemarken	2008	41.4	4.0	4.6	12.7	5.4	44.7
	2009*	51.2	4.2	5.4	15.2	4.1	51.2
Griekenland	2008	1.0	2.0	0.7	43.0	2.8	4.7
	2009*	2.0	1.2	0.5	13.4	2.2	6.8
Portugal	2008	0.3	43.1	2.3	0.2	3.5	3.0
	2009*	0.0	43.1	4.1	1.0	4.7	1.8
Spanje	2008	36.3	100.5	15.7	3.8	6.7	55.5
	2009*	22.8	90.9	11.0	1.8	5.9	56.6
Zweden	2008	7.2	7.7	9.6	0.1	191.7	13.0
	2009*	7.8	1.1	7.4	0.1	173.0	15.5
Finland	2008	17.8	0.4	0.1	0.0	68.0	27.6
	2009*	2.7	1.6	0.2	0.0	47.0	23.9
Oostenrijk	2008	3.8	48.4	25.4	40.3	46.3	39.6
	2009*	2.0	49.3	7.5	17.6	35.2	10.3
Estland	2008	1.3	0.0	0.0	0.0	17.4	0.0
	2009*	1.0	3.2	0.0	0.0	11.6	0.0
Letland	2008	0.0	0.8	0.1	0.0	36.0	0.1
	2009*	0.8	0.8	0.1	0.0	26.2	0.2
Litouwen	2008	0.0	0.5	0.2	0.0	13.6	0.2
	2009*	1.9	0.0	0.5	0.0	9.5	0.6
Polen	2008	7.9	2.3	20.9	63.6	17.8	54.2
	2009*	10.8	3.0	25.4	78.5	15.1	60.4
Tsjechië	2008	0.8	3.7	6.4	1.9	11.0	20.4
	2009*	0.8	2.7	5.3	1.8	8.6	26.9
Slowakije	2008	0.0	0.0	1.8	0.0	1.1	0.7
	2009*	0.0	0.0	1.7	0.0	1.5	0.8
Hongarije	2008	0.1	2.7	5.1	1.7	4.1	7.0
	2009*	11.6	2.6	3.4	4.6	1.8	5.8
Slovenië	2008	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0
	2009*	0.0	0.2	0.1	0.0	0.3	0.3
Cyprus	2008	0.0	0.6	0.0	0.0	0.3	0.0
	2009*	0.0	0.5	0.0	0.1	0.0	2.1
Malta	2008	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	2009*	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0
Bulgarije	2008	0.0	1.5	0.2	5.5	0.0	1.3
	2009*	0.0	0.3	0.6	10.0	0.0	2.9
Roemenie	2008	7.9	0.0	0.3	0.4	1.6	1.5
	2009*	28.5	0.0	0.6	4.9	2.3	15.1
Totaal E.U.	2008	1226.9	1810.9	1055.3	684.8	1145.4	1419.6
	2009*	994.5	1765.5	1044.5	606.2	846.3	1420.5
Derde Landen	2008	2175.3	263.9	1469.8	336.7	597.4	833.0
	2009*	1400.2	272.2	1822.6	458.1	445.9	775.9
Totaal Wereld	2008	3402.2	2074.8	2525.1	1021.6	1742.9	2252.6
	2009*	2394.8	2037.7	2867.1	1064.4	1292.2	2196.4

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

106-b. Uitvoer van overige agrarische producten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of other agrarian products by group and destination

Land van bestemming		Margarine, vetten, oliën	Dranken	Koffie, thee, cacao	Tabak	Hout, kurk	Diversen
Frankrijk	2008	393.5	206.1	309.0	919.6	40.5	255.2
	2009*	329.1	208.0	260.3	776.4	28.9	249.6
België/ Luxemburg	2008	1052.9	206.4	363.1	260.3	197.7	310.8
	2009*	827.8	225.5	351.6	248.9	137.5	307.3
Duitsland	2008	1362.6	218.8	783.9	158.7	134.6	761.4
	2009*	1018.0	247.3	957.5	133.5	109.0	736.5
Italië	2008	130.2	109.7	82.8	878.2	10.9	147.1
	2009*	147.0	95.4	71.3	759.7	6.0	130.0
Verenigd Koninkrijk	2008	516.0	311.7	252.2	118.7	90.6	387.1
	2009*	444.1	300.7	246.1	78.6	47.3	410.8
Ierland	2008	32.5	67.7	11.4	18.3	10.8	27.3
	2009*	36.8	66.2	14.3	20.4	6.9	26.3
Denemarken	2008	32.5	14.3	40.7	4.7	11.9	88.4
	2009*	34.8	21.3	37.3	6.3	9.6	73.1
Griekenland	2008	17.9	24.2	39.5	19.0	1.7	24.7
	2009*	9.4	18.4	42.8	24.2	0.8	22.6
Portugal	2008	8.5	16.4	18.2	6.5	4.4	24.9
	2009*	22.4	8.2	16.5	22.1	2.5	22.6
Spanje	2008	95.7	106.0	46.5	428.3	9.9	125.8
	2009*	90.7	98.5	51.4	362.7	4.6	156.4
Zweden	2008	42.8	27.5	78.1	14.7	4.7	96.6
	2009*	50.4	26.5	77.3	3.8	2.9	103.1
Finland	2008	65.9	15.1	40.5	17.5	2.1	55.6
	2009*	25.5	14.5	41.4	10.4	1.2	59.2
Oostenrijk	2008	75.1	23.2	52.9	9.5	7.0	78.6
	2009*	56.5	27.2	48.4	22.6	3.5	49.3
Estland	2008	1.8	6.4	3.7	0.0	0.9	1.1
	2009*	2.0	6.4	2.5	0.3	0.3	1.8
Letland	2008	5.7	2.9	3.3	1.3	0.3	3.9
	2009*	3.0	2.6	3.5	0.4	0.2	5.4
Litouwen	2008	5.4	1.9	7.6	0.1	3.2	5.2
	2009*	3.2	1.6	7.7	1.7	0.7	6.5
Polen	2008	108.9	14.0	90.6	10.1	4.7	115.7
	2009*	74.8	10.0	99.6	2.6	2.7	96.2
Tsjechië	2008	20.4	18.8	37.0	10.5	24.5	31.4
	2009*	14.8	12.7	28.3	4.9	17.8	35.9
Slowakije	2008	10.6	6.0	14.1	3.1	1.0	6.4
	2009*	5.4	4.0	12.9	2.0	0.5	5.0
Hongarije	2008	20.2	9.5	19.6	5.6	2.3	19.8
	2009*	11.6	10.1	20.7	7.4	0.9	22.5
Slovenië	2008	0.5	3.9	4.0	0.2	0.6	4.4
	2009*	1.0	3.8	3.6	0.2	0.3	4.5
Cyprus	2008	3.0	5.0	5.2	2.0	0.5	2.5
	2009*	3.0	2.9	3.9	4.7	0.2	4.1
Malta	2008	2.7	4.6	1.9	0.4	0.0	1.2
	2009*	2.0	4.8	1.4	0.5	0.0	1.9
Bulgarije	2008	2.5	6.5	19.2	10.1	1.1	6.6
	2009*	2.5	4.3	17.7	8.6	0.2	6.5
Roemenie	2008	12.6	3.8	21.6	14.5	1.0	23.3
	2009*	7.6	3.2	22.4	11.1	0.7	17.9
Totaal E.U.	2008	4020.3	1430.3	2346.5	2912.0	566.9	2605.0
	2009*	3223.5	1424.0	2440.3	2514.0	385.4	2554.9
Derde Landen	2008	374.4	1548.2	897.4	222.0	41.2	936.5
	2009*	316.1	1404.0	958.1	475.0	32.6	985.8
Totaal Wereld	2008	4394.7	2978.5	3244.0	3134.0	608.1	3541.6
	2009*	3539.6	2828.0	3398.5	2989.0	418.0	3540.6

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

11. Europese Unie

111-a. Bevolking Population

	Bevolking 1-1-2009		werkzame burgelijke beroeps- bevolking 2008		aandeel van land-, regelmatig werkzame bosbouw,jacht en arbeiders in de landbouw visserijsector in * 1000 in 2008		
	x 1 000	in % van EU	per km2	x 1 000	2008 arbeids- % jaareenheden	personen	
België	10750	2.2	352	4461	1.8	65	80
Bulgarije	7607	1.5	69	3836	7.5	441	251
Tsjechië	10468	2.1	133	5288	3.3	135	166
Denemarken	5511	1.1	128	2949	2.8	60	80
Duitsland	82002	16.4	230	40279	2.2	545	875
Estland	1340	0.3	30	643	3.9	31	25
Griekenland	11260	2.3	85	4707	11.4	573	520
Spanje	45828	9.2	91	20502	4.3	946	879
Frankrijk	64351	12.9	117	25841	3.1	876	791
Ierland	4450	0.9	63	2098	5.7	148	119
Italië	60045	12.0	199	25260	3.8	1186	895
Cyprus	797	0.2	86	395	4.3	26	17
Letland	2261	0.5	35	1128	7.9	97	89
Litouwen	3350	0.7	51	1522	7.9	151	121
Luxemburg	494	0.1	191	349	1.8	4	4
Hongarije	10031	2.0	108	4116	4.5	437	173
Malta	414	0.1	1309	164	2.0	4	3
Nederland	16486	3.3	441	8734	2.8	184	225
Oostenrijk	8355	1.7	100	4117	5.6	155	228
Polen	38136	7.6	122	15747	14.0	2299	2206
Portugal	10627	2.1	116	5147	11.5	360	596
Roemenie	21499	4.3	90	9343	28.8	2152	2694
Slovenië	2032	0.4	100	989	8.6	83	85
Slowakije	5412	1.1	110	2237	4.0	90	98
Finland	5326	1.1	16	2525	4.6	89	115
Zweden	9256	1.9	21	4574	2.1	66	97
Ver. Koninkrijk	61635	12.3	252	29442	1.4	281	416
EU-27	499724	100.0	116	226376	5.4	11484	11846

Bron: Eurostat.

111-b. Opperflakte
Areas

	Opperflakte 2008 x 1000 Ha				Oppvl. bos x 1000 Ha	Spec. opp. cultuurgrond 2008		
	totaal incl. water	cultuur- grond	in % van tot. opp.	in % cult.- grond EU		akker- en tuinbouw %	Blijvend grasland %	Blijvende gewassen %
België	3053	1374	45.0	0.8	617	62.0	36.4	1.6
Bulgarije	11100	5101	46.0	2.9	3743	60.5	35.9	3.6
Tsjechië	7887	3551	45.0	2.0	2649	73.0	25.9	1.1
Denemarken	4310	2695	62.5	1.5	486			
Duitsland	35710	16926	47.4	9.5	11076	70.5	28.3	1.2
Estland	4523	802	17.7	0.4	2264	74.5	24.5	1.0
Griekenland	13196	3984	30.2	2.2	4007			
Spanje	50537	25657	50.8	14.3	18570	49.3	30.9	19.9
Frankrijk	54909	29385	53.5	16.4	15563	62.6	33.7	3.6
Ierland	7029	4200	59.8	2.3	669	26.2	73.7	0.1
Italië	30132	13338	44.3	7.5	10736	55.3	25.2	19.5
Cyprus	925	148	16.0	0.1	174	72.5	3.0	24.4
Letland	6459	1825	28.3	1.0	2938	64.1	35.5	0.4
Litouwen	6530	2672	40.9	1.5	2121	69.7	29.3	1.0
Luxemburg	259	131	50.5	0.1	90	47.3	51.5	1.2
Hongarije	9303	5790	62.2	3.2	1884	79.2	17.4	3.4
Malta	32	10	32.6	0.0	0	87.4	0.0	12.6
Nederland	3735	1933	51.8	1.1	346	55.4	42.8	1.8
Oostenrijk	8387	3171	37.8	1.8	3340	43.3	54.6	2.1
Polen	31268	15608	49.9	8.7	9255	77.2	20.4	2.4
Portugal	9191	3733	40.6	2.1	3783	31.5	47.7	20.8
Roemenie	23839	13717	57.5	7.7	6750	64.9	32.4	2.7
Slovenië	2027	492	24.3	0.3	1339	36.6	58.1	5.3
Slowakije	4904	1936	39.5	1.1	2008	71.3	27.5	1.2
Finland	33842	2296	6.8	1.3	22500	98.4	1.4	0.2
Zweden	45030	3076	6.8	1.7	23889	85.0	14.9	0.1
Ver. Koninkrijk	24410	15263	62.5	8.5	2845	31.6	68.1	0.3
EU-27	432525	178814	41.3	100.0				

Bron: Eurostat.
Cursief: cijfers ingeschat

111-c. Waarde landbouwproductie en agrarisch inkomen
Value agricultural production and income

	Waarde landbouwproductie 2009* 1)						aandeel landbouw in BNP 2008	agrarisch inkomen 2009* 2)	
	Totaal		plantaardige producten		dierlijke producten				
	mln euro	% t.o.v. 2008	mln euro	% t.o.v. 2008	mln euro	% t.o.v. 2008	%	mln euro	% t.o.v. 2008
België	6972	-6.8	3032	-6.2	3859.11	-7.5	0.6	1725	-0.2
Bulgarije	3803	-15.4	1942	-22.0	1169.05	-15.0	5.5	1774	-15.2
Tsjechië	3784	-20.6	1935	-22.4	1671.29	-19.5	0.8	1264	-21.4
Denemarken	8216	-9.8	2990	-8.3	4706.7	-12.0	0.7	1023	3.3
Duitsland	42845	-14.1	21188	-15.6	19738.23	-13.7	0.6	11113	-21.0
Estland	558	-16.5	211	-15.4	271.41	-20.7	1.4	212	-23.3
Griekenland	10715	-2.7	6958	-4.3	2813.66	0.8	2.5	2042	-26.1
Spanje	38551	-10.7	23604	-11.9	13428.71	-9.4	2.2	7653	1.7
Frankrijk	63749	-7.9	35524	-7.0	23154.9	-10.4	1.4	23185	-5.5
Ierland	5017	-17.9	1340	-16.7	3407.75	-19.3	0.9	18212	-20.0
Italië	42696	-10.4	24441	-13.4	14153.86	-7.5	1.7	13936	-20.3
Cyprus	657	3.6	316	3.8	308.55	3.6	1.7	316	3.5
Letland	825	-20.9	411	-23.8	329.3	-18.4	1.3	317	-21.1
Litouwen	1929	-16.2	1027	-17.1	730.87	-18.9	2.3	535	-20.2
Luxemburg	290	-12.1	116	-7.1	152.3	-16.4	0.3	69	-28.0
Hongarije	5784	-26.1	3107	-33.3	2129.39	-16.3	2.5	1813	-36.3
Malta	130	-5.0	52	-1.1	69.57	-8.3	1.0	65	9.1
Nederland	22829	-4.9	11220	-1.9	8714.83	-10.3	1.3	4857	-9.2
Oostenrijk	6052	-9.6	2675	-9.5	2806.37	-11.2	1.0	2202	-19.1
Polen	17508	-19.8	8820	-23.6	8137.06	-15.5	2.2	7103	-19.7
Portugal	6761	-3.9	3809	-3.7	2597.78	-5.4	1.3	1987	-7.3
Roemenie	14234	-21.8	8584	-30.9	4330.84	1.6	6.0	4945	-24.1
Slovenië	957	-13.5	453	-14.4	481.12	-13.5	1.1	364	-13.8
Slowakije	2046	-9.9	954	-10.7	808.35	-19.2	1.0	579	-13.9
Finland	4153	-9.6	1555	-13.9	2051.26	-7.9	0.6	1729	2.7
Zweden	4460	-14.3	1683	-19.0	2131.16	-12.8	0.4	1346	-16.0
Ver. Koninkrijk	21456	-13.6	7627	-21.1	11887	-9.0	0.5	9274	-13.0
EU-27	336978	-11.7	175573	-13.6	136040.4	-10.7	1.2	119639	-15.0

Bron: Eurostat.

1) tegen basisprijzen.

2) netto toegevoegde waarde tegen factorkosten.

111-d. Prijsindexcijfers
Indices of prices

	Gezins- consump- tie 2008 1)	Opbrengstprijzen van landbouwproducten 2008 1)			Kostenfactoren in de landbouw Goederen en diensten 2008* 1)		
		plantaardig	dierlijk	totaal	lopende	investerings-	totaal
					productie	goederen	
2005=100							
Belgie	113.2	105	102.7	103.6	124.6	108.1	122.3
Bulgarije	139.5	126.3	101	117.3	101.2	88.4	100.6
Tsjechië	113.2	137.9	92.2	110.7	106.5	89.4	104.1
Denemarken	115.4	136.4	103.2	112	126.6	103.5	121.1
Duitsland	110.5						
Estland	130.7	117.4	95.1	101.3	111.6	90.6	103.4
Griekenland	111.3	105.6	98.7	103.6	116.8	99.2	110.6
Spanje	114.4	94.9	99.2	96.6	117.8	104	115.3
Frankrijk	108.4	124.2	107.5	116.4	123.7	105.7	119.4
Ierland	111.0						
Italië	110.4	115.9	105.3	111.9	119.4	106	114.4
Cyprus	117.3	125.1	113.8	119.6	115.8	112.4	115.4
Letland	145.3	118	93.3	104	113.8	103.7	109.3
Litouwen	136.5	133.2	102.6	112.3	133.6	126.7	131.6
Luxemburg	111.4	104	108.1	107	117.3	98	108.5
Hongarije	133.7	122.5	102.3	113.6	118	97.9	115.3
Malta	114.7	104.5	102.8	103.4	121.3	99.3	119.4
Nederland	109.1	105.6	110.5	107.7	120.2	103.6	116.5
Oostenrijk	112.5	108.9	113.1	111.5	114.9	102.7	110.1
Polen	111.5						
Portugal	109.1	103.2	105.3	104			
Roemenie	118.1	133.8	98.1	122.4	112.9	104.2	112.2
Slovenië	120.2	138.6	106.3	116.9	127.6	98.4	117.9
Slowakije	113.5	120.5	94.6	104.8	108	96.3	107.2
Finland	112.5	123.9	107.4	113.1	121.1	105.9	117.3
Zweden	110.0	128.2	118	121.9	120.3	106.3	117.4
Ver. Koninkrijk	116.8	141.7	125.4	132.1	134	102.3	128.6
EU-27	112.8						

Bron: Eurostat.

1) Inflatie-gecorrigeerde cijfers

111-e Aantal agrarische bedrijven, naar grondgebruik, 2007
 Number of agrarian holdings, by land utilization

	Gemiddelde bedrijfs- grootte	Totaal aantal bedrijven	bedrijven met:					bosbouw
			akker- en tuinbouw	w.o. met verse groenten	bloemkwekerij- gewassen	blijvend grasland	blijvende gewassen	
ha	(x 1 000)							
België	29.2	47.1	38.3	7.4	1.5	35.8	2.9	1.1
Bulgarije	6.3	481.9	334.7	87.3	1.3	133.9	137.2	27.0
Tsjechië	91.4	38.5	25.1	2.3	0.8	23.8	8.0	7.6
Denemarken	60.2	44.2	41.3	1.4	0.5	27.3	1.3	15.1
Duitsland	45.9	369.2	271.2	17.1	9.8	296.4	45.7	186.3
Estland	39.0	23.3	16.6	2.4	0.1	19.5	3.0	16.2
Griekenland	4.8	854.1	417.0	57.4	2.2	78.5	634.8	14.2
Spanje	24.2	1030.0	488.1	134.1	4.0	271.5	690.4	169.9
Frankrijk	52.6	522.0	376.1	38.2	7.1	323.1	132.0	150.5
Ierland	32.3	128.1	61.0	0.9	0.4	120.8	0.4	16.5
Italië	7.6	1677.8	966.6	140.3	14.7	351.7	1178.2	394.0
Cyprus	3.7	39.9	18.8	4.7	0.2	0.3	37.1	2.0
Letland	16.5	107.5	93.5	28.4	0.6	76.8	44.4	65.0
Litouwen	11.5	230.2	219.4	166.5	1.1	176.9	121.1	41.1
Luxemburg	57.2	2.3	1.7	0.0	0.0	1.8	0.5	1.1
Hongarije	7.5	566.0	335.1	25.7	2.0	34.5	192.5	35.4
Malta	1.0	10.8	8.4	2.4	0.0	0.0	2.5	0.0
Nederland	25.5	74.9	52.3	9.3	7.2	47.2	6.3	2.5
Oostenrijk	19.4	164.6	97.6	4.3	1.0	137.3	22.4	123.9
Polen	6.5	2380.1	1999.7	406.8	10.6	1481.9	431.4	847.2
Portugal	12.7	274.2	194.9	27.9	1.6	80.1	218.2	132.4
Roemenie	3.6	3851.8	3158.9	429.5	2.6	1364.8	1108.4	302.9
Slovenië	6.5	75.3	66.0	1.6	14.0	63.7	41.8	67.2
Slowakije	29.1	66.5	45.3	5.6	0.2	21.2	18.7	1.1
Finland	33.8	67.9	67.3	4.8	0.8	10.5	2.6	60.7
Zweden	43.2	72.2	71.9	2.8	0.3	38.2	1.0	48.5
Ver. Koninkrijk	64.8	249.0	115.9	9.9	3.8	222.3	9.0	58.6
EU-27	12.8	13449.1	9582.5	1619.2	88.3	5439.6	5091.7	2787.8

Bron: Eurostat.

111-f. Bedrijven en oppervlakten met tuinbouwgewassen onder glas, 2007
Holdings and areas with horticultural crops under glass

	Totaal aantal		groenten, w.o.		bloemkweekrij-gewassen		blijvende gewassen	
			meloenen en aardbeien					
	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha
België	3380	2120	2100	1430	1270	640	180	40
Bulgarije	7730	1140	7270	1080	520	60	0	0
Tsjechië	580	190	210	80	430	100	0	0
Denemarken	720	470	210	120	470	330	100	20
Duitsland	8920	3430	2780	940	7080	2500	0	0
Estland	380	60	340	50	60	10	0	0
Griekenland	12150	5340	10810	4830	1420	490	70	30
Spanje	30460	52720	26020	45210	2910	2570	2230	4940
Frankrijk	13850	9790	9040	7470	5370	2320	0	0
Ierland	270	30	270	30	0	0	0	0
Italië	26650	26500	17620	22130	8980	4110	520	250
Cyprus	650	430	560	330	100	90	10	10
Letland	420	80	350	70	90	10	0	0
Litouwen	11890	450	11680	400	260	50	0	0
Luxemburg	30	10	20	10	20	10	0	0
Hongarije	8760	1760	7390	1530	1610	230	0	0
Malta	300	70	280	60	20	0	0	0
Nederland	7410	10370	2210	4570	4320	5330	1210	480
Oostenrijk	1450	580	800	390	770	200	0	0
Polen	24530	7560	20410	6140	5950	1430	0	0
Portugal	2220	2220	3050	1510	870	710	0	0
Roemenie	16670	3250	15730	2960	1440	290	0	0
Slovenië	1440	180	700	140	830	40	0	0
Slowakije	930	190	820	150	130	40	0	0
Finland	1580	440	1040	280	760	160	0	0
Zweden	660	180	380	130	340	50	0	0
Ver. Koninkrijk	4510	1830	2480	1000	2720	830	0	0
EU-27		131590	144880	103120	49230	22710	4320	5770

Bron: Eurostat

111-g. Aantal EGE's, totaal en gemiddeld per bedrijf

Number of ESU's, total and on average by holding

	totaal EGE's x 1 000			bedrijven x 1 000			EGE gemiddeld per bedrijf		
	2003	2005	2007	2003	2005	2007	2003	2005	2007
	België	3223	3380	3375	55	52	48	58.7	65.6
Bulgarije	1076	931	1061	666	535	493	1.6	1.7	2.2
Tsjechië	1467	1533	1624	46	42	39	32.1	36.3	41.2
Denemarken	3714	3608	3576	49	52	45	76.4	69.8	80.2
Duitsland	21037	19392	18329	412	390	370	51.0	49.7	49.5
Estland	135	135	178	37	28	23	3.7	4.9	7.6
Griekenland	5178	5514	6166	824	834	860	6.3	6.6	7.2
Spanje	17266	20003	21542	1141	1079	1044	15.1	18.5	20.6
Frankrijk	29121	28584	28258	614	567	527	47.4	50.4	53.6
Ierland	2778	2547	2486	136	133	128	20.5	19.2	19.4
Italië	19453	22196	25000	1964	1729	1679	9.9	12.8	14.9
Cyprus	295	299	321	45	45	40	6.5	6.6	8.0
Letland	261	270	331	127	129	108	2.1	2.1	3.1
Litouwen	437	552	568	272	253	230	1.6	2.2	2.5
Luxemburg	105	114	119	2	2	2	42.7	46.5	51.8
Hongarije	1757	1946	2033	773	715	626	2.3	2.7	3.3
Malta	81	59	54	11	11	11	7.4	5.3	4.9
Nederland	8173	8395	8538	86	82	77	95.6	102.6	111.3
Oostenrijk	2423	2522	2767	174	171	165	14.0	14.8	16.7
Polen	7511	8265	8673	2172	2476	2391	3.5	3.3	3.6
Portugal	2325	2167	1804	359	324	275	6.5	6.7	6.6
Roemenie	5113	4700	3790	4485	4256	3931	1.1	1.1	1.0
Slovenië	355	354	444	77	77	75	4.6	4.6	5.9
Slowakije	516	519	497	72	68	69	7.2	7.6	7.2
Finland	1662	1772	1650	75	71	68	22.2	25.1	24.2
Zweden	1935	1632	1793	68	76	73	28.5	21.5	24.7
Ver. Koninkrijk	10851	10590	9400	281	287	300	38.7	36.9	31.4
EU-15									
EU-25									
EU-27	148247	151978	154376	15021	14482	13700	9.9	10.5	11.3

Bron: Eurostat.

1 EGE (ESU) = 1200 ECU.

112. Agrarische productie

112-a. Oppervlakte akkerbouwgewassen (1 000 ha) naar gewas, 2009

Area under arable crops, by crop

	Tarwe	Rogge	Gerst	Haver	Korrelmaïs	Aardappelen	Suikerbieten	Snijmaïs
België	211	1	54	6	68	74	62	180
Bulgarije		11		29				
Tsjechië	831	39	455	50	105	29	53	166
Denemarken	739	44	592	67				
Duitsland	3226	759	1878	180	464	264	384	1647
Estland	114	15	141	39	0	9		2
Griekenland	698	20	120	65	240			
Spanje	1768	130	3045	553	345	86	50	93
Frankrijk	5147	25	1884	171	1680	164	373	1445
Ierland	83		186	20		13	1	21
Italië	1796	5	307	134	916	71	61	261
Cyprus	6		22	3		5		0
Letland	286	59	105	68		30		10
Litouwen	500	82	277	80	6	46	15	19
Luxemburg	14	1	9	2	0	1	0	13
Hongarije	1142	41	321	52	1179	21	13	74
Malta								
Nederland	151	2	45	2	19	155	73	240
Oostenrijk	309	51	182	33	179	22	44	80
Polen	2346	1475	1157	1786	274	489	200	420
Portugal	59	19	41	52	88	36	2	103
Roemenie	2186	15	524	203	2373	255	20	32
Slovenië	34	1	20	2	39	4		26
Slowakije	379	20	196	16	144	12	16	77
Finland	218	16	601	366		26	15	
Zweden	375	37	361	206		27	40	16
Ver. Koninkrijk		5		138				166
EU-27				4319				

Bron: Eurostat.

N.B.: geooogste oppervlakte.

112-b. Productie akkerbouwgewassen (1 000 ton), 2009

Production of arable crops

	Tarwe	Rogge	Gerst	Haver	Korrelmaïs	Aardappelen	Suikerbieten	Snijmaïs	
België	1928		3	451	35	754	3339	4569	8790
Bulgarije	4000			815		1273			
Tsjechië	4358	178	2003	166	890	753	3038	6332	
Denemarken	5996	245	3421	305					
Duitsland	25190	4325	12288	903	4527	11683	25550	73553	
Estland	346	39	380	92	0	139		39	
Griekenland	1830	37	280	110	2352				
Spanje	4797	181	7400	906	3479	2485	4089	3735	
Frankrijk	38325	130	12880	788	15300	7164	34913	18200	
Ierland			1089	134		363	45	23	
Italië	6341	12	1049	315	7878	1753	3308	13593	
Cyprus	15		40	2		107		3	
Letland	1036	162	265	161		525		227	
Litouwen	2100	208	858	176	24	656	682	492	
Luxemburg	91	7	54	8	3	20	0	220	
Hongarije	4396	75	1033	114	7543	536	708		
Malta						10	0	32	
Nederland	1402	11	310	10	245	7181	5735	11122	
Oostenrijk	1523	195	835	128	1891	722	3083	3789	
Polen	9790	3968	3984	5044	1707	9703	10849	18833	
Portugal	110	18	76	67	594	519	137		
Roemenie	5205	36	1183	296	8035	4011	685	793	
Slovenië	137	2	71	4	303	103		1173	
Slowakije	1538	57	676	35	988	216	899	1881	
Finland	887	42	2171	1160		755	559		
Zweden	2284	219	1677	814		854	2406		
Ver. Koninkrijk	14379	36	6769	787		6423	8330		
EU-27			62056		57782				

Bron: Eurostat.

112-c. Oppervlakte tuinbouwgewassen (1 000 ha) van enkele gewasgroepen, 2008
Area under horticultural crops, by some groups of crops

	Groenten geogste opper- vlakte	Fruit	Citrus- fruit	Bloembollen en bloem- kwekerij- gewassen	Boom- kwekerij- gewassen	Gewassen onder glas
België		16.5		1.0	4.8	2.1
Bulgarije	25.4			3.3	3.0	2.1
Tsjechië				1.4	0.4	0.0
Denemarken						0.0
Duitsland	114.1			6.6	20.7	3.3
Estland	1.1					111.9
Griekenland	113.4		54.7			0.0
Spanje	337.6	5043.2		3.0		66.0
Frankrijk	244.6	0.0	1.8	7.8	18.3	0.0
Ierland		1.4				0.0
Italië	456.2	2598.0	172.3	4.3		34.6
Cyprus	3.2	34.5	4.2	0.2	0.1	0.0
Letland	9.5	7.0		0.1		0.1
Litouwen	12.8	27.0		0.1	0.2	0.6
Luxemburg	0.1	0.0		0.0	0.1	0.0
Hongarije	88.5			1.5	13.2	0.0
Malta				0.0		0.7
Nederland	86.8	1.5		28.1	15.5	10.1
Oostenrijk	15.9			0.2	2.0	0.6
Polen	169	345.0		1.7	13.7	5.9
Portugal			25.6	1.6	1.4	2.3
Roemenie	178.5	159.2		0.2	0.2	2.4
Slovenië	4.3	25.9		0.2	0.2	0.0
Slowakije	7.5			0.3		0.0
Finland	8.4			0.0		0.0
Zweden				0.5	0.4	0.3
Ver. Koninkrijk		33.0		6.0	7.0	2.0

Bron: Eurostat.

112-d. Productie groenten en fruit (1 000 ton), 2008

Production of vegetables and fruit

	Kool totaal	w.o. bloem- kool en broccoli	Prei	Sla	Tomaten	Komkommers	Peen
België							
Bulgarije	70	4	2	2	134	53	13
Tsjechië		6			10	4	
Denemarken							
Duitsland	962	156	99	181	65	74	547
Estland	13	0			1	6	12
Griekenland	250	62	39	90	1339	124	48
Spanje	440	440			3848		
Frankrijk	629	417	178	317	715	116	557
Ierland							
Italië	901	556	15	468	5982	67	595
Cyprus	7	2		2	29	15	2
Letland	55		0	0	0	1	36
Litouwen	109	2	1	0	1	6	52
Luxemburg	0	0	0	0	0	0	0
Hongarije	143	25	2	8	206	55	75
Malta	11	7	0	4	16	1	1
Nederland	374	66	95	91	730	425	496
Oostenrijk	99	7	5	47	42	24	81
Polen	1531	275	88	14	257	191	817
Portugal							
Roemenie	628	24	2	1	536	99	151
Slovenië	30	2	1	9	5	3	3
Slowakije	21	2	0	1	31	3	9
Finland	26	4	0	6	41	31	61
Zweden		5	4	29	16	21	92
Ver. Koninkrijk							
EU-27							
	Uien	Appelen	Peren	Kersen	Aardbeien	Sinaas- appels	Druiven (totaal) 1)
België							
Bulgarije	16	24	1	19	9		369
Tsjechië	45	152	4	11	4		96
Denemarken							
Duitsland	408	1047	38	40	145		
Estland	0	1		0	1		
Griekenland	200	235	61	45	22	802	853
Spanje	1098	721	558	63	268	3367	6053
Frankrijk	326	1940	156	40	44		
Ierland							
Italië	390	2209	770	134	143	2167	7813
Cyprus	7	9	1	1	2	24	33
Letland	17	29	0	0	2		
Litouwen	27	64	1	1	4		
Luxemburg	0	10	1	0	0		17
Hongarije	67	569	22	76	7		571
Malta	8	0	0		1	2	5
Nederland	1236	375	172		42		
Oostenrijk	123	551	85	32	19		399
Polen	618	2831	73	243	201		1
Portugal		239	195	11		177	763
Roemenie	253	456	52	67	21		1010
Slovenië	5	103	9	3	2		106
Slowakije	15	42	0	1	1		52
Finland	20	4			11		
Zweden		22			12		
Ver. Koninkrijk							
EU-27							

Bron: Eurostat.

112-e. Veebestand (1 000 stuks) 2008
Livestock

	Rundvee	w.o. melk- en kalf- koeien	Schapen	Geiten	Varkens	w.o. vlees- varkens >=50 kg	Leg- hennen (1)
België	2538	518			6208	2786	8905
Bulgarije	574	315	1475	375	784	396	7117
Tsjechië	1358	400	183	17	2135	869	
Denemarken	1599	566	90		12195	3390	3521
Duitsland	12988	4229	1920	190	26719	11181	41308
Estland	238	100	62	2	365	117	526
Griekenland	682	154	8994	3844	1061	388	12416
Spanje	6020	888	19952	2265	26290	10750	
Frankrijk	19366	3794	7715	1267	14810	6037	55480
Ierland	5935	1105	3423	8	1605	584	3710
Italië	6486	1831	8175	957	9252	4929	4310
Cyprus	56	24	267	318	465	154	521
Letland	380	170	67	13	384	152	2223
Litouwen	771	395	48	17	897	416	
Luxemburg	196	46	8	3	78	33	73
Hongarije	701	263	1236	66	3383	1557	13354
Malta	18	7	13	5	66	24	560
Nederland	3996	1587	1545	390	11735	4105	
Oostenrijk	1997	530	333	63	3064	1163	5919
Polen	5564	2697	270	136	14242	4855	47488
Portugal	1439	301	3145		2340	750	8000
Roemenie	2684	1483	8882	741	6174	3668	43253
Slovenië	470	113	139	24	432	186	
Slowakije	488	174	362	37	749	320	
Finland	907	288	94	6	1400	533	
Zweden	1505	366	521	0	1703	591	
Ver. Koninkrijk	9910	1903	21856	0	4550	1709	
EU-27	88866	24246			153082	61641	

Bron: Eurostat.

N.B.: telling maand december

Finland: incl. varkens van 3-9 maanden, excl. gedekte zeugen;

Zweden: aantal in de maand juni

112-f. Aantal bedrijven (x 1 000) met vee, 2007

Number of farms with animals

	Rundvee	Schapen	Geiten	Varkens	Pluimvee	Totaal aantal bedrijven met vee
België	28460	3890	990	6990	4770	36060
Bulgarije	133330	137750	113770	153860	317440	418160
Tsjechië	13960	5540	2350	11390	15540	28480
Denemarken	15610	2780	720	7210	3210	28430
Duitsland	169690	28080	.	79420	77700	265980
Estland	7420	2470	820	2890	8320	13790
Griekenland	21520	132080	111510	33310	305700	375260
Spanje	124010	79140	35980	108160	189180	306440
Frankrijk	219960	66060	19590	35290	134580	341380
Ierland	104930	39030	1290	800	8330	121850
Italië	146990	75380	33420	100950	75450	309170
Cyprus	290	1450	2540	740	9090	11470
Letland	47350	4400	4490	29570	47200	73410
Litouwen	132600	4130	12150	95300	130330	185390
Luxemburg	1480	220	100	180	460	1760
Hongarije	19800	21780	15440	282510	334850	439910
Malta	230	1030	530	140	1230	2830
Nederland	35260	13810	4170	8690	2870	53210
Oostenrijk	76730	15020	9730	45490	59640	115470
Polen	718260	16460	51110	664020	1284590	1539380
Portugal	52130	46550	30120	67140	160440	198180
Roemenie	1067730	390560	198730	1697580	3228920	3333490
Slovenië	40840	5920	4130	31690	39790	63880
Slowakije	15450	3950	3790	39620	42160	57010
Finland	18620	1890	460	2820	1580	27410
Zweden	23880	8020	.	2290	4500	41770
Ver. Koninkrijk	97680	82090	8260	11730	41030	181180
EU-27	3334210	1189480	666190	3519780	6528900	8570670

Bron: Eurostat.

112-g. Veehouderijproducten (1 000 ton) 2008
Animal products

	Rund-/ kalfs- vlees	Varkens- vlees	Schapen- en geiten- vlees	Pluimvee- vlees	Eieren (con- cumptie)	Melk- aanvoer	Boter	Kaas	Condens	Melk- poeder mager
België	285	1047	3	257	82	2849	87	68	85	59
Bulgarije	26	73	16	99	87	681	1	64		
Tsjechië	0	0	0			2433	36	109	13	21
Denemarken					68	4586	38	324	0	18
Duitsland	1228	4619	41	1341	730	27466	465	2023	416	227
Estland	17	53	1	13	9	806	7	36	0	
Griekenland	43	1	1	0	102	690	1	17	24	
Spanje						5849	40	127	46	5
Frankrijk	1718	2319	119	1762	874	23815	434	1725	54	287
Ierland					36	5106	126	174		
Italië						10489	106	1047		
Cyprus		59			8	150	0	1		
Letland	23	41	1	24	40	635	6	34		
Litouwen					51	1382	12	107	27	10
Luxemburg	14	13	0	0	1	265				
Hongarije	46	453	7	388	146	1425	8	73		
Malta					7					
Nederland						10936	131	722	339	
Oostenrijk	223	484	8	120	92	2705	33	148		3
Polen					534	9112	157	637	37	114
Portugal	109	335	23	326	103	1890	30	56	0	
Roemenie	167	420	69	306	326	1053	8	65		3
Slovenië	0	0	0	0		524	2	20		
Slowakije	29	100	2	75	67				0	7
Finland						946	10	34	0	8
Zweden						2254	54	107	0	8
Ver. Koninkrijk	841	672	337	7		2955	28	114		17
EU-27						13350	113	373		

Bron: Eurostat.

113. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd

113-a. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd plantaardige producten 2008/09
Self sufficiency and consumption per capita crop products

	Zelfvoorzieningsgraad (in %)			Verbruik per hoofd (in kg per jaar)		
	granen	aard- appelen	suiker (op basis wit)	granen	aard- appelen	suiker (op basis wit)
België						
Bulgarije						
Tsjechië						
Denemarken			133			46
Duitsland	100	132	121	89	60	
Estland	114	89		53	110	37
Griekenland						
Spanje						
Frankrijk	173	113	180		50	31
Ierland	71	59		85	96	
Italië						
Cyprus						
Letland	130	96	0	128	151	34
Litouwen	153	97	102	89	90	33
Luxemburg						
Hongarije	123	80	69	110	60	31
Malta	0	29	0	164	108	47
Nederland	14	179	184	76	89	23
Oostenrijk	104	86		89	56	38
Polen	103	102	130		121	37
Portugal	25	63	125		91	35
Roemenie	71	97	15	119	71	23
Slovenië						
Slowakije		74	90		65	
Finland		90			79	
Zweden		76	94		83	41
Ver. Koninkrijk	92					
EU-27						

Bron: Eurostat.

113-b. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd dierlijke producten 2007
Self sufficiency and consumption per capita animal products

	Zelfvoorzieningsgraad (in %)									
	rund-/ kalfs- vlees	varkens- vlees	schapen- en geiten- vlees	pluim- vee- vlees	eieren (con- -sumptie)	melkpro- ducten vers m.u.v. room	boter	kaas	condens	melk- poeder mager
België		242			102					
Bulgarije	75	47	109	79	107					
Tsjechië										
Denemarken					66	101	117	99		200
Duitsland	117	99	37	84	67	119	85	118	126	138
Estland	85	90	86	49	62					
Griekenland	57	60	70	85	94	90	17	88	22	0
Spanje										
Frankrijk	105	106	51	119		108	82	106	85	133
Ierland		409	383	95	84	69	1059	93	197	182
Italië										
Cyprus	65	97	77	84	82					
Letland			84		121					
Litouwen					139					
Luxemburg	86	68	6	0	29					
Hongarije	135	100	803	128	90					
Malta					99					
Nederland	112	244	95	186						
Oostenrijk	147	101	76	72	77	143	77	154	93	272
Polen					133					
Portugal	47	65	84	94	97		165	105		
Roemenie	107	67	112	74	100					
Slovenië										
Slowakije	113	65	217	79	124					
Finland										
Zweden										
Ver. Koninkrijk	69	52	85	90		93	75	100	77	62
EU-27										

	Verbruik per hoofd (in kg per jaar)									
	rund-/ kalfs- vlees	varkens- vlees	schapen- en geiten- vlees	pluim- vee- vlees	eieren (con- -sumptie)	melkpro- ducten vers m.u.v. room	boter	kaas	condens	melk- poeder mager
België		41			12					
Bulgarije	5	21	2	19						
Tsjechië	0	0	0							
Denemarken		79		28		136	2	102		2
Duitsland	13	56	1	18	13	95	6	64	4	2
Estland	14	36	1	18	11					
Griekenland	6	8	9	30	10	78	1	67	7	0
Spanje										
Frankrijk	26	35	4	25		91	8	67	1	2
Ierland		36	4	27	10					
Italië										
Cyprus	9	72	12	45	11					
Letland			0		14					
Litouwen					12					
Luxemburg	30	40	2	15	9					
Hongarije	3	46	0	29	15					
Malta					17					
Nederland	19	41	1	22						
Oostenrijk	18	58	1	20	14	90	5	71	2	1
Polen					10					
Portugal	19	46	3	32	9	0	2	92	0	0
Roemenie	11	33	4	19	13					
Slovenië	0	0	0	0	0					
Slowakije	5	34	0	19	10					
Finland										
Zweden										
Ver. Koninkrijk	21	23	6	27		129	3	116	2	1
EU-27										

Bron: Eurostat.

114. Uitvoer EU-landen

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van: Frankrijk		Nederland		Duitsland		Italië	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro								
Frankrijk	0	0	34023	38671	91605	96811	41991	40957
Nederland	16633	17082	0	0	62666	65470	8658	8560
Duitsland	57016	58586	98174	110608	0	0	47254	46645
Italië	36217	35782	20265	22418	64393	63902	0	0
Verenigd Koninkrijk	32964	31913	36752	38297	69659	66663	21241	19234
Ierland	2930	2717	3735	3674	6237	5663	1739	1408
Denemarken	2893	2887	5111	5407	15406	16082	2880	2688
Griekenland	3762	3723	2938	3176	7489	7986	7767	7604
Portugal	5014	5175	2874	3070	8332	8247	3553	3513
Spanje	37823	34117	14518	14852	47522	43606	27369	23898
België	29813	31219	54508	59494	50658	51600	10751	9854
Luxemburg	1905	2050	1310	1420	4701	4985	594	488
Zweden	5388	5492	7106	7227	21469	20631	4027	3964
Finland	2003	1897	4101	3928	10271	9894	1978	1691
Oostenrijk	3663	3709	5794	5988	52786	53794	8845	8567
Malta	723	508	163	182	369	356	878	1161
Estland	288	255	454	384	1544	1513	392	352
Letland	270	245	374	459	1742	1379	426	348
Litouwen	532	504	609	640	2475	2367	729	735
Polen	6367	6793	7155	8122	36183	40140	8943	9589
Tsjechië	3352	3363	5881	5419	26091	27785	3922	3993
Slowakije	1867	2059	1364	1627	8492	8882	1932	1975
Hongarije	2794	2801	3041	3325	17285	17615	3725	3566
Roemenie	2492	2734	1503	1844	7769	8742	5990	5820
Bulgarije	589	689	524	581	2452	2693	1789	1861
Slovenië	1212	1184	689	726	4122	4365	3810	3786
Cyprus	369	304	327	399	859	766	850	1067
Totaal EU 27	258877	257787	279270	341939	530974	631936	180043	213302
Totaal buiten EU	143809	153828	122594	91782	433064	361980	184701	152504
Gehele wereld	402686	411615	401864	433722	964038	993917	364744	365806
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	0	0	6261	6833	5315	5883	2927	3145
Nederland	3151	3554	0	0	7345	7526	816	879
Duitsland	6052	6614	15634	17797	0	0	5098	5292
Italië	5594	5824	4069	3866	5716	6127	0	0
Verenigd Koninkrijk	5338	5262	7243	7518	3890	4035	2409	2511
Ierland	487	523	789	818	442	485	133	136
Denemarken	515	549	1148	1323	2022	2348	386	405
Griekenland	753	785	864	947	902	947	666	711
Portugal	771	780	472	462	448	448	161	183
Spanje	4434	4603	2275	2415	2467	2411	1217	1175
België	5799	6317	6040	7050	2728	2921	769	806
Luxemburg	393	413	158	211	341	342	67	83
Zweden	334	394	1237	1324	1115	1226	357	399
Finland	190	193	473	578	564	587	93	100
Oostenrijk	306	305	838	925	4010	4141	933	963
Malta	35	34	60	61	19	23	116	141
Estland	62	58	67	77	67	98	17	19
Letland	58	71	82	112	107	117	35	35
Litouwen	57	62	126	165	173	243	54	69
Polen	384	460	1032	1373	1974	2634	397	433
Tsjechië	193	201	463	567	1343	1476	299	328
Slowakije	40	60	116	157	289	328	85	90
Hongarije	142	165	371	540	699	761	234	278
Roemenie	100	138	222	387	366	562	269	317
Bulgarije	52	66	76	113	121	164	84	97
Slovenië	35	40	79	86	166	215	276	302
Cyprus	63	54	92	129	50	55	52	54
Totaal EU 27	35336	37527	50286	55834	42679	46106	17949	18950
Totaal buiten EU	15222	16515	11456	12325	10018	11675	7588	8309
Gehele wereld	50557	54043	61742	68159	52697	57781	25537	27259

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries

NAAR:	Van: Verenigd Koninkrijk		Ierland		Denemarken		Griekenland	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro								
NAAR:								
Frankrijk	26233	23637	5156	4990	3626	3778	719	663
Nederland	21838	24391	3531	3027	3574	3662	347	400
Duitsland	35796	35870	6538	5921	12834	14309	1984	1810
Italië	13300	11760	3170	3003	2574	2548	1857	1977
Verenigd Koninkrijk	0	0	16660	15714	5960	6511	937	814
Ierland	25743	23400	0	0	1154	943	60	65
Denemarken	3156	3223	574	528	0	0	131	106
Griekenland	1958	2034	418	361	556	550	0	0
Portugal	2145	2014	415	422	413	392	118	123
Spanje	14501	12675	3254	3570	2267	2232	584	500
België	17169	16467	12777	12518	1175	1235	279	221
Luxemburg	394	251	158	145	49	48	4	10
Zweden	7108	6432	998	873	10895	11452	179	156
Finland	2836	2356	415	335	2144	2016	97	112
Oostenrijk	1987	1810	508	389	600	589	148	142
Malta	526	595	17	18	46	129	30	57
Estland	331	272	41	47	255	236	8	6
Letland	211	211	10	15	308	263	12	18
Litouwen	450	350	21	21	438	392	17	18
Polen	3433	3694	583	746	1718	1916	234	211
Tsjechië	2017	1898	397	332	783	667	90	110
Slowakije	549	564	73	70	196	243	42	45
Hongarije	1247	1234	212	196	425	472	97	107
Roemenie	962	930	179	242	201	228	766	754
Bulgarije	293	311	39	64	89	121	1107	1212
Slovenië	295	276	30	28	85	85	210	247
Cyprus	602	658	34	32	76	63	1125	1078
Totaal EU 27	158846	177312	51053	53606	48816	55079	10462	10964
Totaal buiten EU	161542	135216	37632	31161	26086	24148	6744	6198
Gehele wereld	320388	312528	88686	84767	74903	79227	17205	17162
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	2222	2269	901	800	754	755	122	132
Nederland	991	1222	540	479	684	691	109	141
Duitsland	1316	1288	974	841	2765	3160	530	546
Italië	796	750	603	610	886	852	647	609
Verenigd Koninkrijk	0	0	4662	4531	1535	1531	258	230
Ierland	3863	3634	0	0	82	78	9	5
Denemarken	265	338	106	101	0	0	26	25
Griekenland	329	326	118	106	209	229	0	0
Portugal	217	248	114	104	126	109	34	40
Spanje	1426	1357	788	717	557	500	116	119
België	586	555	296	283	183	190	73	72
Luxemburg	6	5	1	1	13	16	1	1
Zweden	266	268	163	185	1578	1725	39	43
Finland	88	89	42	44	322	334	15	18
Oostenrijk	53	55	52	58	93	83	44	42
Malta	50	48	12	11	14	16	4	6
Estland	69	70	17	20	59	61	2	2
Letland	19	45	2	7	54	67	4	4
Litouwen	16	23	5	6	66	73	8	10
Polen	158	213	88	101	403	505	81	74
Tsjechië	67	61	28	46	60	73	38	49
Slowakije	17	22	2	5	14	21	8	10
Hongarije	46	67	16	20	35	41	25	28
Roemenie	38	55	77	103	59	78	95	129
Bulgarije	25	33	15	27	26	23	152	224
Slovenië	8	10	3	5	10	9	8	9
Cyprus	81	82	11	12	16	23	155	162
Totaal EU 27	13019	13133	9636	9222	10605	11243	2600	2729
Totaal buiten EU	6000	5930	4314	3258	5129	5695	1125	1280
Gehele wereld	19018	19064	13950	12481	15734	16938	3725	4010

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van:	Portugal		Spanje		België		Luxemburg	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro									
NAAR:									
Frankrijk		4614	4213	34783	33236	52445	56324	2675	2980
Nederland		1247	1192	6042	5731	37563	39472	882	1027
Duitsland		4844	4810	19892	19242	61517	63984	3446	3739
Italië		1511	1390	16475	14467	16397	15148	1216	1198
Verenigd Koninkrijk		2218	2015	14278	12166	23969	23341	1159	1115
Ierland		178	223	1041	847	2210	1984	61	50
Denemarken		272	264	1372	1375	2677	2810	245	230
Griekenland		136	143	2211	2217	2200	2292	98	130
Portugal		0	0	16003	15849	1964	2033	160	164
Spanje		10172	9697	0	0	11453	10628	819	854
België		946	908	5217	5427	0	0	1636	1714
Luxemburg		95	50	238	226	5423	6077	0	0
Zweden		449	443	1696	1554	4720	4585	534	581
Finland		211	241	805	568	2063	2335	133	146
Oostenrijk		190	186	1400	1372	3206	3235	278	263
Malta		11	29	140	112	89	97	4	3
Estland		17	16	121	100	238	258	12	13
Letland		27	18	116	106	230	203	12	11
Litouwen		13	14	325	278	491	527	72	35
Polen		261	289	2446	2574	4505	5210	302	395
Tsjechië		146	191	1374	1401	2659	3025	202	233
Slowakije		50	51	519	445	832	868	73	88
Hongarije		137	139	1018	1042	1456	1775	97	92
Roemenie		134	153	971	991	1010	1107	61	86
Bulgarije		20	26	244	284	413	483	28	36
Slovenië		27	26	483	428	500	535	47	47
Cyprus		28	37	215	312	188	203	39	12
Totaal EU 27		23340	26765	94641	122352	187973	248536	11615	15243
Totaal buiten EU		14248	11184	90180	60093	127303	74446	4740	1944
Gehele wereld		37589	37949	184821	182444	315277	322982	16355	17187
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro									
Frankrijk		351	367	5064	5235	6423	6950	172	165
Nederland		134	140	1309	1352	5707	6227	47	44
Duitsland		88	109	3117	3251	4710	5057	386	420
Italië		363	274	3190	3252	1041	1108	14	12
Verenigd Koninkrijk		255	241	2314	2261	2678	2703	4	3
Ierland		19	16	132	128	247	231	3	2
Denemarken		25	25	297	298	308	331	2	1
Griekenland		14	14	299	299	284	293	2	1
Portugal		0	0	3218	3340	162	168	5	3
Spanje		1297	1522	0	0	801	930	21	12
België		91	97	680	675	0	0	160	164
Luxemburg		20	23	22	25	601	701	0	0
Zweden		19	25	288	300	325	361	2	1
Finland		5	14	111	114	144	167	2	1
Oostenrijk		9	16	167	176	261	292	2	4
Malta		1	1	24	29	19	19	0	0
Estland		3	2	25	28	17	19	0	0
Letland		1	0	40	42	18	21	0	0
Litouwen		1	2	64	73	29	50	0	0
Polen		16	22	454	513	290	426	1	1
Tsjechië		5	16	213	234	153	184	1	0
Slowakije		0	0	51	54	33	43	0	0
Hongarije		4	3	114	110	108	135	1	2
Roemenie		3	7	64	107	52	78	0	0
Bulgarije		0	1	27	49	15	26	0	0
Slovenië		1	1	31	39	27	29	0	0
Cyprus		3	4	34	47	36	39	0	0
Totaal EU 27		2732	2941	21349	22029	24489	26587	825	839
Totaal buiten EU		1146	1385	5466	5937	3804	4295	17	16
Gehele wereld		3878	4325	26815	27966	28293	30882	842	855

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries

NAAR:	VAN: Zweden		Finland		Oostenrijk		Malta	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro								
NAAR:								
Frankrijk	6162	6100	2331	2290	4284	4574	271	232
Nederland	6220	6355	3650	3372	2145	2195	12	19
Duitsland	12874	12937	7162	6560	35610	36341	305	254
Italië	3893	3890	1842	2158	10542	10546	91	88
Verenigd Koninkrijk	8817	9149	3824	3594	4260	3900	222	155
Ierland	676	652	231	301	329	283	9	7
Denemarken	9090	9222	1296	1374	813	867	13	13
Griekenland	576	573	369	331	760	788	2	2
Portugal	645	679	232	313	479	401	8	5
Spanje	3541	2887	1799	1888	3375	2900	14	9
België	5649	5479	1596	1637	1709	1785	15	6
Luxemburg	84	77	35	39	173	161	0	0
Zweden	0	0	7035	6593	1314	1337	8	6
Finland	7708	7911	0	0	572	631	48	19
Oostenrijk	1253	1257	467	420	0	0	6	6
Malta	26	26	6	5	47	43	0	0
Estland	1040	930	1750	1438	141	134	0	0
Letland	479	394	473	405	180	146	0	0
Litouwen	569	520	412	381	168	164	0	1
Polen	3009	3126	1549	2115	3218	3491	14	12
Tsjechië	844	819	367	351	4249	4868	11	2
Slowakije	228	246	120	142	2365	2719	2	1
Hongarije	909	523	355	352	4352	4530	13	6
Roemenie	292	312	167	192	2154	2460	2	1
Bulgarije	144	130	82	86	767	952	1	1
Slovenië	165	151	106	125	2550	2698	17	1
Cyprus	66	177	30	184	64	77	3	5
Totaal EU 27	68797	74522	34958	36645	82335	88989	817	849
Totaal buiten EU	54421	50131	30730	28935	37052	34270	1428	1052
Gehele wereld	123218	124653	65688	65580	119387	123259	2246	1902
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	452	447	194	159	184	236	2	1
Nederland	345	338	140	104	259	292	1	1
Duitsland	660	651	243	229	2798	3006	0	0
Italië	197	178	99	92	2206	2123	8	13
Verenigd Koninkrijk	1059	831	350	259	320	287	6	4
Ierland	94	92	40	27	22	27	2	2
Denemarken	1015	1010	130	125	40	46	0	0
Griekenland	88	78	72	57	83	89	0	0
Portugal	183	174	4	3	14	15	0	0
Spanje	324	268	76	41	216	181	0	1
België	123	192	73	60	117	130	0	0
Luxemburg	2	3	0	0	25	8	0	0
Zweden	0	0	266	273	87	85	0	0
Finland	581	634	0	0	18	21	0	0
Oostenrijk	36	36	23	18	0	0	0	0
Malta	1	1	0	0	9	10	0	0
Estland	42	46	152	157	10	12	0	0
Letland	38	35	13	16	11	13	0	0
Litouwen	36	52	18	20	17	23	0	0
Polen	248	337	55	65	144	190	0	0
Tsjechië	31	33	19	14	250	289	0	0
Slowakije	7	8	4	3	115	128	0	0
Hongarije	26	21	9	10	267	367	0	0
Roemenie	10	15	2	4	114	168	0	0
Bulgarije	6	9	1	2	42	67	0	0
Slovenië	4	5	1	1	353	398	0	0
Cyprus	22	18	9	10	11	11	1	3
Totaal EU 27	5630	5513	1994	1748	7731	8223	22	25
Totaal buiten EU	2416	2498	1654	1570	2162	2143	152	115
Gehele wereld	8046	8011	3648	3318	9893	10366	173	140

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries

NAAR:	Estland		Letland		Litouwen		Polen	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro								
NAAR:								
Frankrijk	108	115	90	118	458	777	6228	7053
Nederland	215	194	122	151	375	549	3911	4546
Duitsland	418	426	504	522	1313	1151	26471	28517
Italië	85	105	88	112	284	256	6753	6869
Verenigd Koninkrijk	224	224	396	238	570	744	6074	6537
Ierland	29	14	63	72	53	44	380	515
Denemarken	219	276	230	297	507	752	1961	2218
Griekenland	14	14	13	5	12	12	420	584
Portugal	8	10	6	3	30	44	340	374
Spanje	46	58	81	95	176	263	2955	2903
België	82	102	60	63	211	265	2748	2904
Luxemburg	2	3	3	3	22	28	122	280
Zweden	1066	1171	447	423	475	546	3289	3630
Finland	1423	1552	181	196	165	220	732	941
Oostenrijk	52	38	32	27	53	48	1923	2228
Malta	1	1	6	2	6	7	17	22
Estland	0	0	831	901	728	918	584	602
Letland	928	844	0	0	1611	1866	795	798
Litouwen	475	482	912	1055	0	0	1670	1814
Polen	117	160	208	236	786	929	0	0
Tsjechië	30	46	34	40	113	116	5666	6456
Slowakije	18	19	21	34	23	27	2230	2735
Hongarije	37	17	20	20	56	53	2972	3176
Roemenie	8	12	10	22	40	35	1584	1749
Bulgarije	6	4	6	8	19	27	398	497
Slovenië	5	5	4	4	9	9	343	437
Cyprus	2	2	19	67	4	6	71	95
Totaal EU 27	5510	5897	4298	4712	7642	9693	74409	88478
Totaal buiten EU	2524	2569	1765	2185	4867	6384	27851	25774
Gehele wereld	8034	8465	6062	6897	12509	16077	102259	114252
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	11	8	21	32	52	44	480	503
Nederland	39	35	51	49	96	72	622	724
Duitsland	72	49	114	114	386	285	2727	2891
Italië	13	13	13	10	93	100	560	565
Verenigd Koninkrijk	67	35	258	122	126	99	771	816
Ierland	2	1	23	8	13	11	77	96
Denemarken	67	58	58	105	87	78	296	313
Griekenland	3	3	1	1	2	2	74	94
Portugal	1	3	2	1	7	4	19	25
Spanje	11	6	32	28	32	32	204	205
België	10	12	22	22	44	70	215	255
Luxemburg	0	0	0	0	0	0	5	11
Zweden	90	96	245	189	72	76	174	202
Finland	181	216	70	76	55	61	76	84
Oostenrijk	3	7	4	5	11	11	245	236
Malta	0	0	0	0	1	0	6	7
Estland	0	0	205	216	135	150	76	73
Letland	134	164	0	0	332	392	132	142
Litouwen	94	111	229	275	0	0	347	423
Polen	11	11	19	23	151	175	0	0
Tsjechië	5	6	7	6	15	7	664	736
Slowakije	1	1	4	2	3	6	265	338
Hongarije	2	2	3	3	5	7	387	462
Roemenie	1	3	3	2	4	10	161	203
Bulgarije	0	1	0	1	7	9	65	89
Slovenië	0	0	0	0	2	1	52	79
Cyprus	0	0	13	6	1	1	9	9
Totaal EU 27	819	841	1397	1294	1731	1705	8707	9581
Totaal buiten EU	346	308	369	539	736	1128	2045	2306
Gehele wereld	1166	1149	1766	1833	2467	2833	10752	11887

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van: Tsjechië		Slowakije		Hongarije		Roemenie	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro								
NAAR:								
Frankrijk	4862	5295	2852	3234	3280	3426	2272	2477
Nederland	3343	3852	1516	1550	2014	2088	608	974
Duitsland	27473	30427	9080	9644	19628	19392	5008	5552
Italië	4381	4604	2698	2811	3930	3953	5032	5181
Verenigd Koninkrijk	4556	4744	2032	2274	3115	3284	1221	1103
Ierland	308	226	102	96	408	301	86	92
Denemarken	778	787	414	416	501	521	63	74
Griekenland	339	359	264	293	566	449	502	609
Portugal	323	331	142	172	480	386	40	119
Spanje	2362	2254	1324	1138	2174	2029	679	776
België	2532	2639	905	849	1073	1239	469	552
Luxemburg	103	141	30	27	57	70	31	12
Zweden	1613	1753	639	712	765	738	194	202
Finland	509	633	274	651	328	369	52	63
Oostenrijk	4101	4706	2459	2847	3174	3579	760	766
Malta	17	12	2	7	9	6	54	40
Estland	146	139	33	43	101	98	12	20
Letland	202	153	106	164	181	121	10	18
Litouwen	322	330	113	106	187	195	26	30
Polen	5302	6419	2640	3177	2905	2889	637	668
Tsjechië	0	0	5337	6345	2625	2947	407	526
Slowakije	7748	9141	0	0	2907	3465	267	442
Hongarije	2799	2816	2529	3045	0	0	1691	1708
Roemenie	1151	1454	759	897	3142	3898	0	0
Bulgarije	392	484	163	239	592	759	940	1390
Slovenië	498	565	340	372	763	852	164	160
Cyprus	34	31	34	47	56	42	40	108
Totaal EU 27	71331	84293	33934	41157	51683	57097	18993	23663
Totaal buiten EU	18051	15191	8511	7090	17927	16135	10550	9920
Gehele wereld	89382	99484	42445	48247	69610	73232	29543	33582
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	83	95	41	47	163	179	39	90
Nederland	93	96	45	41	277	237	59	172
Duitsland	1033	1114	115	127	711	872	90	128
Italië	220	363	109	124	606	592	275	432
Verenigd Koninkrijk	130	160	35	30	136	117	21	29
Ierland	5	9	1	1	9	10	0	1
Denemarken	24	29	6	7	29	31	3	5
Griekenland	26	25	16	11	149	106	81	98
Portugal	6	8	2	1	5	7	5	25
Spanje	36	30	25	27	61	58	56	113
België	53	59	24	27	70	89	10	45
Luxemburg	0	1	0	0	0	1	1	1
Zweden	34	51	5	6	42	38	5	3
Finland	23	31	6	7	12	14	0	2
Oostenrijk	371	446	160	174	410	532	38	39
Malta	0	0	0	0	6	2	4	0
Estland	6	7	1	1	16	17	3	3
Letland	8	8	1	2	19	18	4	4
Litouwen	21	25	7	8	32	38	5	5
Polen	404	511	206	249	238	277	10	26
Tsjechië	0	0	575	659	185	210	19	27
Slowakije	995	1213	0	0	233	342	7	10
Hongarije	170	220	428	472	0	0	108	102
Roemenie	86	96	54	82	576	814	0	0
Bulgarije	35	34	14	19	69	87	105	169
Slovenië	33	37	11	9	116	149	4	6
Cyprus	1	1	10	9	19	13	9	24
Totaal EU 27	3897	4669	1896	2143	4188	4848	960	1556
Totaal buiten EU	411	452	81	98	889	1075	722	1080
Gehele wereld	4308	5121	1977	2241	5076	5923	1682	2636

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (slot)
Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van:	Bulgarije		Slovenië		Cyprus		EU 27	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Totale goederenhandel mln. Euro									
NAAR:									
Frankrijk		539	622	1298	1312	9	11	332913	343896
Nederland		163	214	336	361	16	17	187629	196452
Duitsland		1389	1408	4098	4332	67	66	500694	523054
Italië		1392	1300	2725	2704	29	25	221142	218196
Verenigd Koninkrijk		337	325	532	476	146	116	262121	254645
Ierland		15	13	28	27	16	8	47822	43626
Denemarken		33	42	191	181	4	5	50827	52624
Griekenland		1229	1509	72	86	216	219	34886	36047
Portugal		22	26	63	57	1	1	43809	43921
Spanje		323	350	371	283	6	21	189511	174484
België		836	888	191	208	16	14	203020	209286
Luxemburg		4	5	48	27	0	0	15584	16622
Zweden		81	71	183	178	8	10	81686	80759
Finland		36	29	63	59	2	3	39150	38797
Oostenrijk		251	314	1631	1739	5	5	95572	98024
Malta		36	10	5	4	4	4	3232	3435
Estland		4	5	21	19	2	1	9095	8700
Letland		19	19	28	25	1	1	8753	8229
Litouwen		22	27	70	59	2	3	11120	11048
Polen		222	289	721	893	3	2	93462	104084
Tsjechië		96	138	639	665	7	11	67340	71748
Slowakije		105	106	465	564	5	1	32495	36560
Hongarije		143	144	836	869	2	1	48248	49624
Roemenie		661	1116	439	474	31	21	32478	36275
Bulgarije		0	0	160	182	6	5	11264	13126
Slovenië		212	127	0	0	1	1	16689	17239
Cyprus		50	93	10	13	0	0	5195	5877
Totaal EU 27		7681	9190	13926	15799	596	572	2312823	2696377
Totaal buiten EU		5831	6088	8038	7405	421	516	1582609	1318128
Gehele wereld		13512	15278	21964	23204	1017	1087	3895431	4014505

Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro

Frankrijk		70	80	8	11	2	3	32313	34468
Nederland		31	62	23	18	2	3	22915	24499
Duitsland		90	107	63	48	12	9	49784	54004
Italië		88	75	397	469	10	7	27812	28440
Verenigd Koninkrijk		18	28	11	11	41	41	33935	33697
Ierland		1	0	0	0	6	3	6501	6346
Denemarken		4	7	6	7	2	2	6867	7565
Griekenland		195	267	3	3	32	35	5265	5529
Portugal		4	8	0	0	0	0	5981	6161
Spanje		20	69	5	4	3	2	16500	16824
België		27	42	2	2	13	11	18207	20144
Luxemburg		0	0	0	0	0	0	1653	1845
Zweden		5	7	4	5	6	8	6759	7288
Finland		3	4	0	0	2	2	3076	3393
Oostenrijk		16	17	113	101	3	4	8201	8685
Malta		2	2	1	1	0	1	384	412
Estland		0	0	0	0	0	0	1050	1139
Letland		4	5	2	1	0	0	1117	1319
Litouwen		3	3	2	2	0	0	1411	1763
Polen		48	52	12	22	2	2	6827	8694
Tsjechië		19	18	5	7	2	2	4658	5251
Slowakije		5	8	7	8	0	0	2301	2859
Hongarije		25	19	89	85	1	1	3315	3921
Roemenie		141	330	7	20	1	1	2505	3706
Bulgarije		0	0	1	3	1	1	940	1311
Slovenië		4	5	0	0	1	1	1226	1436
Cyprus		6	10	0	0	0	0	704	777
Totaal EU 27		828	1225	762	827	140	138	272207	291477
Totaal buiten EU		528	845	509	600	74	86	84377	91464
Gehele wereld		1356	2069	1271	1427	214	224	356584	382941

115. Uitgaven Europese Unie

115-a. Uitgaven Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw Payments of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund (EAGGF)

	1985	1995	2000	2005	2007	2008 1)	2009 2)	2010 3)
Totale bruto-uitgaven 4)	20464	38218	41903	53060	52026	57905	55281	57614
w.v. afd. Oriëntatie 5)	719	3609	1387					
afd. Oriëntatie EU-25								
afd. Garantie 4)	19744	34503	40467					
afd. Garantie EU-25								
w.o. plantaardige producten			25812	29469				
dierlijke producten			9276	12889				
interventies				8693	5541	5570	3543	4176
directe steun				33698	37046	37569	37779	39326
ondergeschikte uitgaven		280	1173					
plattelandontwikkeling		832	4176	10849	9488	14627	14245	13970
andere landbouwuitgaven		106	49	439	42	169	171	217
accountantsonderzoek				-586	-91	-29	-459	-74
Marktordeningen 12)	19517	33862	35088					
(afd. garantie)								
w.v. akkerbouwgewassen 6)		15018	16663					
granen 7)	2310							
zuivel 8)	5933	4029	2544					
oliën en vetten 9)	1111							
olijfolie	692	813	2210					
suiker 10)	1805	1831	1910					
rundvlees	2746	4021	4540					
schapen- en geitenvlees	502	1781	1736					
varkensvlees	165	143						
varkensvlees, eieren en			447					
slachtpluimvee								
groenten en fruit 11)	1231	1833	1551					
wijn	921	858	766					
tabak	863	993	989					
textielgewassen, zijderups			991					
directe horizontale								
maatregelen								
overige sectoren	1238	2543	741					
Interventies								
Granen en rijst				633	-133	-51	40	86
Suiker				1652	456	476	182	11
Olijfolie				84	64	45	47	49
Textielgewassen				972	20	21	20	29
Groente en fruit				1369	1250	1153	344	720
Wijn				1267	1453	1170	1321	1335
Overige plantaardige producten				324	364	375	387	372
Melk- en zuivelproducten				1242	638	148	138	619
Rundvlees				446	98	47	51	35
Varkensvlees, eieren en slachtpluimvee				132	174	259	196	136
Overig				572	1157	1927	819	784

Bron: Financiële Verslagen EOGFL/EG Commissie: De toestand van de landbouw in de Europese Unie.

N.B.: M.i.v. 1986 EG: 12 landen.

M.i.v. 1995 EU-15.

M.i.v. 1-5-2004 EU-25.

M.i.v. 1-5-2004 EU-27.

1) Begroting

2) Begroting (voorlopige cijfers).

3) Voorontwerp-begroting.

4) In het kader van goedkeuring rekening(en) van voorafgaande jaren is het totaal van:

1985 verminderd met 99,2 miljoen ECU;

1990 verminderd met 377,9 miljoen ECU;

Vanaf 2002 is het oriëntatiebedrag in de gespecificeerde bedragen begrepen.

5) T/m 1990 inclusief 50% van het begrotingsbedrag voor braaklegging van landbouwgrond.

Exclusief betalingen ingevolge Verordening EEG nr. 1852/78 (visserij).

6) Deze post omvat de kredieten voor granen, oliehoudende zaden, erwten, tuin-/veldbonen en de braaklegging van landbouwgronden.

7) Excl. rijst; granen m.i.v. 1994 onder "akkerbouwgewassen".

8) Na aftrek opbrengst melkheffing.

9) M.i.v. 1994 onder "akkerbouwgewassen".

10) Zonder aftrek medeverantwoordelijkheidsheffing.

11) Steun voor peulvruchten m.i.v. 1994 onder "overige sectoren".

12) M.i.v. 2005 zijn de uitgaven voor marktordeningen vervangen door interventie's en directe steun.

115-b. Steunbedragen Europese Unie ten behoeve vaststelling bedrijfs toeslag

Aids rates European Union for determinating farm support

Product	Regeling	Eenheid	Bedrag/eenheid
Mais regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	419.58
Mais regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	419.58
Overige granen regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	446.04
Overige granen regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	309.96
Braak regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	446.04
Braak regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	309.96
Vias/Hennep regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	446.04
Vias/Hennep regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	309.96
Zetmeel	Regeling zetmeel	Ton	44.22
Gedroogde voedergewassen 2000	Regeling gedroogde voedergewassen	Ton	31.43
Gedroogde voedergewassen 2001	Regeling gedroogde voedergewassen	Ton	36.09
Gedroogde voedergewassen 2002	Regeling gedroogde voedergewassen	Ton	32.43
Stieren	Premie mannelijke runderen	Stuk	210
Ossen	Premie mannelijke runderen	Stuk	150
Runderen extensie minder dan 1,4 GVE/Ha	extensiveringsbedrag	Stuk	80
Runderen extensie tussen 1,4 en 1,8 GVE/Ha	extensiveringsbedrag	Stuk	40
Runderen man nationale enveloppe	Slachtpremie	Stuk	62.66
Runderen vrouw nationale enveloppe	Slachtpremie	Stuk	34.28
Zoogkoeien	Zoogkoeienpremie	Stuk	200
Zoogkoeien nationale enveloppe	Zoogkoeienpremie	Stuk	18.95
Melkoeien	Ooipremie	Stuk	16.8
Vleesoeien	Ooipremie	Stuk	21
Ooien specifieke aangifte	Ooipremie	Stuk	4.2
Ooien nationale enveloppe	Ooipremie	Stuk	1.22
Ooien probleemgebieden	Ooipremie	Stuk	7

Bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

12. Milieu en natuur

121. milieu

121-a. Emissies van broeikasgassen door de land- en tuinbouw

Emissions of greenhouse gases from agricultural/horticultural sources

	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008
Totaal	30.6	31.7	27.5	25.6	25.8	26.5	28.4
w.v. kooldioxide	8.5	8.5	7.6	7.3	7.6	7.8	8.9
methaan	10.5	10.4	9.1	8.8	8.8	9.6	10.1
distikstofoxide	11.6	12.8	10.8	9.5	9.4	9.2	9.4
Kooldioxide (CO ₂)	8.5	8.5	7.6	7.3	7.6	7.8	8.9
Methaan (CH ₄) 2)	500	494	433	420	419	457	482
w.o. Fermentatie	359	348	305	302	301		
Mestopslag	139	143	125	116	116		
Distikstofoxide (N ₂ O) 3)	37.5	41.3	35.0	30.6	30.4	31.0	30.0
w.o. stal en mestopslag	2.6	2.9	2.9	2.8	2.7		
beweidig	4.2	3.9	2.7	2.1	2.0		
mestaanwending	5.6	10.8	9.5	8.8	8.9		
kunstmestgebruik	6.9	6.7	5.7	4.4	4.4		
tg v uit/afspoeling N	12.6	12.3	10.1	8.6	8.6		

Bron: Emissieregistratie.

- 1) Eén CO₂-equivalent is een maat voor de potentiële broeikaswerking van de verschillende stoffen: 1 gram CO₂ = 1 gram CO₂-equivalent, 1 gram CH₄ = 21 gram CO₂-equivalent, en 1 gram N₂O = 310 gram CO₂-equivalent.
- 2) Exclusief methaanemissies afkomstig van de verbranding van fossiele brandstoffen
- 3) Inclusief onder andere achtergrondemissie en emissie uit stikstofbinding door vlinderbloemigen.

121-b. Emissies naar lucht door de land- en tuinbouw

Emissions to the air from the agri- and horticulture

	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008*
IPCC en NEC	miljoen kg						
Verzurende emissies (NEC)							
Zwavel dioxide (SO ₂)	0.96	0.60	0.14	0.36	0.05	0.05	0.06
Stikstofoxiden (NO _x)	10	14	12	13	12	11	13
Ammoniak (NH ₃)	237	179	139	120	117	120	119
Broeikasgasemissies (IPCC)							
Kooldioxide (CO ₂)	8500	8500	7600	7300	7600	6800	8300
Methaan (CH ₄)	501	494	433	420	418	420	491
Distikstofoxide (N ₂ O)	37	41	34	31	30	31	31
Overige verbindingen (NEC)							
Fijn stof	8.9	9.5	9.8	8.8	8.6	8.8	9.5
VOS1)	2.0	1.9	1.8	1.7	1.8	1.7	1.9
Koolmonoxide (CO)	1.5	1.5	1.3	1.3	1.4	1.2	1.5

Bron: Emissieregistratie (2005).

- 1) Vluchtige organische stoffen, exclusief methaan.

N.B. Exclusief emissies door mobiele werktuigen; deze vallen onder de c

121-c. Belasting oppervlaktewater door de land- en tuinbouw
Surface water loading from agri- and horticulture sources

	1990	1995	2000	2004	2005	2006	2007
	<i>1000 kg</i>						
Stikstof als N-totaal	8890	6380	5710	4930	5010	2900	2650
Fosfor als P-totaal	609	438	429	340	340	200	157
Nikkel	-	-	-	-	-	-	-
Zink	2	3	4	6	6	5	4
Lood	62	36	35	35	35	36	36
Cadmium	-	-	-	-	-	-	-

Bron: Emissieregistratie

121-d. Belasting van landbouwgrond met zware metalen
Load of the agricultural area with heavy metals

	1980	1990	2000	2005	2006	2007	2008*
	<i>1 000 kg</i>						
Koper (CU)	1360	970	780	490	505	485	480
Bruto belasting	1050	750	700	415	425	420	420
w.v. dierlijke mest 1)	150	120	50	35	50	30	25
kunstmest	80	50	20	20	20	20	20
natte en droge deposito	80	50	10	20	10	15	15
overige bronnen 2)	39	37	1	1	1	1	1
w.o. zuiveringsslib	140	130	100	100	95	95	100
afvoer met gewas	1220	840	680	390	410	390	380
netto belasting							
Zink (Zn)	2400	2270	2170	1465	1455	1435	1445
Bruto belasting	1800	1750	1900	1200	1220	1200	1210
w.v. dierlijke mest 1)	150	140	60	45	45	35	35
kunstmest	260	180	70	60	70	50	50
natte en droge deposito	190	200	140	160	120	150	150
overige bronnen 2)	115	114	5	4	4	4	4
w.o. zuiveringsslib	700	690	570	570	570	580	630
afvoer met gewas	1700	1580	1600	895	885	855	815
netto belasting							
Cadmium (Cd)	16	9	6	4	5	4	5
Bruto belasting	6	4	3	3	3	3	3
w.v. dierlijke mest 1)	7	4	2	1	2	1	1
kunstmest	2	1	1	1	1	0	0
natte en droge deposito	1	0	0	0	0	0	0
overige bronnen 2)	1	0	0	0	0	0	0
w.o. zuiveringsslib	3	3	3	3	3	3	3
afvoer met gewas	12	6	3	1	2	2	2
netto belasting							

Bron: Eerd, M.M. van, T. van der Meij en P.K.N. Fong (1999);

1) Cijfers vanaf 2001 zijn op basis van nieuwe berekeningsmethode voor dierlijke mest (Bron: Delahaye, R., et al, 2003).

2) Zuiveringsslib, overige organische meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Vanaf 2001 inclusief aanvoer door de jacht en corrosie tuinbouwkassen (alleen bij zink).

122. Natuur

122-a. Bijdrage beheerssubsidies natuurbeheer

Contribution managementsubsidies nature conservation

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	€ per Ha						
Pakketnaam							
Ontwikkeling kruidenrijk grasland	915.00	987.00	1008.00	995.00	964.00	1018.00	1202.00
Instandhouding kruidenrijk grasland	938.00	1011.00	1024.00	1011.00	979.00	1035.00	1221.00
Bont hooiland	1122.00	1198.00	1154.00	1138.00	1103.00	1165.00	1376.00
Bonte hooiweide	1122.00	1198.00	1154.00	1138.00	1103.00	1165.00	1378.00
Kruidenrijk weiland	778.00	846.00	911.00	899.00	871.00	921.00	1086.00
Bont weiland	1122.00	1198.00	1154.00	1138.00	1103.00	1165.00	1376.00
Bonte weiderand	1160.00	1237.00	1192.00	1177.00	1142.00	1204.00	1414.00
Bonte hooirand	1160.00	1237.00	1192.00	1177.00	1142.00	1204.00	1414.00
Kruidenrijke zomen	1790.00	1881.00	1979.00	1957.00	1908.00	1995.00	2289.00
Landschappelijk waardevol grasland	321.00	326.00	254.00	251.00	244.00	257.00	300.00
Weidevogelgrasland met rustperiode							
1 april tot 1 juni	299.00	316.00	220.00	217.00	209.00	222.00	246.00
1 april tot 8 juni	399.00	424.00	327.00	322.00	311.00	330.00	366.00
1 april tot 15 juni	503.00	536.00	438.00	432.00	417.00	442.00	491.00
1 april tot 22 juni	559.00	595.00	496.00	489.00	472.00	501.00	555.00
Vluchtheuvels voor weidevogels	503.00	442.00	438.00	432.00	417.00	442.00	491.00
Plas-dras voor broedende vogels							
innudatieperiode 15-2 tot 15-4	671.00	717.00	618.00	610.00	590.00	623.00	712.00
innudatieperiode 15-2 tot 15-5	1072.00	1113.00	988.00	974.00	942.00	996.00	1151.00
Faunarand							
Faunarand vanaf 2004				1292.00	1292.00	1292.00	1292.00
Basis kleigrond (voor 2004)	1474.00	1474.00	1392.00	1392.00	1392.00	1392.00	1392.00
Basis zandgrond (voor 2004)	1142.00	1142.00	1060.00	1060.00	1060.00	1060.00	1060.00
Basis kleigrond						1877.00	2173.00
Basis zandgrond						1382.00	1658.00
Patrijzenrand klei						1877.00	2173.00
Patrijzenrand zand						1382.00	1658.00
Grauwe kiekenrand klei						1877.00	2173.00
Grauwe kiekenrand zand						1382.00	1658.00
Code 3228	2354.00	2354.00	2272.00	2272.00			
Code 3229	1709.00	1709.00	1627.00	1627.00			
Basis plus a bij kleigrond	2102.00	2102.00	2020.00	2020.00	2020.00	2020.00	2020.00
Basis plus a bij zandgrond	1293.00	1293.00	1211.00	1211.00	1211.00	1211.00	1211.00
Code 3238	2238.00	2238.00	2156.00	2156.00			
Code 3239	1429.00	1429.00	1347.00	1347.00			
Basis plus b bij kleigrond	1726.00	1726.00	1644.00	1644.00	1644.00	1644.00	1644.00
Basis plus b bij zandgrond	1558.00	1558.00	1476.00	1476.00	1476.00	1476.00	1476.00
Code 3248	1862.00	1862.00	1780.00	1780.00			
Code 3249	1694.00	1694.00	1612.00	1612.00			
Basis plus c bij kleigrond	1610.00	1610.00	1528.00	1528.00	1528.00	1528.00	1528.00
Basis plus c bij zandgrond	1278.00	1278.00	1196.00	1196.00	1196.00	1196.00	1196.00
Code 3258	2490.00	2490.00	2408.00	2408.00			
Code 3259	1845.00	1845.00	1763.00	1763.00			
Roulerend graandeel	453.00	453.00	371.00	371.00	371.00	371.00	371.00
Akkerrijke flora 1						259.00	458.00
Chemie- en kunstmestvrij	634.00	634.00	552.00	552.00	552.00	552.00	552.00
Akkerfauna	547.00	547.00	465.00	465.00	465.00	465.00	465.00
Akkerflora volvelds	528.00	528.00	446.00	446.00	446.00	446.00	446.00
Akkerrijke flora 2						648.00	753.00
Akkerflora randen	533.00	533.00	451.00	451.00	451.00	1406.00	1682.00
Natuurbraak						172.00	172.00
Landbouw met natuurlijke handicaps	94.00	94.00	94.00	94.00			
Hamsterpakket	1967.00	1967.00	1967.00	1967.00	1967.00	1967.00	1967.00

1) Het verschil in de pakketten met meerdere nummers zit in de grondsoort en de ligging binnen of buiten het mestafzetgebied.

Grondsoort veen codes die eindigen op 1 of 5; klei op 2 of 6 en zand op 3 of 7.

De hoge nummers liggen binnen afzetgebied

122-b. Beheerssubsidie tarieven landschapspakketten
managementsubsidies landscapepacks

	Pakketcode	2006	2007	2008	2009	Eenheid
Pakketnaam		Jaarbedrag				
Houtwal bedekking 90% of meer	3501	678.15	668.17	697.41	719.67	Ha
Houtwal bedekking 75 tot 90%	3502	508.61	515.37	523.05	539.75	Ha
Houtwal bedekking 50 - 75%	3503	339.08	343.59	348.71	359.84	Ha
Elzensingel bedekking 90% of meer	3541	30.83	31.24	31.71	32.72	100 meter
Elzensingel bedekking 75 tot 90%	3542	23.12	23.43	23.78	24.54	100 meter
Elzensingel bedekking 50 - 75%	3543	15.41	15.61	15.85	16.35	100 meter
Geriefhoutbosje	3550	616.50	624.70	634.01	654.25	Ha
Knip- en scheerheg	3560	1.61	1.63	1.66	1.71	meter
Struweelhaag	3570	0.27				meter
Knotbomen	3580	4.17	4.23	4.29	4.43	boom
Grubbe en holle weg	3590	1541.25	1561.75	1585.02	1635.62	talud
Hoogstamboogaard	3600	15.35	15.55	15.79	16.29	boom
Eendenkooi	3610	1624.38	1645.98	1670.51	1723.84	Ha
Poel oppervlakte tot 75m2	3624	48.14	48.78	49.51	51.09	Poel
Poel oppervlakte 75 tot 175m2	3625	77.24	78.27	79.43	81.97	Poel
Poel oppervlakte vanaf 175m2	3626	100.24	101.57	103.09	106.38	Poel
Rietzoom en klein rietperceel rijland	3638	625.23	633.55	642.99	663.51	Ha
Rietzoom en klein rietperceel vaarland	3639	917.28	929.48	943.33	973.44	Ha
Raster	3640	0.49	0.5	0.50	0.52	meter
Bomenrij	3660	35.17	35.64	36.17	37.32	100 meter

Bron: Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

13. Diverse gegevens

131. Gebruiksnormen voor het gebruik van meststoffen

131-a. Gebruiksnorm van mest

Application standard of manure

	Fosfaatnormen dierlijke mest		Totaal fosfaat				
	Gras	Snijmais, overige akkerbouw- en tuinbouw- gewassen	Gras	Snijmais, overige akkerbouw- en tuinbouw- gewassen			
	<i>kg P2O5/</i>						
	<i>ha/jaar</i>						
1-1-1998 tot 1-1-2000	120	100	1-1-2006 tot 1-1-2007	110	95		
1-1-2000 tot 1-1-2002	85	85	1-1-2007 tot 1-1-2008	105	90		
1-1-2002 tot 1-1-2006	80	80	1-1-2008 tot 1-1-2011	100	85		
1-1-2006 tot 1-1-2011	85	85					
	Stikstofnormen dierlijke mest						
	Algemeen	Derogatie					
01/01/2006 tot	170	250					
	Totaal stikstof		2006	2007	2008	2009	2010
Grasland met weiden klei	345	345	325	310		310	
Grasland met weiden veen	290	290	265	265		265	
Grasland met weiden zand/los	300	290	275	260		250	
Volledig maaien klei	385	385	365	350		350	
Volledig maaien veen	330	330	300	300		300	
Volledig maaien zand en los	355	350	345	340		320	
Consumptie aardappelen klei lage norm	250	250	240	225		250	
Consumptie aardappelen zand, loss, veen lage norm	240	225	225	245		245	
Consumptie aardappelen klei hoge norm	300	300	285	275		275	
Consumptie aardappelen zand, loss, veen hoge norm	290	275	275	270		265	
Zetmeelaardappelen klei	265	265	255	240		240	
Zetmeelaardappelen zand, loss, veen	240	230	230	230		230	
Wintertarwe klei	245	240	230	220		245	
Wintertarwe zand, loss, veen	190	160	160	160		160	
Suikerbieten klei	165	165	160	150		150	
Suikerbieten zand, loss, veen	150	145	145	145		145	
Mais klei met derogatie	160	160	160	160		160	
Mais zand, loss, veen met derogatie	155	155	155	150		150	
Mais klei zonder derogatie	205	205	195	185		185	
Mais zand, loss, veen zonder derogatie	185	175	175	150		150	

Bron: Milieu en natuurcompendium.

De hoge norm geldt voor rassen met hoge stikstofbehoefte, de lage voor die met een lage stikstofbehoefte

Voor rassen die niet tot de goep met een lage of hoge stikstofbehoefte behoren geldt een tussenliggende waarde

Voor 1 januari 2006 waren er alleen normen voor niet MINAS-plichtige bedrijven.

Voor 1 januari 2006 waren er voor MINAS-plichtige bedrijven verliennormen, die vervangen zijn door gebruiksnormen.

132. Mengvoederindustrie

132-a. Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU

Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
1 000 ton										
Rundveevoeder										
Duitsland 1)	3062	6456	6837	6343	7869	7029	5959	6322	6327	5691
Frankrijk	1516	2410	2725	3957	4037	4379	4482	5123	5542	4886
Italië	871	2882	3580	4330	3800	3700	4100	4045	4020	3600
Nederland 2)	3320	4842	5113	4053	4026	3541	3178	3375	3593	3522
België	867	1211	1391	1345	1217	1165	1040	1190	1162	1041
Ver. Koninkrijk	4432	4952	4476	4135	4678	4214	4435	4851	4874	4730
Ierland	338	916	1151	1319	1954	1926	1982	2062	2163	2000
Denemarken	1124	2060	1705	1542	1522	1506	1090	1143	1079	1050
Spanje	.	.	2345	1970	3650	3500	6197	4780	3537	3500
Portugal	.	.	635	1115	1119	1130	1100	940	885	805
Oostenrijk	.	.	.	.	134	260	352	402	392	385
Zweden	.	.	.	.	1200	1223	1138	1107	1031	930
Finland	.	.	.	.	507	651	704	641	620	600
Cyprus	.	.	.	.	.	.	105	110	105	105
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	537	543	536	510
Estland	.	.	.	.	.	.	49	47	44	40
Hongarije	.	.	.	.	.	.	558	540	535	530
Letland	.	.	.	.	.	.	19	50	50	50
Litouwen	.	.	.	.	.	.	21	110	64	32
Polen	.	.	.	.	.	.	421	678	756	695
Slowakije	.	.	.	.	.	.	262	265	249	215
Slovenië	.	.	.	.	.	.	129	104	104	95
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	40	40	40
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	135	150	150
EU 3)	15538	25758	29899	30109	35713	34224	37858	38603	37858	35202
Kunstmelkvoeder										
Duitsland 1)	410	385	273	155	117	190	141	140	143	138
Frankrijk	708	877	794	707	555	519	487	406	413	382
Italië	256	325	270	270	160	180	175	177	170	160
Nederland 2)	421	512	607	639	779	742	728	761	824	857
België	53	60	59	53	61	53	102	68	57	45
Ver. Koninkrijk	34	33	41	24	22	15	15	1	1	0
Ierland	25	42	35	13	8	7	8	6	4	6
Denemarken	23	28	15	13	5	5	0	0	0	0
Spanje	.	.	78	76	60	65	0	0	0	0
Portugal	.	.	.	.	.	0	0	0	0	0
Oostenrijk	.	.	.	.	13	4	0	0	0	0
Zweden	.	.	.	.	10	6	6	2	1	1
Finland	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Cyprus	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	5	5	5	4
Estland	.	.	.	.	.	.	1	0	0	0
Hongarije	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Letland	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Litouwen	.	.	.	.	.	.	4	5	3	3
Polen	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Slowakije	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Slovenië	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	0	0	0
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	0	0	0
EU 3)	1922	2233	2172	1950	1790	1786	1672	1571	1621	1596

Bron: FEFAC, Agra-Europe, STIGEVO (totalen vanaf 1995)

1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.

3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.

M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.

M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

M.i.v. 2006 incl. Bulgarije en Roemenie

zie volgende bladzijde

132-a Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU (vervolg)

Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
1 000 ton										
Varkensvoeder										
Duitsland 1)	4134	6249	5829	5465	5958	7075	7479	8814	9183	8675
Frankrijk	4197	4839	4326	5214	6381	6872	6452	6418	6316	5885
Italië	2042	2314	2350	2470	2450	2600	2900	3209	3175	3050
Nederland 2)	4545	6112	6886	7690	7405	6001	5378	5755	6203	6017
België	2645	2617	2550	3022	3278	3616	3425	3563	3638	3487
Ver. Koninkrijk	2183	2269	2142	2285	2420	2142	1613	1739	1572	1471
Ierland	400	508	443	483	618	710	625	618	648	630
Denemarken	1105	2106	1955	2493	3306	3804	3471	3338	3129	2900
Spanje	.	.	4188	4400	6040	8270	8713	10185	9604	9200
Portugal	.	.	933	1457	1311	1150	1090	1080	1080	925
Oostenrijk	.	.	.	.	85	204	202	243	237	240
Zweden	.	.	.	.	700	492	413	395	402	380
Finland	.	.	.	.	324	293	359	368	375	345
Cyprus	.	.	.	.	.	.	13	13	12	12
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	1199	1268	1093	875
Estland	.	.	.	.	.	.	116	129	141	140
Hongarije	.	.	.	.	.	.	1980	1780	1690	1480
Letland	.	.	.	.	.	.	87	100	100	100
Litouwen	.	.	.	.	.	.	98	123	77	71
Polen	.	.	.	.	.	.	1082	1874	1700	1370
Slowakije	.	.	.	.	.	.	394	397	275	232
Slovenië	.	.	.	.	.	.	113	172	172	110
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	220	220	220
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	1150	1380	1380
EU 3)	21251	27009	31602	34979	40276	43229	47202	52951	52402	49195
Pluimveevoeder										
Duitsland 1)	3481	3217	3228	3454	4002	4791	5235	5272	5442	5052
Frankrijk	3812	5191	5534	6990	8774	9759	8992	8775	8772	8200
Italië	2529	4252	4050	4380	4450	4000	5350	5213	5660	5680
Nederland 2)	2184	2793	3353	3308	3409	3598	3426	3407	3437	3333
België	1018	936	937	744	1089	1310	1298	1286	1284	1293
Ver. Koninkrijk	3345	3472	3229	3851	3990	6037	6277	6157	6245	6190
Ierland	240	269	294	398	468	493	491	461	465	460
Denemarken	549	546	522	528	656	696	614	570	580	575
Spanje	.	.	3992	3850	4050	4050	4351	4583	4459	4400
Portugal	.	.	910	1230	1323	1340	1350	1350	1320	1330
Oostenrijk	.	.	.	.	418	370	384	420	440	440
Zweden	.	.	.	.	500	500	488	516	542	525
Finland	.	.	.	.	213	248	297	307	315	305
Cyprus	.	.	.	.	.	.	63	62	59	59
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	905	1074	1074	1030
Estland	.	.	.	.	.	.	54	46	49	48
Hongarije	.	.	.	.	.	.	1771	1650	1720	1755
Letland	.	.	.	.	.	.	30	35	35	35
Litouwen	.	.	.	.	.	.	168	256	245	245
Polen	.	.	.	.	.	.	3474	4064	4262	4350
Slowakije	.	.	.	.	.	.	334	312	296	238
Slovenië	.	.	.	.	.	.	233	210	210	260
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	430	430	430
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	1420	1502	1502
EU 3)	17158	20676	26049	28763	33342	37192	45585	47876	48843	47735

Bron: FEFAC, Agra-Europe, STIGEVO (totalen vanaf 1995)

1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.

3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.

M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.

M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

M.i.v. 2006 incl. Bulgarije en Roemenie

zie volgende bladzijde

132-a Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU (slot)

Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
1 000 ton										
Diverse voeders										
Duitsland 1)	386	489	502	511	929	551	635	762	730	708
Frankrijk	874	1378	1342	1453	1530	1628	1603	1640	1636	1529
Italië	297	705	350	1000	1140	1220	1475	1527	1525	1490
Nederland 2)	202	197	258	520	753	731	269	432	450	437
België	136	81	143	303	132	159	129	135	147	142
Ver. Koninkrijk	225	361	532	855	1111	1239	1430	1593	1390	1398
Ierland	16	31	77	195	330	381	522	458	413	402
Denemarken	75	102	129	137	164	117	154	154	172	160
Spanje	.	.	1086	1300	1457	1240	1727	1655	1620	1600
Portugal	.	.	100	145	244	215	265	250	245	230
Oostenrijk	.	.	.	.	131	173	202	221	236	239
Zweden	.	.	.	.	150	150	101	170	151	150
Finland	.	.	.	.	141	107	93	89	75	65
Cyprus	.	.	.	.	.	.	102	104	105	105
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	335	287	271	285
Estland	.	.	.	.	.	.	3	2	2	2
Hongarije	.	.	.	.	.	.	191	180	180	205
Letland	.	.	.	.	.	.	16	18	18	18
Litouwen	.	.	.	.	.	.	8	26	12	13
Polen	.	.	.	.	.	.	299	437	411	385
Slowakije	.	.	.	.	.	.	12	16	14	11
Slovenië	.	.	.	.	.	.	9	9	9	12
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	20	20	20
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	8	12	12
EU 3)	2211	3344	4519	6419	8212	7911	9580	10193	9844	9618
Totaal										
Duitsland 1)	11473	16796	16669	15928	18874	19636	19449	21310	21825	20264
Frankrijk	11107	14695	14721	18321	20722	23157	22016	22362	22679	20882
Italië	5995	10478	10600	12450	11840	11700	14000	14171	14550	13980
Nederland 2)	10672	14456	16217	16210	15694	14613	12979	13730	14507	14166
België	4719	4905	5021	5497	5856	6303	5994	6242	6288	6008
Ver. Koninkrijk	10219	11087	10420	11150	12235	13647	13770	14341	14082	13789
Ierland	1019	1766	2000	2408	3370	3517	3628	3605	3693	3498
Denemarken	2876	4842	4326	4713	5648	6128	5329	5205	4960	4685
Spanje	.	.	11689	11596	15196	17125	20988	21203	19220	18700
Portugal	.	.	2578	3947	3996	3835	3805	3620	3510	3290
Oostenrijk	.	.	.	.	768	1011	1140	1286	1305	1304
Zweden	.	.	.	.	2551	2371	2146	2190	2127	1986
Finland	.	.	.	.	1185	1299	1453	1405	1385	1315
Cyprus	.	.	.	.	.	.	283	289	281	281
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	2981	3177	2979	2704
Estland	.	.	.	.	.	.	223	224	236	230
Hongarije	.	.	.	.	.	.	4500	4150	4125	3970
Letland	.	.	.	.	.	.	152	203	203	203
Litouwen	.	.	.	.	.	.	299	520	401	364
Polen	.	.	.	.	.	.	5276	7053	7129	6800
Slowakije	.	.	.	.	.	.	1002	990	834	696
Slovenië	.	.	.	.	.	.	484	495	495	477
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	710	710	710
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	2713	3044	3044
EU 3)	58080	79020	94241	102220	120757	124342	141897	151194	150568	143346

Bron: FEFAC, Agra-Europe, STIGEVO (totalen vanaf 1995)

1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.

3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.

M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.

M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

M.i.v. 2006 incl. Bulgarije en Roemenie

133. Landbouwonderwijs

133-a. Leerlingen landbouwonderwijs (ingeschrevenen)

Pupils of agricultural schools

	1995/96	2000/01	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Voltijd-onderwijs									
W.O. - landbouw	4810	3720	4330	-	-	-	-	-	-
W.O. - landbouw overig	240	500	770	-	-	-	-	-	-
W.O. - landbouw, 1e jaars	820	650	1110	-	-	-	-	-	-
W.O. - landbouw, ov., 1e jaars	40	80	290	-	-	-	-	-	-
HBO 1)									
Landbouw, t o t a a l	10610	8490	7850	7160	7010	6780	6529	6450	6701
Agrarische bedrijfskunde	1680	1290	1310	1340	1343	1251	1193	1189	1222
Land- en bosbouw algemeen	1560	860	820	1040	986	927	874	776	800
Bos- en natuurbeheer	460	450	420	410	460	490	504	532	541
Dier- en veehouderij	0	590	1560	1560	1520	1510	1410	1449	1569
Diermanagement	370	640	670	630	680	720	740	682	702
Docenten agrarisch onderwijs	390	400	410	430	390	400	356	373	396
Land- water en milieubeheer	590	380	330	300	270	260	253	255	243
Levensmiddelen technologie	1040	660	440	410	400	361	361	359	374
Milieukunde	1610	790	540	460	440	394	411	424	433
Tuin- en landschapsinrichting	600	680	470	410	400	375	370	365	382
Verbouw van voedselproducten	1320	930	780	130	116	92	57	46	39
Veehouderij	990	820	100	40	-	-	-	-	-
MBO									
beroepsbegeleidende leerweg	8180	8130	9170	9280	8565	8783	9316	10247	11866
beroepsopleidende leerweg	16830	16030	15000	15613	16366	17048	16976	16831	17552
Deeltijd-onderwijs									
W.O. - landbouw	30	10	-	-	-	-	-	-	-
HBO 1)									
Landbouw, t o t a a l	550	590	1100	1180	1129	1103	1066	1069	1095
Bedrijfskunde en agribusines	0	0	190	190	189	169	154	159	168
Bos- en natuurbeheer	0	0	80	100	90	103	93	81	86
Docenten agrarisch onderwijs	40	270	360	440	420	392	346	352	364
Land- water en milieubeheer	0	0	60	50	70	77	68	62	66
Levensmiddelen technologie	130	30	10	10	10	5	0	0	0
Milieukunde	280	220	170	150	130	126	173	181	182
Tuin- en landschapsinrichting	30	30	200	210	220	231	232	234	229
Tuinbouw	60	0	0	-	-	-	-	-	-
Veehouderij	0	10	0	-	-	-	-	-	-
Agrarisch onderwijs, overig	10	30	30	30	-	-	-	-	-
MBO									
beroepsopleidende leerweg	100	0	190	230	204	178	138	109	174

Bron: CBS

1) Duale opleidingen niet meegerekend

134. (Omrekeningsnormen)

134-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (NGE) Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha			NGE per ha		
	bss 2000	bss 2002	bss 2004	nge 2000	nge 2002	nge 2004
Akkerbouw						
Aardperen			2540			1.79
Aardappelen als bestrijdingsmaatregel (AM)			0			0
Aardappelen, consumptie, op zand-/veengrond vroeg en laat	2140	2020	2050	1.56	1.44	1.44
Aardappelen, consumptie, op kleigrond vroeg en laat	2880	2630	2860	2.09	1.88	2.01
Aardappelen, poot (NAK), op zand-/veengrond	2240	2540	2650	1.63	1.81	1.87
Aardappelen, poot (NAK), op kleigrond	4290	4310	4280	3.12	3.08	3.01
Aardappelen, zetmeel (t/m 2006 incl. TBM pootgoed)	1690	1650	1730	1.23	1.18	1.22
Aardappelen, zetmeel, geleverd aan buitenland		1650	1730		1.18	1.22
Aardappelen, zetmeel, TBM pootgoed			1290			0.91
Bieten, suiker	2370	2470	2620	1.72	1.76	1.85
Bieten, voeder 1)	1890	1450	1340	1.37	1.04	0.94
Blauwmaanzaad	1480	1270	1290	1.08	0.91	0.91
Boekweit	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Bruine bonen	1310	1220	1250	0.95	0.87	0.88
Bonen, tuin >= 150 are (droog te oogsten)	2860	2550	2470	2.08	1.82	1.74
Bonen, tuin < 150 are (droog te oogsten)	2720	2550	2470	1.98	1.82	1.74
Bonen, tuin >= 150 are (groen te oogsten)	1820	1820	1700	1.32	1.30	1.20
Bonen, tuin < 150 are (groen te oogsten)	1920	1820	1700	1.40	1.30	1.20
Bonen, veld	835	720	695	0.61	0.51	0.49
Cichorei 1)	2140	2180	2100	1.56	1.56	1.48
Erwten (groen)	1530	1240	1150	1.11	0.89	0.81
Erwten (droog te oogsten)	1130	1090	985	0.82	0.78	0.69
Faunaranden			545			0.38
Gerst, winter	1000	830	765	0.73	0.59	0.54
Gerst, zomer	1010	1020	935	0.74	0.73	0.66
Gierst	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Graansorgho	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Graszaad	1270	1170		0.92	0.84	-
Graszaad Engels raai			1220			0.86
Graszaad Italiaans			1010			0.71
Graszaad overig			1160			0.82
Graszaad rietzwenkgras			1500			1.06
Graszaad roodzwenkgras 1e jaar			980			0.69
Graszaad roodzwenkgras overjarig			655			0.46
Graszaad veldbeemd			1340			0.94
Graszaad westerwolds			950			0.67
Graszoden			2540			1.79
Groenbestedingsgewassen (anders dan in kader van akkerbouwregeling)	0	0	0	0.00	0.00	0
Haver	895	875	830	0.65	0.63	0.58
Hennep	1070	1110	1040	0.78	0.79	0.73
Kanariezaad	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Kapucijners+gr. erwten	1340	1350	1420	0.98	0.96	1.00
Karwijzaad	1110	1110	1050	0.81	0.79	0.74
Klaverzaad	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Koolzaad (ook boterzaad)	945	900	905	0.69	0.64	0.64
Koolzaad zomer (ook boterzaad)			890			0.63
Luzerne 1)	625	715	785	0.46	0.51	0.55
Lijnzaad	1540	1420	1480	1.12	1.01	1.04
Mais, corn cob mix 1)	1190	1120	915	0.87	0.80	0.64
Mais, korrel-	1190	1050	825	0.87	0.75	0.58
Mais, snij- 1)	1190	1120	980	0.87	0.80	0.69
Mais, suiker	1190	2550	2540	0.87	1.82	1.79
Miscanthus	955	980	980	0.70	0.70	0.69
Niet bitter lupinen	1360	1430	1480	0.99	1.02	1.04
Pronkbonen	13400	13400	13400	9.75	9.57	9.44
Raapzaad	945	900	860	0.69	0.64	0.61
Rogge-geen snijrogge	845	830	795	0.62	0.59	0.56
Schokkers (droog te oogsten)	1130	1090	1080	0.82	0.78	0.76
Sojabonen	1430	1290	1290	1.04	0.92	0.91
Stamsperziebonen (>= 150 are)	1340	1330	590	0.98	0.95	0.42
Stamsperziebonen (< 150 are)	4620	4450		3.36	3.18	
Stoksnijbonen en stoks labonen	8420	13400	13300	6.12	9.57	9.37
Tagetes, zand/loss (geen groene braak)			0			0

zie volgende pagina

134-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (NGE)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha			NGE per ha		
	bss 2000 2003	bss 2002 2005	bss 2004 2007	nge 2000 2003	nge 2002 2005	nge 2004 2007
Akkerbouw (vervolg)						
Tarwe, winter	1160	1180	1150	0.84	0.84	0.81
Tarwe, zomer	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Triticale	940	1030	1020	0.68	0.74	0.72
Uien, poot- en plant-	2960	3010	3240	2.15	2.15	2.28
Uien, zaai-	3240	3260	3240	2.36	2.33	2.28
Uien, zilver-	2960	3010	3240	2.15	2.15	2.28
Vlas, vezel	1540	1420	1460	1.12	1.01	1.03
Vlas, vezel zaaizaad			1460			1.03
Zonnebloemen	1180	1090	1090	0.86	0.78	0.77
Overige granen	940	1030	1030	0.68	0.74	0.73
Overige (niet genoemde akkergewassen)	3060	2550	2540	2.23	1.82	1.79
Overige non food/non feed gewassen	940	1030		0.68	0.74	
Overige toegestane voedergewassen 1)	1190	1050		0.87	0.75	
Overige voedergewassen 1)	1190	1050		0.87	0.75	
Tuinbouw open grond						
Groenten						
Aardbeien	20800	21100		15.13	15.07	
Aardbeien productie			18900			13.31
Aardbeien vermeerdering			19900			14.01
Aardbeien wachtbed			18900			13.31
Andijvie	13400	12100	11300	9.75	8.64	7.96
Asperges, nog geen productie	14600	14300	13300	10.62	10.21	9.37
Asperges	14600	14300	13300	10.62	10.21	9.37
Bewaarkool	8550	8540		6.22	6.10	
Bloemkool	7200	7110	6420	5.24	5.08	4.52
Boerenkool			1300			0.92
Bospeen			11000			7.75
Broccoli	5960	5660	5280	4.33	4.04	3.72
Chinese kool			7930			5.58
Herfst- en vroege sluitkool	3560	3580		2.59	2.56	
Ijsbergsla			12400			8.73
Knolselderij			1910			1.35
Knolselderij (> 100 are)	3380	3070		2.46	2.19	
Knolselderij (< 100 are)	7390	7210		5.37	5.15	
Knolvenkel/venkel			7240			5.10
Komkommerachtigen			7510			5.29
(augurk, courgette, meloen, pompoen => 2 Ha						
Koolraap			1270			0.89
Koolrabi			7130			5.02
Kropsla en overige sla			11100			7.82
Kroten	3330	3500	6340	2.42	2.50	4.46
Kruiden bladgewassen			7850			5.53
Kruiden wortelgewassen			2700			1.90
Kruiden zaadgewassen			7850			5.53
Paksoi			7130			5.02
Peulen			9900			6.97
Prei	8880	8940	8660	6.46	6.39	6.10
Raapstelen			7130			5.02
Rabarber			9250			6.51
Radijs			7130			5.02
Rode kool			3660			2.58
Savoie kool			8110			5.71
Schorseneren	6740	6470	3240	4.90	4.62	2.28
Selderij, blank/groen			8530			6.01
Sla	12800	12100		9.31	8.64	
Spinazie			695			0.49
Spinazie (>= 200 are)	2180	1730		1.59	1.24	
Spinazie (< 200 are)	4200	3960		3.05	2.83	
Spitskool			7900			5.56
Spruitkool	4890	4490	4030	3.56	3.21	2.84
Waspeen			2200			1.55

Zie volgende pagina

134-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (NGE)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha		NGE per ha			
	bss 2002	bss 2002	bss 2004	nge 2000	nge 2002	nge 2004
	2003	2005	2007	2003	2005	2007
Tuinbouw open grond						
Groenten (vervolg)						
Was- en bospeen (>= 50 are)	1930	1980		1.40	1.41	
Was- en bospeen (< 50 are)	10400	10300		7.56	7.36	
Winterpeen			3690			2.60
Winterpeen (>= 150 are)	3400	3500		2.47	2.50	
Winterpeen (< 150 are)	5240	5000		3.81	3.57	
Witlofwortel	2900	3230	2970	2.11	2.31	2.09
Witte kool			7650			5.39
Overige niet genoemde groenten (>= 200 are)	2860	2550		2.08	1.82	
Overige niet genoemde groenten (t/m 2006 < 200 are)	6800	7190	7190	4.95	5.14	5.06
Overige niet genoemde bladgewassen			7190			5.06
Fruit						
Appelen	6820	7970	7500	4.96	5.69	5.28
Blaauwe bessen			31800			22.39
Peren	11300	12100	11300	8.22	8.64	7.96
Pruim			15200			10.70
Overige pit- en steenvruchten	12600	13100	24500	9.16	9.36	17.25
Druiven voor wijn, open grond	13800	14500	14500	10.04	10.36	10.21
Rode bes, framboos, braam			55200			38.87
Zure kers voor verwerkende industrie			7100			5.00
Zwarte bes voor verwerkende industrie			2980			2.10
Zwarte bes en zure kers		4540			3.24	
Klein fruit (m.i.v. 2007 overig klein fruit)	27600	21800	42400	20.07	15.57	29.86
Amandelen			24500			17.25
Hazelnoten			24500			17.25
Pistaches			24500			17.25
Sint-Jansbrood			24500			17.25
Walnoten			24500			17.25
Machinaal geoogst fruit	3670			2.67		
Tuinbouwzaden						
Tuinbouwzaden: groentezaden	3630	3760	3750	2.64	2.69	3.23
Tuinbouwzaden: bloemzaden	4410	4600	4590	3.21	3.29	2.64
Bloemwekerijgewassen						
Droogbloemen	8180	8380	8110	5.95	5.99	5.71
Overige bloemwekerijgewassen	35900	36800	36600	26.10	26.30	25.77
Snijgroen			35400			24.93
Bloembollen en -knollen						
Acidanthera			16700			11.76
Anemone coronaria			14000			9.86
Dahlia			16100			11.34
Fritillaria imperialis			29200			20.56
Hyacinten	23400	24000	26400	17.02	17.14	18.59
Knolbegonia			16700			11.76
Tulpen	17700	18100	16300	12.87	12.93	11.48
Narcissen	17800	18200	16400	12.95	13.00	11.55
Gladiolen	13800	14100	15500	10.04	10.07	10.92
Krokussen	16700	17100	15400	12.15	12.21	10.85
Lelies	31600	32400	29200	22.98	23.14	20.56
Irissen	16100	16500	18200	11.71	11.79	12.82
Zantedeschia			29200			20.56
Overige bol- en knolgewassen	21000	21600	16700	15.27	15.43	11.76

Zie volgende pagina

134-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (NGE)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha			NGE per ha		
	bss 2000 2003	bss 2002 2005	bss 2004 2007	nge 2000 2003	nge 2002 2005	nge 2004 2007
Boomkwekerijgewassen						
Bos- en haagplantsoen	13300	13600	15000	9.67	9.71	10.56
Buxes			93200			65.63
Ericaceae			98100			69.08
Laan- en parkbomen	15800	16200		11.49	11.57	
Laan- en parkbomen onderstammen			17800			12.54
Laan- en parkbomen opzetters			17300			12.18
Laan- en parkbomen spillen			16700			11.76
Vruchtbomen	11300	11600	12800	8.22	8.29	9.01
Rozenstruiken	14700	15100	16600	10.69	10.79	11.69
Sierconiferen	36700	38300	42100	26.70	27.40	29.65
Sierheesters en klimplanten	86200	89200	98100	62.70	63.70	69.08
Trek- en besheester			33100			23.31
Vaste planten						
Vaste planten	48600	49900	54900	35.30	35.60	38.66
Tuinbouw onder glas						
Groenten						
Tomaten	20200			146.90	.	
Tomaten, losse	181500	232000	215000	132.00	165.70	151.41
Ronde tomaten	.	.	.	.	.	.
Vleestomaten	.	.	.	.	.	.
Trostomaten	215500	260500	276000	156.73	186.10	194.37
Cherrytomaten	257500	315000	328000	187.27	225.00	230.99
Komkommers	151500	184000	198000	110.20	131.40	139.44
Aardbeien onder glas	215000	231500	226000	156.40	165.40	159.15
Aardbei in betreedbare plastic tunnel	74600	76400	52300	54.30	54.60	36.83
Paprika	203000			147.60	.	.
Paprika, rode	217000	246000	221500	157.82	175.70	155.99
Paprika, groene	181000	201500	192500	131.64	143.90	135.56
Paprika, gele	208000	238000	215000	151.27	170.00	151.41
Paprika, overige	237500	274000	247500	172.73	195.70	174.30
Radijs	114000			82.90	.	.
Aubergines	226500	236500	244000	164.70	168.90	171.83
Overige groenten	117500	115500	123500	85.50	82.50	86.97
Groentezaden onder glas	105000	95100	91500	76.40	67.90	64.44
Opkweekmateriaal	356500	385000	379000	259.30	275.00	266.90
Fruit						
Druiven voor wijnproductie	89300			64.90	.	.
Overig fruit	89300			64.90	.	.
Fruit onder glas	.	98800	76500	.	70.60	53.87
Bloemkwekerijgewassen						
Rozen	350500	389000	366500	254.90	277.90	258.10
Anjers	197000	226500	213000	143.30	161.80	150.00
Anthurium (snijbloem)	185000	203500	202000	134.50	145.40	142.25
Chrysantem	172500	180000	177500	125.50	128.60	125.00
Freesia's	190500	178000	167000	138.50	127.10	117.61
Orchideeen	234000	272000	275500	170.20	194.30	194.01
Gerbera's	262500	240000	223000	190.90	171.40	157.04
Alstroemeria	184000	190000	176500	133.80	135.70	124.30
Gypsophila	155500	.	.	113.10	.	.
Eustoma Russellianum	188000	162500	146000	136.70	116.10	102.82
Lelies	198000	198000	209000	144.00	141.40	147.18
Nerine	153000	.	.	111.30	.	.
Overige snijbloemen	204500	210000	196500	148.70	150.00	138.38
Potplanten voor de bloei: kalanchoë	360000	415500	399000	261.80	296.80	280.99
Potplanten voor de bloei: begonia	352500	.	.	256.40	.	.
Potplanten voor de bloei: Phalaenopsis	.	881500	912000	.	629.60	642.25
Potplanten voor de bloei: Anthurium	.	372000	372500	.	265.70	262.32
Potplanten voor de bloei: Spathiphyllum	.	320000	328000	.	228.60	230.99
Overige potplanten voor de bloei	330500	330500	308500	240.40	236.10	217.25
Potplanten, blad, ficus	235500	308500	304500	171.30	220.40	214.44
Potplanten, blad, dracaena	429500	492500	471500	312.40	351.80	332.04
Potplanten: overige bladplanten	379000	391500	362500	275.60	279.60	255.28
Amaryllis (voor de bol)	75800	78800	75700	55.10	56.30	53.31
Perkplanten	224500	237000	217000	163.30	169.30	152.92
Bloemzaden	190500	203000	197000	138.50	145.00	138.73
Overige bloemkwekerijgewassen	190500	195500	182500	138.50	139.60	128.52
Opkweekmateriaal snijbloemen	332500	332500	322000	241.80	237.50	226.76

zie volgende bladzijde

134-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (NGE)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha			NGE per ha		
	bss 2000	bss 2002	bss 2004	nge 2000	nge 2002	nge 2004
	2003	2005	2007	2003	2005	2007
Boomkwekerijgewassen en vaste planten						
Vermeerdering en/of aantrekking	106000	111500	111500	77.10	79.60	78.52
Volledige teelt onder glas	255500	268500	268500	185.80	191.80	189.08
Paddenstoelenteelt 2)						
Champignons beteelbare opp., zonder doorgroeide compost	876500	839000		637.50	599.30	
Champignons beteelbare opp., met doorgroeide compost	1322000	1261000		961.50	900.70	
Champignons, machinaal geoogst			1216000			856.34
Ckampignons, met de hand geoogst			1225000			862.68
Overige eetbare paddestoelen (ton substraat)	230	235	235	0.167	0.17	0.17
Bollenbroei en wiltoftrek						
Tulpenbroei (per 1.000 stuks)	62	64	87	0.045	0.05	0.06
Hyacinthenbroei (per 1.000 stuks)	84	96	86	0.061	0.07	0.06
Narcisbroei (per kg)	1	0.96	1	0.00073	0.001	0.001
Wiltoftrek (per ha getrokken pennen)	6220	6050	6900	4.52	4.32	4.86
Grasland, bos, braak en natuurterrein						
Grasland, blijvend	1350	1260	1410	0.98	0.90	0.99
Grasland, tijdelijk	1350	1260	1410	0.98	0.90	0.99
Grasland, natuurlijk			425			0.3
Grasland, natuurlijk, >75% gras	675	630		0.49	0.45	
Grasland, natuurlijk (50-75% bedekt met gras)	540	505		0.39	0.36	
Grasland, natuurlijk (minder dan 50% bedekt met gras)	405	380		0.30	0.27	
Overige natuurterreinen			0			0
Bos (incl. Kerstdennen), met beheersregime, met herplantplicht	155	160		0.11	0.11	
Bos (incl. Kerstdennen), zonder beheersregime, met herplantplicht	160	165		0.12	0.12	
Bos blijvend met herplantingsplicht			0			0
Bos, zonder herplantplicht	425	435	0	0.31	0.31	0
Bos (SBL-regeling)			0			0
Bos (set aside regeling)	325	330	0	0.24	0.24	0
Braak, met bos (SBL-regeling)	345	355	0	0.25	0.25	0
Braak, groene- (ten minste 6 maanden)	350	335	335	0.26	0.24	0.24
Braak, groene- (10 meter, ten minste 6 maanden)	490	345	345	0.36	0.25	0.24
Braak, groene- (5 meter, ten minste 6 maanden)		345	345		0.25	0.24
Braak, LNV natuur-eeenjarig	355	340	270	0.26	0.24	0.19
Braak, LNV natuur-eeenjarig en andere overheidsinstantie	355	340	270	0.26	0.24	0.19
Braak, LNV natuur-meerjarig	370	360	270	0.27	0.26	0.19
Braak, LNV natuur-meerjarig en andere overheidsinstantie	370	360	270	0.27	0.26	0.19
Braak, non food/non feed			285			0.20
Braak, zwarte			285			0.20
Braak, zwarte- (minder dan 6 maanden)	290	285		0.21	0.20	
Braak, zwarte- (ten minste dan 6 maanden)	290	285		0.21	0.20	
Braak, voederleguminosen	350	335	335	0.26	0.24	0.24
Faunaranden	675	545		0.49	0.39	
Overige natuurterreinen	270	250		0.20	0.18	
Overige informatie						
	bss 2000	bss 2002	bss 2004			
. = niet berekend						
Wisselkoers: 1 ecu (resp. 1 euro) = ... gulden	2.20371	2.20371	2.20371			
Coëfficiënt Rs =	1.7	1.7	1.7			
1 nge = ... ecu (euro)	1375	1400	1400			
1 ege = ... ecu (euro)	1200	1200	1200			
Toegepast vanaf de landbouwtelling van:	2003	2005	2007			

Bron: LEI

N.B.: Voor nadere toelichting zie o.a. LEI Periodieke Rapportage 63-94 "Berekening en toepassing van Nederlandse grootte-eenheden en standaardbedrijfsseenheden.

1) Voor bedrijven met graasdieren alleen voor het voederoverschot. Zie toelichting op NEG typering op LEI site.

2) aantal rondes bij champignons op geënte compost 4,95 p.jr, op doorgroeide compost 6,93 p.jr; ov. paddestoelen 4,06 p.jr.

134-b. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (NGE)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

	ECO/Euro per dier			NGE per dier		
	bss 2000	bss 2002	bss 2004	nge 2000	nge 2002	nge 2004
m.i.v. Landbouwtelling	2003	2005	2007	2003	2005	2007
Veestapel						
Rundvee (geen vlees- of weidevee)						
Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	260	205	250	0.189	0.146	0.176
Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	260	205	250	0.189	0.146	0.176
Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	400	340	360	0.291	0.243	0.254
Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	870	855	855	0.633	0.611	0.602
Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	400	340	360	0.291	0.243	0.254
Melk- en kalfkoeien	1740	1690	1710	1.270	1.210	1.204
Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	870	855	855	0.633	0.611	0.602
Rundvee (vlees- of weidevee)						
Vleeskalveren voor witvleesproductie	190	185	205	0.138	0.132	0.144
Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	220	165	185	0.160	0.118	0.130
Jongvee vleesprod., < 1 jaar, vrouwelijk	275	205	210	0.200	0.146	0.148
Jongvee vleesprod., < 1 jaar, mannelijk	275	260	235	0.200	0.186	0.166
Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, vrouwelijk	275	235	225	0.200	0.168	0.159
Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, mannelijk	275	260	235	0.200	0.186	0.166
Jongvee vleesprod., > 2 jaar, vrouwelijk	275	270	245	0.200	0.193	0.173
Stieren vleesprod., > 2 jaar	275	260	235	0.200	0.186	0.166
Zoogkoeien	475	385	355	0.345	0.275	0.250
Vlees- en weidekoeien	275	225	200	0.200	0.161	0.141
Varkens						
Biggen tot 20 kg, bij de zeug	0	0	0	0.000	0.000	0.000
Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug 1)	45	55	62	0.033	0.039	0.044
Vleesvarkens 20-50 kg	45	55	62	0.033	0.039	0.044
Vleesvarkens 50 kg of meer	45	55	62	0.033	0.039	0.044
Opfokzeugen en beerfjes, 20-50 kg	75	73	82	0.055	0.052	0.058
Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	75	75	82	0.055	0.052	0.058
Zeugen, 50 kg of meer, gedekt	340	355	370	0.247	0.254	0.261
Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	340	355	370	0.247	0.254	0.261
Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	340	355	370	0.247	0.254	0.261
Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	75	73	82	0.055	0.052	0.058
Beren, 50 kg of meer, dekrijp	340	355	370	0.247	0.254	0.261
Kippen (per 100 dieren)						
Vleeskuikens	190	190	190	0.138	0.136	0.134
Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	600	450	480	0.436	0.321	0.338
Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	910	745	740	0.662	0.522	0.522
Ouderdieren legrassen, jonger dan 18 weken	.	450	480	.	0.321	0.338
Ouderdieren legrassen, 18 weken of ouder	.	610	615	.	0.436	0.434
Leghennen, jonger dan 18 weken	185	180	195	0.135	0.129	0.137
Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	405	375	370	0.295	0.268	0.261
Leghennen, 20 maanden of ouder	405	375	375	0.295	0.268	0.264
Eenden en kalkoenen (per 100 dieren)						
Jonge eenden voor de vleesproductie	460	455	415	0.335	0.325	0.293
Kalkoenen	760	780	805	0.553	0.557	0.568
Overig pluimvee	460	455	415	0.335	0.325	0.293
Paarden en pony's						
Paarden jonger dan 3 jaar	335	355	275	0.244	0.254	0.194
Paarden 3 jaar of ouder	2570	2740	2080	1.870	1.960	1.465
Pony's jonger dan 3 jaar	305	355	275	0.222	0.254	0.194
Pony's 3 jaar of ouder	2160	2520	2000	1.570	1.800	1.409
Schapen en geiten						
Lammersen 2)	89	75	27	0.065	0.054	0.019
Overige schapen, vrouwelijk	89	75	75	0.065	0.054	0.053
Overige schapen, mannelijk 2)	89	75	43	0.065	0.054	0.030
Melkgeiten	185	150	.	0.135	0.107	.
Melkgeiten jonger dan 1 jaar	.	.	67	.	.	0.047
Melkgeiten 1 jaar od ouder	.	.	155	.	.	0.109
Overige geiten 3)	16	20	8	0.012	0.014	0.006
Konijnen						
Gespeende vleeskonijnen 4)	4	4	5	0.003	0.003	0.004
Voedsters	83	74	60	0.060	0.053	0.042
Edelpelsdieren						
Nertsen (moederdieren)	69	74	79	0.050	0.053	0.056
Vossen (moederdieren)	175	190	185	0.127	0.136	0.130
Overige pelsdieren (moederdieren)	175	190	125	0.127	0.136	0.088
Overige informatie						
= niet berekend						
Wisselkoers: 1 ecu (resp. 1 euro) = ... gulden	2.20371	2.20371	2.20371			
Coëfficiënt Rs =	1.7	1.7	1.7			
1 nge = ... ecu (euro)	1375	1400	1400			
1 ege = ... ecu (euro)	1200	1200	1200			
Toegepast vanaf de landbouwtelling van:	2003	2005		2003	2005	2007

Bron: LEI

N.B.: Voor nadere toelichting zie o.a. LEI Periodieke Rapportage 63-94

Berekening en toepassing van Nederlandse grootte-eenheden en standaardbedrijfseenheden.

- 1) alleen wanneer niet aanwezig Gedekte zeugen, Zeugen bij biggen en Overige zeugen (gust), anders 0,0.
- 2) alleen wanneer niet aanwezig Ooien, anders 0,0.
- 3) alleen wanneer niet aanwezig Melkgeiten, anders 0,0.
- 4) alleen wanneer niet aanwezig Voedsters, anders 0,0.

134-c. Standaard-omrekeningsfactoren voor enkele tuinbouwproducten
Standard conversion factors for horticultural products

	eenheid	maandcode	omrekeningsfactor (kg)
Andijvie, krul-	st.	1 t/m 12	0.25
Aubergines	st.	1 t/m 12	0.333
mini-	st.	1 t/m 12	0.075
Bloemkool	st.	1 en 2	1
	st.	3 t/m 5	0.75
	st.	6 t/m 12	0.9
Bloemkool, groene	st.	1 t/m 12	0.75
Courgettes	st.	1 t/m 12	0.36
Komkommers, staand glas	st.	1 en 2	0.35
	st.	3	0.4
	st.	4	0.45
	st.	5	0.49
	st.	6	0.52
	st.	7 en 8	0.54
	st.	9	0.51
	st.	10	0.48
	st.	11 en 12	0.44
Koolrabi	st.	1 t/m 12	0.2
Kroten	bos	1 t/m 12	0.4
Meloenen	st.	1 t/m 12	1.25
Paprika	st.	1 t/m 12	0.125
Peen, bos-	bos	1 t/m 5	0.6
	bos	6	0.75
	bos	7 t/m 12	0.9
Perziken	st.	1 t/m 12	0.083
Peterselie	bos	1 t/m 12	0.1
Prei	bos	1 t/m 12	0.5
Raapstelen	st.	1 t/m 12	0.25
Rabarber	bos	1 t/m 12	1
Radijs	bos	1 t/m 12	0.2
Radijs	zak	1 t/m 12	0.125
Radijs	1/2 bos	1 t/m 12	0.11
Rettich	st.	1 t/m 12	0.25
Selderij, blad-	bos	1 t/m 12	0.2
Selderij, bleek-			
glas	st.	1 t/m 12	0.5
natuur	st.	1 t/m 12	0.8
Selderij, knol-, met blad	st.	1 t/m 12	0.75
Sjalotten	bos	1 t/m 12	0.4
Sla, krop	st.	1 t/m 3	0.2
	st.	4	0.21
	st.	5	0.22
volle grond	st.	6 t/m 9	0.25
onder glas	st.	6 t/m 9	0.23
	st.	10	0.22
	st.	11	0.21
	st.	12	0.2
Tuinkers	doos	1 t/m 12	0.012
Uien	bos	1 t/m 12	0.5
IJsbergsla	st.	1 t/m 5	0.4
IJsbergsla	st.	6 t/m 10	0.6
IJsbergsla	st.	11 en 12	0.4

Bron: Productschap Tuinbouw.

134-d. Rendement akkerbouwproducten
Converting factors of arable products

verwerking van ...	levert ...
100 kg tarwe	70 tot 80 kg bloem of ca. 100 kg volkorenmeel 100 kg bloem geeft ca. 142 kg brood (met 60% droge stof)
100 kg brouwergerst	80 kg mout, resp. 400 tot 500 liter bier (gewoon soort)
100 kg pelgerst	65 tot 70 kg Alkmaarse gort
100 kg haver	65 tot 68 kg havermout
100 kg stro	40 tot 50 kg stocellulose of 80 kg strokarton
100 kg aardappelen	100 kg (kriel)aardappelen: bevroren; idem in blik/glas 20 kg gedroogde aardappelen, aardappelstukjes of -schijven 20 kg meel, gries of vlokken 52 kg frites, schijfjes, bolletjes, etc.: bevroren; idem vers 20 kg meel, gries, of vlokken (verduurzaamd): bevroren; idem niet bevroren 100 kg andere producten zoals aardappelkroketten, -koekjes, rösti 25 kg chips, sticks
100 ton suikerbieten	13 ton witsuiker, 60 ton natte pulp (= 6 ton droge pulp), 4 ton melasse, 7 ton schuimaarde
1 000 kg ongerepeld strovlas	130 kg vlaslint en 120 kg lijnzaad
100 kg boekweit	62 kg grutten/meel
100 kg ruwe koffie	84 tot 85 kg gebrande koffie

Bron: Hoofdproductschap voor Akkerbouwproducten.

134-e. Rendement melkverwerking
Converting factors in milk processing

voor de productie van:	is nodig
1 kg boter	22.6 kg melk met 3,7% vet
1 kg kaas:	
volvet	8.81kg melk met 3,46% vet
40 +	9.5 kg melk met 2,57% vet
20 +	11.6 kg melk met 1,11% vet
1 kg melkpoeder:	
vol	8.04 kg melk met 3,26% vet
mager	10.9 kg ondermelk
1 kg gecondens. melk z. suiker, >8% vet	2.13 kg melk met 3,89% vet
1 kg caseïne	31.31 kg ondermelk
opbrengst 100 kg melk met 4,405 kg vet	
Bij boterbereiding:	Kg vet
5.25 kg boter met 82,4 % vet	4.323
5.63 kg karnemelk met 0,5% vet	0.028
89.12 kg ondermelk=0.053 kg vet	0.053
totaal 100 kg melk	4.405
Bij bereiding van volle consumptiemelk:	
1.2 kg boter met 82,4 % vet	0.985
1.28 kg karnemelk met 0,5% vet	0.006
97.52 kg gest. melk met 3,5% vet	3.413
totaal 100 kg melk	4.405

Bron: Productschap voor Zuivel.

134-f. Aanhoudingspercentages voor slachtdieren
Killing out percentages animals for slaughter

	%		%
Nuchtere kalveren	50	Koeien	
		1e kwaliteit	56
Vleeskalveren (vette)		2e kwaliteit	53
1e kwaliteit	62	3e kwaliteit	50
2e kwaliteit	57	worstkoeien	47
3e kwaliteit	54		
		Paarden	50
Graskalveren			
1e kwaliteit	57	Vette lammeren	52
2e kwaliteit	54	Vette schapen	55
3e kwaliteit	50		
		Varkens	
Stieren		ca. 90 kg levend gewicht	79
1e kwaliteit	59	ca. 110 kg levend gewicht	81
2e kwaliteit	56	ca. 130 kg levend gewicht	83
		ca. 150 kg levend gewicht	84
Vaarzen			
1e kwaliteit	58	Zeugen	81
2e kwaliteit	55		

Bron: EG e.a.

134-g. Omrekeningskoersen
Exchange rates foreign currency

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Contante koersen 1) per 1 Euro						
Amerikaanse dollar	0.92	1.24	1.26	1.37	1.47	1.39
Australische dollar	1.59	1.63	1.67	1.63	1.74	1.77
Bulgaarse lev	1.95	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94
Britse pond	0.61	0.68	0.68	0.68	0.80	0.89
Canadese dollar	1.37	1.51	1.42	1.47	1.56	1.59
Cypriotische pond	0.57	0.58	0.58	0.58	.	.
Deense kroon	7.45	7.45	7.46	7.45	7.46	7.45
Estlandse kroon	15.65	15.65	15.65	15.65	15.65	15.65
Hongaarse forint	260.04	248.05	264.26	251.35	251.51	280.53
Hongkongse dollar	7.20	9.68	9.75	10.69	11.45	10.80
Japanse yen	99.47	136.85	146.02	161.25	152.45	125.48
Letlandse lat	0.56	0.70	0.70	0.70	0.7	0.71
Litouwse litas	3.70	3.45	3.45	3.45	3.45	3.45
Maltezer lira	0.40	0.43	0.43	0.43	.	.
Nieuw-Zeelandse dollar	2.03	1.77	1.94	1.86	2.08	2.22
Noorse kroon	8.11	8.01	8.05	8.02	8.22	8.73
Poolse zloty	4.01	4.02	3.90	3.78	3.51	4.33
Roemeense leu 2)	19.92	3.62	3.53	3.34	3.68	4.24
Sloveense tolar	206.61	239.57	239.60	.	.	.
Slowaakse koruna	42.60	38.6	37.23	33.77	31.26	.
Tsjechische koruna	35.60	29.78	28.34	27.77	24.95	26.45
Zuid-Afrikaanse rand	6.39	7.92	8.53	9.66	12.06	11.68
Zweedse kroon	8.45	9.28	9.25	9.25	9.62	10.62
Zwitserse frank	1.56	1.54	1.57	1.64	1.59	1.51
Goudprijs te Londen						
1 kilogram fijn	9735	11546	15457	16322	19096	22439

Bron: ECB

1) Jaargemiddelden.

2) Gedevaleerd

135. Maten en gewichten

135-a. Lengtematen

Linear measures

Nederlandse maten		Angelsaksische maten		
1 Putse roede (Hoeksche Waard)	= 4.08 m	1 stat. mile	= 1760 imp. yards	= 1609.34 m
1 Rijnlandse roede	= 3.767 m	1 imp. yard	= 3 feet	= 0.9144 m
1 vadem	= 1.885 m	1 foot	= 12 inches	= 0.3048 m
1 voet	= 31.417 cm	1 inch		= 2.54 cm
1 Rijnlandse duim	= 2.618 cm	1 line		= 0.635 mm
1 Franse duim	= 2.707 cm	1 point		= 0.353 mm
1 oude el	= 0.69 m			

135-b. Oppervlaktematen

Surface measures

Nederlandse maten		Angelsaksische maten		
1 bunder	= 1ha	1 sq. mile	= 640 acres	= 258.995 ha
1 deimt (Groninger Oldambt en Veenkoloniën)	= 0.5 ha	1 acre	= 4840 sq. yards	= 40.468 are
1 pondemaat (Friesland)	= 0.3675 ha	1 rood (VK)	= 1210 sq. yards	= 10.117 are
1 hont = 100 roe (Bet. en Brab.)	= 0.1421 ha	1 sq. yard	= 9 sq. feet	= 0.836 m ²
1 Noordhollandse morgen	= 0.85 ha	1 sq. foot	= 144 sq inches	= 929.03 cm ²
1 snees (West-Friesland)	= 0.0238 ha	1 sq. inch		= 6.452 cm ²
1 Rijnlandse roede	= 0.0014 ha			
1 Limburgse morgen	= 0.318 ha			
1 Bloois gemet (Zeeland)	= 0.3924 ha			

135-c. Inhoudsmaten

Measures of capacity

Nederland		Verenigde Staten		
1 last = 30 hl	= 3000 liter	Vloeistoffen		
1 wise	= 1000 liter	1 gallon	= 4 quarts	= 3.785 liter
1 mud = 1 hl	= 100 liter	1 quart	= 2 pints	= 0.9464 liter
1 Nederlandse schepel	= 10 liter	1 pint	= 4 gills	= 0.4732 liter
1 Nederlands maatje	= 0.1 liter	1 gill		= 0.1183 liter
Verenigd Koninkrijk		Droge stoffen		
1 register ton	= 2.832 m ³	1 Winchester bushel	= 35.239 liter	
1 cubic yard	= 27 cubic feet = 764.6 liter	1 dry quart = 2 pints	= 1.1012 liter	
1 cubic foot	= 1728 cubic inches = 28.32 liter	1 dry pint	= 0.5506 liter	
1 cubic inch	= 16.39 cm ³			
1 hogshed	= 286.4 liter			
1 quarter	= 8 bushels = 290.944 liter			
1 bushel	= 8 gallons = 36.368 liter			
1 gallon	= 4 quarts = 4.546 liter			
1 quart	= 2 pints = 1.1365 liter			
1 pint	= 4 gills = 0.5682 liter			
1 gill	= 0.1421 liter			

135-d. Gewichten*Weight measures*

Nederlandse gewichten		Angelsaksische gewichten	
1 centenaar	= 100 kg	1 long ton	= 2 240 lbs av. = 1 016 kg
(in Duitsland: Doppelpentner = dz)		1 metr.ton	= 2 204 lbs av. = 1 000 kg
1 kwintaal	= 100 kg	1 short ton	= 20 short cwt (centals)
1 Nederlandse lood	= 10 g		= 2 000 lbs av. = 907.2 kg
1 Nederlands wichtje	= 1 g	1 long cwt	= 4 quarters = 112 lbs av. = 50.8 kg
1 Nederlandse korrel	= 0.1 g	1 short cwt (cental)	= 100 lbs av. = 45.36 kg
		1 quarter	= 28 lbs av. = 12.7 kg
		1 score	= 20 lbs av. = 9.072 kg
		1 lb av.	= 16 ounces av. = 453.59 g
		1 troy lb	= 12 tr. ounces = 373.2 g
		1 ounce av	= 28.35 g
		1 troy ounce	= 31.1 g
		1 pennyweight	= 1.555 g
		1 grain	= 0.0648 g
		1 quintal	= 100 kg

135-e. Kilogramgewichten per hl en per bushel*Weights in kilograms per hectoliter and per bushel*

Kilogramgewichten per bushel					
tarwe	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland	60 lbs = 27.2			
rogge	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Nieuw-Zeeland	56 lbs = 25.4			
	Australië	60 lbs = 27.2			
gerst	Verenigd Koninkrijk, Australië, Nieuw-Zeeland	50 lbs = 22.68			
	Verenigde Staten, Canada	48 lbs = 21.77			
haver	Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland	39 lbs = 17.69			
	Verenigde Staten	32 lbs = 14.5			
	Canada	34 lbs = 15.42			
	Australië	40 lbs = 18.144			
mais	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland	56 lbs = 25.4			
sojabonen		60 lbs = 27.2			
boekweit	Verenigde Staten, Canada	48 lbs = 21.77			
sorghum	Verenigde Staten, Canada	56 lbs = 25.4			
lijnzaad	Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland	52 lbs = 23.59			
	Verenigde Staten, Canada, Australië	56 lbs = 25.4			
aardappelen	Verenigde Staten, Canada	60 lbs = 27.2			
Kilogramgewichten per hl					
tarwe	75	bruin mosterdzaad	70	veldbonen	78
rogge	70	geel mosterdzaad	68	stambonen	82
gerst	65	koolzaad	65	erwten	80
haver	50	kanariezaad	72	consumptieaardappelen	70
boekweit	63	lijnzaad	70	fabriksaardappelen	61
mais	70	wikken	80		

135-f. t/m i. Het internationale stelsel van meeteenheden (SI)*International system of measurements*

De in volgende tabellen opgenomen meeteenheden en afleidingen daarvan zijn gebaseerd op het internationale stelsel van Eenheden, volgens internationale afspraken aangeduid als SI. In de EG is in 1971 een Richtlijn inzake deze meeteenheden aangenomen. De bepalingen van deze Richtlijn (op een aantal punten gewijzigd in 1976) dienden in de wetgeving van de aangesloten landen te worden opgenomen. In Nederland is hieraan voldaan door aanpassing van de IJkwet. Het gebruik van SI-eenheden is m.i.v. 1 januari 1978 in de uitoefening van een beroep of bedrijf bij het vragen, het aanbieden of het leveren van goederen of diensten wettelijk verplicht gesteld.

Bron: Dienst van het IJkwezen.

zie volgende pagina's

135-f. Erkende meeteenheden (SI-eenheden)*Legal measurements (SI-units)*

grootheid	naam	symbool
Grondeenheden		
lengte	meter	m
massa	kilogram	kg
tijd	seconde	s
elektrische stroom	ampère	A
thermodynamische temperatuur	kelvin	K
hoeveelheid stof	mol	mol
lichtsterkte	candela	cd
Aanvullende eenheden		
vlakke hoek	radiaal	rad
ruimtehoek	sterradiaal	sr
Afgeleide eenheden		
oppervlakte	vierkante meter	m ²
inhoud	kubieke meter	m ³
snelheid	meter per seconde	m/s of m.s ⁻¹
versnelling	meter per secondekwadraat	m/s ² of m.s ⁻²
hoeksnelheid	radiaal per seconde	rad/s of rad.s ⁻¹
golfgetal	(een) per meter	m ⁻¹
volumieke massa, dichtheid,		
massaconcentratie	kilogram per kubieke meter	kg/m ³ of kg.m ⁻³
molaire concentratie	mol per kubieke meter	mol/m ³ of mol.m ⁻³
stroomdichtheid	ampère per vierkante meter	A/m ² of A.m ⁻²
luminantie	candela per vierkante meter	cd/m ² of cd.m ⁻²
Afgeleide eenheden met eigen naam en symbool		
frequentie	hertz	Hz (1 Hz = 1/s)
kracht	newton	N (1 N = 1 kg.m/s ²)
druk	pascal	Pa (1 Pa = 1 N/m ²)
energie, arbeid, hoef. warmte	joule	J (1 J = 1 N.m)
vermogen	watt	W (1 W = 1 J/s)
elektrische lading	coulomb	C (1 C = 1 A.s)
elektrische spanning	volt	V (1 V = 1 WA)
elektrische capaciteit	farad	F (1 F = 1 C/V)
elektrische weerstand	ohm	Ω (1 Ω = 1 $\frac{C}{A}$)
elektrische geleiding	siemens	S (1 S = 1/W)
magnetisch flux	weber	Wb (1 Wb = 1V.s)
magnetische inductie	tesla	T (1 T = 1 Wb/m ²)
inductantie	henry	H (1 H = 1 Wb/A)
lichtstroom	lumen	lm (1 lm = 1 cd/sr)
verlichtingssterkte	lux	lx (1 lx = 1 lm/m ²)
Combinatie van afgeleide eenheden met eigen naam met grondeenheden en aanvullende eenheden		
moment van kracht	newtonmeter	N.m
oppervlaktespanning	newton per meter	N.m ⁻¹
soortgelijke warmte	joule per kilogram kelvin	J.kg ⁻¹ .K ⁻¹
thermische geleiding	watt per meter kelvin	W.m ⁻¹ .K ⁻¹
elektrische veldsterkte	volt per meter	V.m ⁻¹
molaire energie	joule per mol	J.mol ⁻¹
dynamische viscositeit	pascal seconde	Pa.s

135-g. Voorvoegsels voor het vormen van decimale veelvoud en delen van SI eenheden

Prefixes for the formation of decimal multiples and parts (SI)

voorvoegsel	symbool	factor	voorvoegsel	symbool	factor
exa	E	10 tot de 18e	deci	d	10 tot de min 1e
peta	P	10 tot de 15e	centi	c	10 tot de min 2e
tera	T	10 tot de 12e	milli	m	10 tot de min 3e
giga	G	10 tot de 9e	micro	μ	10 tot de min 6e
mega	M	10 tot de 6e	nano	n	10 tot de min 9e
kilo	k	10 tot de 3e	pico	p	10 tot de min 12e
hecto	h	10 tot de 2e	femto	f	10 tot de min 15e
deca	da	10	atto	a	10 tot de min 18e

135-h. Eenheden die niet tot het SI behoren, doch blijvend zijn erkend
Units, not belonging to SI, but permanently recognized

grootheid	naam eenheid	symbool	waarde
lengte	zeemijl 1)	-	1 zeemijl = 1 852 m
oppervlakte voor landerijen	are	a	1 a = 100 m ²
	hectare	ha	1 ha = 10 000 m ²
volume, inhoud	liter	l	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
	registerton 1)	-	1 reg.ton = 2,83 m ³
massa	ton 2)	t	1 t = 103 kg
vlakke hoek	graad	o	1 o = p/180 rad
	(boog)minuut	'	1 ' = p/10800 rad
	(boog)seconde	"	1 " = p/648000 rad
	decimale graad	gon	1 gon = p/200 rad
tijd	minuut	min	1 min = 60 s
	uur	h	1 h = 3600 s
	dag	d	1 d = 86400 s
snelheid	knoop 1)	-	1 knoop = 1 zeemijl.h-1H
druk en spanning	bar	bar	1 bar = 105 Pa
energie	electronvolt	eV	1 eV = ca. 160,219.10-21 J
vermogen (schijnbaar)	voltampère	VA	1 VA = 1W
vermogen (reactief)	var	var	1 var = 1W

1) Uitsluitend ter aanduiding van grootheden bij de zee- en luchtvaart.

2) Bij de ton kunnen de decimale veelvoudten kiloton (kt), megaton (mt) enz. worden gebruikt.

135-l. Herleiding van vervallen eenheden tot SI-eenheden

Conversion of abrogated units into SI-units

grootheid	niet SI-eenheden		vervangende SI-eenheden		herleiding
	naam	symbool	naam	symbool	
lengte	micron	μ	micrometer	μm	1 m = 1 mm
	millimicron	mm	nanometer	nm	1 mm = 1 nm
volume, inhoud	kubieke centimeter	cc	kubieke centimeter	cm ³	1 cc = 1 cm ³
frequentie (toerental)	toeren per minuut	tpm/rpm	hertz	Hz	1 000 tpm = 16.67 Hz
massa	pond		kilogram	kg	1 pond = 0.5 kg
	ons		gram	g	1 ons = 100 g
kracht	kilogramkracht	kgf	newton	N	1 kgf = 9.80665 N
druk	kilogramkracht per vierkante centimeter	kgf/cm ²	kilopascal	kPa	1 kgf/cm ² = 98.0665 kPa
	atmosfeer	at	kilopascal	kPa	1 at = 98.0665 kPa
energie	calorie	cal	joule	J	1 cal = 4.1868 J
	kilocalorie	kcal	kilojoule	kJ	1 kcal = 4.1868 kJ
vermogen	calorie p.seconde	cal/s	watt	W	1 cal/s = 4.1868 W
	kilocalorie per uur	kcal/h	kilowatt	kW	1 000 kcal/h = 1.163 kW
	paardekracht	pk	kilowatt	kW	1 pk = 0.73549875 kW
temperatuur	graad Fahrenheit	oF	graad Celsius	oC	1 oF = 5/9 oC
					32 oF = 0 oC
verlichtingssterkte	foot candle	ft candle	lux	lx	1 ft candle = 10.76 lx

136. Overige gegevens

136-a. Aangifteplichtige besmettelijke dierziekten, aantal uitbraken

Notifiable diseases, number of outbreaks

	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Amerikaans vuilbroed	-	7	4	18	6	-	-	2	-
Aviaire Influenza	-	-	-	-	-	2	76	-	-
Bovine spongiforme encefalopathie (bse)	-	-	-	2	4	2	2	1	-
Endemische runderleukose	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Epizootische hematopetische necrose	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Miltvuur bij alle vee	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Mond- en klauwzeer	-	-	-	-	-	-	188	-	-
Pseudo-vogelpest (Newcastle disease)	-	-	5	-	-	-	-	1	10
Psittacose	-	-	-	-	-	13	6	24	47
Q-koorts	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Rabiës bij vleermuizen	16	24	4	3	4	8	8	11	11
Rotkreupel bij schapen 1)	240	82	35	-	-	-	-	-	-
Runderbrucellose	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rundertuberculose	-	-	-	6	2 2)	2	2	6	-
Schurft bij schapen 1)	29	21	4	-	-	-	-	-	-
Scrapie	-	-	-	12*	37	46	25	12	3
Serotype 8 (blauwtongziekte)	-	-	-	-	-	456	6472	102	-
Varkenspest (klassieke)	36	2	-	-	-	-	-	-	-
Vesiculaire varkensziekte	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vogelcholera 1)	11	-	-	-	-	-	-	-	-

Bron: Veterinaire Dienst.

1) Sinds 13-4-'96 niet meer aangifteplichtig.

136-b Omzetbelasting (BTW) bij levering van fabrikant (producent) aan ondernemer

Value added tax at delivery from producers to consumers

	algemeen		landbouwregeling	
	normaal tarief	verlaagd tarief	inkoop productie-middelen	verkoop producten
1-1-1973	16.0%	4%	4 of 16.0%	4.44%
17-9-1973	16.0%	4%	4 of 16.0%	6.67%
1-5-1974	16.0%	4%	4 of 16.0%	4.44%
1-10-1976	18.0%	4%	4 of 18.0%	4.71%
1-1-1984	19.0%	5%	5 of 19.0%	5.04%
1-10-1986	20.0%	6%	6 of 20.0%	5.71%
1-1-1989	18.5%	6%	6 of 18.5%	5.15%
1-1-1992	18.5%	6%	6 of 18.5%	5.26%
1-10-1992	17.5%	6%	6 of 17.5%	5.26%
1-1-1993	17.5%	6%	6 of 17.5%	5.93%
1-1-2000	17.5%	6%	6 of 17.5%	5.04%
1-1-2001	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2002	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2003	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2004	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2005	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2006	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2007	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2008	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2009	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2010	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%

Toelichting op de tarieven voor goederen en diensten, welke voor de land- en tuinbouw van belang zijn, naar de toestand op 1 januari 2010

N o r m a l t a r i e f

Voor de meeste goederen (w.o. landbouwwerktuigen, -gereedschap, bestrijdingsmiddelen, meststoffen) en diensten (w.o. die van dierenartsen, het laten verzorgen van belastingaangiften door Boekhoudbureaus), geldt het normale tarief van 19,0%.

V e r l a a g d t a r i e f

Onder het verlaagd tarief van 6% vallen o.m.:

1. Goederen

- a. Alle land- en tuinbouwproducten (w.o. ook sierteelproducten), voor zover deze tot de zgn. eerste levensbehoefte gerekend kunnen worden;
- b. Enkele landbouwproducten t.w. land- en tuinbouwzaden, planten voor uitpoot voor groente en fruit. Verder diergeneesmiddelen, stro en veevoeders (w.o. grit);
- c. Water, en voor verwarmingsdoeleinden in de glastuinbouw gas en stookoliën.

2. Diensten

Voor zover zij worden bewezen aan en uitgevoerd in opdracht van landbouwers, veehouders (w.o. pluimveehouders), tuinders en bosbouwers: het bewaren, drogen, koelen, ontsmetten, schonen, sorteren, verpakken en het vervoer naar veilingen van goederen welke de landbouwers enz. als zodanig hebben voortgebracht of geteeld alsmede de diensten bewezen door boekhoud- en belastingadviesbureaus, agrarische loonbedrijven, fokinstellingen en instellingen voor keuring en onderzoek en kunstmatige inseminatie.

Vrijstellingen

Bepaalde diensten van agrarische bedrijfsverzorgingsdiensten komen voor vrijstelling in aanmerking.

Verder zal in het algemeen vrijgesteld zijn:

- a. levering van onroerend goed (uitgezonderd levering door vervaardiger van dat goed en de levering binnen 2 jaar na de eerste ingebruikneming daarvan).

Landbouwregeling

De landbouwregeling houdt in dat landbouwers, veehouders, tuinbouwers en bosbouwers geen omzetbelasting behoeven af te dragen over de navolgende door hen verrichte prestaties:

- a. leveringen van goederen, vermeld onder het verlaagde btw-tarief, welke zij in hun vermelde hoedanigheid hebben voortgebracht of geteeld en
- b. diensten welke naar hun aard bijdragen tot de agrarische productie en welke zij met gebruikmaking van hun normale uitrusting en personeel verrichten.
- c. leveringen van gebruikte bedrijfsmiddelen en andere in het bedrijf gebruikte goederen.

Ondernemers, aan wie deze prestaties worden verricht, kunnen 5,1% over de prijs inclusief btw (= 5,37% over de prijs exclusief btw) met de fiscus verrekenen.

Landbouwers enz. die deze landbouwregeling toepassen - en dus geen omzetbelasting afdragen - kunnen de in hun aankopen berekende omzetbelasting niet verrekenen met de fiscus; compensatie is immers gevonden in de niet af te dragen omzetbelasting over de verrichte prestaties. Voorts zijn zij geen omzetbelasting verschuldigd over leveringen van gebruikte bedrijfsmiddelen en andere in het bedrijf gebruikte goederen.

Iedere landbouwer kan op verzoek afzien van de landbouwregeling en opteren voor de normale ondernemersregeling in de omzetbelasting.

Teruggaan naar de landbouwregeling is eerst mogelijk na het verstrijken van tenminste 5 jaren. Aangezien bij toepassing van de landbouwregeling alle goederen op het bedrijf inclusief omzetbelasting aanwezig zijn en bij toepassing van de ondernemersregeling exclusief omzetbelasting, dient de omzetbelasting bij overgang van het ene naar het andere systeem verrekend te worden.

Van de landbouwregeling zijn uitgesloten veehouders voor zover hun bedrijfsuitoefening niet samenhangt met de exploitatie van de bodem, hetgeen in het algemeen het geval is indien de veehouder over minder dan 1 ha cultuurgrond beschikt.

Willekeurige afschrijving

- van de navolgende aangewezen bedrijfsmiddelen kunnen aanschaffings- of voortbrengingskosten willekeurig worden afgeschreven
  - milieu-bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van bescherming Nederlandse milieu (VAMIL)
  - (t/m 2004) arbo-bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van arbeidsomstandigheden
  - andere aangewezen bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van
    - . bevordering economische ontwikkeling of structuur, waaronder ook bevordering ondernemerschap,
    - . in aanmerking komen investeringen door startende ondernemers en vanaf 2009 investeringen ter bevordering economische ontwikkeling
- willekeurige afschrijving
  - is mogelijk zodra ter zake van verwerving/verbetering bedrijfsmiddel
    - . verplichtingen zijn aangegaan
    - . voortbrengingskosten zijn gemaakt
  - kan vóór ingebruikneming bedrijfsmiddel maximaal betaalde bedrag bedragen
  - moet binnen economische levensduur van bedrijfsmiddel plaatsvinden
- vermindering van investering ingevolge herinvesteringsreserve geldt als eerste willekeurige afschrijving.

Milieu-investeringen (VAMIL)

- milieu-bedrijfsmiddelen kunnen alleen willekeurig worden afgeschreven indien bedrijfsmiddelen
  - opgenomen zijn in Milieulijst MIA/VAMIL, en
  - niet eerder gebruikt zijn, en
  - gericht zijn op verbetering van natuurlijk milieu of dierenwelzijn, en
  - voor landbouwbedrijven: niet leiden tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden, en
  - maximaal € 25 mln kosten (behoudens goedkeuring Europese Commissie)
- willekeurige afschrijving mag niet leiden tot overschrijding maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven
- vanaf 2009 bestaat afschrijvingsbeperking op gebouwen waarbij de eerste 3 jaren regulier moet worden afgeschreven.
- afschrijvingsbeperking geldt niet voor milieu-investeringen in gebouwen

Milieulijst MIA/VAMIL 2009

Hoofdstuk	Milieuthema
1	duurzame productiemiddelen
2	klimaatverandering
3	luchtverontreiniging
4	overlast en gezondheid
5	mobiele werktuigen en transportmiddelen
6	externe veiligheid en preventieve voorzieningen
7	biodiversiteit en natuurlijke omgeving
8	grondstoffenbesparing en hergebruik
9	afvalstromen

Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor willekeurige afschrijving in aanmerking komt.

- op bedrijfsmiddelen op Milieulijst MIA/VAMIL bestemd voor gebruik in buitenland kan alleen op verzoek willekeurig worden afgeschreven

Vereist zijn:

- aanmelding binnen 3 maanden eventueel in combinatie met aanmelding milieu-investeringsaftrek
  - . na aangaan verplichtingen/na begin kalenderkwartaal volgende op maken van voortbrengingskosten/na ingebruikneming bedrijfsmiddel
  - . bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda
- (t/m 2002) accountantsverklaring omtrent juistheid/volledigheid inzake gegevens bedrijfsmiddel.

Investeringen door startende ondernemers

- voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen
  - aangeschaft/voortgebracht door belastingplichtige
    - . in jaren waarin startersaftrek geldt, plus
    - . in kalenderjaar dat daaraan onmiddellijk voorafgaat en waarin zelfstandigenaftrek niet geldt
  - aangeschaft/voortgebracht binnen onderneming waaruit belastingplichtige als ondernemer winst geniet
  - die niet vallen onder van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek uitgesloten categorieën bedrijfsmiddelen
  - tot investeringsmaximum in kalenderjaar van € 300 000 (2009: € 240 000) (geldt niet voor bedrijfsmiddelen waarop uit andere hoofde reeds willekeurig wordt afgeschreven)
- bij investeringsaftrek gegeven uitsluiting van verplichtingen tussen bepaalde partijen en ontheffingsmogelijkheid daarvan zijn ook van toepassing (geen ontheffingsmogelijkheid voor verplichtingen tussen degene die ten minste 1/3 belang heeft in lichaam en dat lichaam)
- indien geen sprake is van aangaan van verplichtingen (bijvoorbeeld inbreng vanuit privé, toetreding tot firma) kan toch willekeurig worden afgeschreven
  - op verzoek
  - vanaf moment van ingebruikneming
- boekwaarde investering wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan

Investerings ter bevordering economische ontwikkeling (vanaf 2009)

Voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen:

- Die niet eerder gebruikt zijn.
- Aangeschaft en of voortgebracht in 2009 en
- In gebruik genomen voor 1 januari 2012 behoudens vertragingen door bijzondere omstandigheden en
- Aangeschaft en of voortgebracht in 2010 en
- In gebruik genomen voor 1 januari 2013 behoudens vertraging door bijzondere omstandigheden en
- Waarop niet uit andere hoofde willekeurig wordt afgeschreven en
- Niet uitgesloten van willekeurige afschrijving volgens tabel uitgesloten bedrijfsmiddelen

Uitgesloten bedrijfsmiddelen bij investeringen ter bevordering economische ontwikkeling:

Gebouwen, woonschepen, bromfietsen, motorrijwielen, personenauto's voor niet beroepsvervoer met uitzondering van auto's met zeer lage CO₂-uitstoot, immateriele activa, dieren voor openbaar verkeer inclusief bijbehorende kunstwerken en bedrijfsmiddelen ter beschikking van derden uitgezonderd kortstondig verhuur.

Willekeurige afschrijving van maximaal 50% kan alleen plaatsvinden voor:

- aanschaffingen/investeringen in 2009: in 2009 en 2010.
- aanschaffingen/investeringen in 2010: in 2010 en 2011.
- boekwaarde investering wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien voor 1-1-2012 respectievelijk 1-1-2013 niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.
- Accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.

Investeringsaftrek

- ter zake van investeringen in bepaalde bedrijfsmiddelen kan een belastingplichtige een aanvullend bedrag (investeringsaftrek) op de winst in mindering brengen
- onder investeren wordt verstaan
  - aangaan van verplichtingen voor aanschaffing of verbetering bedrijfsmiddel
  - maken van voortbrengingskosten voor bedrijfsmiddel
- voorzover verplichtingen en kosten drukken op belastingplichtige
- investeringsaftrek bestaat uit
  - kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (geldt zowel voor ondernemer als medegerechtigde)
  - energie-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
  - milieu-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
- investeringsaftrek en desinvesteringsbijtelling vinden plaats naar geldende regels ten tijde van investering

kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

- kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door belastingplichtige (zowel ondernemer als medegerechtigde) worden toegepast, indien in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in bedrijfsmiddelen
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin wordt geïnvesteerd, mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt kleinschaligheidsinvesteringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
- investeringen door belastingplichtige binnen samenwerkingsverband (IB en Vpb) moeten worden samengeteld vóór toepassing tabel kleinschaligheidsinvesteringsaftrek.

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2010

investing		aftek
meer dan	niet meer dan	
€ 0	€ 2,200	0%
€ 2,200	€ 54,000	28%
€ 54,000	€ 100,000	€ 15,120
€ 100,000	€ 300,000	€ 15,120 minus 7,56 van investering boven € 100,000
€ 300,000	-	0

energie-investeringsaftrek

- energie-investeringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (dus niet door medegerechtigde) worden toegepast, indien
    - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als energie-investeringen zijn aangewezen (Energieijst) en waarvoor (vanaf 2010) bij aanmelding voor bepaalde aangewezen investeringen een milieuv vergunning of voor windturbine op land (t/m 2009 ook voor opstanden glastuinbouwbedrijf) een bouwvergunning is afgegeven. (t/m 2009 geldt voor bedrijfsmiddelen uitsluitend voor toepassing in of bij de nieuwe opstand van glastuinbouwbedrijven dat de bouwvergunning voor de bijbehorende opstand is afgegeven bij aanmelding).
    - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
    - . verklaring energie-investering van Agentschap NL (t/m 2009 SenterNovem) te Zwolle (namens minister van Economische Zaken) is verkregen
    - . energie-investering binnen 3 maanden is aangemeld bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda, onder overlegging desgewenst berekening energiebesparing en (t/m 2002) accountantsverklaring.
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt energie-investeringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)

Energielijst 2010

categorie	investeringen ten behoeve van
A	energiebesparing in of bij bouwwerken
B	energiebesparing bij processen
D	energiebesparing bij transportmiddelen
E	aanwenden of toepassen van duurzame energie
F	energie-advies of maatwerken ISSO 75.2

Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt afzonderlijk maximum investeringsbedrag dat voor energie-investeringsaftrek in aanmerking komt.

- onder energie-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van energie-advies over energie-investering, mits energie-investering binnen 24 maanden (t/m 9-2-2002 12 maanden) na opdracht tot advies plaatsvindt en in advies is aanbevolen. Bij gecombineerd energie- en milieu-advies wordt 50% van advieskosten aan energie-advies toegerekend.

Energie-investeringsaftrek

jaar	energie-investering meer dan	niet meer dan	aftrek-percentage	aftrek minimaal	maximaal
2010	-	€ 2,200	0%	-	-
	€ 2,200	-	44%	€ 968	€ 50 000 000 1)
2009	-	€ 2,200	0%	-	-
	€ 2,200	-	44%	€ 968	€ 49 720 000 1)
2008	-	€ 2,100	0%	-	-
	€ 2,100	-	44%	€ 924	€ 48 840 000 1)
2007	-	€ 2,100	0%	-	-
	€ 2,100	-	44%	€ 924	€ 48 400 000 1)
2006	-	€ 2,100	0%	-	-
	€ 2,100	-	44%	€ 924	€ 47 520 000 1)
2005	-	€ 2,000	0%	-	-
	€ 2,000	-	44%	€ 880	€ 47 080 000 1)
2004	-	€ 2,000	0%	-	-
	€ 2,000	-	55%	€ 1,100	€ 58 300 000 1)

- 1) van energie-investering komt maximaal € 113 mln (in 2008: € 111 mln) in aanmerking voor energie-investeringsaftrek; maximumbedrag energie-investeringen wordt aan ondernemers binnen samenwerkingsverband (IB en Vpb) toegeedeeld naar rato van individuele energie-investering
- 2) Op energie-investeringen aangegaan vanaf 28-11-2007 of vanaf 12-10-2006 t/m 31-12-2006 kan geen energie-investeringsaftrek worden toegepast (aftrekpercentage verlaagd naar 0%).

milieu-investeringsaftrek

- milieu-investeringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (niet door medegerechtigde) worden toegepast, indien
    - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als milieu-investeringen zijn aangewezen (Milieulijst MIA/VAMIL)
    - + onderverdeeld in categorie I, II en III (vermoedelijk vanaf 2009 IV en V).
    - + gericht op bescherming van het Nederlandse milieu of dierenwelzijn.
    - + voor landbouwbedrijven: niet leidend tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden
    - + tot maximaal € 25 mln (behoudens goedkeuring Europese Commissie)
    - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
    - . milieu-investering binnen 3 maanden is aangemeld bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda (t/m 2002) onder overlegging van een accountantsverklaring.
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt, mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt milieu-investeringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
  - kan voor dezelfde milieu-investering
    - . niet samengaan met energie-investeringsaftrek
    - . wel samengaan met regime van willekeurige afschrijving
  - kan niet leiden tot overschrijding van maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven

- Milieulijst milieu-investeringsaftrek 2010 (milieulijst MIA 2010)

<i>hoofdstuk</i>	<i>milieu-schema</i>
1	duurzame productiemiddelen
2	klimaatverandering
3	luchtverontreiniging
4	overlast en gezondheid
5	mobiele werktuigen en transportmiddelen
6	externe veiligheid en preventieve voorzieningen
7	biodiversiteit en natuurlijke omgeving
8	grondstoffenbesparing en hergebruik
9	afvalstromen

Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt.

- onder milieu-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van milieu-advies over verrichte milieu-investering, mits milieu-advies betrekking heeft op kleine of middelgrote onderneming, en milieu-investering binnen 24 maanden na opdracht tot advies plaatsvindt en in advies is aanbevolen.
- Bij gecombineerd milieu- en energie-advies wordt 50% van advieskosten aan milieu-advies toegerekend.
- Milieu-investeringsaftrek

	milieu-investering meer dan	niet meer dan	afrekpercentage categorie I	categorie II	categorie III	categorie IV	categorie V
2010	-	€ 2,200	0%	0%	0%		
	€ 2,200	-	60%	50%	35%		
2009	-	€ 2,200	0%	0%	0%	0%	0%
	€ 2,200	-	60%	50%	40%	30%	15%
2008	-	€ 2,100	0%	0%	0%	0%	0%
	€ 2,100	-	60%	50%	40%	30%	15%
2007	-	€ 2,100	0%	0%	0%	0%	0%
	€ 2,100	-	60%	50%	40%	30%	15%
2006	-	€ 2,100	0%	0%	0%		
	€ 2,100	-	40%	30%	15%		
2005	-	€ 2,000	0%	0%	0%		
	€ 2,000	-	40%	30%	15%		
2004	-	€ 2,000	0%	0%	0%		
	€ 2,000	-	40%	30%	15%		

Uitgesloten bedrijfsmiddelen investeringsaftrek

voor investeringsaftrek komen niet in aanmerking

bedrijfsmiddelen met investeringsbedrag van minder dan € 450

- bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk
  - . vrijgesteld bosbedrijf uit te oefenen
  - . (gedeelte van) onderneming te drijven waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming dubbele belasting
- gronden, inclusief ondergrond gebouwen
  - . uitgezonderd verbeteringskosten grond indien hierop wordt afgeschreven
- woonhuizen en woonschepen alsmede gedeelten van andere zaken die dienen voor bewoning
- personenauto's niet bestemd voor beroepsvervoer over de weg
- vaartuigen voor representatie
- effecten, vorderingen, goodwill, vergunningen, ontheffingen, concessies en andere dispensaties van publiekrechtelijke aard
- dieren

voor kleinschaligheidsinvesteringsaftrek komen mede niet in aanmerking

- bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan derden

voor energie-investeringsaftrek en milieu-investeringsaftrek komen mede niet in aanmerking (behoudens uitzonderingen)

- bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan
  - . in buitenland wonende personen/lichamen
  - . personen/lichamen voor drijven (gedeelte van) onderneming waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming van dubbele belasting

- voor investeringsaftrek worden niet in aanmerking genomen verplichtingen aangegaan tussen
  - belastingplichtige en personen die behoren tot huishoudens van belastingplichtige
  - bloed- of aanverwanten in rechte lijn of personen behorend tot hun huishouden

- gerechtigden tot nalatenschap waartoe bedrijfsmiddel behoort
- degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam met dien verstande dat op verzoek ontheffing kan worden verleend door inspecteur

desinvesteringsbijtelling

- desinvesteringsbijtelling vindt plaats
  - ter zake van goederen (zaken) waarvoor investeringsaftrek is genoten
  - bij vervreemding - of daarmee gelijkgestelde gebeurtenis - binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar
  - bij desinvesteringstotaal in kalenderjaar van meer dan € 2200 (ivanaf 2006 t/m 2008 € 2100; 2005 en 2004 € 2000)
  - tegen percentage genoten investeringsaftrek (te nemen van overdrachtsprijs) tot maximaal bedrag van genoten investeringsaftrek.
- met dien verstande dat met vervreemding wordt gelijkgesteld
  - onttrekken zaak aan onderneming
  - wijzigen van bestemming van zaak (onder voorwaarden)
  - wegens investering genieten van vermindering, teruggaaf of vergoeding
  - ongedaan maken van investering, waarvan ook sprake is indien
    - . niet binnen 12 maanden na aangaan verplichting ten minste 25 % van investeringsbedrag is betaald en tevens ingebruikneming niet heeft plaatsgevonden (ontheffing is echter mogelijk)
    - . ingebruikneming niet of niet binnen 3 jaar na aanvang investeringsjaar heeft plaatsgevonden (ontheffing is echter mogelijk)

136-d. Vrijstelling overdrachtsbelasting landbouwgronden

Exemption from transfer tax; Certificate improvement of agricultural structure

Doel: Compensatie maatregel voor land- en tuinbouw als gevolg van wetsvoorstel werken aan winst.
Overdrachtsbelasting: belasting die betaald dient te worden via de notaris bij de overdracht van onroerende zaken (grond en/of een pand).

Vereisten vrijstelling:

- Er moet sprake zijn van cultuurgrond (grond voor het verbouwen van gewassen) in de landbouw.
- De grond moet de komende 10 jaar na de transactie bedrijfsmatig in de landbouw gebruikt worden.

Bedrijfsmatig. Dit is exploiteren als agrariër. Ook derden zoals (erf)verpachters beheren bedrijfsmatig. Een hobbyboer komt dus niet in aanmerking voor de vrijstelling.

Cultuurgrond: De grond die bestemd is voor veeteelt, akker-, weide-, tuin-, en bosbouw evenals de ondergrond voor kassen.

Bestemming: Bij een bestemmingswijziging naar niet agrarisch binnen 10 jaar is alsnog overdrachtsbelasting verschuldigd.

Er is geen sprake van bestemmingswijziging wanneer:

- Er agrarische bedrijfsopstallen op de grond worden gebouwd.
- Er aan agrarisch natuurbeheer wordt gedaan.
- De grond door overheidsbeleid een natuurbestemming krijgt.

136-e. Energiebelasting (EB)

Energy tax

Per 1 januari 2004 is in Nederland de regulerende energiebelasting vervangen door de energiebelasting. De belasting wordt geheven over elektriciteit, aardgas en rode diesel

Tarieven in eurocent	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aardgas algemeen per m3							
0-5000m3	14.29	14.94	15.07	15.31	15.54	15.80	16.29
5000-17000m3	7.27	10.19	12.38	13.42	13.62	13.85	14.11
170000-1000000m3	2.27	3.11	3.4	3.72	3.78	3.84	3.91
1000000-10000000m3	1.13	1.15	1.16	1.18	1.20	1.22	1.24
Aardgas tuinbouw per m3							
0-5000m3	1,295	1,378	1,39	1,412	1,433	1,457	1,485
5000-17000m3	1,207	1,707	2,074	2,245	2,279	2,318	2,362
170000-1000000m3	1,144	1,573	1,717	1,88	1,908	1,940	1,977
1000000-10000000m3			1.16	1.18	1.20	1.22	1.24
Electriciteit per KWH							
0 -10000	6.54	6.99	7.05	7.16	7.27	10.85	11.14
				vanaf 1-7	7.52		
10000-50000	2.12	2.63	3.43	3.69	3.75	3.98	4.06
50000-10000000	0.65	0.86	0.94	1.02	1.04	1.06	1.08
Rode diesel per liter	15.4	15.62	16.25	16.51	16.76	17.04	

Bron: ministerie van Financiën en Energiebedrijf Westland

136-f. Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie volksverzekeringen (WBSO S&O vermindering)
 Law for diminishing the payment of wage tax and social insurance premiums

	Vermindering loonbelasting					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	% loonsom	% loonsom	% loonsom	% loonsom	% loonsom	% loonsom
Eerste € 110.000,- van totale S & O som	42	42	42	42		
Eerste € 150.000,- van totale S & O som					50	
Eerste € 220.000,- van totale S & O som						50
Resterende R & O som	14	14	14	14	18	18
Eerste € 110.000,- technostartes	60	60	60	60	64	64
	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro
Maximale vermindering per fiscale eenheid	7941154	8000000	8000000	8000000	14000000	14000000
	Zelfstandigen aftrek					
Eigenaren < 500 uur speur en ontwikkelingswerk	11154	11255	11436	11608	11806	12031
Startersfaciliteit	5577	5628	5719	5805	5904	6017

Bron: Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

136-g. Innovatievouchers
Innovationvouchers

	Aantal beschikbaar	Bedrag	Totaal bedrag
Snuffelvoucher	3000	€ 2,500	€ 7,500,000
Grote voucher	3000	€ 7,500	€ 22,500,000

De snuffelvoucher kan totaal maar 1 keer worden aangevraagd
 Voor de grote voucher geldt een eigen bijdrage van minimaal 1/3 deel en een maximale subsidie van 5000 Euro per voucher.
 Vanaf de tweede gebruikte grote voucher is de maximale subsidie 4500 Euro per voucher.

Bron: Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

136-h. Leveringsvoorwaarden
 Terms of delivery

voorwaarde van:	kosten van:	voor rekening
F.o.b. (free on board)	inladen	verkoper
F.o.r. (free on rail)	inladen	verkoper
C.f. (cost and freight) van bestemming	inladen en vracht naar haven	verkoper
C.i.f. (cost, insurance, freight) gedurende zeereis	zeevracht en verzekering	verkoper
Franco lichter (f.o.s., free overside ship)	overladen uit zeeschip in lichter	verkoper
Boord/auto/spoorvrij leverende fabriek of importhaven	laadkosten	verkoper
Franco wal	lossen	verkoper
Af fabriek	vervoer naar haven/station	koper
F.a.s. (free alongside ship)	inladen	koper
Vrachtvrij voor wal of station van bestemming	lossen	koper

136-i. Rentestanden en rendementen
Rates of interest and profits of shares and debentures

	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	%						
Onderhandse kapitaalmarkt							
Hypotheekrente van							
alle nieuwe inschrijvingen gewone							
hypotheke op onroerende goederen	7.77	8.74	7.12	5.88	5.88	5.33	4.48
eerste hypotheke (ultimo 1)							
laagste	7.1	9.4	6	5.8	5.1	4.8	4.5
hoogste	8	10	6.6	6.95	5.9	5.8	5.15
Onderhandse leningen en nutsbedrijven 2)	7.79	9.15	7.07	.	.	.	.
Totaal rendement op							
aandelen	33.1	-13.1	19.8	-2.1	-19.2	-32.8	9.1
obligaties	9.9	4.3	17.2	6.5	6	8.7	4.2
Gemiddelde rendementen van obligaties 4)							
Eeuwigdurende staatsleningen	5.77	4.81	5.47	5.9	5.64	5.46	4.88
Aflosbare staatsleningen	7.25	9.01	6.61	5.34	4.8	4.65	3.77
w.o. met gemiddelde resterende							
looptijd van 5 tot 8 jaar	7.32	8.99	6.49	5.3	4.7	4.6	3.64
Pand- en bankbrieven	7.5	9.15	6.61	5.76	5.09	4.91	3.91
Bankleningen	.	9.11	6.73	5.74	5.08	4.88	3.92

Bron: CBS Financiële maandstatistiek.

- 1) Laagste en hoogste rentepercentages van gewone hypothecaire leningen zonder overheidsgarantie tot 75% van de executiewaarde, bij eerste afsluiting, op een nieuwbouw eengezinshuis in eigen gebruik, verstrekt door een aantal hypothecaire leningeverstrekkende instellingen, w.o. hypotheekbanken, handelsbanken, landbouwkredietinstellingen, spaarbanken en verzekeringsmaatschappijen.
- 2) Tarieven bij afsluiting; gepubliceerd door de firma Diest en Geerling en Raven; vanaf 1999 niet meer berekend.
- 3) Berekend als mutatie van de CBS-herbeleggingsindices.
- 4) Het effectief rendement wordt bepaald door de mediaan per looptijdsklasse; het groepsrendement en de rendementen van de samenvattende looptijdsklassen worden berekend als ongewogen gemiddelde van de medianen van de betrokken looptijdsklassen.

136-j. Klimaatgegevens Nederland
Data on Dutch climate

	jan.	febr.	mrt	apr.	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jaar
etmaal-gemiddelde in graden Celcius													
Temperatuur													
Den Helder (De Kooy) nrm1	3.2	3.0	5.2	7.6	11.6	14.2	16.6	16.9	14.5	11.0	7.1	4.6	9.6
Eelde normaal	2.0	2.1	4.9	7.5	11.9	14.4	16.5	16.5	13.5	9.6	5.5	3.2	9.0
Vlissingen normaal	3.8	3.7	6.0	8.4	12.4	15.0	17.5	17.8	15.4	11.8	7.7	5.1	10.4
Maastricht normaal	2.6	2.9	5.9	8.4	13.0	15.6	17.7	17.6	14.3	10.3	5.9	3.8	9.8
De Bilt normaal	2.8	3.0	5.8	8.3	12.7	15.2	17.4	17.2	14.2	10.3	6.2	4.0	9.8
1975	6.2	3.1	4.7	7.4	11.1	15.1	17.8	19.9	15.2	8.5	5.2	3.5	9.8
1980	0.2	4.8	4.7	8.0	12.3	15.0	15.8	17.0	15.3	9.4	4.9	3.6	9.3
1985	-3.1	-0.6	4.1	8.5	13.2	13.7	17.4	15.9	14.4	10.3	2.6	5.7	8.5
1990	5.7	7.6	8.5	8.9	13.9	15.0	16.9	18.5	13.1	12.0	6.2	4.2	10.9
1995	3.8	6.7	5.5	9.2	12.8	14.7	20.1	19.7	14.2	12.7	6.8	-0.9	10.4
2000	4.3	5.9	6.8	10.0	14.7	16.0	15.5	17.4	15.8	11.3	7.8	5.1	10.9
2004	3.6	4.8	5.9	10.4	12.3	15.5	16.7	18.8	15.2	11.3	6.3	3.2	10.3
2005	5.3	2.4	6.5	10.4	12.6	16.8	17.7	16.2	15.7	13.3	6.9	4.0	10.7
2006	1.5	2.9	3.9	9.0	14.5	16.7	22.3	16.4	17.9	13.6	9.2	6.5	11.2
2007	7.1	6.0	8.0	13.1	14.1	17.5	17.0	17.1	13.8	10.1	6.9	3.8	11.2
2008	6.5	5.1	5.9	8.9	15.7	16.5	18.1	17.4	13.6	10.1	6.9	2.4	10.6
2009	0.8	3.3	6.3	12.2	13.9	15.6	18.1	18.5	15.0	10.7	9.5	2.2	10.5
Zonneschijn													
aantal uren													
Den Helder (De Kooy) nrm1	53	83	125	174	229	213	216	210	141	104	59	43	1649
Eelde normaal	47	72	108	156	204	182	190	189	129	99	56	39	1471
Vlissingen normaal	56	80	118	168	212	205	213	209	145	110	63	45	1624
Maastricht normaal	51	76	108	153	194	174	190	190	133	108	63	41	1480
De Bilt normaal	52	79	114	158	204	187	196	192	133	106	60	44	1524
1975	46	135	70	98	186	228	215	293	151	107	59	56	1644
1980	50	59	61	161	279	167	131	145	162	94	66	54	1427
1985	48	114	76	134	163	158	203	176	122	124	58	15	1390
1990	29	85	147	221	284	113	252	210	98	110	46	28	1622
1995	71	72	182	139	216	188	256	281	120	142	85	62	1814
2000	56	107	80	154	210	232	123	212	115	98	61	69	1515
2004	48	80	125	179	210	173	197	191	184	129	55	54	1623
2005	83	98	99	185	221	242	156	198	191	172	82	64	1789
2006	89	54	148	161	196	246	307	124	181	108	66	47	1725
2007	50	57	157	284	198	172	193	199	116	130	62	72	1690
2008	50	128	117	185	259	232	182	163	147	134	53	85	1735
2009	101	48	142	227	236	232	233	226	160	123	51	60	1839
Neerslag													
in mm													
Den Helder (D1) normaal	70	42	58	37	46	56	63	61	89	93	98	81	792
Eelde (D3) normaal	71	45	63	44	56	74	77	63	73	75	81	78	800
Vlissingen (D11) normaal	64	45	60	44	53	69	67	60	75	83	83	75	778
Maastricht (D15) normaal	64	53	65	51	66	78	75	64	65	65	69	76	791
De Bilt (D8) normaal	75	50	73	48	64	76	71	64	73	75	82	84	834
1975	90	26	80	61	36	64	72	37	64	23	89	29	671
1980	51	63	66	53	15	74	155	57	35	77	82	80	808
1985	61	5	62	84	58	121	64	84	59	27	83	94	802
1990	60	101	65	52	33	86	62	60	102	54	114	71	859
1995	142	92	97	33	97	70	51	28	100	21	38	36	804
2000	47	107	100	49	89	55	113	66	82	94	108	87	996
2004	123	105	43	44	46	78	111	132	69	63	88	49	951
2005	58	77	60	80	66	61	121	90	60	47	106	71	877
2006	22	56	74	40	91	31	33	194	13	90	88	82	814
2007	122	81	77	0	104	107	162	53	85	36	68	84	979
2008	88	37	117	36	37	53	117	103	54	110	85	44	881
2009	51	58	59	25	67	60	110	39	34	77	123	96	799

Bron: Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut.

N.B.: Normaal = gemiddelde van de periode 1971-2000.

De neerslagcijfers hebben betrekking op de districten (D..) waarin vermelde hoofdstations zijn gelegen.

Trefwoordenregister

- Aanhoudingspercentages voor slachtdieren, 234
- Aardappelen
  - bedrijven naar areaalgrootte, 62
  - consumptie-aardappelen, telersprijzen, 137
  - fabriksaardappelen, telersprijzen, 137
  - voorzieningsbalansen, 177
- Afzet land- en tuinbouw, prijsindexcijfers, 148
- Agrarisch inkomen
  - EU-landen, 205
  - Nederland, 150
- Agrarische dienstverlenende bedrijven
  - financiële gegevens, 172
- Agrarische handelsbalans EU-landen, 207
- Agrotoerisme
  - bedrijven met, 35
- Akkerbouwbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 155
- Akkerbouwgewassen
  - aantal bedrijven naar gewas, 58
  - bedrijven naar areaalgrootte en groep van gewassen, 60
  - EU-productie, 203
  - gemiddelde opbrengst per ha, 114
  - gemiddelde opbrengsten per ha naar groep van landbouwgebieden, 115, 116
  - naar areaalgrootte, 61
  - oppervlakte, 57
  - oppervlakte EU-landen, 201
  - productie, 113
- Akkerbouwproducten
  - steunbedragen div. marktordeningsproducten, 135
- Appelen en peren
  - oppervlakte naar regio en ras, 73
- Appelen en peren, oogstraming, 119
- Arbeidsjaareenheden, 37, 151
  - toelichting, 22
- Arbeidsjaareenheden in de landbouw per EU-land, 195
- Arbeidsjaareenheden naar werkduur per week, 38
- Arbeidskrachten, 36
  - naar positie t.o.v. het gezin, 36
  - naar positie t.o.v. het gezin en naar hoofdbedrijfstype, 39
  - naar werkduur per week, 38
- Arbeidskrachten in de landbouw per EU-land, 201
- Arbeidsmarkt-gegevens, 13
- Arbeidsvolume, 13
  - naar bedrijfstak, 13
- Arbo-investeringen
  - willekeurige afschrijving, 243
- Bedrijfs grootte
  - bedrijven naar, 26, 28
- Bedrijfsopvolging naar nge-klasse en hoofdbedrijfstype, 40
- Bedrijfsresultaten, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169
- Bedrijfstoeslag Europese Unie, 215
- Bedrijfstyperingen, 23
- Bedrijven
  - aantal nieuwe en aantal beëindigde bedrijven, 40
  - aantal veebedrijven in de EU, 204
  - met verbrede landbouw, 35
  - naar bedrijfs grootte en provincie, 27
  - naar grondgebruik, 29
  - naar grondgebruik in EU, 199
- Beheerssubsidies natuurbeheer, 219, 220
- Beroepsbevolking, 13
- Beroepsbevolking EU, 195
- Besparingen
  - alle bedrijfstypen, 170
- Bestrijdingsmiddelen, 50, 51
  - biologische bestrijders, 52
- Bevolking, 11
  - EU, 201
  - geboorte en sterfte.per 1000 inwoners, 12
  - inwoners naar stedelijkheid, 11
  - leeftijdsoopbouw en geslacht, 12
  - naar provincie, 11
- Biologische landbouw
  - bedrijven en oppervlakten, 51
- Bloembollenbedrijven
  - aantal naar areaalgrootte, 75
  - aantal naar areaalgrootte en gewas, 75
  - bedrijfsresultaten, 160
  - bedrijven met narcissenbroei, 77
  - bedrijven met tulpenbroei, 76
  - oppervlakte, 74
- Bloemkwekerijgewassen onder glas
  - bedrijven naar areaalgrootte, 89
  - bedrijven naar gewas, 87, 88
  - oppervlakte naar gewas, 86
- Bloemkwekerijgewassen open grond
  - bedrijven naar areaalgrootte, 77
- Bodemgebruik, 14
  - per provincie, 15
- Boomkwekerijbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 163
- Boomkwekerijgewassen open grond
  - bedrijven naar areaalgrootte, 79
  - bedrijven naar areaalgrootte en gewas, 78
  - oppervlakte, 78
- Borgstellingen van het Borgstellingsfonds, 42
- Bouwvergunningen, verleend, 43
- Braakland, 30
- Brandstoffen en gas, verbruikersprijzen, 132
- Broedeieren
  - inleg van, 108
- Broedeieren inleg
  - verdeling van legras, 107
- Broeikasgassen
  - emissies door de land- en tuinbouw, 217
- Bss
  - toelichting, 21
- Bss per dier, 231
- Bss per ha, 227, 228, 229, 230
- btw, 239
- CAO-Ionen
  - per uur, indexcijfers, 20
- CAO-Ionen per uur, indexcijfers, 20
- Champignonbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 161
- Champignons
  - bedrijven en teeltoppervlakten, 90
- Consumptieve bestedingen, mutaties, 18
- Contractteelt oppervlakte groenten open grond, 69
- Cultuurgrond
  - gebruik, 28
  - naar grondgebruik, 30
  - naar hoofdbedrijfstype, 31
  - Cultuurgrond EU-landen, 196
- Dienstverlenende bedrijven
  - financiële gegevens, 172
- Dierziekten, aangifteplichtige besmettelijke ziekten, 239
- Duurzame energie
  - bedrijven met productie, 56
- Edelpelsdieren, aantal dieren en bedrijven, 111
- Eenden, bedrijven naar aantal dieren, 109
- EGE's per EU-land, totaal en gemiddeld per bedrijf, 200
- Eigendom van bedrijven, 32
- Eigendom van grond, 33
- Emissies naar lucht door de land- en tuinbouw, 217
- Emissies naar water door de land- en tuinbouw, 218
- Emissies van broeikasgassen door de land- en tuinbouw, 217
- Energie
  - bedrijven met productie van duurzame, 56
- Energiebelasting, 244
- Energie-investeringsaftrek, 240
- Energieprijzen, 132
- Energieverbruik
  - gemiddeld per bedrijf, 54
  - totaal, 55
- ESU. See EGE
- Faillissementen, 19
- Fokvarkensbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 165

Fokzeugen
   bedrijven naar aantal dieren, 101

Fruit
   hoeveelheid verwerkt vers fruit, 120

Fruit open grond
   bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgroote, 72
   bedrijven met pit- en steenvruchten naar gewas, 71
   oppervlakte, 71
   oppervlakten klein fruit, 74

Fruitteeltbedrijven
   bedrijfsresultaten, 162

Geiten
   aantal dieren en bedrijven, 99

Gewichten, 246

Gezinsconsumptie EU
   prijsindexcijfers, 204

Gezinsconsumptie, prijsindexcijfers, 17

Gezinsinkomen uit bedrijf
   alle bedrijfstypen, 170

Glasgroentenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 157

Glassnijbloemenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 158

Glastuinbouw EU-landen
   bedrijven en oppervlakte, 200

Goederen en diensten in de EU
   prijsindexcijfers, 198

Granen
   bedrijven, 58
   bedrijven naar areaalgroote, 62
   oppervlakte, 57
   telersprijzen, 135
   voorzieningsbalansen, 174, 175, 176

Granen en handelsgewassen
   interventieprijs, 135

Grasland
   gemaalde oppervlakte, 46

Graszaad
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57

Groenbestedingsgewassen
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57

Groenten
   hoeveelheid verwerkte verse groenten, 119
   wijze van verwerking, 119

Groenten en fruit
   gemiddelde veilingprijzen, 138
   handelsproductie, 118
   productie EU-landen, 203

Groenten onder glas
   bedrijven naar areaalgroote, 85
   bedrijven naar areaalgroote en gewas, 84
   oppervlakte naar areaalgroote en gewas, 83

Groenten open grond
   bedrijven naar areaalgroote, 70
   bedrijven naar areaalgroote en gewas, 68
   oppervlakte contractteel, 69
   oppervlakte naar gewas, 68

Groentenbedrijven onder glas
   bedrijfsresultaten, 157

Groentezaden open grond
   oppervlakte naar gewas, 80

Groenvoedergewassen
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57

Grondgebruik
   bedrijven EU naar, 199
   bedrijven naar, 29

Grootvee-eenheden per ha
   bedrijven naar aantal, 93

Handelsgewassen
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57
   productie, 113

Hoofdbedrijfstypes, 23

Hoofdbereepsbedrijven, 28

Hoveniersbedrijven
   jaarstatistiek exploitatie en personeel, 171

Huisverkoop
   bedrijven met, 35

In- en uitvoer
   Nederland, 184

Inkomen, agrarisch, 149, 150

EU-landen, 197

Innovatievouchers, 245

Inseminaties
   kunstmatig, bij varkens, 102
   kunstmatig, naar rasgroep van de stier, 93

Investeringsvoor landinrichtingswerken, 41

Investeringsaftrek, 240, 242

Invoer
   akkerbouwproducten naar productgroep en land van herkomst, 187
   div. agrarische producten naar productgroep en land van herkomst, 193
   naar agrarisch product, 186
   naar herkomst agrarische handel, 184
   tuinbouwproducten naar productgroep en land van herkomst, 189
   vee en dierproducten naar productgroep en land van herkomst, 191

Jongvee voor vleesproductie
   bedrijven naar aantal dieren, 96

Kaas
   productie, 126

Kaas, marktnoteringen, 142

Kalkoenen, bedrijven naar aantal dieren, 110

Kavels, gemiddeld aantal per bedrijf en grootte, 34

Kl. See Inseminaties

Kippen
   aantal bedrijven met hokcapaciteit voor moederdieren van vleesrassen, 107
   bedrijven met moederdieren van vleesrassen naar aantal, 106
   eierenproductie, 128
   inleg van broedeieren, 108

Kippeneieren
   producentenprijzen, 146, 147
   voorzieningsbalansen, 179

Kippenstapel, 104

Klein fruit
   oppervlakte naar soort, 73

Klimaatgegevens, 247

Knol- en wortelgewassen
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57

Koersen, 234

Konijnen, aantal dieren en bedrijven, 111

Koopkracht van de gulden, indexcijfers, 17

Koopprijzen onverpachte grond, 129

Kostprijsberekening melk, 152

Krachtvoerders, 46

Kunstmeststoffen
   binnenlandse afzet, 47
   binnenlandse afzet naar soort, 48
   verbruikersprijzen, 129
   voorzieningsbalans stikstofmeststoffen, 49

Landbouw aandeel in BNP, EU-landen, 197

Landbouwgebiedsindeling 1991 (zie kaartbijlage)

toelichting, 22

Landbouwgrond
   belasting met zware metalen, 218

Landbouwonderwijs, 226

Landbouwproductie en agrarisch inkomen
   EU, 197

Landbouwproductie en toegevoegde waarde, mutaties, 151

Landbouwwerktuigen
   invoer, 44
   uitvoer, 45

Landinrichtingswerken, investeringen, 41

Leghennen
   aantal bedrijven met hokcapaciteit, 106
   bedrijven naar aantal dieren, 105
   resultaten leghennenhouderij, 154

Leghennenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 168

Leveringsvoorwaarden, 245

Machines
   invoer, in waarde, 44
   uitvoer, in waarde, 45
 Marktprijzen, 144, 145, 146
 Maten en gewichten, 235
 Meeteenheden, internationaal stelsel, 248
 Melk
   gem. netto-opbrengstprijzen per 4-weekse periode, 142
   kostprijsberekening, 152
   opbrengstprijzen, 146
   richtprijzen en heffingen, 141
 Melk- en kalkkoeien
   aantal en bedrijven, 92
   aantal per 100 ha grasland en voedergewassen, 91
 Melk en zuivelproducten
   voorzieningsbalansen, 180
 Melkaanvoer, 125
 Melkproductie, 124
   gemiddeld van stamboekkoeien, 125
 Melkquotum
   beschikbaar, 124
   relatieve verdeling van houders en van basisquotum, 124
 Melkveebedrijven
   bedrijfsresultaten, 164
 Mengmeststoffen
   binnenlandse afzet, 48
   verbruikersprijzen, 129
 Mengvoederindustrie
   bedrijven en productie, 222
 Mengvoederproductie EU, 223, 224, 225
 Mengvoederproductie naar voedersoort, 222
 Mengvoerders
   verbruikersprijzen, 130
 Mest
   transport en verwerking, 53
 Mest- en mineralenproductie, 47
 Milieu-investeringen
   willekeurige afschrijving, 240
 Milieu-investeringsaf trek, 243
 MINAS
   verliesnorm Minas-plichtige bedrijven, 221
   wettelijke normen voor het gebruik van meststoffen, 221
 Mineralenbalans, 49
 Nationaal inkomen, 16
   per hoofd van de bevolking, 16
   toegevoegde waarde in percentage van het BBP, 16
 NEG-typologie
   toelichting, 21
 Nge
   toelichting, 21
 Nge per dier, 225
 Nge per ha, 227, 228, 229, 230
 Nge-klasse
   bedrijven naar, 24, 25
 Oliën en gassen, verbruikersprijzen naar stookwaarde, 132
 Omrekeningsfactoren tuinbouwproducten, 232
 Omrekeningskoersen, 234
 Omzetbelasting, 239
 Onderwijs landbouw
   aantal leerlingen, 226
 Oogstraming, 113, 114, 115, 116
 Opbrengstprijzen landbouwproducten EU
   indexcijfers, 198
 Opengronds groentenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 156
 Oppervlakte
   EU-landen, 196
 Oriëntatie- en Garantiefonds EU
   uitgaven voor de landbouw, 214
 Overdrachtsbelasting, vrijstelling, 244
 Overheidsuitgaven en -inkomsten, 19
 Paarden
   bedrijven naar aantal dieren, 97
   marktprijzen, 146
 Paardenstapel
   samenstelling, 97
 Pacht van cultuurgrond, 34
 Paddestoelenteelt
   aantal bedrijven, 89
   bedrijven en teeltoppervlakten met champignons, 90
 Persoonlijke ondernemingen, 27
 Peulvruchten
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57
   voorzieningsbalansen, 177
 Peulvruchten en handelsgewassen
   telersprijzen, 136
 Planten open grond
   oppervlakte, 78
 Pluimvee
   producentenprijzen vleespluimvee, 146, 147
 Pluimvee, vleesproductie, 126
 Pootaardappelen
   gekeurde oppervlakte, 63
   geplombeerde hoeveelheden, 117
 Pot- en perkplantenbedrijven onder glas
   bedrijfsresultaten, 159
 Prijsindexcijfers
   afzet land- en tuinbouw, 148
   brandstoffen en elektriciteit, 133
   EU, 204
   verbruik goederen en diensten, 133
 Productie en toegevoegde waarde per arbeidsjaareenheid, 151
 Productiewaarde land- en tuinbouw, 150
 Rendement akkerbouwproducten, 233
 Rendement melkverwerking, 233
 Rentabiliteit
   alle bedrijfstypen, 170
 Rentestanden en rendementen, 245
 Ruitverkavelingen, herinrichtingen en
   aanpassingsinrichtingen, 41
 Rundveestapel, 91
 Ruwvoerders
   verbruikersprijzen, 129
 Schapen
   bedrijven naar aantal dieren, 99
   marktprijzen, 145
   Schapen- en geitenstapel, 98
   Snijsbloemen en potplanten
   gemiddelde veilingprijzen, 140
   Snijsbloemenbedrijven onder glas
   bedrijfsresultaten, 158
   Snijmais, bedrijven, 65
   Spaargelden, 19
   Stallingsgelegenheid
   bedrijven met, 35
   Standaardbedrijfsseenheden, 21
   Startende ondernemers
   willekeurige afschrijving bedrijfsmiddelen, 241
   Steunbedragen Europese Unie, 215
 Suiker
   prijzen, 138
   Suiker en suikerbieten
   richt- interventie- en minimumprijzen, 135
 Suikerbieten
   bedrijven, 64
   telersprijzen, 136
   voorzieningsbalansen, 178
 Superheffing, 124
 Telersprijzen, 135, 136, 137
 Toegevoegde waarde in de landbouw, 150
 Tuinbouwgewassen
   oppervlakte EU-landen, 202
   oppervlakte naar gewas, 66
 Tuinbouwgewassen onder glas
   bedrijven naar areaalgrootte, 82
   EU-bedrijven en opp.vl., 200
   oppervlakte naar groep, 81
 Tuinbouwgewassen open grond
   bedrijven naar areaalgrootte, 67
   oppervlakte naar gewas, 66
 Tuinbouwzaden
   oppervlakte groente en bloemzaden, 66
   oppervlakte groentezaden naar gewas, 80
 Uien
   bedrijven, 58
   oppervlakte, 57

Uitvoer
   akkerbouwproducten naar productgroep en land van
     bestemming, 188
   div. agrarische producten naar productgroep en land van
     bestemming, 194
   naar agrarisch product, 186
   naar bestemming, agrarische handel, 185
   tuinbouwproducten naar productgroep en land van
     bestemming, 190
   vee en dierproducten naar productgroep en land van
     bestemming, 192
 Uitvoer EU-landen totaal en agrarisch, 207, 208, 209, 210,
 211, 212, 213
 Varkens
   marktprijzen, 146
 Varkensbedrijven, gesloten ...
   bedrijfsresultaten, 167
 Varkensstapel, 100
 Vaste planten open grond
   bedrijven naar areaalgrootte, 79
 Vee
   marktprijzen gebruiksvEE, 144
   marktprijzen vleesvee, 145
 Vee en vlees
   gemeenschappelijke prijzen, 144
 Veehouderijproducten
   EU, 205
 Veestapel
   EU, 204
   Nederland, 91
 Veevoeder
   beschikbare krachtvoedergrondstoffen, 46
   productie van ruwvoer, 46
 Veilingaanvoer, -omzet en -prijs
   potplanten, 122
   snijbloemen, 121
   tuinplanten, 123
 Veilingomzet
   potplanten, 122
   snijbloemen, 121
   tuinplanten, 123
 Verbrede landbouw
   bedrijven met, 35
 Verbruik per hoofd van de bevolking, 18
   dierlijke producten EU, 206
   plantaardige producten EU, 205
 Verkaveling bedrijven, 34
 Verwerking land- en tuinbouwproducten
   bedrijven met, 35
 Vlees
   voorzieningsbalansen, 173
 Vleeskalveren
   bedrijven met hokcapaciteit, 95
   bedrijven naar aantal dieren, 94
 Vleeskuikenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 169
 Vleeskuikenhouderij
   aantal bedrijven met hokcapaciteit, 109
   bedrijven naar aantal dieren, 108
   resultaten, 154
 Vleespluimvee, productie, 128
 Vleesproductie, 126
   aantal slachtingen en bruto eigen productie, 127
   gemiddeld geslacht gewicht, 127
 Vleesvarkens
   aantal bedrijven met hokcapaciteit, 103
   bedrijven naar aantal dieren, 102
   naar handelsklasse, 128
 Vleesvarkens en fokzeugen
   bedrijven naar aantal dieren, 101
 Vleesvarkensbedrijven
   bedrijfsresultaten, 166
 Vleesvarkenshouderij
   resultaten, 153
 Voorzieningsbalansen, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180,
 181
 Waterschappen, opbrengsten van de omslag, 20
 WBSO S&O vermindering, 245
 Werkloosheid, 13
 Wet vermindering afdracht loonbelasting, 246

Willekeurige afschrijving, 241
 Witloftrek, bedrijven naar areaalgrootte, 70
 Zelfkazende bedrijven, aantal, 126
 Zelfvoorzieningsgraad
   dierlijke producten EU, 206
   plantaardige producten EU, 207
 Zeugenhouderij
   resultaten, 153
 Zorgtaken
   bedrijven met, 35
 Zuivelnoteringen, officiële Ned., 136
 Zuivelproducten
   interventieprijs, 142
 Zuivelproductie, 126

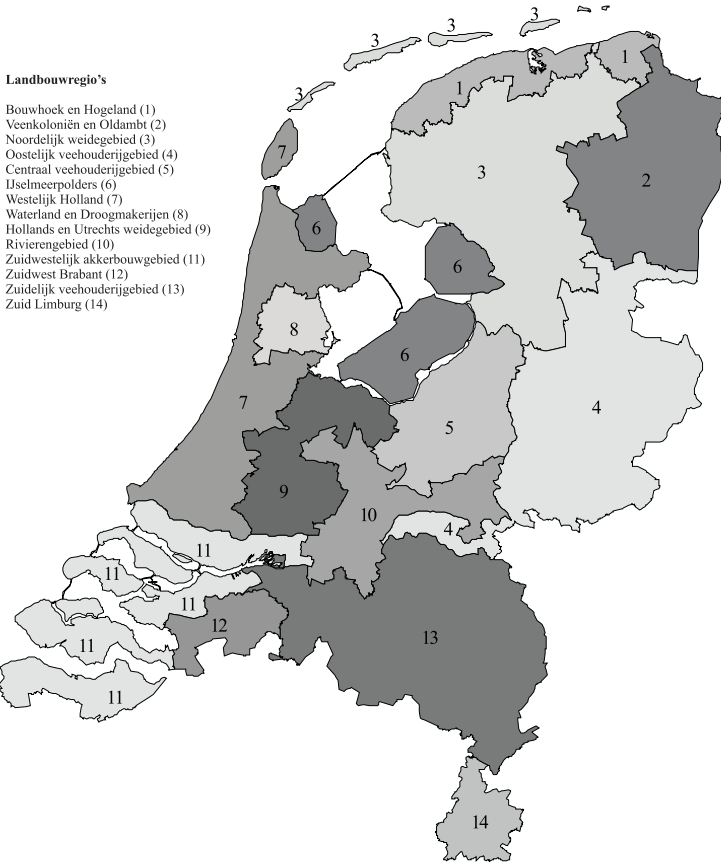
Topic index

Adjudications in bankruptcy 19
Agricultural census, explanation 21
Agricultural structure, Certificate improvement 244
Aid rates European Union farm support 215
Alternative method of agriculture 52
Apples and pears, area by region and variety 73
Application standard of manure 221
Arable products 113-117
Arable crops, holdings and area 57-65
Arboricultural crops in the open 79, 80
Area of cultivated land 30, 31
Auction supply and turnover 121-123
Auction prices floricultural products 140
Biological control in cultivation under glass 52
Cattle 91-96, 204
Cereals, holdings and area 62
Climate, data on The Netherlands 247
Compound feed 47, 222-225
Consumer-prices fertilizers, feeding stuffs, energy 129-131
Consumption 18, 205, 206
Conversion standards 227-235
Contract culture of vegetables in the open 69
Contribution subsidies nature conservation 219-220
Cows-in-milk 91-93
Diseases, notifiable; number of outbreaks 239
Ducks, holdings and number 108
EC Payments of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund EAGGF 214
EC-foreign trade of EC-countries 207-213
EC-various data 195-200
EC-agricultural production 201-204
EC-self sufficiency and consumption per capita 205, 206
Economically active population 13
Education, agricultural 226
Eggs and table poultry 128
Emissions of greenhouse gases 220
Emissions to the air / to water 217, 218
Ended holdings 40
Energy-consumption 54, 55, 56
Energy tax 244
Exchange rates foreign currency 234
Exports and imports The Netherlands 184-194
Extended agriculture, holdings with 35
Family income 170
Farm classification and size 23-27
Farming land prices 129
Feeding stuffs 46
Fertilizers, sales and prices 47, 48, 129
Financial results 155-169
Floriculture crops under glass 86-89
Floriculture in the open 77
Flower bulbs in the open 75,76
Foreign trade horticultural products 189, 190
Foreign trade arable products 187, 188
Foreign trade agricultural products totally 184
Foreign trade animals and animal products 191, 192
Foreign trade other agricultural products 193, 194
Foreign trade EC-countries 207-213
Fruit in the open 71-74
Glass, area under glass 82, 200
Goats, number and holdings 97
Goods and services, price index numbers 133
Government expenditures 19
Government activities in regard to agr. holdings 41, 42
Grassland
  area EC 196
  area The Netherlands 29, 46
Green maize, holdings and area 62
Greenhouse gases emissions 217
Grower prices of arable products 134-137
Heavy metals, load of the agr. area 218
Hens, number and holdings 105, 106
High-bred furred animals, holdings and number 111
Holdings according to land utilization 29, 199
Holdings and area by part of ownership 32, 33
Holdings by (main) type of holding (DCT) 23

Holdings by dsu-class and (main)type of holding 24, 25
Holdings by size and main type of holding (DCT) 27
Horses 97
Horticultural products 118-123
Horticultural crops under glass 81-90
Horticultural seeds in the open 81
Horticultural crops in the open 66-80
Imports and exports The Netherlands 184
Income, agricultural
  EC 197
  The Netherlands 150
Innovation vouchers 245
Insemination, artificial 93, 101
Interest rates and profits of shares and debentures 245
Labour force 36, 195
Labour market data 13
Labour year units 13, 37, 38, 149, 195
Land utilization 14, 15
Law for diminishing the payment of wage tax 245
Livestock, composition 91, 95-97, 103, 109, 204
Loss-standard 221
Machineries 44, 45
Manure, transport and processing 53
Manure and minerals 47-49
Market prices of livestock 144-146
Measures and weights 235-238
Meat, production 126-128
Milk, producers prices 142
Milk and dairy products 126
Milkquota and superleery 124
Milkrecording, holdings with ... 92
Mineral balance sheet 49
Mushrooms 87
National income 16
Nett value added
  agri- en horticulture 150
  national 16
Ownership, number and area of holdings 32, 33
Pesticides for agricultural purposes 50, 51
Pigs 99-102
Plants, perennial 79, 80
Population 11, 12, 195
Potatoes, holdings and (inspected) area 62, 63, 117
Poultry 103-109
Price index numbers agri- and horticultural sales 148
Price index numbers, means of production 133
Prices, consumer price index 18
Prices of livestock and meat 144-146
Prices of eggs and table poultry 146
Prices of arable products 135-138
Prices of horticultural products 139, 140
Prices of energy 132
Prices of fertilizers and feeding stuffs 129, 130
Prices of milk and dairy products 142-145
Production value and productivity 150, 151
Production costs and results per product 152, 153
Productivity 151
Purchase prices farming land 129
Purchasing power of the guilder 17
Rabbits, number and holdings 112
Sales in agriculture, price indices 148
Savings 19
Sgm, Dutch standard gross margin 227-231
Sheep 98, 99
Slaughter animals, number of ... 127
Succession 40
Sugar beets, holdings and area 64
Supplies of livestock 93, 96, 97
Supply balance sheets
  livestock husbandry products 179-181
  arable products 174-178
  nitrogenous fertilizer 49
Turkeys, number and holdings 110
Typification of holdings (DCT) 23
Utilization of cultivated land 28-35
VAT Value added tax 239
Vegetables under glass 84, 85

Vegetables in the open 67-69
Wages, per hour, indices 19
Workers and labour year units 36-38
Yields of arable crops 113-117

Landbouwgebieden, 14-groepsindeling
Agricultural districts, 14 groups-classification

Centraal Bureau voor de statistiek

LEI- en CBS-publicaties m.b.t. de land- en tuinbouw

LEI-publicaties

Door het LEI worden talrijke publicaties op het gebied van land- en tuinbouw verzorgd. Deze publicaties zijn veelal ook te raadplegen en te downloaden via de LEI-website (<http://www.lei.wur.nl>). Enkele periodiek verschijnende werken zijn:

- + Landbouw-economisch bericht (LEB)
- + Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomensontwikkeling
- + Het Nederlandse Agrocomplex

Daarnaast biedt de website actuele informatie en handreikingen aan, Zie onder andere:

- + LEI Actueel (wekelijks overzicht van nieuwe informatie op de LEI-website)
- + Berekeningen en toepassing van de Nederlandse grootte-eenheden (nge)
- + Agri-monitor (tweemaandelijks nieuwsbrief met verschenen artikelen)
- + Bedrijven-Informatienet (B.I.N.) (<http://www.lei.wur.nl/NL/statistieken/Binternet>)

Voor bestellingen van rapporten en nadere informatie over prijzen en abonnementen luidt het adres: LEI, Postbus 29703, 2502 LS Den Haag, tel. 070 335 8123 of 335 8125.

For information about the publications of the Agricultural Economics Research Institute, see Internet Address:
<http://www.lei.wur.nl>

CBS-publicaties

Het CBS brengt een groot aantal publicaties op het gebied van land- en tuinbouw uit. De meeste van deze publicaties zijn in digitale vorm te vinden in de elektronische databank van het CBS, genaamd Statline (<http://statline.cbs.nl>). Hieronder een aantal voorbeelden:

- + Landbouwteellingen
- + Productie van mest en mineralen
- + Transport en gebruik van mest en mineralen
- + Bodemgebruik in Nederland
- + Prijsindexcijfers Landbouw

In samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO) worden jaarlijks het Milieucompodium (<http://www.milieucompodium.nl>) en het Natuurcompodium (<http://www.natuurcompodium.nl>) samengesteld. Beide publicaties verschijnen zo nu en dan ook in gedrukte vorm.

For information about the publications of Statistics Netherlands, see Internet Address:
<http://www.cbs.nl>

LEI

WAGENINGEN UR

Statistics Netherlands